הארץ

1.10 ש"ח יום א' כ"ה בתשרי תשמ"ח, 18 באוקטובר 1987 VOL.68/20810 OCTOBER 18 1987

טיפול בכאבים!
במרכז כל־סיעוד מטפלים בכאבים שלך בגב או בפרקים, בניאורלגיות ובכאבים עקב ארטריטיס. טיפול יעיל בכאבים לסובלים מסרטן.

מרכז כל־סיעוד, ה' באייר 30 (ככר המדינה) ת"א, טל' 256963, 08-464636

הבריאות שלך חשובה לך. היא חשובה גם לנו.

הסערות והגשמים יימשכו גם היום; מחר — ייחלשו

בירידו נמדדו 57 מ"מ גשם; באילת — 21 מתוך ממוצע שנתי של 25 מ"מ ● סופות ברד פגעו קשה באילת ● הכבישים לעיר נחסמו

מאת מיכאל גרטי ואיתן רבין

מזג האוויר הסוער הגשום יימשך היום. חזאי השירות המטאורולוגי צופה כי סופות הגשם שהחלו אתמול, בעיקר בדרום הארץ, יתפשטו צפונה. מחר יימשכו הגשמים, אך החזאי צופה שעוצמתם תיחלש. כמויות הגשם הגדולות ביותר ירדו אתמול בדרום. הכמות הגדולה ביותר נמדדה בירידו — 57 מ"מ.

(סוף בעמוד 5)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: שמואל יפה, סגן מנהל השירות המטאורולוגי
על: הסופה בבריטניה — וסוף הקיץ בישראל
(עמ' 2)

★

השבוע יוצע ל־3000 עובדים ב"לביא": פרישה מרצון עם פיצויים מוגדלים
(עמ' 2)

★

איגוד העתונאים אסר על חבריו לעבוד בערוץ השני
(עמ' 2)

★

13 איש נהרגו בסופה הקשה ביותר באנגליה מזה 300 שנה
(עמ' 6)

★

קצין משמר הגבול נדון למאסר על התעללות בבדואי ופציעתו
(עמ' 7)

★

האמר מבטיח להשקיע עוד 25 מיליון דולר בחיפושי נפט בישראל
(עמ' 8)

★

צ'כיה אישרה נתיב הטיסה ישראל־פולין בתחומה
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

הטמפרטורות:
● ירושלים: 22–14.
● תל־אביב: 27–21.
● חיפה: 27–21.
● באר־שבע: 27–19.
הגולן 24–16, צפת 22–13, טבריה 28–21, שומרון 24–16, נתב"ג 27–18, עזה 26–22, אילת 31–21.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5963	‎−0.0070
נוסעים	1.8973	‎−0.0084
שחור	1.7300	‎+0.0100

שער הסל

יציג	1.6819	‎+0.0004

בגליון זה 14 עמודים

עורך את העמוד: משה ריינפלד

בשהיא דומעת, מסיימת אידה נודל (מימין) את ביקורה בכותל המערבי. לידה אחותה אילנה פרידמן. (צילום: זהר דורי, "חדשות")

אידה נודל נשקה לאבני הכותל ופרצה בבכי נרגש

תיפגש הבוקר עם הרצוג ושולץ ● ביום שישי נפגשה עם בגין ● ארמאנד האמר שנכח בפגישה: בגין נראה מצוין; הוא סיפר לי שהחל לכתוב ספר חדש ● נודל גם נפגשה עם שמיר ופרס

מאת כתב שרגאי ועקיבא אלדר

אידה נודל תמשיך הבוקר בפגישותיה עם מנהיגי המדינה ובצהרים תסעד על שולחנו של הנשיא חיים הרצוג. אחר כך תסע לשיחה עם מזכיר המדינה של ארה"ב ג'ורג' שולץ, השוהה בארץ. ביום ו' נפגשה עם ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו שמעון פרס ועם ראש הממשלה

(סוף בעמוד 5)

תוך איפול מלא דן שולץ בירושלים בהצעות חדשות לקדם תהליך השלום

נדונו דרכים שיאפשרו לקדם את השיחות עם חוסיין ● שולץ ייוועד עם מלך ירדן השבוע בלונדון

ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, בירושלים. (צילום: רוזמים ישראלי)

מאת עקיבא אלדר
הכתב המדיני של "הארץ"

שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, נועד אתמול לשיחות מבודדות עם ראש הממשלה ועם ממלא מקומו על הצעות מעשיות חדשות לקידום תהליך השלום. כך מסר אמש מקור יודע דבר בירושלים. לדברי אותו מקור, מדובר בדרכים שיאפשרו לקדם את השיחות עם המלך חוסיין, שעימו ייוועד שולץ סוף השבוע בלונדון.

שר החוץ האמריקאי ייפגש היום עם משלחת של אישים פלשתינאים, רובם תומכי המלך חוסיין, בנסיון לשכנעם לזמנות נציגים מהשטחים שאינם תומכי אש"ף, למשלחת משותפת עם ירדן. מקורות בירושלים אמרו כי

[illegible]

נגסי רייגן עברה ניתוח כריתת שד

להסרת גידול סרטני ● בוואשינגטון אומרים: בגלל מצב אשתו נוהג הנשיא בפיזור דעת בענייני מדינה

נגסי רייגן

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "אני יודע שאינך במצב רוח לריקוד, או בואי נאמר ידיים", אמר אתמול הנשיא רייגן לרעייתו לאחר שעברה ניתוח כריתת שד, עקב גילוי גידול סרטני בחזה.

ננסי רייגן נכנסה שלשום לבית־החולים לבדיקה ביאופסיה, לקבוע אם הגידול שאותר בשדה השמאלי בתחילת החודש אמנם ממאיר. לאחר שהוזה גידול ממאיר, אך בלתי מתפשט, החליטו רופאיה במרכז הרפואי בוואשינגטון לכרות את שדה השמאלי.

(סוף בעמוד 5)

"יום שישי השחור" בוול־סטריט: המניות נפלו ב־108.36 נקודות

בהלה בקרב המשקיעים הקטנים ● בהופעות במשדרי טלוויזיה הרגיעו מומחים: אין המפולת מסמנת תחילת מיתון כלכלי; הבורסה רק משתלבת בהתפתחויות בשוקי ההון בארצות־הברית, הרומזות לממשל שעליו לרסן ההוצאות הפדרליות והגרעון המסחרי

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

שערי המניות בבורסת ניו־יורק ירדו ביום שישי ירידה תלולה, שהוגדרה "מפולת", מן החמורות מאז מלחמת העולם השניה.

בכל השבוע שעבר היו ירידות בשערי המניות, אך ביום שישי הסתכמה הירידה ב־108.36 נקודות. והכלכלנים כינו יום זה: "יום שישי השחור".

בכל השבוע שעבר הסתכמה הירידה ב־235.48 נקודות. ביום שישי גם נרשם שיא במספר המניות שנסחרו — 338.5 מיליון. השיא הקודם נרשם בינואר אשתקד — 302.4 מיליון.

שלושה יורד שערי 1,749 מניות הנסחרות בבורסה בניו־יורק. רק בשערים של 111 היתה עליה.

מומחים הביעו תדהמה מנפילת המניות, והתקשו להצביע בבירור על גורמיה. אחרים אמרו כי ההתמוטטות ביום שישי מסמנת פרשת דרכים בכלכלת ארצות־הברית, ויתכן שהיא מסיימת חמש שנות שגשוג בלתי־רגיל בשוק המניות האמריקאי.

ראשי חברות בורקים גדולות בוול־סטריט ציינו כי הם מסתייגים מן העצבנות שאחזה במחזיקי המניות הקטנים. לדעתם, אין נפילת השערים ביום שישי סימן להולשת הכלכלה האמריקאית. "הכלכלה איתנה. רווחי החברות הגדולות גדלים, האינפלציה, על אף נטיה קלה לעליה, מתונה יחסית", אמרו.

אחד מראשי חברת "מריל־לינץ'" אמר כי המצב בבורסה הפכפך ונתון לשינויים, והסיבה לנפילה היא "מבוכתם של רוכשי המניות הקטנים, שאינם יודעים בדיוק למה לצפות".

מומחים שהופיעו אמש בתוכניות טלוויזיה, התבקשו לנתח את הירידה התלולה. היו תמימי דעים כי אינה מסמנת את תחילתו של מיתון כלכלי בארצות הברית, וכי הבורסה משתלבת, למעשה, בהתפתחויות המורגשות באחרונה בשוקי ההון אחרים בארצות הברית, הרומזות לממשל כי עליו לנקוט בחריפות צעדים לריסון ההוצאות הפדרליות והגרעון המסחרי.

ההוראות לפידיון מניות הבנקים עד כה — 300—400 מיליון דולר

שלושה ימים לפני המועד הסופי למתן הוראות פדיון: הבנקים נערכים למאמץ אחרון לשכנע הפודים להשקיע בתוכניות חיסכון ● רוב הסניפים פתוחים כל היום עד יום ג'

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שלושה ימים לפני המועד האחרון שבו ניתן לתת הוראות לפדות את מניות הבנקים המוסדרות, יש חילוקי דעות בין הבנקאים על מספר הפודים עד כה.

על פי הערכות של מקצת הבנקאים, הוזו עד כה רק כרבע מבעלי המניות לפדות אותן.

לעומת זה, בבנק הפועלים סבורים כי עד כה מסרו כ־40% מבעלי המניות המוסדרות הוראות פדיון.

על פי הערכות הבנקים, ניתנו עד עתה הוראות לפדות מניות ב־300 — 400 מיליון דולר מתוך כ־1.2 מיליארד דולר.

מי שלא יורה לפדות את המניות עד יום שלישי, 20 בחודש, יהפכו מניותיו למניות בבורסה מ־1 בנובמבר. פדיון המניות ייעשה ב־30 באוקטובר.

בתוך כך הבנקים נערכים ל"קרב אחרון" לשכנע את בעלי המניות להשקיע את הכספים בתוכניותיהם. רוב הבנקים החליטו שהסניפים יהיו פתוחים בשלושת הימים הבאים ברציפות מהבוקר עד הערב.

בנק דיסקונט החליט להציע לבעלי המניות הבנקאיות, וכן למשקיעים אחרים, להצטרף לתוכנית "יתרון דולר מדד" כבר ביום שלישי, ולהפקיד את הכסף רק בסוף אוקטובר. בכך יקבל הלוקח, למעשה, הלוואה בלא ריבית לעשרה ימים. גם בנקים אחרים הציעו אשראי למי שיפתחו מיד תכניות חסכון.

גל שביתות בענף הבריאות מהיום: רופאים, רוקחים, מעבדות, אחיות

הרופאים בבתי־החולים של קופת חולים משביתים היום את בית חולים מאיר בכפר־סבא ובית לוינשטיין ברעננה ● הרוקחים שובתים מהיום בבתי החולים והמרפאות של קופת חולים וממחר — גם בבתי החולים הממשלתיים ● הביוכימאים והמיקרוביולוגים ישביתו ממחרתיים מעבדות מחיפה עד חדרה ● האחיות יעברו השבוע ל־36 שעות עבודה שבועיות

מאת עדנה אריזוד
כתבת "הארץ"

שיבושים צפויים מהיום במערכת הבריאות, עקב עיצומים של רופאי בתי־החולים בקופת חולים, הרוקחים, עובדי המעבדות בבתי־החולים הממשלתיים ואחיות בתי־החולים.

רופאי בתי־החולים של קופת חולים משביתים היום את בית חולים מאיר בכפר־סבא ובית לוינשטיין ברעננה. בתי־החולים אלו יפעלו במתכונת שבת. מרפאות החוץ יהיו סגורות. בבית חולים מאיר יבוצעו רק ניתוחים דחופים.

הבוקר אמורה להיות עוד פגישה בין הנהלת הקופה לוועד רופאי בתי־החולים של הקופה. עמדת הרופאים היא כי העיצומים יימשכו עד שייחתם הסכם שיאפשר להפעיל מחדש ניתוחים והנהלת קופת־חולים מסרבת שהר גשו לפני חודשים אחרים.

מהנהלת קופת חולים נמסר בתגובה כי אין מקום לעיצומים, שכן המשא ומתן בשבועיים שחלפו היה מועיל, והוא נמשך הבוקר.

אם לא יצליחו הצדדים למצוא היום נוסחה מוסכמת, ישבתו מחר בית החולים "השרון" בפתח תקוה ובתי החולים הגריאטריים בית הרצפלד בגדרה ובית רבקה בפתח תקוה. מחרתיים ישבתו בתי־החולים סורוקה בבאר שבע ובילינסון בפתח תקוה, ובית חולים לחולי נפש טלביה בירושלים.

עיצומי רופאי בתי החולים של הקופה, ועיצומי הרופאים המעדיפים, הממשיכים זה יותר מחודש לעבוד לפי הספר, גרמו, על פי נתוני משרד הבריאות, דחיה של יותר מ־2000 ניתוחים אלקטיביים

(סוף בעמוד 7)

ועדת השמות החליטה: לא ייקרא בת"א רחוב ע"ש נחום גולדמן

ח"כ ארצי: חשבון היסטורי קטנוני

מאת חיים הנדווקר
סופר "הארץ" בתל אביב

ועדת השמות בעיריית תל־אביב החליטה בשבוע שחלף שלא לקרוא רחוב על־שמו של נחום גולדמן.

את ההצעה לקרוא רחוב על־שם גולדמן העלה ח"כ יצחק ארצי. הוא גרס כי מן הראוי להנציח את פועלו הרב של האיש למען העם היהודי ומדינת ישראל.

(סוף בעמוד 7)

שכר הבכירים יעלה ב־23%

עידכון ראשון מאז מארס 87 ● שכר השכירים יעלה באוקטובר ב־100—150 ש"ח נטו

מאת צבי זרחיה ודן סגיר

בשעה שהשכירים יקבלו בחודש הבא תוספת יוקר של 5.5%, יעלה שכר השרים, חברי הכנסת והבכירים בשירות הממשלתי, ב־23%.

שכר הבכירים לא עודכן מאז מארס '87. כעת יעודכן על פי שיעור עליית השכר הממוצע. לאחר העידכון יהיה שכר נשיא המדינה 2,795 ש"ח לחודש נטו. ראש הממשלה ויו"ר הכנסת: 5,218 ש"ח ברוטו.

(סוף בעמוד 5)

אל קוראי "הארץ"

החל מהיום יהיה מחיר העתון 1.10 ש"ח בימים א'–ה'. 1.65 ש"ח ביום ו'. ו־35.20 ש"ח למנוי חודשי. מחירים אלה כוללים מס ערך מוסף.

התאמת מחירים זאת, דרושה בשל השינויים במחירי התשומות לייצור העתון — ובעיקר שכר עבודה ונייר ואנו מקווים שקוראינו יקבלו אותה בהבנה.

הנהלת "הארץ"

מושג חדש בבינלאומי
"FORWARD" today
אתה מבטיח כבר היום את שער העיסקה העתידית.
דולר־שקל

הבנק הבינלאומי מאפשר לך עתה גמישות מירבית בעיסקות עתידיות בדולרים.

דולר עתידי – אם ברצונך לקנות או למכור דולרים בעתיד, או לשמור על ערכם הדולרי של השקעותיך, תקבל מיידית מידע על שער עתידי של הדולר. במילים אחרות בכל יום תוכל לקבל בבנק הבינלאומי פרטים על שער הדולר המובטח לצורך ביצוע העיסקה שלך, למועד המסויים הנוח לך.

כניסה מיידית לעיסקה – אינך צריך להמתין או להרשם במעונן בעיסקה עתידית. בכל יום תוכל לבצע את העיסקה בו במקום.

לכל מועד שתבחר – את העיסקה תוכל לקבוע לכל מועד הדרוש לך (בין חודשיים עד ל־6 חודשים) הבנק יפעל לפי הוראותיך ביום המדויק שבחרת למימוש העיסקה של קניה או מכירת דולרים.

אני מעביר עסקים לבינלאומי

התכנית בתוקף החל מ־19/10/87

• רק ביום שמתפרסם שער יציג. סכום מינימלי לעיסקה $10,000 ביצוע כל עסקה לפי שיקול דעת הבנק וכפוף לבטחונות

הבנק רשאי להפסיק תוכנית זו בכל עת

הבנק הבינלאומי הראשון

ראיתי שמעתי

שולץ ליצוא בלבד

הבשורה הראשונה ששמע מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, בהיכנסו ללשכת שר החוץ בירושלים, היה דבר השביתה ברשות השידור. מיד עם בואו דיווח לו שמעון פרס, כי הרדיו והטלוויזיה מושבתים. ובשל אי קיומן של מהדורות החדשות נוצר הרושם כי דבר אינו מתרחש. תיאור מצב זה עמד בסתירה מידית להתנפלות עשרות הצלמים וצוותי הטלוויזיה, שעטו על השניים ותבעו לחיצת יד נוספת לטובת המצלמות. "אולי יש שביתה, אבל אנו עדיין נדרשים לצ'יז", הגיב שולץ. "זה הכל ליצוא בלבד", הבהיר לו עמיתו הישראלי.

לילי גלילי

* * *

במלון הילטון בירושלים מתרגשים מאד מביקורו של שר החוץ, ג'ורג' שולץ ופמלייתו. אנשי המלון היטמו במיוחד את בריכת השחיה לכבוד האורח, והוא הספיק לנצל זאת פעמיים במהלך סוף השבוע. שולץ זכה בסוויטה המלכותית בקומה ה־20 של המלון, שם מצא מגש עם שמונה סוגים של פירות טרופיים, לאחר שנודע לאורחי על המטבח כי הוא מעדיף מזון מן הטבע.

בערב שבת אירחו שולץ ורעייתו את השגריר האמריקאי, תומאס פיקרינג ורעייתו, והתכבדו במאכלים יהודיים, לדבות גפילטע פיש. כלב שאומן במיוחד לצורך זה, מרחרח וטועם כל מנה לפני שהיא מוגשת לאורח החשוב, מטעמי בטיחות.

משרד החוץ הבין והד תקשורת מיוחד לעתונאים הזרים, וצייד אותם בחומר רקע ובמפות. היום יארח המנכ"ל המדיני, יוסי ביילין, את הכתבים האורחים לארוחת ערב. **א. לם**

ארבע הנשים שהביאו לעלייתה של אידה נודל

"את יודעת מי בסופו של דבר הביא לשחרורה?", שאל שמעון פרס את אידה נודל, עם הגיעה לישראל, כשישבו כולם בחדר האח"מים בנמל התעופה בן־גוריון. "מי?", שאלה נודל. "ארבע נשים", השיב מ"מ ראש הממשלה. "מרגרט תאצ'ר ראש ממשלת בריטניה, השחקנית ג'יין פונדה, רעיה יגלום, נשיאת ויצ"ו העולמית שעמדה בראש ועד הנשים הישראליות למען אידה נודל וכמובן אחותך, אילנה פרידמן".

נשים למען נשים.

200 שנות עצמאות לאוסטרליה

בסוף ינואר '88 תחגוג אוסטרליה חגיגות מאתיים שנה לעצמאותה. ערב הגאלה המפואר של החגיגות יתקיים בבית האופרה שבסידני בחסות הנסיך צ'ארלס והנסיכה דיאנה מבריטניה. בערב זה יערך מופע אופנה של שישה אופנאים אוסטרלים תבחרת של תשעה מעצבי אופנה מהמובילים בעולם: סוניה רקיל, קלוד מונטנה, וקנצו מצרפת, אוסקר דה לה רנטה והלמה קארן מארה"ב, ברום אולדפילד וג'יין ברואר מאנגליה, ג'יאני ורסאצה והזוג מיסוני מאיטליה.

האירוע ממומן על־ידי חברת "וולתם הצמר הבין־לאומי" העוסקת במחקר, שיווק ופיתוח צמר הכבשים האוסטרלי. הערב יבוים על־ידי ריק בירש, אשר ביים את פתיחת האולימפיאדה בלוס אנג'לס ונעילתה.

שולמית קיסרי

תוצאותיו — לירות בתחום הגנטיקה. זה היה המסר העיקרי בספרו "עקרון האחריות", שכרתו נתפסה על־ידי תלמידיו של ארנסט בלוך, כעקיצה נגד מורם, שכתב ספר בשם "עקרון התקווה".

ש.ג.

רוצים אדם בבית

במוצאי שמחת תורה נראתה קבוצת נערות נרגשות מתגודדות ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. האם חזרו נלהבות מהקפות? האם שוב מתגוננת הענקים בכבר מלכי ישראל? הבנות ההומיות הקיפו מתקן מואר של פוסטרים, מבטים חפוזים אחורים ימינה ושמאלה והופ, פוסטר של הזמר אדם כתצלום פרסומת, נשלף והעלם בזריזות.

מזימות בין־לאומיות

הזמר קליף ריצ'ארד, שותף גילו המתקפים ממשיך עדיין להופיע, כעוד ידידו הגדול, אלביס פרסלי, כבר שר למלאכי שרת. התראיין לאחרונה בטלוויזיה הבריטית. הראיון התנהל בחוץ טובה עד שנשאל הזמר, הידוע כרתיותו העמוקה ומה דעתך על העתנות? — לעזאזל העתנות, השיב אלילי הנערות לשעבר, רחוק לשון לנגד פני האומה.

האם הוא שלב במזימה בין־לאומית הערוכת נגד העתנות, שאריק איינשטיין וקליף ריצ'ארד גילו טעם ממנה?

העבר הארץ־ישראלי של פרופ' יונאס

פרופ' הנס יונאס (84), שזכה ב"פרס השלום" ביריד הספרים בפרנקפורט, הוצג כיסקס הענקת הפרס כמדען "גרמני־אמריקאי". אלא שיונאס, בן למשפחה יהודית, התחנך בגרמניה על ברכי התנועה הציונית. הוא הגיע לארץ־ישראל המנדטורית, התנדב במלחמת העולם השנייה לצבא הבריטי, ושירת בגדוד התותחנים של הבריגדה היהודית. במלחמת העצמאות הוצב בדרגת סגן למטה חיל התותחנים של צה"ל בהתהוותו.

פרופ' הנס יונאס — שלום ומחשבה

את מחקריו בראשית דרכו הקדיש לתולדות הדת והיה בעיון הפילוסופיה. מאוחר יותר פנה ללימוד הדיבטים הפילוסופיים של הביולוגיה המודרנית, והגיע בעד קביעת סייגים לחופש המחקר ויישום

בעריכת עירית רוזנבלום

סכסוך התברואה בתל־אביב על סף סיום: בחצות הושג מיסמך מוסכם

עיריית תל אביב הפעילה בסוף השבוע קבלן לפינוי ערימות האשפה המצטברות בעיר • דיירים שכרו כלי רכב להעברת אשפה למזבלה; המחיר: 100 ש"ח מבניין עם 48 דיירים

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

מסמך מוסכם העשוי ליישב את סכסוך התברואה בתל־אביב הושג הלילה בחצות בין העירייה, ארגון העובדים וועד הנהגים.

הבוקר יובא הסיכום לאישור נהגי התברואה.

על פי הסיכום שהושג, תהיה העירייה אחראית לבדה לעבודת אגף התברואה, עמדה שנקטה העירייה לאורך כל הסכסוך.

נהגי התברואה בתל אביב חידשו בסוף השבוע את עיצומיהם, והדבר הביא לידי גידול בערימות האשפה בעיר.

עיריית תל אביב הפעילה בסוף השבוע קבלן שהחל לעסוק בפינוי האשפה. לקבלן עשר מכוניות וכמאה פועלים. היום מתכוונת העירייה להמשיך בהפעלתו של הקבלן.

בתוך כך הוחלו דיירים בעיר לשכור את שירותיהם של קבלנים ובעלי כלי רכב להעברת שקי האשפה מבתיהם למזבלת חיריה. העירייה החזירה במזבלת חיריה את הכסף, לאחר שהאשפה נשקלה שם. המחיר לפינוי אשפה של בניין, ובו 48 דיירים, עמד על כ־100 ש"ח.

ביום שישי חילקה העירייה במרכזים בעיר אלפי שקי אשפה, ובכוונתה לעשות כן גם היום. מן העירייה נמסר כי חובה על האזרחים לשים את האשפה שלהם בשקים, שכן הדבר יאפשר לקבלן המנקה את העיר לפנותה בקלות. העירייה הפעילה פועלים שתפקידם לערום את האשפה ברחובות ולהכניסם לשקים.

"נובל אובסרוואטר":

בריה"מ חדלה לספק נשק חדש לסוריה

— "בגלל חיכוכים מדיניים" • מסרה "רק" 24 מיג־29 והשלמות־ציוד

מאת יואב טוקר

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). על רקע חיכוכים מדיניים נמשכים, ברית־המועצות נמנעת באחרונה מלספק לסוריה כלי־נשק חדשים. מוסקווה מספקת עתה לסורים רק "השלמות" של ציוד שנשחק או הושמד בפעילות צבאית ובאימונים. כך דיווח אתמול השבועון הצרפתי "לה נובל אובסרוואטר".

השבועון מוסר כי בעת האחרונה הסכימו הסובייטים למסור לסורים "רק" 24 מטוסי "מיג־29".

הדיווח מציין כי בצמרת הסורית מובעת מורת רוח ניכרת ממה שמתואר "התחמקויות" סובייטיות.

הנשיא רייגן מסמן בידו סימן לשביעות רצון מתגיות, בצאתו אמש בשעה מאוחרת מבית החולים לאחר שביקר את אשתו ננסי, שעברה שעות ספורות קודם לכן ניתוח לכריתת שד (צילום: איפי)

4 מתושבי דיר אל בלח נפצעו מאש צה"ל לאחר שרכבם לא עצר במחסום

מאת איתן רבין, אורי ניר ודניאל שרגאי

גל הפרות הסדר בשטחים נמשך אתמול. כוחות גדולים של צבא ומשמר הגבול שהוצבו במוקדי המתיחות בגדה וברצועה ניסו למנוע את הרחבת המהומות.

ארבעה תושבים מדיר אל בלח שברצועת עזה נורו ונפצעו אתמול בבוקר מאש חיילי צה"ל בעת שלא צייתו להוראות חיילי מחסום על כביש חאן יונס לעצור. כל הארבעה אושפזו בבית החולים שיפא בעזה ונמסר משם שלא נשקפת סכנה לחייהם.

גם בשבת נמשכו הפרות הסדר ברצועה אך באופן קל. אתמול נפתחה האוניברסיטה האיסלמית הסטודנטים במקום הניפו כרזות נגד ביקורו של שר החוץ האמריקאי בישראל. כוחות הביטחון ברצועת ביצעו מעצרים של חברי הג'יהאד האיסלמי ונודע שעד כה נעצרו כמה עשרות בני אדם.

ברוב ערי הגדה השתררה אתמול שביתת מסחר, לאות מחאה על אירועי השבוע שעבר, שבהם נהרגו ונפצעו כמה תושבים מן הגדה והרצועה עזה, ולרגל ביקורו של שר החוץ האמריקאי באיזור. במזרח ירושלים, ברמאללה ובאל־בירה היתה שביתת מסחר כללית. בשכם ובבית־לחם השביתה היתה חלקית.

בכמה מקומות בגדה נמשכו בסוף השבוע תקריות של יידוי אבנים, הבערת צמיגים, והצבת מחסומי אבנים בכבישים. כמה חשודים בהפרות סדר והסתה להתפרעויות נעצרו.

לא שמעו בגלל הגשם

הארבעה שנפצעו אתמול ברצועה באש חיילי צה"ל הם רסמי מחמוד כרזה בן 23, אח בבית החולים נאצר, אחיו מעיד מחמוד כרזה בן 20, עבד עיד סרסור בן 42, וסעיד חסן אבו חרמה בן 31. הארבעה נסעו לביתם שבדיר אל בלח. כאשר הגיעו למחסום של צה"ל על כביש חאן יונס הורו להם חיילי המחסום לעצור. משלא עצרו פתחו החיילים בירי באוויר על פי נוהל עצירת חשוד ומשלא עצר הרכב, פתחו החיילים בירייה לעבר המכונית. למקום הגיעו החוש כוחות גדולים של צה"ל אשר פתחו מיד בחקירה. הנהג טען שירד גשם והוא לא שמע את הוראות חיילי צה"ל לעצור.

סופר "הארץ" מציין כי זו התקרית השלישית בשבועיים האחרונים שבה נורים תושבי הרצועה. בשני המקרים הקודמים נהרגו שבעה.

מצ"ח פתחה בחקירה בנסיבות הריגתם של שלושה מתושבי הרצועה מאש כוחות צה"ל ב־1 באוקטובר.

בין ההרוגים היה מחבל שברח מכלא עזה, מוסבה אסורי, ועד היום לא הועברה גופתו לקבורה. מקורות צבאיים מסרו כי עד שמתשפים החקירה לא תועבר הגופה לקבורה.

משפחתו של אסורי טוענת כי בנם לא נהרג מיד, אלא נפצע קשה, ורק לאחר שעונה הרגו אותו אנשי הביטחון. בתגובה אמרו מקורות בצה"ל כי החיילים במחסום פעלו על פי הנהלים, ולטענות המשפחה אין כל שחר.

ב־1 באוקטובר הגיעו שלושה מתושבי הרצועה במכונית לאיזור אל בורג'. הם לא צייתו להוראת מחסום צה"ל לעצור, ונסו לפרוץ אותו. חיילי צה"ל ירו והרגום.

עשרות נעצרו

כוחות הביטחון ביצעו בסוף השבוע מעצרים של חברי הג'יהאד האיסלמי. בין העצורים כמה עשרות אנשי הג'יהאד האיסלמי שנעצרו מיוחסים את רציחותיהם של כמה ישראלים, ובהם מפקד המשטרה הצבאית סרן רון טל, ב־2 באוגוסט, וגליל גדוסי, חבר מושב מלילות, ב־25 במאי ליד צומת סג'אייה.

כמו כן מיוחסים לחברי הרשת הנחת מטעני חבלה ברצועה, השלכת בקבוקי תבערה וארגון הפרות סדר. מקורות צבאיים אמרו אמש כי מעצרם של עשרות חברי הג'יהאד האיסלמי הוא מכה קשה לארגון, שבשנה וחצי שחלפו היה ארגון המחבלים הפעיל ביותר ברצועה. כל העצורים יעמדו לדין בבתי־דין צבאיים.

נפצע נער בגדה

שביתת מסחר רחבת היקף בגדה פרצה לאחר שבערים הפצו כרוזים בחתימת "מוסדות לאומיים" (כינוי מקובל לגורמים המזוהים עם אש"ף), הקוראים לסוחרים לשבות.

תלמידי המכללה המקצועית באבודיס יצאו אתמול להפגנה ליד הקמפוס, השליכו אבנים על חיילים שהוזעקו למקום, והיה צורך לפזרם בעזרת גז מדמיע. תקרית דומה היתה באוניברסיטת חברון. הפגנות אלימות היו גם בקסבה של שכם, ובמהלכן הפליטים הסמוך בלאטה. מקורות ערביים בשכם מסרו כי בהפגנה בבלאטה נפצע ברגלו ילד בן 15, נאצר אדרין אל־עאצי. מיירות חיילים. צה"ל בודק את נסיבות פציעתו.

לעובדי ה"לביא" יוצע: פרישה מרצון — עם פיצויים מוגדלים

ההצעה תוגש השבוע לכ־3,000 המועמדים לפיטורים • עובדי התעשיה האווירית חוזרים היום לעבודה לאחר 10 ימי חופשה

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

הנהלת התעשיה האווירית מציעה לעובדים שעסקו בפרוייקט "הלביא" לפרוש מרצון תמורת פיצויים מוגדלים. כך נמסר שלשום לראשי נציגות העובדים בפגישה עם נציגי ההנהלה.

עובדי התעשיה האווירית חוזרים היום לעבודתם לאחר חופשה מרוכזת של עשרה ימים.

הפגישה שלשום היתה השניה בעת החופשה. נציגי העובדים הביעו בישיבה את מחאתם על "הצנחת" עובדים מחוץ למערכת לתפקידים בכירים בתעשיה האווירית. הכוונה למינויו של דוד ברודט ממשרד המסחר והתעשיה לסמנכ"ל לכספים. נציגי העובדים טענו כי היה אפשר לנסות למצוא אדם מתאים לתפקיד הבכיר מתוך המערכת. נציג ההנהלה הבהיר, כי העובדים אינם צד במינויים מסוג זה.

בישיבה נמסר על כוונת ההנהלה להתחיל מיד בהפעלת תוכנית הפרישה מרצון. הכוונה להגיע להסכמה עם מירב העובדים העומדים על סף פיטורים — כ־3,000. בהנהלה הוכן מסמך המפרט את הכסף שיהיה דרוש להפעלת התוכנית. המימון צריך לבוא מהכספים שהוקצו לסגירת הפרוייקט. נציגי העובדים לא יהיו מעורבים ישירות בתהליך הפרישה מרצון, אך הם הבהירו כי ייכנסו לפעולה כאשר יפוטרו עובדים קבועים לפרוש מרצון. ב־17 החודשים שחלפו כבר פוטרו בתהליך דומה יותר מאלפיים עובדים בתעשיה האווירית.

שיחת היום / אורית גלילי

עם: שמואל יפה, סגן מנהל השירות המטאורולוגי

על: הסופה בבריטניה — וסוף הקיץ בישראל

הסופות בארץ נחזו ביום ה' — אך רשות השידור מושבתת

האם יכול להיות שסופת הוריקן בעוצמה כמו שהיתה בבריטניה לא נחזתה ע"י השירות המטאורולוגי הבריטי?

לעולם אין מצב ששירות מטאורולוגי לא יחזה סופה אבל בהחלט יכול לקרות שלא ניתן להעריך את מלוא העוצמה של הסופה. כמעט כל אירוע שהוא יוצא דופן הוא בלתי אפשרי לחיזוי. האירוע הזה הוא בהחלט חריג כיוון שהוריקנים לא מגיעים לאנגליה. הם נוצרים בחופי צפון מערב אפריקה ומשם הם נעים לכיוון מערב — לפלורידה או לדרום ארה"ב.

אז איך בכל זאת איך מצא הוריקן בזה את דרכו לאנגליה?

אני יכול רק לשער שספיח של סופת ההוריקן נע לאורך חופי פורטוגל ומשם הגיע לדרום אנגליה. עכשיו זו העונה שנוצרים ההוריקנים כיוון שהים מאוד חם ואילו היבשה מתחילה להתקרר. האוויר החם — הים — יוצר את המערבולת והיא שואבת את האנרגיה ממנו.

האם הפתיעו אותך ההתקפות הבלתי מתפשרות של עיתוני בריטניה על השירות המטאורולוגי?

תפקידם של המטאורולוגים הוא לעשות כמיטב יכולתם לחזות סופות. תפקידם של העיתונאים הוא להתקיף שגיאות — כמו זו של שירות החיזוי הבריטי. כיוון שההוריקאנים קשורים בעננים ונראים בתמונות של לוויינים המטאורולוגים אמורים לעלות עליהם בתצפיות שלהם.

האם יש אישהו סיכוי שהוריקאן יבקר גם אצלנו?

זה לא יקרה בשום פנים ואופן. ההוריקאן, חוץ מאשר מערבה יכול לפנות גם צפונה אך הוא לעולם לא יפנה מזרחה. הוא זקוק לים ואינו יכול לנוע על יבשה. בארה"ב אפשר לראות כיצד ההוריקאנים תמיד פוגעים בחוף ואחרי כמה עשרות קילומטרים ביבשה הם מאבדים מעוצמתם.

השירות המטאורולוגי הבריטי הודיע שיפתח בחקירה, מה יכולה להעלות חקירה כזאת?

אני משער שהם יבדקו את המפות ואת התמונות ואולי יגיעו למסקנה שצריך לשפר את המודל שלהם לחיזוי. בכל מקרה השירות המטאורולוגי הבריטי נחשב למעולה. אולי לטוב בעולם ואם היתה זו טעות אנוש — שמישהו פשוט לא הסתכל מספיק טוב — אז הוא יצטרך לשלם על הטעות.

האם הסופות אצלנו נחזו על ידנו בזמן?

כבר ביום חמישי בבוקר חזינו את הסופות של אתמול אחה"צ. הבעיה שבלי התקשורת האלקטרונית בשביתה חוץ מגל"צ לא ריווחו על התחזית שלנו.

איגוד העיתונאים אסר על חבריו לעבוד בערוץ השני

השביתה ברשות השידור — ליומה ה־12 • הערוץ השני ממשיך להקרין סרטים • שידור משחקי הטניס אתמול מכעיס השובתים

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

האיגוד הארצי של העיתונאים אסר על חבריו לעבוד בערוץ השני, כל עוד נמשכת השביתה ברשות השידור.

לטענתם, העסקת עיתונאים בערוץ השני המופעל באחריות רשות השידור, כמוה כשבירת שביתה. ההחלטה נתקבלה, עקב שידור של כתב גלי צה"ל, ינון שנקר, בסיקור מבצע עלייתה של אידה נודל בערוץ השני.

בבירור שקיים האיגוד עם שנקר בסוף השבוע, הבהיר העיתונאי כי מכיוון שהאיגוד לא פנה אל השידור, ולא פנה לחבריו שלא להשתתף בו, סבר כי השתתפותו במשדר אינה מהווה בעיה.

לפי שעה, הערוץ השני ממשיך בהקרנת הסרטים. גם שידור משחקי הטניס אתמול, עורר תרעומת בקרב העיתונאים השובתים.

ביומה ה־12 של השביתה ברשות השידור, עדיין אין מסתמן סיומה. בסוף השבוע נועד מנכ"ל הרשות, אורי פורת, עם שר האוצר, תציגי ההנהלה והאיגוד הארצי נפגשו שוב עם הממונה הראשי על יחסי העבודה, נחמן אורי.

בפגישה זו, הציעו נציגי העיתונאים לקבל את תוספת השכר של 75 שקל, שניתנה למגזר הציבורי, בתנאי שתוספת זהה תוענק גם לבכירים ולמנכ"לים, העומדים לקבל תוספת שכר גבוהה בהרבה.

עם חידוש ישיבות הכנסת, צפויה התעוררות של המערכת הפוליטית בעניין השביתה ברשות השידור. גם העיתונאים פתחו במסע הסברה בקרב פוליטיקאים ואישי ציבור, להבהיר את עמדתם בסכסוך, ובניסיון להביא לסיום השביתה.

בתוך כך הודיעו נציגי המעורך במליאת רשות השידור, ובהם ראש לשכת העיתונות, ד"ר ישראל פלג, ועו"ד רוני פינשטיין העיתונאים, בעד ישיבת המליאה שזימן יו"ר הרשות, מיכה ינון ליום ד' השבוע.

לדבריהם, אין טעם להשתתף בישיבה שתהפוך את המליאה לחותמת גומי, לאחר שינון רוקן אותה מתוכן, וישיבותיה לא התקיימו זה 7 חודשים.

בהודעה לעיתונות שפרסמו חברי המעורך, נאמר: "ינון צריך היה לפעול למניעת השביתה, או לטפל בה בזריזות, ולא להמתין שבועיים על מנת לקבל החלטות המוקנות תוקף מוסרי וציבורי".

היעדרות נציגי המעורך

מן הישיבה באה גם ליצור לחץ על המערכת הפוליטית לזרז את הרכבת הוועד המנהל החדש של רשות השידור, לאחר שהוועד המנהל הקודם סיים את כהונתו כבר ביולי. בחודשים אלה פועלת רשות השידור, למעשה בלא פיקוח ציבורי מסודר.

פקסימיליה
MURATA
מורטה קומפקטית גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

רייגן: נגיב על איומים במפרץ "בצורה נאותה"

וואשינגטון (ע"צ ועו"ד). הנשיא רייגן הבהיר אתמול כי ארה"ב "תגיב בצורה נאותה" על איומים במפרץ נגד הצי האמריקאי או אניות המפרצות את דגל ארה"ב. אך לא רמז אם יחליט על פעולת תגמול עקב התקפת הטילים על אחת האניות הללו ביום שישי.

בשיחתו השבועית ברדיו, אמר רייגן: "חופש השייט במים בינלאומיים הוא עיקרון מרכזי של מדיניותנו, והאינטרס חיוני, ביחוד באיזור זה של העולם".

הוא הקליט את הנאום ביום שני, ביום שפגע טיל במיכלית "סי איל סיטי" המניפה דגל ארה"ב, במימי כוויית. בהתקפה זו נפצעו 17 אנשי צוות, ובהם רב־החובל האמריקאי.

בהתכבדו את שר החוץ שולץ, את שליחותו במזרח התיכון, אמר רייגן כי ארה"ב מכנה לתרוך למען שלום בין ישראל לבין שכנותיה הערביות.

שר ההגנה ויינברגר האשים אתמול את איראן בהתקפה על המיכלית במפרץ, ואמר כי האיראנים השתמשו בטיל "סילקוורם".

גבר וילד בן 4 נהרגו בתאונת דרכים בקרית שמואל

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

אדם מבוגר ופעוט בן 4 נהרגו אמש בתאונת דרכים ברחוב שפירא 8 בקרית שמואל.

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

ה ש ע ו ת ל א ל ע ל
אל על

העיר	מעלות מינימום	מעלות מכסי	מזג אוויר	מעלות מינימום	מעלות מכסי
	מינימום	מכסי		מינימום	מכסי

	התחזית היום			תמונת מצב אתמול	
העיר	מינימום	מכסימום		מינימום	מכסימום
אמסטרדם	11	16	מעונן	11	13
אתונה	18	23	מעונן	16	24
בוקארשט	11	18	בה"ה	7	20
בריסל	11	15	גשמים	10	13
וינה	8	15	בה"ה	8	16
ז'נבה	11	19	בה"ה	11	19
לונדון	10	16	גשמים	9	12
ליסבון	12	19	בה"ה	18	21
מדריד	10	19	בהיר	13	17
ניו־יורק	8	19	בהיר	9	14
פאריס	11	17	בה"ה	10	15
פרנקפורט	11	17	בה"ה	11	16
ציריך	10	19	בה"ה	11	13
קהיר	21	27	מעונן	20	29
קופנהאגן	11	16	גשמים	4	19
רומא	18	24	מעונן	16	23
שטוקהולם	8	14	בה"ה	7	12

ELAL אל על

לכבוד

שר החוץ של ארה"ב

מר ג'ורג' שולץ הנכבד

שלום וברכה,

אנו מקדמים בברכה את בואך לישראל כידיד העם היהודי ומדינת ישראל, ורואים במועד ביקורך עת רצון להגשמת שאיפות גדולות הנוגעות לעתיד שיבת עם ישראל למולדתו העתיקה.

לפי מיטב הכרתנו עומדים אנו עתה בפני שעות הרה־גורל לעתיד יהודי ברית המועצות המצפים למעלה משבעים שנה לפריצת שערי מסך הברזל ולשיבתם הביתה לישראל.

פגישת הפיסגה הצפויה בין נשיא ארה"ב מר רונלד רייגן לבין מנהיג בריה"מ מר מיכאל גורבצ'וב, עשויה להיות – בחסדי ה' – נקודת מפנה הסטורית לפריצה כוללת של שערי בריה"מ, אם אכן השכיל ארה"ב להעמיד סוגיה זו כאחד הנושאים המרכזיים בפגישת הפיסגה, הן מנקודת מבט אנושית של זכויות האדם והן מנקודת מבט לאומית של עם המבקש לשוב למולדתו. חובה עלינו להבהיר כי אין זו בעייתם הפרטית של "אסירי ציון" "קרובי משפחה" ו"מסורבי עליה", אלא תביעה כוללת לרה־פטריאציה של עם, או בלשון היהודית העתיקה: תביעה ל"שיבת־ציון".

אנו מלאי אמונה כי הזדקקותה של בריה"מ לארה"ב בתקופה זו בנושאים מדיניים, טכנולוגיים וצבאיים, נותנת לארה"ב הזדמנות נדירה להגיע להישגים מכריעים בנושא זה ואין ספק כי העם היהודי אשר ידע להכיר טובה ולשמור בזכרונו ההסטורי רב השנים את מנהיגי האומות אשר סייעו בידו בהגשמת יעדיו הלאומיים מימי קדם ועד העת האחרונה, ידע להעריך לדורות רבים את פעלו של הנשיא רייגן כמנהיג העולם החופשי, אם יזכה להוביל את מהלך שיבת־ציון של יהודי בריה"מ.

מר שולץ הנכבד!

אנחנו יחד עם כל בית ישראל חשים אחריות לאומית לגורל אחינו בגלות רוסיה שלא מזמן חיינו במחיצתם וסבלנו עמהם. לא ננוח ולא נשקוט עד אשר יקרא דרור לכל יהודי בריה"מ המבקשים לעלות לציון. קרובים הם לנו "קרבת משפחה מדרגה ראשונה", כי כל ישראל אחים וכולנו ערבים זה לזה.

אנו מבקשים ממך להביא את פנייתנו במכתב זה לנשיא ארה"ב, והננו סמוכים ובטוחים כי דברינו היוצאים מעומק הלב יכנסו אל הלב ולא ישובו ריקם.

בברכה נאמנה ובצפיה לבשורות טובות,

אסירי ציון לשעבר

— יולי אדלשטיין

— וויקטור בדילובסקי

— יוסף מנדלביץ

— נתן שירנסקי

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירתו של

חיים הבר

יליד חבר מושב מגשימים

הלווייתו תצא מביתו היום יום א' כ"ה בתשרי תשמ"ח 18.10.87 בשעה 15.00 לבית העלמין במושב מגשימים

המשפחה
ומושב מגשימים

החברה הגיאולוגית הישראלית

אבלה על

ד"ר יאן רוזנמן

ומשתתפת בצער המשפחה

משתתפים באבל המשפחה על מותה המזעזע של

ד"ר מרים וילמובסקי

דיירי הבית
ברח' ארלוזורוב 194 ת"א

לזכרה של יקירתנו

ברגר ריטה ז"ל

מבית טיומקין

נעלה לקברה ביום ב' כ"ו תשרי תשמ"ח (19.10.87) בשעה 3.00 בצהרים.

מוקירי זכרה נפגשים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים, ליד השער

המשפחה

המפרסם מודעה על הלוויה ב"הארץ" – מקבל את מודעת האזכרה חינם

דו"ח של המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל:

חלוקת סמכויות הקליטה מתעלמת מהצרכים הטיפוליים של העולים

על הסוכנות למכור נכסים ולבצע המלצות של דוחו"ת קודמים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

יש ליטול מהסוכנות היהודית את בלוא האחריות לקליטת עולים בישראל ולהעבירה לממשלה. את הטיפול בעידוד ויזום העליה יש להשאיר לסוכנות, ואף להעמיקו. כך קובע דו"ח של המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל, שיצא לאור בסוף השבוע. צוות המחקר, שבראשו עמד ד"ר ישראל כץ (לשעבר שר העבודה והרווחה) ויעקב קופ, השתתפו בו פרופ' אריה גלוברזון מאוניברסיטת ת"א, ג'ימי ויגבלט מאוניברסיטת בן גוריון ויוסף נייפרס מהאוניברסיטה העברית, קובע, כי שורת ההחלטות שהובילו בסופו של דבר לנוסחת החלוקה בנושאי קליטה בין הממשלה הסוכנות מעוררת תמיהה. "החלוקה בין שני גופים נפרדים אלה התבצעה ללא התייחסות לצרכים הטיפוליים בעולה". חקר המצב במחלקת הקליטה נעשה על פי בקשה של יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, ג'ולד הופברגר. יו"ר חבר הנאמנים של המרכז שביצע את המחקר הוא נשיא המדינה לשעבר, אפרים קציר.

עוד קובע המחקר, כי בין הסיבות שמנעו תיקון במבנה הטיפול בקליטה במשך 20 שנה היו "ההתעניינות היתרה של הגופים והאישים המנהיגים את הסוכנות בנושאים של הבטחת קיום הסוכנות, המאגרת בתוכה מוסדות ואישים בעלי אידיאולוגיות שונות".

מחלקת העליה בסוכנות היהודית, היא הגדולה ביותר כמוסד — כי 1100 עובדים הפועלים עם תקציב של 61 מיליון דולר. החוקרים קובעים, כי הכמות הגדולה של נכסי דלא ניידי, שבבעלות מחלקת העליה, כ־7000 דירות בשווי מוערך של כ־150 מיליון דולר, גורמת לסרבנות ולמחלקת העליה בעיה של מרכיב קבוע בתקציב, שאי אפשר להקטינו, אף אם יש צמצום בהיקף העליה. לכן ממליץ הדו"ח על מכירת נכסים.

הדו"ח, בן 120 עמוד, מציין עוד, כי בעבר נערכו בדיקות וסקרים שונים בנושא תפעול המחלקה בנושאי עליה וקליטה, אולם איש במחלקה לא דאג להפעילם או לעקוב אחר הפעלתם. "כדוגמא, במספר דו"חות נקבע, כי אין כל הכוונה ששליחי עלייה בחו"ל אכן מהווים גורם מעודד ומסייע להגברת העליה. אף על פי כן, מוסד השליחות מוסיף להתקיים במתכונתו, ללא כל שינוי", קובע הדו"ח.

עוד מציינים החוקרים, כי הפיצול במנגנוני הטיפול בעולים גרם נזק נוסף וחמור: "חלוקת הסמכויות המסורבלת בין הממשלה והסוכנות הביאה במהלך הזמן ובמישור האופרטיבי לטשטוש תחומי האחריות וחובת מתן דין וחשבון של המחלקה לעלייה ולקליטה ושל ממשלת ישראל בטיפול בקליטת עולים בישראל".

אסיר ציון נתן שרנסקי מחבק את אידה נודל בהגיעה לארץ (צילום: נתי הרניק, לע"מ)

בקשה לפתוח נציגות של השוק המשותף במזרח י־ם

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

התאחדות לשכות המסחר בגדה המערבית וברצועת עזה פנתה לשוק האירופי המשותף בבקשה לפתוח נציגות במזרח־ירושלים, במטרה להקל על קשרי המסחר בין החקלאים והתעשיינים בשטחים לבין השוק המשותף.

הבקשה הועלתה בפגישה שהתקיימה בסוף שבוע שעבר בין חברי לשכת המסחר של מזרח־ירושלים לבין הקונסול הכללי החדש של בלגיה בירושלים. ראש לשכת המסחר המזרח־ירושלמית, פאיק ברכאת, ביקש בשם עמיתיו בלשכות המסחר בשטחים, שהשוק המשותף יפתח משרד שישמש חוליה מקשרת בין היצואנים מהשטחים לבין המשרדים הראשיים של השוק באירופה. הקונסול הבלגי הבטיח להעביר את הבקשה לעיון במוסדות השוק המשותף.

לפני שבוע, כזכור, הוסכם לכונן אפיקים לייצוא עצמאי של תוצרת חקלאית מהשטחים בעת שנציב השוק המשותף למזרח התיכון, קלוד שסון, ביקר בישראל.

מנדל קפלן מדרא"פ — מועמד ליו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

מנדל קפלן, איל הון יהודי מדרום אפריקה ומבמנהיגי הקהילה היהודית במקום, הוא המועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר להיבחר בשבוע הבא לתפקיד יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, אחת מעמדות הכח החשובות ביותר בסוכנות. ועדת המינויים של חבר הנאמנים החליטה לפני מספר ימים על מועמדותו של מנדל קפלן, שעתיד להחליף את היו"ר הקודם ג'ולד הופברגר, המקובל כ"איש החוק" בסוכנות.

מנדל קפלן אינו מזוהה פוליטית, ועיקר כוחו נובע מפעילותו ארוכת השנים בראש המגבית למען ישראל בדרום אפריקה. הוא ידוע כאחד התומכים הנלהבים בביצוע רפורמות ארגוניות בסוכנות היהודית, וגורס כי יש לייעל את פעילותה באופן דרסטי. לפני כשנה הוביל קפלן את המהלך נגד אריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות. קפלן דרש ממנו מדולצין לחתום על מכתב התחייבות, לפיו לא יציג שוב את מועמדותו לתפקיד.

קפלן, המנהל אורח חיים מסורתי, מחזיק בירושלים דירה ומתגורר בה כמה חודשים בשנה.

ועדת הבוררות: זכותו של שחקן לא לגלם תפקיד מסיבות מצפון

"תיאטרון חיפה היה רשאי לפטר את ויינגרטן בשל העדר תום לב מצדה"

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

ועדת הבוררות בסכסוך בין השחקנית עפרה ויינגרטן ותיאטרון חיפה הגיעה למסקנה שהתיאטרון היה רשאי להתיר את החוזה עימה כשחקנית עונתית, וזאת בגלל העדר תום לב מצדה של השחקנית בעת סירובה לגלם תפקיד, אותו נימקה מסיבות מצפוניות. יחד עם זאת הדגישה הוועדה את זכותו של השחקן לסרב למלא תפקיד מסיבות מצפוניות. העירה על ליקויים מינהליים מצד התיאטרון במערכת יחסיו עם השחקנים והמליצה על ניסוח קפדני ודייקני של חובות וזכויות התיאטרון והשחקנים. הוועדה רשמה לפניה את נכונות הצדדים לעבוד ביחד בעתיד.

מנכ"ל התיאטרון, נועם סמל, אמר ש"פסיקת הבוררים היא ניצחון מוסרי לתיאטרון". הוא הוסיף, שאם יהיה לתיאטרון תפקיד להציע לויינגרטן, לא תהיה כל מניעה להעסיקה, בהתאם לתנאים שיוסכמו.

עפרה ויינגרטן אמרה כי היא "שמחה שכבוד הצד המצפוני של הנושא השמעות על סיבות אחרות לסירובה לשחק התפקיד". היא הביעה תמיהה על כך שפסק זמן של שלושה שבועות היה אמור, לדעת הוועדה, לפתור לה בעיות מצפוניות, שכולם כל כך מכירים בחשיבותן.

הוועדה (בהרכב יעקב אגמון, יו"ר, חנה מרון, ד"ר דויד אלכסנדר וזאב שרמן) הוקמה לאחר שעפרה ויינגרטן סרבה לגלם את התפקיד הראשי במחזה של יוסי מונדי "לילות פרנקפורט העליזים" והתיאטרון החליט לא לחדש עימה את החוזה בתום העונה. הנושא עורר ויכוח ציבורי ופוליטי, שבמהלכו הואשם התיאטרון העוסק במחזותיו בנושאים שנויים במחלוקת, כי הוא "סותם פיות" ואינו מוכן לקבל דעות אחרות משלו.

הוועדה קיימה מספר ישיבות ושמעה את טיעוני הצדדים, דברי עדים וטיעוניהם של יועציהם המשפטיים. לאחר שקבעה שיש לתת חופש יצירה מלא לכל אמן ותיאטרון הדגישה את זכותו של השחקן לא לגלם תפקיד שלא לפי מצפונו, סייגה את החלטתה בקביעה, שזכות זו קשורה במושג המפתח "תום לב".

הוועדה קבעה, על סמך עדויות שונות, כי לאחר שביקשה השחקנית ויינגרטן להשתחרר מהתפקיד במחזה של מונדי, הוצע לה על ידי הנהלת התיאטרון להשתתף בחזרות במשך שלושה שבועות, בשל האופי המיוחד של עבודה על מחזה מקורי, והובהר לה שאם עד אז לא תשנה את דעתה, תוחלף בשחקנית אחרת. השחקנית דחתה הצעה זו. על סמך עובדות אלה קבעה הוועדה, שהתיאטרון היה רשאי להתיר עימה את החוזה העונתי שלה בסוף העונה.

כנס בינלאומי לדמוגרפיה יהודית ייפתח מחר

תוצג תכנית למחשב שידוכים שיסייע במציאת בן זוג יהודי

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

נציגי קהילות יהודיות ממזרח אירופה יגיעו היום ומחר לישראל כדי להשתתף בכנס בינלאומי על מדיניות דמוגרפיה יהודית שייפתח מחר בירושלים.

בין השאר יבואו לראשונה נציגים יהודים מצ'כיה וכן נציגים יהודים מפולין, מגרמניה המזרחית, מהונגריה, מבולגריה, מיוגוסלביה ומרומניה.

בכנס יימסר לראשונה על תוכנית לערוך ב־1990 סקר עולמי של האוכלוסיה היהודית בעולם. הסקר עתיד להתבסס על טכניקות מתקדמות של עריכת מדגמים ולצורך ביצועו תוקם קרן מיוחדת. עד כה נערכו 140 מחקרים דמוגרפיים בארה"ב ברמה של קהילות מקומיות, ורק מחקר אחד שכלל את כל ארה"ב.

ראש המחלקה לדור ההמשך בהסתדרות הציונית, אליעזר שפר, מבקש להפנות את הכנס גם לאפיקים מעשיים. לדבריו, יש למחלקת דור ההמשך בהסתדרות הציונית כמה פרוייקטים בנושא הדמוגרפיה היהודית ואחד מהם הוא "מחשב לשידוכים", שבעזרתו, "הצעירים היהודיים שרוצים להינשא ואין להם אפשרות כזאת בהיעדר בני זוג יהודיים, יוכלו ליצור קשר ביניהם". לדבריו, כבר עוסקים אנשי המחלקה עם אנשי מקצוע להכנת תוכנית מקיפה של המחשב היהודי.

הבימאי הפולני אנדז'י ויידה יביים ב"הבימה" את "הדיבוק"

הבכורה במאי במסגרת פסטיוואל ישראל • התרשם בביקורו בארץ מ"הפטריוטיזם של הישראלים"

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

בימאי התיאטרון והקולנוע הפולני הנודע, אנדז'י ויידה, יביים את "הדיבוק" של אנסקי ב"הבימה" בעונה הקרובה, לאחר שיעלה את המחזה הזה בתיאטרונו בקרקוב. הבימאי חנן שניר יסייע בידו בהעלאת המחזה בפולין ואח"כ בישראל. ההצגה בקרקוב וב"הבימה" תעוצב על ידי רעיתו של ויידה, קריסטינה זכוטוביץ', שבאה עימו לביקור זה בישראל. על כך נמסר ביום ו' במסיבת עיתונאים עם הבימאי במשרדי התיאטרון הלאומי.

פולין מתנגדת ל"אנטיגונה"

ויידה, שהגיע כאורח התיאטרון לחגיגות ה־70, סיפר, כי המגעים עימו נמשכו יותר משלוש שנים, על ידי דרמטורג התיאטרון, עדן ביאל. תחילה דובר על העלאת "אנטיגונה" של סופוקלס, אך התברר שלשלטונות פולין היתה התנגדות לבחירת המחזה.

את עניינו שלו ב"דיבוק" מסביר ויידה בעניין הקיים בפולין, בעיקר מצד צעירים, בנושא ההוויה והתרבות היהודית, ש"אינן קיימות עוד בפולין ושפולין חסרה אותם".

הוא הדגיש שעבור הגירסה שלו בקרקוב הוכן למחזה תרגום מחודש לפולנית, כדי שהשחקנים בלהקתו (שהופיעו בפסטיוואל ישראל האחרון עם הצגת "החטא ועונשו") לא ייגררו לשחק סטראוטיפים.

הוא אמר עוד שהצגתו צריכה לבטא את הזמן שחלף בפולין מאז הוצג שם "הדיבוק" על ידי "הבימה" בגירסתו של וכטנגוב, ומה שקרה ליהודי פולין מאז.

בתכניות העבודה המקוריות של "הבימה" היה אמור לביים את "הדיבוק" בגירסה חדשה הבימאי חנן שניר. ויידה אמר ששמח לשמוע, כי שניר יוכל לסייע בידו בהעלאת המחזה בקרקוב, בתפקיד יועץ, ואחר כך לסייע לו בהעברת הגירסה הזו ל"הבימה".

הבכורה בקרקוב מתוכננת ל־6 במרץ, שהוא יום הולדתו ה־62 של ויידה, והחזרות בישראל אמורות להתחיל באמצע מרץ לקראת בכורה בחודש מאי, במסגרת פסטיוואל ישראל.

ויידה ורעיתו אמרו שהתרשמו מאוד מן הפטריוטיזם של הישראלים אותם פגשו, מהיורקותו האמיתית של הקהל לתיאטרון ומן ההצגות שראו בביצוע "הבימה": "גמר הברבורות" בברלין ו"הדוד וניה". עד סוף ביקורם יראו עוד חזרות והצגות של התיאטרון כדי להשלים את הליהוק של "הדיבוק", לגביו אין עוד פרטים.

ביום ו' בבוקר יחזור ויידה לפריס, כדי להשלים שם את עריכת גרסתו הקולנועית ל"שדים" של דוסטויבסקי.

חברת ג'נרל סטלייט קורפוריישן:

על הממשלה לאשר מיד השימוש בלוויין "עמוס"

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

על ממשלת ישראל להחליט כבר עתה על השימוש בלוויין התקשורת "עמוס" המתוכנן לשיגור בתחילת העשור הבא, שאם לא כן, לא יהיו פתרונות לצרכי התקשורת של המדינה בעוד 15 שנה. דברים אלה אמר בסוף השבוע מאיר עמית בפגישה עם כתבים בה הציג את תוכנית לוויין התקשורת הישראלי.

לדברי עמית ושותפו לחברת ג'נרל סטלייט קורפוריישן, חזי כרמל, השלימה החברה את התכנון והשיגה את אישור איגוד התקשורת הבינלאומי למיקום הלוויין במסלול. אך כדי להמשיך בביצוע התוכנית עליה להציג בפני משקיעים התחייבות מצדה של ממשלת ישראל לשימוש בלוויין המתוכנן.

החברה שבראשה עומד מאיר עמית היא חברה פרטית, ועד כה השקיעה לדבריו כ־1.5 מיליון דולר בשבע שנות עבודה לקראת ביצוע, שיגור והפעלתו של לוויין ישראלי לתקשורת. עמית הדגיש, כי כל פעולות החברה היו בתיאום מלא עם משרד התקשורת.

הסכם התום עם הממשלה לפיו היא תתחייב לקבל שירותי תקשורת משני לווייני "עמוס" תאפשר לחברה לגייס את 250 מיליון הדולר הדרושים, לדבריו, לשיגור שני לווייני "עמוס" ב־1992 וב־1993. מדובר בהתחייבות לצרוך שירותי לוויין בסכום של כ־40 מיליון דולר לשנה — זאת לעומת הוצאה כוללת על תקשורת אווירית בישראל, המגיעה ליותר מ־800 מיליון דולר בשנה.

החברה שבראשה עומד מאיר עמית מזה 7 שנים פעלה עד כה בשלושה תחומים עיקריים. האחד הוא השגת נקודת המיקום של הלוויינים (ה"סלוט") מעל קו המשווה בקו אורך 15 מזרח. השגת ה"סלוט" היתה כרוכה בדיונים ארוכים ובתשובות ל־42 התנגדויות שהוגשו מצד מדינות שכנות, החל מהתנגדויות על בסיס טכני, כגון חשש מהפרעות בשידורים ללוויינים סמוכים, וכלה בהתנגדויות פוליטיות, כגון התנגדותה של סוריה, שטענה, כי מדובר ב"מלחמת כוכבים" מצד ישראל.

התחום השני הוא תחום התיכנון הטכני, שבוצע בעיקר בתעשיה האוירית. תוצאת התיכנון היא לוויין תקשורת קטן וזול יחסית ללוויינים המיוצרים על ידי המעצמות התעשייתיות. הלוויין תוכנן כך שיתאים לצרכי ישראל, ונראה כי טיפוס לוויין כזה עשוי להתאים גם למדינות קטנות אחרות.

הלוויין עצמו תוכנן להתאים לשיגור באמצעות הטיל האירופי "אריאן" או באמצעות טיל סיטאק אמריקאי. אורך החיים שלו מתוכנן לכ־10 שנים.

תחום הפעילות השלישי של החברה היה בחינת אמצעי השיגור והזמנת תור לשיגור ב"אריאן".

הלוויין אמור לשרת מערכות קשר בתוך ישראל — ערוצי טלוויזיה, תקשורת טלפונית, קבועה וניידת, תקשורת נתונים וגיבוי למערכות תקשורת קיימות. לדברי מאיר עמית מדובר בפתרון תקשורת שהוא בכל המקרים זול יותר מהכנת תשתית פיסית, ובחלק מבעיות התקשורת הלוויין הוא פשוט הפתרון היחיד — זאת בשל צפיפות השימוש בתדרי הרדיו באיזור.

שריר יזרז הטיפול באישור חוק יסוד: זכויות האזרח

מאת גדעון אלון

שר המשפטים, אברהם שריר, החליט בתיאום עם יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ אלי קולס, לזרז את הטיפול באישורו של חוק יסוד: זכויות האזרח. ביום שלישי תתקיים ישיבה של ועדת החוקה של הכנסת בנושא זה.

סופר "הארץ" מציין, כי כבר ב־1964 הגיש פרופ' יצחק קלינגהופר הצעת חוק פרטית לחקיקת חוק יסוד בנושא זכויות האדם והאזרח.

עורכת את העמוד: עדה ארשפיז

יש לך מניות בנקאיות חסומות?

בנק דיסקונט עורך עבורך מרתון יעוץ בסניפים מ־18 עד 20 באוקטובר

מרתון בסניפים

כדי לסייע לך להחליט נכון בעניין המניות הבנקאיות שבידך – יהיו 56 מסניפי דיסקונט פתוחים בתאריכים 18-20 באוקטובר מ־8:30 בבוקר עד 8:00 בערב לצורך מתן מידע, יעוץ והוראות לבנק.
בסניפים אלו ימצאו יועצים מיוחדים, שישיבו על כל שאלותיך ויציגו בפניך את כל האפשרויות העומדות בפניך לקראת ה־20 באוקטובר.
נצל את היעוץ המקצועי הזה, כך שיהיה בידך כל המידע הדרוש להחלטה נכונה.
בכל אחד מסניפים אלו תוכל לתת הוראות ולבצע פעולות, גם אם חשבונך מתנהל בסניף אחר.

הסניפים בהם יתקיים "מרתון היעוץ":

המרכז: תל־אביב, דן, השרון:
תל־אביב: אבן גבירול 164; בן יהודה 71; דיזנגוף 124; הקריה – קפלן 2; יפו – שד' ירושלים 39; ככר המדינה ה' באייר 66; ככר מלכי ישראל – אבן גבירול 66; לב דיזנגוף; נוה אביבים – יהודה הנשיא; נחלת בנימין · אחד העם 28; סלומון 24 – התחנה המרכזית; שכונת התקוה · אצ"ל 16. **בני־ברק:** רבי עקיבא 36. **בת־ים:** רוטשילד 33. **גבעתיים:** וייצמן 19. **הרצליה:** סוקולוב 22. **חדרה:** הרברט סמואל 68. **חולון:** סוקולוב 68; אילת 36. **כפר סבא:** וייצמן 75. **לוד:** ככר הפלמ"ח 5. **נתניה:** ככר ציון 26. **פתח־תקוה:** הרצל 30, סלור 22. **קריאון:** שד' לוי אשכול. **ראשון לציון:** הרצל 87. **רחובות:** הרצל 190. **רמלה:** שד' הרצל 90. **רמת אילן:** מרכז מסחרי. **רמת גן:** הרצל 50 (ככר רמב"ם); ז'בוטינסקי 86, שד' ירושלים 11 (רמת יצחק). **רמת השרון:** סוקולוב 46. **רעננה:** אחוזה 119.

ירושלים והדרום: **ירושלים:** בן יהודה 11 (סניף ראשי); דרך בית לחם פינת רבקה; הארזים 2 (בית הכרם); יחזקאל 11 (גאולה); יפו 121 (מחנה יהודה), יפו 220 (רוממה); עמק רפאים 21 (הדרום), קרן היסוד 5 (רחביה); שלומציון המלכה 4. **אשדוד:** שבי ציון 30. **אשקלון:** שד' בן־גוריון 15. **באר שבע:** ההסתדרות 83. **קרית גת:** ככר ה־87.

חיפה והצפון: **חיפה:** דרך העצמאות 47 (הסניף הראשי)*; שד' טרומפלדור 56 54 (נוה שאנן), הרצל 16 (בית הקרנות); הנשיא 124 (מרכז הכרמל). **טבריה:** רח' הגליל. **נהריה:** שד' הגעתון 29. **עכו:** בן עמי 38. **עפולה:** הנשיא 9. **קרית מוצקין:** השופטים 3.

* פתוח עד 18:00.

מרתון ב"טלבנק דיסקונט"

תוכל להתקשר כבר היום לצוות מוקד היעוץ.
"טלבנק דיסקונט" 03-639888, 03-639777
מ־8:00 בבוקר עד 10:00 בלילה ולקבל מידע ויעוץ בטלפון גם ב"טלבנק דיסקונט"
תוכל לתת הוראות ולבצע פעולות ולמיעט הוראה לפדיון המניות הבנקאיות החסומות, החייבת להיות חתומה ע"י המחזיק בהן).
זה הזמן לעשות חשבון. עכשיו עליך להחליט!

סמיר כהן (יעקבסון)

יותר קרוב אליך בנק דיסקונט

هكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הבכורה האבודה של הכדורגל

סן היציע

מאת יחיאל ארזי

הכדורגל הישראלי איבד זה כבר את הבכורה בה החזיק שנים רבות – לפחות מבחינת האיכות והפופולריות – לשני ענפי ספורט אחרים, כדורסל וטניס, שדחקו אותו למקום השלישי. כל הניסיונות לשנות דירוג זה לא יצליחו במציאות הקיימת. הכדורסלנים והטניסאים שלנו מפגינים – כמעט יום־יום – את עדיפותם בשטח, במגרש, ב־אולם, הם גם נהנים מכמה גורמים, אם להזכיר רק ניהול תקין ומעוף מרחיק־לכת, שאינם הצד החזק של הכדורגל שלנו. וכל זה מוביל, כמובן, לעליונות הבולטת מבולה: מאזן הישגים מפואר בזירה הבינלאומית, ב־דרג אירופי ואף עולמי, שמב־חינת הכדורגלנים הישראלים הוא בגדר חלום בלבד.

ההשוואה אולי אינה הוגנת, אבל אינה ניתנת לעירעור. עמוס מנסדורף מבצה בזה אחר זה בטורניר רמת־השרון יריבים בכירים, כמו ג'ימי קונורס ובראד גילברט – שלא להזכיר הצלחות אחרות שלו ושל עמי־תיו שלמה גליקשטיין וגלעד בלום, גם במישחקי גביע דייויס. חצי תריסר קבוצות ישראליות מתמודדות בימים אלה, בבית ובחוץ, עם יריבות אירופיות בטור־נירים אירופיים יוקרתיים. בהם כבר זכינו בעבר בהישגים מרשימים. בעת ובעונה אחת, מוסיפים הכדורגלנים הישראלים להסתפק עד עצם היום הזה בתחליפים מלאכותיים ומקריים, לעיתים אף מדרג שלישי ורביעי בעולם, אם להזכיר רק מה צפוי לנו בראשית השנה הבאה בטור־ניר הקדם־אולימפי באוקיאניה. ולהזכירכם: גם את זה עדיין לא עברנו בשלום, בדרך לסיאול.

העובדה שאבי כהן משחק בגביע אירופה לאלופות אין בה מחמאה גדולה, מפני שהוא עושה זאת בבגדי גלאזגו ריינ־ג'רס, הכל, אבל סמלי מאד. משום כך גם הקשר האירופי שלנו, ככל שיראה לכאורה הדוק, נשאר בעצם רופף ו־משעשע. כלומר, נעים לעקוב מדי פעם אחרי רוני רוזנטל בבריז', אלי אוחנה במאלין ומשה סיני בבוזון. אבל מה זה מועיל, ככלות הכל, לכדורגל הישראלי?

כל עוד יוסיפו בית"ר ירושלים, מכבי נתניה ומכבי תל־אביב, למשל, לשחק נגד חולון ולוד, עם כל הכבוד להן – במקום נגד ארסנל, קלן, בורדו וסודיס – אין שום סיכוי לשינוי הרמה, התדמית והעתיד הקודר.

אפשר היה בהולס להתקנא בשבוע שעבר בחובבי הכדורגל באירופה, שהיו רתוקים לתשעה מישחקים ברחבי היבשת. פעי־לות במסגרת כזו, שישאה אלי־פות אירופה בקיץ 1988 במערב גרמניה – מספקת לנבחרת תעסוקה סדירה לשנתיים. ישר־ראל נאלצת, אחת לשנתיים, לנ־דוד עד לאוסטרליה ולניו־זילנד כדי לשמור על הקשר האנמי שלה עם העולם החיצון, באו־קיאניה המוגבלת של פיפ"א. זה מעט מכדי למלא את החלל. ושום תכנית – והאי לא מישחקי ידידות נגד שוייץ, דר מניה, מלטה או פולין – לא תשכיח תהליך למה שאינו קיים.

התהליך של פתיחת שערי אירופה – לא ליחידים, אלא גם בפני קבוצות ישראליות – יהיה הדרגתי, ומותנה יותר מכל בהסרת התנגדותן העיקשת של הגוש המזרחי. אולי בעקבות חי־דוש היחסים עם כמה ממדינות האיזור. אחרי כן יחלו להגיע אלינו שחקני־רכש הורים ה־[illegible]

רק [illegible] אולי לכדורגל [illegible] הכבד בעולם העדיפויות של הספורט הישראלי.

שוייץ – איטליה 0–0

ברן (עי"ד). נבחרת הכדורגל של שוייץ כפתה כאן תיקו־אפס על איטליה במישחק בבית 2 במוקדמות אליפות אירופה.

בבית זה מובילה שוודיה עם 10 נקודות מ־7 מישחקים לפני איטליה 9 נקודות מ־6 מישחקים, פורטוגל ושוייץ 5 נקודות כ"א.

מלך השערים

1. שלום תקוה (מ. נתניה) 7
2. שחר בראל (מכבי ת"א) 5
–. בני טבק (מכבי ת"א) 5
4. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 4
–. רפי כהן (מכבי פ"ת) 4

מחזור הבא

● מכבי ת"א – מכבי חיפה
● הפועל ת"א – בית"ר ת"א
● כפר־סבא – מכבי פ"ת
● מכבי נתניה – צ. חולון
● בני־יהודה – הפועל לוד
● הפועל פ"ת – בית"ר י־ם
● באר־שבע – שמשון ת"א

הניחוש הנכון בטוטו

1.	מ. חיפה – באר שבע	2
2.	שמשון – הפ. פ"ת	x
3.	בי. י־ם – ב.יהודה	x
4.	הפ. לוד – נתניה	2
5.	חולון – הפועל כ"ס	x
6.	מכ. פ"ת – הפ. ת"א	2
7.	בי. ת"א – מכ. ת"א	x
8.	ב. נתניה – הפ. ר"ג	2
9.	שקמים – הפ. יהוד	x
10.	מכ. יפו – ה. בת־ים	1
11.	עכו – הפועל חיפה	x
12.	הפ. חדרה – עמידר	1
13.	מבשרת – הפ. י־ם	1
14.	הכח ר"ג – מכ. יבנה	2

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. מכבי נתניה (1)	6	5	—	1	6–14	15
2. מכבי תל־אביב (2)	6	3	3	—	7–14	12
3. בית"ר תל־אביב (4)	6	3	3	—	2–6	12
4. הפועל תל־אביב (4)	6	3	3	—	2–6	12
5. בית"ר ירושלים (5)	6	2	2	2	10–11	8
6. הפועל כפר־סבא (6)	6	2	2	2	5–6	8
7. הפועל פתח־תקוה (7)	6	2	2	2	6–6	8
8. הפועל באר־שבע (10)	6	2	2	2	4–4	8
9. שמשון תל־אביב (9)	6	1	3	2	6–5	6
10. צפרירים חולון (11)	6	1	3	2	5–4	6
11. מכבי פתח־תקוה (8)	6	1	3	2	8–5	6
12. בני־יהודה (12)	6	—	4	2	6–4	4
13. מכבי חיפה (13)	6	—	2	4	6–2	2
14. הפועל לוד (14)	6	—	2	4	19–3	2

(בסוגריים – מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

נוק־אאוט של חיון בחיפה

מאת אברהם ציבין

אבי חיון מבאר־שבע, הטריד אתמול פעמים אין־ספור את הגנת מכבי חיפה. אבל בדקה ה־83 הניף אותו כדורגלן את הרגל כשהוא ניצב בפינת מלבן 16 המטרים וירה כדור חזק מזווית קשה מעל ידיו המושטות של השוער בני גינצבורג. 1–0 לבאר שבע.

שער נפלא זה העניק אתמול לכדורגלנים מהדרום את הנקודות מול מכבי חיפה במיגרשה והשאיר את החיפאים ללא נצחון העונה. במשך 90 הדקות התנהל מאבק שקול כשהרמה שהוצגה היתה בינונית ומטה. הבאר־שבעים נשענו על הגנה מוצקה בראשותם של בן חמו, דידי ואילה כשהקישור עשה גם הוא עבודה מצויינת. כך התפעלנו מיכולתם של מאיר צרפתי ואבי חיון שעלו קדימה ועזרו לא אחת לשלושת החלוצים להגיע למצבי הבקעה. אין ספק שהמאמן נסים בכר עושה עבודה טובה בבאר־שבע: הקבוצה משוחקת בתיאום, השחקנים מחליפים מקומות ומ־גיעים למצבי הבקעה.

לצערנו אי אפשר לתת מחמאות לקבוצה המארחת. מכבי חיפה נמצאת כיום במשבר גדול והשאלה כיצד תיחלץ ממנו. השוער בני גינצבורג מתקשה להכנס לנעליו של אבי רן ז"ל. חוליית ההגנה לא מתפקדת. שני המגינים, אהרוני ומרילי, שבעבר סייעו להתקפה, בקושי מצליחים כיום לשמור על חלוצי היריב. הקישור כמעט ולא מורגש והחלוצים, מלבד כמה נסיונות של ארמלי, לא הצליחו לעשות מיבצע ראוי לשמו.

את האכזבה הגדולה מהווה כיום דניאל ברייילובסקי שאינו מוצא את מקומו בשדה. הוא נוסה כבר בתפ־קידי התקפה וקישור ונראה כי הוא סובל כעת מיכולת ירודה [illegible] הן אישית והן מבחינה קבוצתית.

במחצית הראשונה כמעט ולא היו אירועים ליד שני השערים. אחרי ההפסקה הצליחו החיפאים ארמלי ועטר לסכן את השער בנגיחות אבל כדורים אלה חמקו ליד הקורה וה־חוצה. ואז באה הדקה ה־83 שהעניקה לבאר־שבעים את שלוש הנקודות.

הפועל באר שבע – מכבי חיפה 0–1 (0–0)

השער: אבי חיון (83).

★ המצטיין: מאיר צרפתי.

● הפועל באר שבע: אוטמן, בן חמו, דידי, אילת, גונן, דהן, חיון, צרפתי, עזרן, וייצמן (ביטון), אוחנה. המאמן: נסים בכר.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, רוזנטל, אוסמו (הגדול), מרילי, בולבול (גבעול), קלינגר, עטר, ברייילובסקי, ארמלי, אוסמו הקטן (מזרחי). המאמן: דרור קשטן.

שפט יעקב שיינר, 6,000 צו־פים באיצטדיון קרית אליעזר בחיפה.

בחיפה תובעים להחזיר את וייצנר ושביט

מאת אברהם ציבין

סופר "ספורט הארץ" בחיפה

כדורגלני מכבי חיפה חשו אתמול על בשרם מה פירושם של כישלונות רצופים. אחרי הפסדם להפועל באר שבע נשארו נצורים בחדרי ההלבשה, כאשר 2,000 מאוהדיהם קראו לעברם קריאות בוז. נודע לעברם גם הפצים שונים ושניים מהשחקנים נדחפו החוצה בצורה קלה. היה זה כשגיד קלינגר ניזון נבעל יצאו מחדרי ההלבשה, האוהדים ביקשו לעשות בהם שפטים. אבן השלכה גם על מכוניתו של רפי אוסמו הגדול. דניאל ברייילובסקי יצא בחסות 15 שוטרים.

כישלונות מכבי חיפה (עדיין ללא ניצחון העונה) – מסעירים את עיר הכרמל. אבל אוהדי המועדון הגדול, ובעקבות הדחת יו"ר מחלקת הכדורגל צבי וייצנר והגזבר פרדי שביט, היו אתמול אוהדים שתבעו "להחזיר את וייצנר ושביט מיד, כדי להציל את מכבי חיפה".

ק.פ.ריינג'רס למדה בליוורפול מי בעל הבית

הובסה 4–0 ואיבדה הבכורה במישחק בו שותף דוד פיזנטי ב־13 הדקות האחרונות

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). לדוד פיזנטי היתה אתמול בכורה מרגשת אבל קשה מאד בליגה האנגלית. הוא הוכנס בדקה ה־77 למישחק באיצטדיון אנפילד כאשר ליוורפול הובילה 2–0 על קווינס פארק ריינג'רס משערים של קרייג ג'ונסטון (41) וג'ון אלדריג' (65, בבעיטת 11 מ'). בתוך דקה מכניסתו של פיזנטי, הבקיע ג'ון בארנס שער במיבצע אישי וחמש דקות לסיום קבע את התוצאה הסופית 4–0 במיבצע אישי נוסף.

ניצחון זה העלה את ליוורפול לראש הטבלה בהפרש שערים עדיף על ק.פ.ר. ועם שני מישחקים פחות. ב־9 מישחקים הבקיעה ליוורפול 28 שערים.

שתי קבוצות מפגרות אחרי המובילות בשתי נקודות: נוטינגהאם פורסט ומנצ'סטר יונייטד. פורסט הביסה במיגרשה את שפילד וונסדיי 3–0 משערים של נייג'ל קלאף, קאר ווילקינסון. במישחק זה הורחק חלוץ שפילד לי צ'פמן. יונייטד ניצחה ב"אולד טרפורד" את נוריץ' 2–1. האורחים הובילו משער של ביגס. האוגשוות הישוותה מקלייר והמייץ בעיטת 11 מ' ועשר דקות לסיום נגח בריאן רובסון את שער הניצחון.

שתי קבוצות זכו בניצחונות חוץ: דרבי קאונטי בצ'רלטון (0–1) משער של סקוט ווסטהאם באוכספורד (1–2). קוטי הבקיע את שער הניצ־חון.

האלופה אברטון חזרה מניוקאסל עם נקודה למרות שהובילה משער של סנודין. מידלנידיה הישווה ב־גיוזה האדריאן (אורדסון) הרחוק.

ניצחון בכורה בבית השיגה סאות'המפטון, 1–0 על ווטפורד משער של האלאס. צ'לסי גברה על קובנטרי 1–0 משער של קרי דיקסון ולוטון ניצחה במיגרשה את ווי־מבלדון 2–0 משעריהם של בריאן סטיין ווילסון.

מישחק השלמה יהיה היום אחר הצהריים בין טוטנהאם וארסנל באיצטדיון ווייט הארט ליין.

המובילות בליגה השניה ניצחו: בראדפורד סיטי 4–1 את בר־מינגהאם ואול סיטי 3–1 את בארנסלי.

צמרת הטבלה

1. ליוורפול	9	6–28	25
2. ק.פ.ריינג'רס	11	9–16	25
3. נוטינגהאם	11	9–19	23
4. מנצ'סטר יו.	12	12–21	23
5. צ'לסי	12	17–22	22

שלושה מורחקים בתיקו 2–2 בין ריינג'רס וסלטיק

ליגה סקוטית

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). הדרבי של גלאזגו באיצטדיון אייברוקס, סיפק אתמול לא רק כדורגל מרתק אלא אירועים חריגים שהביאו להרחקתם של שלושה כדורגלנים בתיקו 2–2 בין ריינג'רס וסלטיק.

זה החל בדקה ה־18 כאשר שוער ריינג'רס וודס והחלוץ סלטיק מקאבוי התנגשו, החליפו קללות ולאחר מכן מהלומות הורחקו. טרי בוצ'ר, בלם ריינג'רס שהתערב בקטטה, נרשם ע"י השופט. לשערה של ריינג'רס נכנס הבלם רוברטס שספג מיד שני שערים מרגלי ווקר ועצמי של בוצ'ר. מאוחר יותר הורחק בוצ'ר אחרי שפגע בשוער סלטיק מקגיים. היווקא ב־9 שח־קנים באה התעוררות של ריינג'רס. מקויסט הקטין ובזמן תוספת הפציעות הישווה גוף.

המובילה הארטס נוצחה בדרבי של אדינבורו ע"י היברניאן 2–0, הפסד ראשון ב־9 שנים. תוצאות אחרות: דאנדי יונייטד – אברדין 0–0, דאנדי – דאנפרמלין 1–0, פאלקירק – מאתרוול 3–0, מורטון – סנט מירן 0–0. הצמרת: הארטס 20, סלטיק 19, אברדין 18, ריינג'רס 15.

● ועדת הספורט של מרכז חירות מתכנסת מחר (19.00) ב"מצודת זאב" לדיון באלימות בכ־דורגל. את הדיון יזם יו"ר ועדת הספורט של תנועת החירות הח"כ מיכה רייסר.

נתניה (6–1 בלוד) פתחה יתרון 3 נקודות על 3 יריבות תל־אביביות

הלקח הירושלמי: לא קל להיות אלוף

בית"ר הישווה בקושי ל־1–1 נגד בני־יהודה אחרי פיגור בבעיטת־11

מאת דרור מנר

שתי הקבוצות הפתיעו את אוהדיהן. בהשוואה למישחקן בשבוע שעבר, בית"ר היה רחוק מהיכולת הנפלאה, שהקנתה לו את הניצחון החשוב בנתניה (3–1), ואילו שחקני בני יהודה שיפרו ללא הכר את יכולתם לעומת כשלונם מול שמשון (2–1). וזה מה שהוסיף "מלח ופלפל" לעימות בין האלוף לסגנו בעונה שעברה.

יתרונם של האורחים נבע בעיקר מן התלהבות והמישחק הלוחמני שהפגינו, אשר שחקני בית"ר התקשו לעמוד מולו. בני יהודה היו הראשונים לכל כדור, סגרו היטב את מרכז השדה, ולא איפשרו לקשרי בית"ר לפתח את יכולתם. הגנת בית"ר, שאינה במיטבה, איפשרה לחלוצי בני יהודה להגיע למספר מצבי הבקעה, אך דוד גורדנה זקף לזכותו חמש הצלות מעוררות מצויינות (בדקות 6, 11, 19, 53, 58).

שער בני יהודה הועמד במחצית הראשונה בסכנה רק פעמיים: בדקה ה־16, בעיקבות הגבהת כדור קרן, נגח אבי כהן מקרוב החוצה, ובדקה ה־21 בעט דידי מ־20 מטר למשקוף. אחרי כן נכשל דידי בדקה ה־49 בהדיפת הכדור, דוד גורדנה הדף עמו לרחבה והוכשל על־ידי אורי אשש. דוד סלמן, הקפטן הוותיק של בני־יהודה, בעט את כדור ה־11 שטוח לפינה השמאלית של השער, וקבע 1–0 אשר עורר התרגשות גדולה בבלומפילד.

גורדנה, כאמור, החטיא עוד פעמיים מקרוב לפני שבית"ר החל ללחוץ, אך קשריו – ובעיקר סמי מלכה החלש – עדיין לא השתפרו. ומול מישחק הקרבה של הגנת בני יהודה התקשו הבית"רים לכבוש. אלא שבדקה ה־75 בעט מלמיליאן לתוך הרחבה, סמי מלכה המשיך בבעיטה לרוחב השער ומשה סלקטר, שלא בלט, הצליח לדחוק את הכדור פנימה ולהשוות ל־1–1.

בית"ר המשיך ללחוץ, כשבני יהודה מנסים כוחם בהתקפות מתפרצות, אך עד לסיום לא נוספו השערים והשוויון, המקפח במידת מה את בני יהודה, נשאר עד לסיום.

בית"ר ירושלים – בני יהודה 1–1 (0–0)

השער לבית"ר: משה סלקטר (75); השער לבני יהודה: דוד סלמן (49, ב־בעיטת 11 מ').

★ המצטיין: דוד סלמן.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אזולאי, אשש, קדוש, שורץ, דידי, מלכה, מלמיליאן, סלקטר, רוקמן (ונדרמולן). המאמן: מרדכי שפיגלר.

● בני יהודה: אסייג, עלה, פרי, אלקבץ, סלמן, מליחי (לוי), מאיר, שרעבי, מדר (חיים), גורדנה, אייזנברג. המאמן: דוד שוייצר.

שפט צבי שריר, 10,000 צו־פים באיצטדיון בלומפילד.

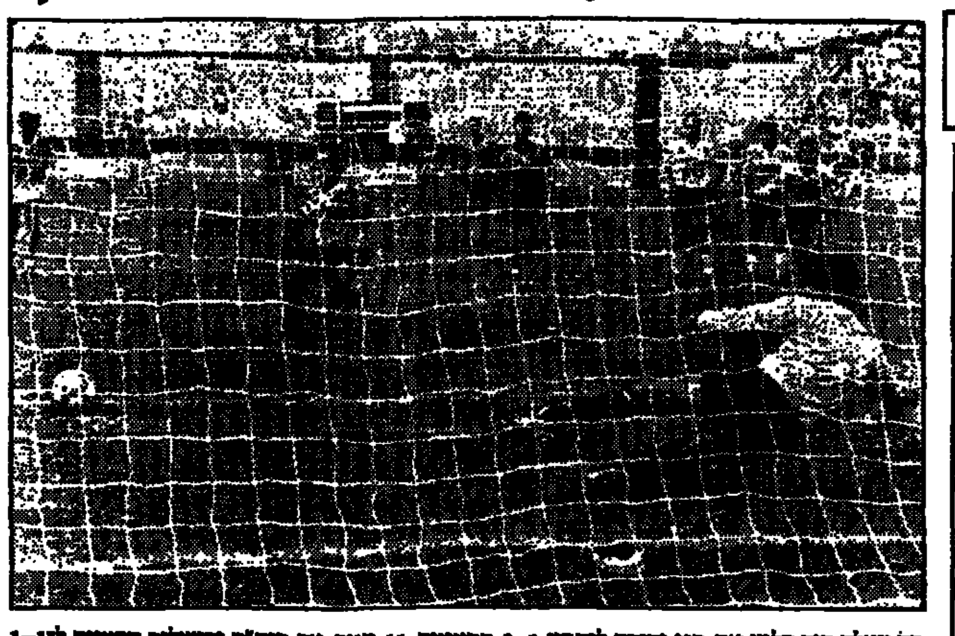

כך העלה דוד סלמן את בני יהודה ליתרון 1–0 בבעיטת 11 מטר, אך בית"ר ירושלים השווה ל־1–1 בבלומפילד. (צילום: עודי קרן).

נורה אדומה לירוקים

ליגה לאומית

מאת משה הר־געש

נשק הוא מכשיר מסוכן בכל עת, גם אם לעיתים פוקדת אותו תקלה המונעת תפעול תקין. הפועל לוד, סוגר הטבלה, נפל שלשום קורבן לתוצאות בנושא זה כאשר התמודד עם המוליך מכבי נתניה. התותחים של המאמן זאב זלצר סבלו אמנם במחזור הקודם ממעצור רציני (נוצחו בבית 3–1 ע"י האלוף בית"ר ירושלים), אך בלוד הו־תיזו את הרושם כי שכחו את העיצורות בבית. קני הארטילריה של שלום תקוה (הבקיע צמד) וחבריו עבדו שעות נוספות וקבעו את התוצאה הגבוהה של העונה עד כה, 6–1. הבונוס – הגדלת היתרון בפיסגה לשלוש נקודות.

הגוש השני בצמרת כולל באורח בלתי מקובל שלושה מנציגי העיר תל־אביב, הצועדים עקב בצד אגודל במספר נקודות זהה ועם מאפיין בלעדי בליגה: סיפרה 0 במאזן ההפסדים. מכבי תל־אביב שני, לפני בית"ר וה־פועל. האחרון הבקיע בחוץ 2–0 את מכבי פתח־תקוה. שני הראשונים נפרדו בתיקו 1–1 באיצטדיון רמת־גן, בו הם מקיי־מים בצוותא את מישחקי הבית.

הפועל באר־שבע חולל את התוצאה המפתיעה של המחזור – ואולי לא כל כך – כאשר הנחיל למכבי חיפה הפסד ביתי נוסף (1–0). המאזן של החיפאים, 2 נקודות בלבד בשישה מחזורים, מדבר בעד עצמו ומ־דליק שוב אורות אזהרה אדומים לירוקים המאוכזבים.

בבלומפילד התמודדו האלוף וסגנו מהעונה שעברה. בני יהודה, עדיין ללא ניצחון, הסתפקו בתיקו עם בית"ר המתאושש שנותר במקום ה־5, אחרי 1–1. בתוצאה זו הסתיימו שני מישחקים נוספים: צפרירים חולון – הפועל כפר־סבא המיפגש המוקדם בבלומ־פילד, שמשון תל־אביב – הפועל פתח־תקוה.

18 שערים הובקעו במחזור ה־6. העובדה המעניינת: אפילו קבוצה אחת לא ניצחה בבית. שלוש קבוצות ניצחו בחוץ, ארבעה מישחקים הסתיימו בתיקו, שתי קבוצות בלבד לא הבקיעו, שחקן אחד הורחק (אודי מבית"ר ת"א).

כל נתניה השתתפה בחגיגה

מאת אילן פיש

מכבי נתניה אותת ביום שישי כי הוא מצוי בכושר מצויין, וכי ההפסד בשבוע שעבר לבית"ר ירושלים לא היה אלא תקר קטן. אמנם לנצח את לוד בכושרה הנוכחי, אין זו חכמה גדולה. אבל להביס אותו 6–1, ועוד במגרשו הביתי, זה כבר סיפור אחר. גם "זקני לוד" אינם זוכרים תבוסה ביתית מפוארה כזו.

הדרך בה הושג הנצחון הגדול היתה מרשימה. הוכח שלנתניה צוות שחקנים מגובש, המניע את הכדור בצורה שוטפת, ללא עיכובים מיותרים – בנגיעה אחת בכדור. האופי ההתקפי של הקבוצה הוא פועל יוצא של שלושה שחקני חוד (רוני לוי, שלום תקוה ויגאל מנחם), המסתייעים בצמד מגינים – אלעד קורן ושמעון מנחם – הנעים לאורך הקווים ומשתתפים באופן פעיל במשימות התקיפה.

הכושר הגופני העדיף בהרבה של נתניה על לוד תרם גם הוא את חלקו. ב־20 הדקות הראשונות עוד ניהלו שחקני לוד מאבק שקול והקשו על יריביהם. אולם משפגו כוחם, עשתה נתניה ככל העולה על רוחה ובדרך גם לא כבשה שערים נוספים.

המחצית הראשונה הסתיימה למרבה הפלא ביתרון שער אחד בלבד. בדקה ה־25 הוכשל רוני לוי ברחבת לוד ואת הבעיטה מהנקודה הלבנה ביצע כהלכה יגאל מנחם, 1–0. בפתיחת המחצית השניה עוררו שחקני לוד רושם חולף, בהתקפות מתפרצות, ששער יתרון לא יספיק לנתניה. בשלב זה הוליט מאמן נתניה זאב זלצר לצרף למישחק את החלוץ עודד מכבס במ־קום הקשר רונן גבאי. את מקומו של גבאי תפס בקישור שלום תקוה. השינוי הטקטי הצדיק את עצמו. תקוה, שנשמר בנוקשות על יד אורי בנודיס עד לאותה דקה, היה מרגע זה חופשי. בנודיס עבר לש־מור על מכבס המהיר, שניצל את עיי־פת שומרו. כך התגבר המוח בצוותא, כשתקוה מגיח מאחור, מסכן את השער, וגם כובש שני שערים.

ההתמוטטות של לוד היתה מהירה. בתוך עשר דקות (67–77) כבשה נתניה ארבעה שערים. הראשון שבהם, של בני לם, איפיין את משחקו המתוחכם. לם הוליך את הכדור ממחצית המגרש והעמיד סמוך לרחבת ה־16 ציפו הכל כי ימ־סור לרוחבה, שם עמדו חבריו. אולם לם בעט כדור שטוח, קבע והיה הבולט במגרש. הוא ניווט את חבריו במסירותיו המדוייקות.

בדקות ה־70 (שלום תקוה), 75 (רוני לוי) ו־77 (עודד מכבס) נכבשו שערים והם להפליא, בתום פריצות מימין, שהסתיימו בהחזרת הכדור לרוחבה. תקוה כבש שער נוסף בדקה ה־84. את הכדור לתקוה מסר מכבס, שגילה כושר טוב בדקות בהן שיחק והצדיק את האמון הרב לו זכה, גם כשהיה על הספסל, בקרב אוהדי הקבוצה. שער הכבוד ללוד נכבש בדקה ה־80, מהנקודה הלבנה, על ידי אורי בנודיס. שער שלא היה בו כדי לנחם את הלודאים, שנראו מבולבלים וללא יד מכוונת.

בסיום עשה הקהל המקומי דרכו הביתה בשקט, ללא עצבים. אולי הגשם, שלא פסק עוד דקות רבות לאחר המישחק, תרם לרגיעה.

מכבי נתניה – הפועל לוד 1–6 (0–1)

השערים לנתניה: שלום תקוה (70, 84), יגאל מנחם (25, בבעיטת־11 מ'), בני לם (67), רוני לוי (75), עודד מכבס (77). השער ללוד: אורי בנודיס (80, בבעיטת־11 מ').

★ המצטיין: בני לם.

● מכבי נתניה: בלדב, שמ־עון מנחם, הלפון, חסן, אלעד קורן, לם, גבאי (מכבס), עציוני (גואטה), יגאל מנחם, רוני לוי, תקוה. המאמן: זאב זלצר.

● הפועל לוד: טריקי, דרעי, נעמן, אורי בנודיס, סמילה, קסטוריאלי, הילל, ברממם, מאירה, זיתון (אבי שיטרית), צובשווילי (שער שיטרית). המאמן: יעקב אסקסלר.

שפט יצחק בן־יצחק, 1,500 צופים בלוד.

ברמן ניצחה ועלתה לראשות הטבלה ★ רק תיקו לקלן

בונדסליגה

מאת יהושע שגיא

שליח "הארץ" לגרמניה

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שתי מוליכות הטבלה הגרמנית בכ־דורגל פיגרו אתמול 0–1 במישחקי חוץ של המחזור ה־13 של הבונדס־ליגה אך נחלצו מעמדת הפסד והח־ליפו מקומות בראש הטבלה.

ורדר ברמן, השניה בטבלה, באה אתמול למנשנגלאדבאך ולעיני 12,000 צופים פיגרה 1–0 בדקה ה־11 משער של באקאלורין אך הצ־ליחה להשוות ל־1–1 בדקה ה־17 ע"י אורדנביק. עם תחילת המחצית השניה נכבש את שער הנצחון 1–2 ע"י וואזר והבך עלתה לראש הטבלה עם מספר נקודות זהה ל־פ.ק.צ. קלן. זו יצאה לפרנקפורט ול־עיני 44 אלף צופים פיגרה 1–0 בדקה ה־18 משער עצמי של מורטן אולסן והשוותה בדקה ה־46 ע"י גרץ כדי להישאר הקבוצה היחידה בבונדסליגה ללא הפסד אחרי 13 מישחקים. בדקה השמינית נפסקה בעיטת 11 לזכות קלן. ליטברסקי הודיע לשופט כי יבעט מהנקודה הלבנה אך ברגע האחרון בעט אנגלס במקומו את הכדור לרשת. השופט פסל את השער ואת כדור ה־11 החוזר בעט ליטברסקי ברשלנות והשוער הדף.

בשמונת מישחקי אתמול בבונדס־ליגה, לעיני יותר מ־140 אלף צו־פים, הובקעו 23 שערים שיותר מרבע מהם ראינו באיצטדיון האו־לימפי במינכן בו הביסה האלופה באיירן ללא קושי 4–2 את קייזרס־לאוטרן. בתוך 30 דקות הובילה באיירן 3–0 משערים של הוגנן (7), הלגאמן (14), והרפרט (30). בדקה ה־35 הקטין קאהר ל־1–3 והוקה לאחר מכן העלה והגמן את יתרון באיירן ל־4–1 בסיומן של 36 דקות נפלאות של כדורגל ברמה שרק לעיתים רחוקות רואים כמותה. אבל לאחר הפתיחה המסחררת חלה נפילה אם כי בדקה ה־52 הובקע שער נוסף ע"י קאהר שהקטין ל־4–2, לפני שהקהל הרב באיצטדיון האולימפי החל להגיב בשריקות ול־הצביע בדגליו כשהוא יוצא לעבר הגשם המטורף קלות.

יתר התוצאות: נירנברג – שאלקה 1–1, המבורג – האנובר 1–1, מאנהיים – קארלסרוהה 4–1, לוורקוזן – אורדינגן 0–0, האמבורג – שטוטגארט 0–3.

צמרת הטבלה

1. ברמן	13	8–25	21
2. קלן	13	7–22	21
3. באיירן	13	17–33	20
4. גלאדבאך	13	22–27	17

הלל לא נשאר חייב ליאני

מאת ציון ניסן

מישחק מהיר ומעניין, שהר־בה אירועים רבים ליד שני השערים, אשר במחציתו הראשונה שלטו האורחים ובשניה המקומיים, שהצ־ליחו להשוות.

חניכיו של שמעון שנהר נטלו את היוזמה מהפתיחה, ובשילוב מסירות קצרות ומדוייקות הצליחו לבתר את הגנת חולון שהיתה הססנית וחסרת ביטחון בדקות אלה. יתרונם של האורחים בא לידי ביטוי רק בדקה ה־33, כשאלי יאני ניצל כדור טועה ברחבה, התקדם מעט ומעשרה מטר בעט אלכסונית לפינה הנגדית פנימה.

החילופין שערך המאמן החולוני מאיר נמני בשלהי המחצית הראשונה, והכנסתו של ליאון פנסו, ייצבו את ההגנה ואת מערך הקישור. אט־אט נעשה המישחק שקול יותר, ואחרי כן הגבירו שחק־ני חולון את הלחץ ותקפו, לעיתים עם שישה־שבעה משחקניהם, את שער כפר סבא. בדקות אלה ניתנו לחולון הזדמנויות מצויינות, אך רק אחת מהן נוצלה לשיוויון בדקה ה־57. מיקי בן ברוך ורונן הלל ערכו חילופי מסירות והאחרון, שנותר יחידי מול השער, בעט כדור חד וקבע 1–1.

החילופים בכפר סבא 20 דקות לסיום הביאו לרגיעה, והתקפות האורחים נבלמו היטב על ידי ההגנה המיוצבת של חולון.

צפרירים חולון – הפועל כפר סבא 1–1 (0–1)

השער לחולון: רונן הלל (57); השער לכפר סבא: אלי יאני (33).

★ המצטיין: רונן הלל.

● צפרירים חולון: בישרן, מבלוף (טליאס), כהן, יעקובי (פנסו), פרוון, מאיר, פז, בן־ברוך, דמתי, הלל, שקורקה. המאמן: מאיר נמני.

● הפועל כפר סבא: שמיר, הלל, פרסלני, רבינוביץ, איינש־טיין, רביבו, פולגר, יפה (גוהר), סיימון (גירנש), מימוני, יאני. המאמן: שמעון שנהר.

שפט עובדיה בן־יצחק, 1,000 צופים בחולון.

דמתי לא שכח את המלאכה

מאת פנחס ויטל

[illegible] "משעמם" [illegible] דרישה קצרה זו, בין שני אוהדים בתום המישחק, מלמדת יותר מכל על מה שהתרחש.

הפתיחה היתה שייכת אמנם לאורחים מפתח תקוה, שגילו יתרון קל על יריביהם, אך עד להפסקה היה אירוע מרתק אחד בלבד בדקה ה־40: מני בסון ניצל יציאה חפוזה של השוער גדעון מעליה, אלא שהכדור פגע בקורת השער וחזר לבסון, שלא הצליח להבקיע גם בהזדמנות השניה.

בדקה ה־49 מימשו הפתח תקוואים את יתרונם. ניר לוין ניצל מבוכה בהגנת שמשון הנחלשה מאוד בגלל חסרונם של אפרים שמעונוב ואודי כהן) ומ־5 מטרים בעט כדור טועה, שחזר לרשת בין שחקני שמשון שניצבו על קו השער. בדקה ה־58 הגיב מזרחי משמשון בבעיטה טובה מ־14 מטר, גדעון הדף כדור קצר לרגלי שוקרון, אך ניסיונו להבקיע נבלם לקרן. לחץ שמשון גבר, עד שבדקה ה־76 העלה יואל הלל כדור מדוייק לעבר של דמתי, שהיה לבד ברחבה, וזה נגח את הכדור המוגבה ונעץ אותו בחוזקה לפינה הרחוקה של גדעון [illegible].

השמשונים יזמו ותקפו עד לסיום, אך יתרונם לא מומש. אבל התוצאה אינה מקפחת אף אחת משתי הקבוצות.

שמשון תל אביב – הפועל פתח תקוה 1–1 (0–0)

השער לשמשון: גדעון דמתי (76), השער לפתח תקוה: ניר לוין (49).

★ המצטיין: שלמה מזרחי.

● שמשון תל אביב: הרוש, דהרי, זכרוני, עובדיה, ברדה, הלוי, הלל, שוקרון, מזרחי, דמתי, שלמה אודי (יוסי כהן). המאמן: יעקב גרונדמן.

● הפועל פתח תקוה: רוני גלבוי, ביא לוי, בודניק, אלון, קושווילי, שושני, מיכום, אליה, חזן (דוד לוי), בסון (רביבו), זקן, לוין. המאמן: אברהם גרנט.

שפט אריה פרוסט, 6,500 צופים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

הנגיחה של גדעון דמתי (שורש משמאל) שקבעה 1–1 בהתמודדות בין שמשון להפועל פ"ת (צילום: אריה קנפר).

שער־בזק של מיקי ורפי

מאת אהרון שמולוביץ

הפועל הוכיח, כי גם בהרכב צעיר ניתן להציג כדורגל נאה ולהבקיע שערים. שתי הקבוצות פתחו במישחק התקפי כדי להשיג שער כבר בדקות הפתיחה. תל אביב, שהיתה מאורגנת יותר בהתקפה, יצרה לחץ מסיים במהלך המחצית הראשונה אך לא ידעה להשיג יתרון. אי ההצלחה נבעה מעמידה איתנה של הגנת פתח תקוה בר־אשותו בלמה הצעיר שרון צופין, שבלמה היטב את פריצותיהם של רפי שמואל ובן־שטרית.

ההבדל הבולט בין שתי הקבוצות היה במישחקן של חוליות הקישור וההתקפה. אלי כהן וברגס, עד ליציאתו בדקה ה־27 עקב פציעה, שלטו במרכז המגרש. הם רתמו את שחקני החוד לפריצות מהירות ונישנות לשער פתח תקוה. רפי שמואל מנסה להוכיח כי בכוחו למלא את החלל שנוצר עם עזיבתו של משה סיני. שליטה בכדור וה־איית מישחק טובה עשו אותו אחד הגורמים לניצחון. מנגד, המשיכה פתח תקוה לגלות חוסר תכליתיות בהתקפה ומישחק חלש בקישור. בלט היעדרו של שחקן מנהיג. רפי כהן החתיך, בסיוע של בביה ועופר מוסלי הצעירים, לא הצליחו לפרוץ את הגנת הפועל.

המחצית השניה, עם שני שערי הבזק, מוטטה כליל את פתח תקוה. מישחקה המפורר כאילו הזמין לחץ מאסיבי. השער הראשון הובקע בדקה ה־55: בן שטרית בעט היטב לפינה השמאלית של השער, ממרחק 10 מטר, לאחר שרפי שמואל נגח לאחור. כעבור דקה התמקם רפי שמואל חופשי באגף השמאלי של רחבת ה־16, והמשיך במיבצע מרהיב לזווית העליונה כדורי־ייקה, ממסירתו של בני רובין.

בדקה ה־62 החמיץ הרשליקוביץ מ־5 מטר, כאשר בעט כדור לקורה. שתי הצלות טובות נזקפו לזכות השוער פביאן בדקות ה־81 וה־83, כאשר הדף את בעיטותיהם של בן שטרית ואלי כהן.

הפועל תל אביב – מכבי פתח תקוה 2–0 (0–0)

השערים: מיקי בן שטרית (55), רפי שמואל (56).

★ המצטיין: רפי שמואל.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, ראן, שרון צופין, כהן, אזוכל (מיכה צופין), ברשמעון (שעשוע), ירוחם, אלישע לוי, מוסלי, רפי כהן, בביה. המאמן: ג'ק מנסל.

● הפועל תל אביב: אלמר, עמר, אלי כהן, זאבה, סגל, הרמה, הרשליקוביץ, שמואל, ברגס (לבראו), בן שטרית, רובין (מוסא). המאמן: יצחק שניאור.

שפט דאוד סהייל, 3,000 צופים באיצטדיון הפועל בפתח תקוה.

הפסקת חשמל ביטלה מישחק. הגמר בכדורמים

הפסקת חשמל גרמה אתמול לבי־טול מישחק הגמר על גביע המדינה בכדורמים, בין הפועל גבעת חיים להפועל קרית טבעון. התקלה נמשכה שעה ארוכה ולא ניתן היה לקיים את המישחק. הוא יתקיים מחר אחה"צ בבריכת מכון וינגייט.

● בן ג'ונסון, השיאן העולמי בריצת 100 מ' וסטיבן רוש, מנצח הג'ירו והטור דה־פראנס, נבחרו לספורטאי השנה במשאל של ע־תונאי הספורט באיטליה.

● בגביע העולמי לנוער בכ־דורגל בצ'ילה: מערב־גרמניה – בולגריה 3–0, ניגריה – קנדה 2–2, באחריין – סקוטלנד 1–1.

נסים כהן מבקיע את הגנת מכבי תל־אביב ומבטיח לבית"ר תיקו 1–1 בדרבי התל אביבי באיצטדיון רמת־גן. (צילום: אריה קנפר).

השערים חיפו על אכזבת הדרבי

מאת צחי ברזילי

מיפגש הצמרת בין השני לשלישי בדירוג, מכבי ובית"ר תל אביב, הפגיש שתי קבוצות בלתי מגובשות, שהצגותיהן המעיקה הפכו את המישחקים הכפולים ברמת גן להצגה הטובה בעיר. אתמול היה הדרבי חלש, ורק השערים הקלו מעט את סבל הקהל.

רוח קרב מגוננת איפיינה את המישחק, אשר לא בעבירות רבות. שיפוטו ההססני של טילינגר לא סייע להרגעת הרוחות, והמתיחות הגיעה לשיאה בדקה ה־56, כאשר אודי הורחק לאחר שסטר לשמ־עונוב. לאחר כל עבירה דאגה הקבוצה המכשילה להרחיק את הכדור מ"זירת הפשע". ובגלל ריבוי העבירות היו כ־50 דקות בלבד של כדורגל נטו.

בדקות הללו גילה מכבי חולשה מדהימה, מישחק לא מדוייק ואיטי, שלא הלם קבוצה הטוענת לכתר האליפות. גולדברג איבד פעמיים כדורים לנסים כהן והעמידו במצב הבקעה מצויין. בשני המקרים (31, 70) נותר קשר בית"ר במרחק 20 מטרים מהשער וניסה להקשית מעל פרנקס. אך זה, היחיד שהתיצב לשחק בשורות מכבי, הצליח לקלוט.

גם בית"ר איכזב, אם כי לזכותו ייאמר ששיחק רוב המחצית השניה בעשרה שחקנים. הבית"רים התגוננו היטב תוך הפעלת לחץ של הקו הקדמי על הגנת מכבי החולשה, שהידרדרה באיבוד כדורים. בסך הכל היתה קבוצת בית"ר שותפה פעילה לתצוגת הנפל.

התעוררות רגעית של מכבי הביאה לכיבוש שער יפה בדקה ה־19. לולו התנהל עם הכדור, 30 מטרים מן השער, ומסר לאיתן לוי שהגיח מן האגף השמאלי אל תוך רחבת ה־16. לוי העביר בקוד רוח מופתי את הכדור מרגל לרגל, "הש־כיב" מגן ושוער בית"ר, ובעט מ־7 מטרים פנימה. הבית"רים הגיבו בדקה ה־32. תגר קיבל מסירת עומק לתוך הרחבה, חלף על פני גולדברג ומסר כדור־רוחב לנסים כהן, שבא במרוצה מאחור והרשית בקלות. 1–1 צודק ומאכזב.

בית"ר תל אביב – מכבי תל אביב 1–1 (1–1)

השער לבית"ר: נסים כהן (32); השער למכבי: איתן לוי (19).

★ המצטיין: נסים כהן.

● בית"ר תל אביב: ליברמן, סורס, צנת, עמר, אבו־צור, נסים כהן, ניסן כהן, אודי (הורחק), עמרן (לביא), ידין כהן (יחזקאל), תגר. המאמן: יצחק שום.

● מכבי תל אביב: פרנקס, קריים, גולדברג, שמעונוב, לוי, צרפתי (ודיקס), לולו, בריאני, נתן, טבק, בראל (גורדון). המאמן: דרור ברנר.

שפט יאיר טילינגר. 5,000 צופים באיצטדיון רמת גן.

איגרוף

נוק־אאוט 28 למייק טייסון

אטלנטיק סיטי, ניו ג'רזי (שרות "ספורט הארץ"). אלוף העולם הבלתי מעורער במשקל כבד, מייק טייסון בן ה־21, הגן כאן על תוארו כשהכריע בנוקאאוט טכני בסיבוב השביעי את בן ארצו טיירל ביגס. השופט הפסיק את הקרב לאחר שביגס הופל פעמיים עד לספירת שמונה משתי שמאליות של האלוף.

היה זה ניצחונו ה־32 של טייסון וה־28 בנוקאאוט. האלוף יגרוף לכיסו יותר מ־4 מיליון דולאר. ביגס, שניצח ב־15 הקרבות האחרונים שלו, יקבל 1.25 מיליון דולאר. הקרב הבא של טייסון יהיה כנראה מול אלוף העולם לשעבר, לארי הולמס בן ה־38.

ארבעה מתאגרפים לפינלנד והונגריה

ארבעה מתאגרפים יוצאים היום לשני טורנירים גדולים בפינלנד וב־הונגריה, שם ישתתפו טובי המתאגרפים באירופה. הארבעה הם אלופי ישראל: יהודה ברזיים, יעקב שמואל, אהרון יעקובשווילי ואיגור חסיד.

● בני־יהודה. החוזה בין השחקן היהודי־אמריקאי, נתן זקס, להנהלת הקבוצה יחתם היום או מחר. הדבר התאפשר לאחר שסוכנו של זקס נסוג בדרישות הכספיות.

מחווה ראשונה של האלוף החדש: 18 אלף דולאר תרומה לרמת־השרון

הפרס הכפול של עמוס מנסדורף

תוך 24 שעות נפלאות ניצח בזה אחר זה, ב"מיגרשו הביתי", את ג'ימי קונורס 7–6, 6–3 ובגמר את בראד גילברט 3–6, 6–3, 6–4 כדי להיות לטניסאי הכחול־לבן הראשון שנטל את הבכורה בטורניר ה"גראנד־פרי" הגדול של ישראל ★ פרקיס ובלום אלופי הזוגות

עמוס מנסדורף (משמאל) ויריבו בגמר, אלוף אשתקד בראד גילברט, בוצעים בצוותא את העוגה המסורתית לאחר המישחק. (צילום: אסף שילה, ישראל סאן).

הפרס הגדול

מאת מיכאל קרונן

מאז הטורניר המקצועני הראשון ברמת השרון, בשנת 1978, חלמו המארגנים לראות מנצח ישראלי. בינתיים נאלצו להתנחם בכך, שבשבע פעמים בשמונה תחרויות זכו בבכורה טניסאים יהודיים. אתמול בשעה 16.42 היתה להם נחת. סוף־סוף מנצח ישראלי, ועוד אחד שגדל ולמד את הטניס שלו ברמת השרון.

עמוס מנסדורף, בסיומן של 24 שעות נפלאות, עשה היסטוריה. אחרי ניצחון בחצי הגמר על ג'ימי קונורס, הסיר את הכתר מראשו של האמריקאי בראד גילברט שזכה בתחרות "ריקליס הפרס הגדול" בשנתיים האחרונות, בניצחון 3–6, 6–3, 6–4. "זו המתנה היפה ביותר שיכול היה מרכז הטניס לקבל לחגיגות העשור", אמר נשיא מרכז הטניס איאן פרומן בטכס הסיום. ולכך יש להוסיף את תרומותיהם של שני הפילנטרופים: עמוס מנסדורף הצהיר כי ברמת השרון אינו נוטל כסף, כך שהפרס הראשון בסך 17,880 דולאר נשאר במועדון המקומי, ואליו יש להוסיף את תרומתו של גילברט בסך 10,000 דולאר (ב־1,510 יותר מהפרס של המקום השני). סכום זה תרם גילברט לבנים בשמם של אחותו, דנה, שנהרגה בתאונת אופניים ב־1977 ואחיה, שהיה אחד המאמנים הראשונים, שעבדו במרכז אחרי פתיחתו.

גמר טאקטי

זה לא היה גמר מלהיב מאוד והיה זה מישחק טאקטי. המערכה הראשונה היתה אפילו מאכזבת. אבל לאחר מכן השתפר המישחק בעיקר בגלל השיפור שחל אצל הטובס הישראלי, שנהנה מעידוד בלתי פוסק של 5,000 הצופים שמילאו ביום השני ברציפות את יציעי איצטדיון "קנדה".

מנסדורף שבר את חבטות ההגשה של יריבו בן ה־26 במישחקון החמישי, אבל גילברט גמל מיד. במישחקון השביעי פיגר גילברט 0–40 על חבטות הגשה שלו, אך עמוס לא ניצל זאת ובמישחקון הבא איבד את חבטות ההגשה שלו "על האפס". אחרי 36 דקות זכה גילברט במערכה הראשונה הכל הצביע על כך שהוא בדרך לתואר שלישי ברצף.

מנסדורף הציל 2 נקודות שבירה באחרי מישחקון ארוך (10 שוויונות) והוביל 1–0 במערכה השניה. השוויון נשמר עד למצב של 3–3. במישחקון השמיני ניצל הישראלי שלוש שגיאות הגשה כפולות של גילברט, תופעה יוצאת דופן אצל טניסאים ברמה כזו. עלה ל־5–3 וסיים את המערכה במישחקון הבא.

במערכה המכרעת זכו שני הטובסים במישחקוני ההגשה שלהם עד למצב של 4–4. במישחקון השמיני הוביל גילברט 30–0 על חבטות ההגשה של עמוס שהישווה ב"אס" היחיד שלו במישחק (לעומת 5 של גילברט). במישחקון התשיעי הציל גילברט שתי נקודות שבירה אבל עמוס, בחבטת הקשתה (לוב) נהדרת, עלה ל־5–4 והוביל 40–15 במישחקון ההגשה שלו. האמריקאי הישווה אבל עמוס היה נחוש וסיים את המישחק לאחר שעתיים ועשר דקות בחבטת־יעף צולבת ליד הרשת. אחרי 14 ניצחונות רצופים בישראל מאז 1985, נחל גילברט את הפסדו הראשון כאן והראשון נגד מנסדורף בשלושה מיפגשים רשמיים.

גילברט: אין תירוצים

לגילברט לא היו תירוצים: "לא שיחקתי היטב בכמה מהנקודות החשובות. החמצתי הזדמנויות שאיני מחמיץ בדרך כלל. הגשתי חמש שגיאות כפולות. עמוס שיחק היטב והיה ראוי לניצחונו. אחזור לכאן בשנה הבאה", אמר האלוף המודח.

מנסדורף, שזכה בין השאר לברכות מאלוף ווימבלדון 1951, דיק סאוויט, נראה שלו למדי כאשר פגש בעיתונאים אחרי הזכיה השניה שלו בתחרות "הפרס הגדול". עמוס, שנעזר במאמנו פיטר פישבאק, הסביר כי הניצחונות על שחקנים מהצמרת העולמית יעניקו לו נקודות בנוסף לכסף. הוא צבר כאן 95 נקודות בדירוג המחשב. "אני יכול לעלות ככל הנראה קרוב למקום ה־20". "לא הצגתי אולי טניס גדול אבל נקטתי בטאקטיקה הנכונה למישחק נגד גילברט. קשה מאוד לשחק נגדו, ואני שמח שהצלחתי לנצח אותו בגמר. בשלוש השנים האחרונות הייתי קרוב לכך (פעמיים בחצי גמר ופעם בגמר)". הוא הודה לצופים שעודדו אותו בשני המישחקים האחרונים, למאמניו בעבר ובהווה, להוריו ולשלמה גליקשטיין, "האדם הכי חשוב בטניס הישראלי".

היה זה יום גדול לטניס הישראלי, כאשר שחר פרקיס וגלעד בלום זכו בתואר הזוגות ויתחלקו בפרס הראשון של 5,364 דולאר. הם גברו בחצי הגמר על השוודים אנגל וניזאל 6–4, 3–6, 6–4 ובגמר על וולפגנג פופ (מערב־גרמניה) והנס אורבוקל (הולנד) 6–2, 6–4.

עידוד נפלא

ג'ימי קונורס לא זכה בתחרות רשמית מאז נובמבר 1984. היו לו תקוות גדולות לעשות זאת ברמת השרון. אבל ב־17.55 בליל שבת נכנע קונורס ל־13 השנים המפרידות בינו לבין מנסדורף, שבמישחקו הטוב ביותר עד היום בישראל ניצח את המדורג שישי בעולם 7–6, 6–3 בתוך שעה ו־58 דקות.

"איני יודע אם זה הניצחון הגדול ביותר שלי, מאחר וגברתי על לקונט ומציר כאשר דורגו במקום החמישי בעולם", אמר מנסדורף לאחר מכן. "אבל זה היה אחד המישחקים הטובים שלי והניצחון הזה משמעותי יותר מאשר באפריל [illegible]

זכה בנקודה הראשונה אבל מנסדורף עלה ל־3–1 כאשר 5,000 הצופים נתנו לו עידוד נפלא.

אבל קונורס לא נשבר כל כך מהר. הוא הישווה ל־3–3, פיגר 3–6 והישווה ל־6–6. המתח הגיע לשיאו כאשר קונורס הגיש. עמוס שבר את הנקודה הבאה סיים קונורס כשחובט בכף היד להורין. אחרי 75 דקות זכה מנסדורף במערכה הראשונה.

הטובס מרמת השרון, שיחגוג בשבוע הבא את יום הולדתו ה־22, הוביל 2–0 בפתיחת המערכה השניה. אבל אחרי שהוביל 40–15 על חבטות הגשה שלו, באו כמה מיבצעים קונורסים טיפוסיים והוא שבר את מנסדורף ובמישחקון הבא הישווה ל־2–2. "זה היה יכול להיות חמור מאד אלמלא היה קונורס עייף. הרגשתי כל הזמן שאין לו הכוח לעשות מהפך והאמנתי, שאם אמשיך בצורת המישחק שלי, אוכל לנצח", סיפר מנסדורף לאחר מכן. עמוס הוביל 4–3. כאשר קונורס הגיש שוב, הישראלי שבר את חבטות ההגשה שלו בבטחון רב. עכשיו כבר לא היה כוח בעולם שימנע ממנסדורף את ניצחונו הגדול והוא סיים את המישחק ב"אס" (הרביעי שלו לעומת אפס של קונורס), הניף אגרופו כלפי מעלה ורץ ללחוץ את ידו של המדורג מספר אחד בטורניר זה.

מנסדורף של ליל שבת [illegible] לראות תמיד: שקט ומרוכז, כאשר הטניס הוא הדבר היחיד המעסיק אותו. ועוד איזה טניס. עמוס התכונן היטב למישחק זה עם מאמנו פיטר פישבאק. "ידענו שזה להם בשבילה, שחקנים שטולים מהר לרשת. הוא מעביר אותם והנקודות הן קצרות", הסביר מנסדורף. "הוא אינו אוהב שמשחקים איתו מאחור ומחזירים לו כל כדור. אז הוא צריך להתאמץ הרבה יותר. צריך לשחק נגדו בהרבה סבלנות". בליל שבת הוכיח עמוס שיש לו סבלנות, והוא יכול לנצח מישחקים גם מהקו האחורי, כשיש צורך בכך.

קונורס הוביל 2–0, כשעמוס היה קצת מתוח מדי הפסיד את חבטות ההגשה שלו במישחקון השני. כמשת המישחקונים הבאים לא הצליחו השניים לשמור על חבטות ההגשה שלהם. קונורס הוביל 4–2 ו־5–4, עמוס הישווה ל־5–5. האמריקאי בן ה־35 הציל 3 נקודות שבירה במישחקון הבא אבל עמוס זכה במישחקון ההגשה שלו "על האפס" וכפה שובר שוויון. קונורס

במסיבת העיתונאים ניתן היה להרגיש, שדווקא קונורס הוא המנצח. הוא היה במצב רוח מרומם בניגוד לטניסאים אחרים, שאחרי הפסד קשה מאד לדבר עימם. "למרות ההפסד נהניתי משום שהיה טניס טוב מאוד, היתה אוירה נפלאה במיתקן יוצא מן הכלל שתענוג לשחק בו", אמר קונורס. "בתנאים כאלה אין לי על מה להתלונן. כל חיי שיחקתי נגד האליל המקומי. אני אוהב זאת מאחר וזה תמיד מוסיף לאוירה. זה מה שהטניס צריך היום — שהשחקנים יעלו למיגרש ויחושו את החשמל באוויר".

קונורס אומר, שאם עמוס יוכל לשחק כך כל הזמן, יודרג בקביעות בדרג הבכיר. "בינתיים זה לא כך והוא מפסיד לשחקנים שאסור לו להפסיד להם. אין בכוונתי לרדוף אחריו בכל העולם כדי לגמול לו על שני ניצחונותיו עלי. איני זקוק לכך יותר. היום אני רודף רק אחרי הילדים שלי".

קונורס, שסיים את התחרות עם פרס כספי של 4,738 דולאר, אינו מוציא מכלל אפשרות שיחזור לרמת השרון בשנה הבאה. "עכשיו מוקדם מדי לחשוב על כך. אבל מאוד הרגשתי טוב כאן, זה בהחלט אפשרי".

במישחק ראשון ביום שישי הבטיח בראד גילברט את הופעתו השלישית ברציפות בגמר תחרות ריקליס בניצחון 6–3, 6–3 בתוך שעה ו־27 דקות על פטר לונדגרן. תנאי המישחק היו קשים מאד לטניסאים. בגלל הקהל הרב שורם כל הזמן, הפריע להם להתרכז וגרם להפסקות ארוכות.

דווקא גילברט סבל מכך בפתיחה ופיגר 1–3 מול השוודי, שזינק לאחרונה למקום ה־29 בדירוג העולמי אחרי סידרת ניצחונות מרשימה. אבל אחרי ויכוח עם הצלמים שהפריעו לו, איבד לונדגרן את הריכוז בעוד גילברט שיפר מישחקו וזכה בחמישה מישחקונים ברציפות כשהוא מגוון את חבטותיו ומנצל את מהירותו וחבטות ההגשה שלו (6 אסים) להשגת נקודות שנראו כבר אבודות. השוודי בן ה־22 הוביל גם בפתיחת המערכה השניה. המישחקון המכריע היה השביעי. לונדגרן הגיש, אבל גילברט כפה 6 שוויונות. השוודי הציל נקודת שבירה אחת. אולם גילברט זכה במישחקון ושבר את חבטות ההגשה של יריבו גם במישחקון האחרון, אחרי שלונדגרן הוביל 40–0.

השוודי נשמע כעוס מאד לאחר מכן: "מעולם לא שיחקתי בתנאים כאלה. זה היה נורא. בשלב מסוים חשבתי לפרוש מהמישחק. רציתי רק לגמור וללכת. לא היה איכפת לי מהטניס. אצטרך לשקול היטב אם לחזור ולשחק כאן שוב", אמר לונדגרן.

גם הנשיא, רבין ואלופי־עבר של ווימבלדון הריעו לעמוס

מנסדורף יוצא היום לסידרת תחרויות בווינה, פאריס, לונדון ויוהאנסבורג

מאת מיכאל קרונן

כ־20 אלף צופים חזו בששת הימים בתחרות ריקליס—הפרס הגדול ברמת השרון. זו הערכה של מנהל התחרות, איאן פרומן. מספרים מדוייקים וכן גובה ההכנסות, יתבררו רק בעוד ימים אחדים. פרומן יכול כבר עכשיו לסכם את הטורניר כהצלחה גדולה מכל הבחינות. "לא רק שבא קהל כה גדול, בעיקר בימים האחרונים, אלא היתה רמת טניס גבוהה, הצלחה גדולה לטניסאים הישראלים ולנו. ימי מקימי מרכז הטניס, יש סיפוק מהצלחתם של מנסדורף, בלום ופרקיס".

פרומן דוחה בתוקף את הטענות כאילו נמכרו "כרטיסים כפולים" למישחקי חצי הגמר. לדבריו, התעוררו הבעיות בגלל איחור של צופים רבים, שנתקעו בפקקי תנועה של יום שישי בצהריים והגיעו לאיצטדיון כאשר המישחק הראשון כבר היה בעיצומו, ולא איפשרו להם להיכנס פנימה במהלך המישחק. "תפסנו את הלקוחים מהר מאד ובשבת, למרות ששוב היה כמעט מלא, היה סדר מופתי וכל אחד מצא את מקומו. ויתרנו על מכירת 400 הכרטיסים האחרונים והתחלנו את המישחק באיחור של חצי שעה, כדי לאפשר לכל הצופים לתפוס מקומותיהם".

נכבדים ביציע

במישחקי חצי הגמר נכחו נשיא המדינה חיים הרצוג ושר הבטחון יצחק רבין ורעייתו. הזוג רבין נכח גם במישחק הגמר אתמול.

בין אורחי הכבוד בטורניר היו אלופי ווימבלדון, הבריטי פרד פרי (1936־1934) והאמריקאי דיק סאוויט (1951), בנוסף כמובן לג'ימי קונורס (1974, 1982). קונורס יצא אתמול לסיור בצפון הארץ וממריא הבוקר לטוקיו שם יחל מחר טורניר "סייקו" על פרסים כספיים בסך 300 אלף דולאר. בשבוע הבא ישחק בהונג־קונג. גילברט ינוח כמה ימים באילת ויסע לטורניר ההזמנה באנטוורפן בשבוע הבא.

האלוף הטרי, עמוס מנסדורף, ממריא הבוקר עם מאמנו פיטר פישבאק לטורניר באולם בווינה (125 אלף דולאר). לאחר מכן ישחק בתחרויות באולמות בפאריס, לונדון ויוהאנסבורג, שם יגן על התואר בו זכה אשתקד.

מנסדורף סיפר אתמול כי היה מרוכז במהלך השבוע בשל הלחץ של הצופים אליו במישחק הזוגות ביום שלישי. "לא יכולתי להירדם בלילה, ולא היה לי חשק לקום בבוקר לשחק. בהמשך נהניתי אמנם מעידוד מול קונורס וגילברט. אבל אני מצפה שיתייחסו אלי באותה צורה, כשאני משחק נגד שחקנים פחות ידועים, ובעיקר נגד ישראלים אחרים", אמר מנסדורף.

קאש — לנדל היום בסידני

סידני (שרות "ספורט הארץ"). הצגה חוזרת של מישחק הגמר באליפות ווימבלדון תהיה כאן היום בגמר אליפות אוסטרליה באולמות. בחצי הגמר הפתיע אתמול אלוף ווימבלדון האוסטרלי פאט קאש בניצחון על המחזיק בתואר בוריס בקר 6–3, 6–2, 7–6. איוון לנדל גבר על היוגוסלבי סלובודאן ז'יוונוביץ' 6–3, 7–5.

בגמר הטורניר בפילדרשטט, מערב גרמניה, יפגשו בגמר שתי היריבות הוותיקות מרטינה נברטילובה וכריס אוורט. בחצי הגמר ניצחה מרטינה את הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני 6–2 6–2 ואוורט ניצחה את פאם שרייבר 7–5, 6–3.

מכבי תל־אביב ישחק בסוף השבוע הבא בסאראגוסה

כדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב יצא בשבוע הבא למישחק ידידותי מול קבוצת סארגוסה מהליגה הספרדית הראשונה. המישחק אמור להתקיים ביום שישי ה־30 לאוקטובר במיסגרת חגיגות מקומיות של העיר סארגוסה. סיכום סופי עדיין לא הושג אך קרוב לוודאי שלא תהיינה בעיות. בכל מיקרה משחק הליגה נגד הפועל גליל־עליון הוקדם ביום והוא יתקיים ביום רביעי ה־28 באוקטובר. בסארגוסה משחק חוסה אורטיס, כוכב נבחרת פורטוריקו.

● מיקי ברקוביץ' יהיה קפטן הנבחרת במישחק מול אלופת אירופה נבחרת יוון ביום ראשון ה־25 באוקטובר. יהיה זה מישחק הפרידה של מיקי מהנבחרת. הסגל במשחק נגד יוון יהיה זהה לזה ששיחק בטורניר דרג ב' בבולגריה. הנבחרת לא תוכל לערוך אימונים לקראת המישחק זאת מאחר ששחקני מכבי ת"א יחזרו לישראל רק במוצאי שבת. הנבחרת היוונית אמורה להגיע לארץ ביום שישי.

● מכבי רמת־גן. היום בצהריים תחליט ההנהלה באם להופיע למישחק הליגה הערב מול מכבי חיפה. במהלך השבוע לא הושגו התקציבות והמקורות למימון הכספי של הקבוצה לא הושגו. אם לא יופיע מכבי ר"ג למישחק, ירד אוטומטית לליגה הארצית. מכבי ר"ג זומן להופיע בפני רשות המשמעת של איגוד הכדורסל בגין אי הופעה למישחק הגביע מול הפועל בקעת בית שאן.

● סלובאן ברטיסלאווה, יריבת הפועל ת"א בגביע קוראץ', מגיעה [illegible] לאולם באוסישקין. המישחק הראשון ביום שני יהיה מישחק החוץ של הפועל כך שגם בעלי המנויים יאלצו לקנות כרטיסים.

● הפועל ירושלים. עדיין לא ברור אם הרכז גל קבו יטול הערב חלק במישחק הליגה מול גליל עליון. קבו, שנפגע במישחק עם מכבי ת"א, כמעט שלא התאמן השבוע. הבוקר יעבור בדיקות מקיפות שרק בסיומן יוחלט אם יוכל ליטול חלק במישחק.

המנורה נשרפה ומישחק הליגה בערד הופסק

מישחק הליגה הלאומית בין בית"ר ת"א להפועל ת"א שנערך אמש בערד, הופסק לאחר שאחת המנורות באולם נשרפה. המישחק הופסק בדקה ה־25, כאשר הפועל ת"א הוליך 53–48.

בדקה ה־23 למשחק כאמור כבה האור באולם בגלל הפסקת חשמל. לאחר שנדלקו האורות, נתגלה מנורה אחת, מעל הסל של הפועל, כבויה. אחרי 20 דקות החליטו השופטים יצחק רמות ומנשה הרמן להפסיק את המשחק.

המישחק עצמו היה שקול אך הפועל הוליך כל הזמן. במחצית היתה יתרון הפועל 47–43. ● להפועל קלעו: מרסר 15, טאוטס 12, ולוטיקמן 10, דלול 7, אייסוס 4, פרישמן 4, לאסוף 1. ● לבית"ר קלעו: סימפסון 23, מורז 8, מוסקוביץ' 5, יעקובי 3, סלינס 3, גינזבורג 2, שטיין 2, הבאודר 2.

גדעון אריביב

4 מישחקים נוספים הערב

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

ארבעה מישחקים במחזור השלישי של הליגה הלאומית הוקדמו ויתקיימו כבר הערב. בכל המישחקים מעורבות קבוצות שתשחקנה השבוע במישחקי על גביעי אירופה.

בחולון יארח הפועל חולון את הפועל חיפה. אשתקד הדיחו החיפאים את החולונים בשלב הראשון של הגמר־סל. קשה להניח שיצליחו לחזור על כך אם כי הפועל חיפה משתפר כל הזמן.

מישחק מעניין יהיה בכפר־גלעדי שם יארח הפועל גליל־עליון, לאחר ניצחון היפה בשטוקהולם, את הפועל ירושלים שכמעט והפתיע את מכבי תל־אביב במישחק האחרון בליגה. בנתניה יארח אליצור את אליצור נוהדוד ורמלה וצפוי מישחק צמוד ומעניין. ברוממה ישחקו מכבי חיפה ומכבי רמת־גן שעדיין לא ניצחו העונה.

המישחק האחרון של המחזור, בין מכבי ת"א ומכבי נתניה, יתקיים מחר.

שעת פתיחת המשחקים: 20:00.

גביע קוראץ'

98–98 לראסינג פאריס בוארזה

וארזה (שרות "ספורט הארץ"). הפתעה היתה כאן במשחק גביע קוראץ' כאשר ראסינג פאריס סיימה בתיקו 98–98 את המשחק מול דיואר־זה שהובילה במחצית 57–47. הקלעים הבולטים לראסינג היו, סטס 32 ודיקינסון 25.

תוצאות נוספות בגביע קוראץ': מנצ'סטר — מאנרסה (ספרד) 94–80, דייסור בולוניה — אוסטרווה 89–63, ריאל מדריד — שלרואה 98–74, פאוק סלוניקי — אנטיב 98–82, אר סאלוניקי — אסטר ויאנטס מאדריד 100–98, אפס פילזן איסטנבול — מונאקו 69–67, הכוכב האדום בלגראד — ב.ג.ק איסטנבול 104–80.

בגביע אירופה למחזיקות גביע: חובנטוד בדלונה — קונסון (לוכסמבורג) 85–67, א.מ.ס בלגראד — חלס (אוסטריה) 97–85, פרטר — מריימבורג (בלגיה) 91–86, סקור ליני פואנה — ניקוסיה 143–41, באלאטאסארי — קינגסטון 67–57, סופיה — לודוקתן 94–86, לימוז' — אוסיקאפונקי (פינלנד) 123–94.

מקאדו קלע 32 נקודות נגד ברשה

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). טרייסר מילנו גברה במשחק ליגה שהוקדם על ברשה 110–99 (53–44). הרכז מייק דאנטוני חזר לשחק אחרי פציעה. הירבו לקלוע: מקאדו 32, בראון 27, פרמייר 17. טרייסר יוצאת להשתתף בטורניר מקדונאלד שיערך במילווקי, בהשתתפות מילווקי באקס ונבחרת ברית המועצות.

בעיטה חופשית

בניצחונות 3–0 על ירושלים ו־1–0 על הכח

גם טבריה ויבנה כבר בפיסגה

הליגה הארצית

מאת משה הר־געש

הפסדי הבכורה של המוליך הכח רמת־גן וסגנו הפועל ירושלים לא חוללו שינויים בפיסגה, אך איפשרו לדולקים אחריהם לצמצם את הפער. הכח רמת־גן נוצח 0–1 בביתו ע"י מכבי יבנה, שעלה למקום ה־4. הפועל ירושלים נכבע 0–3 בחוץ להפועל טבריה, שטיפס למקום ה־3. הפועל חיפה, שדורג שלישי ערב המחזור, לא הצליח לנצח בעכו את סוגר הטבלה, סיים עימו בתיקו 1–1 וירד למקום ה־5. מכבי יפו ניצח לראשונה העונה, 0–2 את הפועל בת־ים.

22 שערים הובקעו במחזור ה־6. שלוש קבוצות ניצחו בבית, שתיים בחוץ, שני מישחקים הסתיימו בתיקו, שלוש קבוצות בלבד לא הבקיעו, שחקן אחד הורחק לא באשמתו.

טבלת הליגה הארצית

1.	הכח ר"ג	6	9–3	13
2.	הפועל ים	6	10–7	13
3.	הפ. טבריה	6	10–11	12
4.	מכבי יבנה	6	8–5	11
5.	הפו. חיפה	6	6–5	11
6.	הפועל ר"ג	6	8–8	9
7.	הפו. חדרה	6	12–10	8
8.	מכבי יפו	6	3–2	7
9.	הפו. יהוד	6	9–9	7
10.	רמת־עמידר	6	7–8	6
11.	מ. שעריים	6	8–9	5
12.	הפ. בת־ים	6	3–6	5
13.	ב. נתניה	6	5–9	4
14.	הפועל עכו	6	4–10	2

מכבי יבנה — הכח רמת־גן 1–0 (1–0)

השער: שמעון פרץ (44).

★ המצטיין: שמעון פרץ.

שער יחיד הספיק למכבי יבנה לניצחון חוץ חשוב על המוליך הכח רמת־גן, שנוצח לראשונה בעונה זו. הכח היה חלש לעומת שאפתנות האורחים מיבנה. כבר בדקה ה־24 נעץ חוד באורן כדור במשקוף שער הכח. שער הניצחון הובקע בדקה ה־44. אבי כהן מסר לשמעון פרץ, שעבר על פני עמוס חלפון ומ־16 מ' הכניע את השוער גורדון.

שפט יצחק יונה, 2,000 צופים באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

יוסף חבס

הפועל טבריה — הפועל ירושלים 3–0 (0–0)

השערים: עופר בן (62), משה אוזלאי (75), ניני עשור (82).

★ המצטיין: משה אוזלאי.

לירושלמים לא היה מענה לעדיפות המקומיים, למרות שהחזיקו מעמד עד לדקה ה־67. אז הבקיע עופר בן בנגיחה את השער הראשון ונתן את האות לניצחון הגדול. משה אוזלאי העלה מקרוב ל־2–0 וניני עשור סיים בשער נהדר מ־30 מ'.

שפט עובדיה צבי, 3,000 בטבריה.

הפועל עכו — הפועל חיפה 1–1 (1–0)

השער לעכו: הלל קפלן (40). לחיפה: אלי בראמי (68).

★ המצטיין: אייל יוסיפוביץ'.

במחצית הראשונה היתה עדיפות לעכואים שהתבטאה בשער יתרון מרגלי הלוץ הרכש קפלן שבעט מול שער ריק. במחצית השניה הפעילו החיפאים לחץ חזק ורק יכולת מצוינת של בלם עכו יוסיפוביץ' מנעה מהם ניצחון. בראמי הישווה מקרוב לאחר עירבוביה. מאמן חיפה יצחק אנגלנדר הורחק בגלל התפרצות לשופט.

שפט יצחק רוזנברג, 3,000 צופים בעכו.

מיכאל ויגוקר

הפועל חדרה — מכבי רמת־עמידר 3–2 (2–2)

השערים לחדרה: אלון סולומון (2), אהוד ואנה (39, מ־11 מ'), אורי צאושו (50). לרמת־עמידר: עמוס דריקס (4), יחיאל לוגסי (36).

★ המצטיין: בועז בר.

חמשת השערים לא הצליחו לחפות על רמה בינונית ועקשות מיותרת שגרמה לאירוע מצער ובלתי שיגרתי במחצית השניה. רני פודגוריאני פגע ללא כדור בשחקן עמידר. השופט נעץ בקוון והרחיק משום מה את שמואל מחדרה, שלא היה מעורב כלל בתקרית. למרות שהשחקן הפגוע הודה בעבירה, לא שונתה ההחלטה והמישחק חודש לאחר עשר דקות.

שפט שלמה יוסף, 400 בחדרה.

דוד רוזנבלום

מכבי יפו — הפועל בת־ים 2–0 (0–0)

השערים: אבי גולדר (62), יצחק לוי (79).

★ המצטיין: אבי גולדר.

למרות חולשתו זכה מכבי יפו בניצחון ראשון העונה. חלוץ הרכש אבי גולדר קבע במיבצע אישי 1–0. הבלם יצחק לוי ביסס את הניצחון לאחר הגבהת כדור ועירבוביה ברחבת בת־ים.

שפט מריק עפרון, 1,000 צופים באיצטדיון באזן ביפו.

דייקי לוי

הפועל רמת־גן — בית"ר נתניה 2–1 (1–0)

השערים לר"ג: אורן פליטמן (25, עצמי), אריק גילרוביץ' (77). לנתניה: משה גביש (62 מ־11 מ').

★ המצטיין: אריק גילרוביץ'.

בית"ר נתניה עדיין מתקשה להתאושש מירידתו לליגה הארצית. הוא נחל הפסד נוסף בבית, הפעם להפועל רמת־גן. המישחק היה שקול והוכרע בשלבי הסיום.

שפט גבי פרץ, צופים 200 בנתניה.

מכבי שעריים — הפועל יהוד 3–3 (2–2)

השערים לשעריים: נתי עזריה (28, 52), פנחס דרורי (עצמי 32). ליהוד: יוסי יעל (20), יצחק תביבי (23), יהודה דוגאץ' (76).

★ המצטיין: יהודה דוגאץ'.

הפועל יהוד פתח היטב ב־25 הדקות הראשונות והוביל 2–0. מישגים גסים של הגנת יהוד סייעו לשעריים להשוות. במחצית השניה היה המישחק שוה כוחות וכך גם התוצאה.

שפט שבתאי רווח 1,000 צופים בשעריים.

שמעון קרוזו

מלך השערים

—.	משה אוזלאי (טבריה)	4
—.	אהוד ואנה (חדרה)	4
1.	ציון יעקב (יבנה)	4

במחזור הבא

● מכ' יבנה — בית"ר נתניה
● הפועל ים — הכח ר"ג
● רמת־עמידר — ה. טבריה
● הפו. חיפה — הפ. חדרה
● ה. בת־ים — הפועל עכו
● הפו. יהוד — מכבי יפו
● הפ. ר"ג — מכ. שעריים

ליגה א'

במחזור השני בליגות א' בכדורגל הושגו התוצאות:

● מחוז הצפון: הפועל טירת־הכרמל — בית"ר חיפה 1–2 (הופסק בדקה ה־60 בגלל גשם והפסקת חשמל), הפועל טירה — הפועל טייבה 2–0 (2–0), מכבי עפולה — מכבי אחי נצרת 1–0 (1–0), מכבי חדרה — הפועל רעננה 1–0 (1–0), מכבי טמרה — הפועל בני טמרה 1–2 (2–0), הפועל קרית־אתא — בית"ר נהריה 1–1 (1–1), הפועל בני נצרת — הפועל קרית־שמונה 0–0, הפועל בית־שאן — מכבי עוספיה 1–0 (1–0).

● מחוז הדרום: הפועל קרית־אונו — הפועל דימונה 1–0 (0–0), הפועל ראשון־לציון — הפועל רמת־השרון 1–1 (1–0), הפועל אור־יהודה — הפועל אשקלון 1–0 (1–0), הפועל רמלה — בית"ר רמלה 0–0, הפועל אשדוד — הפועל קרית־מלאכי 2–0 (1–0), הפועל אזור — מכבי קרית־גת 1–1 (1–1), מכבי הרצליה — הפועל מרמורק 2–1 (0–0), הפועל בית־שמש — מכבי לארוס חולון (בוטל עקב גשם).

ברנס נפצע, ייעדר חודש

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

הקשר הצעיר של נבחרת העתודה והפועל תל־אביב, אליאור ברנס, ייעדר כחודש ממיגרשי הכדורגל לאחר שרגלו הושמה בגבס.

במישחק הליגה שהיה ביום שישי בפתח־תקוה, בין קבוצתו למכבי המקומי, נפגע ברנס לאחר שניתקל בשוער עופר פביאן. בבית־החולים תל־השומר, לשם הועבר, אובחן שבר בחלק התחתון של רגלו.

● מכבי פתח־תקוה. עוזר המאמן, גדי כרמלי, הודיע אתמול על התפטרותו. הסיבה: חוסר גיבוי של הנהלת הקבוצה למאמן ג'ק מנסל.

כדוריד

הדרבי הרמת־גני במוקד המחזור השני

מוקד המחזור השני בליגה הלאומית יהיה הערב הדרבי הרמת־גני בין הפועל למכבי ארזים (אולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב, 20.30). המישחקים האחרים: אליצור הרצליה — מכבי רחובות, מכבי ראשון־לציון — הפועל נחלים, מכבי פ"ת — מכבי קריית־שרת/חולון, מכבי נתניה — הפועל פ"ת, הפועל רחובות — הפועל ראשון־לציון.

יוסף חבס

המשכים מעמוד 1

מזג האוויר הסוער

(סוף מעמוד 1)

באילת נמדדו 21 מ"מ עד אמש ב־20.00. ממוצע הגשם באילת בכל השנה הוא 25 מ"מ בלבד. בעזה ירדו אתמול 19 מ"מ, בירושלים — 21 מ"מ, ואילו בעפולה נמדדו עד אמש 7 מ"מ בלבד. בשעות הערב המאוחרות נמסר כי במרכז הארץ ובצפונה הולך לרדת גשמים עזים.

סופת הגשמים הנוכחית מלווה בגוש אוויר קר ולח, המוגדר "בלתי יציב במיוחד", התודד לאזורנו ממערב. המאפיינים העיקריים של אי־היציבות הם: ריבוי ברקים, עננות גשם חזקות ומשבי רוח עזים. אפיק ברומטרי מעל ים סוף, ושקע שנוצר בקצהו הצפוני של האפיק מעל הים התיכון, מדרום לקפריסין, יצרו הווית קרה פעילה, וכשל מיקומה הדרומי יורדים תחילה גשמים רבים יותר בדרום הארץ, ורק עם תנועת השקע מזרחה מתפשטים הגשמים צפונה. מצב זה אופייני לאוקטובר ונובמבר.

הברד שירד באילת ביום שישי שיבש את החיים בעיר, והשבת עמלו צוותי העיריה לפנות דרכים שנחסמו. סופת החול והרוחות החזקות ניפצו קולטי שמש. שתי מכוניות כוסו בחול שנסחף מההרים. ואדי טאבה הוצף, אוהלים ובתיהם בחופי הרוחצה העפו באוויר.

הברד שניתך על העיר הציף את אתרי התיירות. אלפי המטיילים באילת נסו לבתיהם או לבתי המלון. מטיילים שהיו בדרכם לצפון נתקעו בדרך בגלל שטפונות.

באיזור הנגב היו שטפונות, ונחל חבר הוצף כולו.

כל הכבישים לאילת נחסמו.

אוטובוס של מטיילים נלכד בשטפונות בכביש מצפה רמון, אך חולץ בשלום. המשטרה ואנשי רשות שמורות הטבע חילצו אמש עשרה מטיילים שנתקעו בנחל צין. כולם חולצו בשלום.

מחברת ארקיע באילת נמסר כי לא יוסיפו טיסות, מחמת השטפונות. אתמול היתה טיסה אחת, ב־10.30, והיא היתה מלאה עד אפס מקום.

אלי אלעד סופר "הארץ" מוסר: הרוחות העזות וסופת הברקים שפקדו אתמול את אזור חיפה גרמו הפסקות חשמל. בין השאר, דווח על הפסקת חשמל במרכז הכרמל בשל קריסת כבל מתח גבוה, על פגיעה בקו מתח עליון סמוך למפעל המלט נשר, על הפסקת חשמל בעיר הוורדים ועל תקלות באספקת החשמל באזור קרית אתא וצומת חולקן. דווח גם על שיבושים באזור נתניה. מחברת החשמל נמסר כי עובדי החברה מטפלים בכל התקלות.

אורי ניר סופר "הארץ" מוסר: יריחו הוצפה אתמול בכמות אדירה של מי גשמים. ברד. הרוחות החזקות שברו עצים, והסבו נזק כבד לגידולים החקלאיים.

ראש עיריית יריחו, ג'מיל צברי חלף, העריך את הנזק שנגרם לחקלאי יריחו בכחצי מליון דינר (כ־2.5 מיליון ש"ח).

גרגרי ברד "בגודל של אגוזים גדולים", כהגדרת ראש העיריה, ורוח חזקה שלא איפשרה נסיעה בכבנית, הרסו עשרות גגות ושברו עצים ברחובי העיר.

כל הכבישים באיזור הוצפו, ונסגרו לכמה שעות. טרקטורים של עיריית יריחו עסקו בפינוי ערימות סוף שהצטבר על הכבישים.

שכר הבכירים

(סוף מעמוד 1)

שר, מבקר המדינה, נגיד בנק ישראל: 4,850 ש"ח ברוטו; סגן יו"ר הכנסת, יו"ר ועדה: 4,584 ש"ח ברוטו; סגן שר, מנכ"ל משרד: 4,564 ש"ח ברוטו; חבר כנסת 4,364 ש"ח ברוטו.

השכירים במשק הציבורי יקבלו במשכורת אוקטובר שתשולם ב־1 בנובמבר שכר נטו הגבוה ב־100 — 150 שקל ממשכורת ספטמבר. סכומים אלה נובעים מתוספת השכר שנקבעה בהסכם המסגרת בין הממשלה להסתדרות, בסך 75 שקלים ברוטו, מתוספת יוקר של 5.5% ומעדכון מדרגות המס ונקודות הזיכוי בשיעור 7.8%. כמו כן יעודכנו קצבאות הילדים שהביטוח הלאומי משלם, אף הן ב־7.8%. שיעור תוספת ההכנסה נטו לשכירים יתבטא באוקטובר ב־12.9% (למי שהשתכר 777 שקל נטו בספטמבר) עד 2.7% (למי שהשתכרו 5,705 נטו בספטמבר).

הנה כמה דוגמאות לשינויים בשכר השכירים באוקטובר, שחושבו אנשי האוצר:

● שכיר שקיבל 800 ש"ח ברוטו (777 נטו) בספטמבר, יקבל באוקטובר 914 שקל ברוטו, ולאחר מס — 877 שקלים. תוספת הכנסה נטו: 12.9%.

● שכיר שקיבל 1500 ש"ח ברוטו בספטמבר (1281 נטו), יקבל בחודש אוקטובר 1658 ש"ח ברוטו, ולאחר מס 1408 ש"ח. תוספת נטו: 9.9%.

● שכיר שקיבל 2000 ש"ח ברוטו בספטמבר (1607 נטו), יקבל באוקטובר 2163 ש"ח ברוטו, ולאחר מס — 1736 ש"ח. התוספת נטו: 8.0%.

● שכיר שקיבל 2500 ש"ח ברוטו (1903 נטו) בספטמבר, יקבל באוקטובר 2663 ברוטו, ו־2031 נטו. התוספת נטו: 6.7%.

● שכיר שקיבל 3500 ברוטו בספטמבר (2451 נטו), יקבל באוקטובר 3663 ש"ח ברוטו, ו־2581 נטו. התוספת נטו: 5.3%.

● שכיר שקיבל 6000 ברוטו בספטמבר (3751 נטו), יקבל באוקטובר 6163 ש"ח ברוטו, ו־3882 ש"ח נטו. תוספת ההכנסה נטו: 3.5%.

טבלת מדרגות המס החודשות החל מחודש אוקטובר — עקב עידכון ב־7.8%:

שעור המס	ספטמבר '87	אוקטובר '87
20%	עד 937	עד 1,010
30%	938 − 1,544	1,011 − 1,660
35%	1,545 − 2,200	1,661 − 2,370
45%	2,201 − 3,414	2,371 − 3,680
48%	3,415 − 7,400	3,681 − 7,973
52.8%	7,401 ומעלה	7,974 ומעלה
נקודת זכוי	42	45

נתונים אלה מחושבים לשכיר שאשתו אינה עובדת. תוספת היוקר בסך 5.5% היא עד תקרה של 1605 ש"ח בלבד.

עקב תשלום תוספת היוקר, הושב מחדש השכר הממוצע־במשק, על פי חוק הביטוח הלאומי, ל־1,503 ש"ח ברוטו. קצבאות מעוטי ההכנסה יעודכנו ב־7.8%.

לאחר העדכון תסתכם קצבת קשיש יחיד ב־240 ש"ח, לעומת 199 קודם לכן. קשיש, אלמנה ונכה הזכאים להשלמת הכנסה יקבלו 366 ש"ח לחודש, במקום 358 ש"ח. זוג קשישים יקבלו 386 ש"ח, במקום 358 ש"ח. זוג קשישים הזכאים להשלמת הכנסה יקבלו 578 ש"ח, במקום 537 ש"ח. מכסימום תגמולי המילואים לשכיר יהיו 150.3 ש"ח ליום במקום 122 ש"ח, ולעצמאי 200.4 ש"ח ליום, במקום 163 ש"ח.

תקרת ההכנסה לתשלום הביטוח הלאומי לעובד תהיה 4,509 ש"ח לשכיר, לעומת 3,675 ש"ח, ו־6,012 ש"ח לעצמאי, לעומת 4,900 ש"ח עד כה.

טבלת סף המס החל מחודש אוקטובר 1987

	ספטמבר '87	אוקטובר '87
רווק/ה	475	506
נשוי שאשתו אינה עובדת	685	731
סף המס נטו (בהפחתת קצבאות) לנשוי + 1 ילד	895	956
סף מס נטו (בהפחתת קיצבאות) לנשוי + 2 ילדים	1,059	1,124
סף המס נטו לאשה עובדת + 2 ילדים	895	956

אידה נודל

(סוף מעמוד 1)

לשעבר.

מנחם בגין, עם הגיעה לכותל, אותו בוקר, ניגשה נודל אל עזרת הנשים, שם פרצה בבכי נרגש, ונישקה את הכותל.

בגין כותב ספר

הפגישה עם מנחם בגין היתה בביתו. בגין לא יצא מהפתח, ולעיתונאים ולצלמים לא הותרה הכניסה לדירה. עם אידה נודל היו אצל בגין מזכירו האישי, יחיאל קדישאי, הבת חסיה, אחותה של אידה אילנה פרידמן, גיסה הבן חורה, ארמאנד האמר הנציגו, פרופ' חיים בן שחר.

אחרי הפגישה סיפרו המשתתפים, כי בגין נישק את אידה נודל והחזיקה כמוס. השניים ישבו בחדרו של בגין ושוחחו יותר משעה בעניני יהודות בריה"מ. ארמאנד האמר סיפר למנחם בגין על מאמצי התיווך שלו באפגניסטן ובמקומות אחרים בעולם. לכתבים מסר, כי בגין נראה מצוין. לדברי האמר סיפר לו בגין, כי הוא נמצא בתחילת כתיבתו של ספר חדש.

ביומה הראשון בארץ העניקה אידה נודל שני ראיונות לרשתות טלוויזיה גדולות בארה"ב, אחד מהם בשידור חי, עם השתקפות ב"ין פתנה. בצהרים, בעת סעודה על שולחנו של ארמאנד האמר בהילטון ירושלים, ניגשה אליה אמו של מסורב העליה מזה 17 שנה, יעקב רוזלנקי. והאישה התחבקו בהתרגשות, לאחר שלא התראו זה שבע שנים.

סלפאק יגיע בעוד שבוע

ולדימיר סלפאק, מראשי פעילי העליה בבריה"מ יגיע לחיפה ביום ראשון הבא ולישראל — לבתו. סלפאק יגיע בלווית אלי ויזל.

עוד פעיל עליה מוכר בבריה"מ, אליעזר יוזפוביץ, מבכירי "תנועת אוהדי ישראל" במוסקבה, קיבל לפני מספר ימים היתר יציאה.

שולץ נפגש עם מסורבים

היום ייפגש בירושלים מזכיר המדינה של שולץ עם משלחות של משפחות מסורבי עליה. המשלחת עתידה לבקש מהמזכיר שולץ, לדרוש מבריה"מ הכרה רשמית בזכות היהודים לשוב למולדתם, במקביל לטיפול המנהביניטר במסורבים ובמשפחות מפורדות.

ננסי רייגן

(סוף מעמוד 1)

הגידול אותר בראשונה ב־5 באוקטובר. אך הגברת רייגן המשיכה לקיים את לוח הזמנים שהתחייבה לו, הכולל קבלות פנים לראשי מדינה, מסע הסברה נגד הסמים, וביקורים רשמיים.

לאחר הניתוח נמסר מרופאיה כי הגברת רייגן מתאוששת, וכי תמשיך לשהות בבית־החולים עוד כשבוע, קודם שתחזור לביתה.

כשקיפים מוושינגטון נמסר אתמול כי ההוסר לגידול מרטני. שליווה את משפחת רייגן בשבועיים שחלפו, העובדה שננסי היא "היועצת החשובה ביותר של רייגן". נו'מ לכך שהנשיא "ניתק עצמו מעניני מדינה חשובים, ונהג בפיזור דעת בנושאים הבוערים".

750 אלף בתים בדרום המדינה עדיין שרויים בעלטה

13 איש נהרגו בסופה הקשה ביותר באנגליה מזה 300 שנה

עיתוני בריטניה האשימו את השירות המטאורולוגי באי חיזוי הסופה הקשה, שנמשכה ארבע שעות, גרמה נזק רב למבנים והפילה עלטה על לונדון ומחוזות רבים בדרום

לונדון (א"פ). 13 איש לפחות נהרגו בסופה בעוצמת הוריקאן שהכתה את דרום אנגליה ביום שישי לפנות בוקר. הסופה השתוללה ארבע שעות וגרמה נזק רב למבנים. הפילה עצים וניתקה קווי חשמל, דבר שהביא עלטה על לונדון ועל מחוזות רבים בדרום המדינה במשך שעות ארוכות וגרם לאנדרלמוסיה בתנועת המכוניות והרכבות.

עיתוני בריטניה האשימו אתמול את השירות המטאורולוגי הבריטי במחדל לאחר שלא חזה את הסופה, אשר הבריטים חישבו ומצאו כי היא הקשה ביותר בתולדות אנגליה ב־300 השנים האחרונות. בגג האוויר הסוער זרע גם הרס במדינות נוספות.

חברת החשמל הבריטית הודיעה בשבת, כי יותר מ־750 אלף בתים בדרום אנגליה עדיין שרויים בעלטה. "לא הוחזר", אמרו אנשי החברה, בעוד ברזוכות נבמך ניקוי שרידי ההרס שהותירה הסופה.

משבי רוח שהגיעו למהירות של 177 קמ"ש השתוללו מנהרה קורנוול במערב לאסקס, כ־320 ק"מ מזרחה ועד עומק של כ־80 ק"מ מן החוף הדרומי בתעלת למנש.

"נוריץ' יוניון", אחת מחברות הביטוח הגדולות בבריטניה, אומדת את הנזקים בכ־500 מליון דולר.

השירות המטאורולוגי הממלכתי הודה, כי לא הצליח לחזות את עוצמת הסופה עת התקרבה אל אנגליה מן האוקינוס האטלנטי.

הרוגים ונזקים גם בצרפת ובפורטוגל

הרוחות העזות שנשבו לפנות בוקר ביום שישי גם את החוף האטלנטי ואת אזור תעלת למנש בצרפת, גרמו להפסקות חשמל, העיפו גגות ועצים וניתקו ספינות ממעגנים. לפחות ארבעה מקרי מוות מיוחסים, לפחות בחלקם, לסופה.

גם בפורטוגל נהרגו 4 איש. תשעה נפצעו ושטחים נרחבים הוצפו.

מהולנד נמסר על סערות קשות בים בקרבת החוף ההולנדי.

עצים שנפלו בסופה העזה ביום שישי לפנות בוקר חסמו דרכים ברחובי לונדון. (תצלום א"פ)

ארה"ב תשלח לעיראק מזון ששוויו מיליארד ד'

וואשינגטון (ע"ר). ארה"ב אישרה סיוע לעיראק במשלוחי מזון, כמעט במיליארד דולר.

האישור ניתן ביום שישי ועושה את עיראק למקבלת הסיוע במזון הגדולה ביותר. כך מסרו פקידי משרד החקלאות האמריקאי.

ההחלטה נתקבלה לאחר פגישות שנמשכו שבוע, בין פקידים אמריקאים לפקידי משרד החקלאות העיראקי.

בשנה החולפת קיבלה עיראק הלוואות לקנות מזון ב־680 מיליון דולר.

בריה"מ תשתתף במימון החזקת יוניפי"ל בלבנון

פאריס (ע"מ). בריה"מ החליטה להשתתף במימון כוח יוניפי"ל בלבנון בסכום של 18 מיליון דולארים ב־1988 — מוסר העתון "לה פוינט".

גורמים מערביים לחצו כל הזמן על בריה"מ להשתתף במימון.

בקרוב תצא יחידה פולנית ללבנון, כדי להשתתף בכוח.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

מופע שירי מלחמה נאציים בוטל בחבל בריטני בצרפת

המופע כלל גם הקדשה מוסיקאלית לפושע הנאצי קלאוס בארבי והוא נערך על ידי אגודת "המורדים האירופיים"

מאת יואב טוקר
כתב "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ראש עיריית ברסט בחבל בריטני שבמערב צרפת, ביטל ברגע האחרון היתר עירוני לעריכת "קונצרט של מוסיקת־רוק", לאחר שהתברר שהמופע אמור היה לכלול שירי מלחמה נאציים והקדשה מוסיקאלית לקלאוס בארבי.

את התכנית הצפויה של ה"קונצרט" גילתה העתונות המקומית בברסט שהוטעה. בין יתר המרכיבים של הערב שיר הלל לאמונה הנאציונאל־סוציאליסטית, "איין רייך איין פיהרר" ("רייך אחד פיהרר אחד"), "הייל - יחי הסדר החדש" ושיר חרב, מוקדש ל"פועלו של קלאוס בארבי" (מי שהיה קצין הגסטאפו בליון והורשע באשמת פשעים נגד האנושות, בהם שילוח למוות של יהודים ואנשי מחתרת).

הבקשה לעריכת המופע בברסט הוגשה בחודש שעבר על פי כל הכללים הבינהליים המקובלים בשם אגודה המכנה עצמה "המורדים האירופיים". בפנייה לעירייה הוצגה כסות המופע כ"עידוד וקידום להקות זמר כלל־אירופיות". ההיתר לעריכת הקונצרט ניתן זמן קצר אחר־כך מבלי לעורר כל חשדות.

הקונצרט בברסט בוטל אמנם, ואולם בינתיים הסתבר ש"המורדים האירופיים" מפיצים באיזור מזה חדשים אחדים את "ביצועיהם" מעל גבי תקליטים וקסטות.

אקינו: לא נקבל מעורבות של ארה"ב במאבק במורדים

"המרידה היא עניין פנימי ואינה דומה למלחמת וייטנאם"

מנילה (א"פ). נשיאת הפיליפינים, קוראזון אקינו, אמרה אתמול, כי לא תקבל התערבות אמריקאית ישירה במלחמתה של הממשלה בכנופיות הקומוניסטים המורדים. המרידה היא עניין פנימי, אמרה אקינו, ואינה דומה בהיקפה למלחמת ויאטנאם.

הדברים כלולים בתשובות לשאלות אורחים מכל רחבי המדינה שישודרו היום בתוכנית רדיו מיוחדת. טיוטת התשובות נמסרה אתמול לכתב סוכנות הידיעות אסושיטד פרס בפיליפינים.

עוד הוסיפה אקינו, כי לממשלתה הכוח לטפל במצב.

קצין נרצח ממארב

מתנקשים קומוניסטים ירו והרגו מן המארב רב סרן בצבא הפיליפיני. לדברי המשטרה ארבו שני גברים ואשה לקצין וירו בו כאשר האט את הג'יפ בו נסע לפני הצטלבות דרכים.

מצב בריאותו של חומייני חמור: אותר גידול במוחו

על כך מוסר השבועון הצרפתי "ל'אכספרס" • האיראנים פתחו מגעים עם פרופסור אוסטרי לביצוע ניתוח בעוד חודש

פאריס (ע"מ). מצב בריאותו של חומייני בן ה־86 הוחמר באחרונה.

השבועון הצרפתי "ל'אכספרס" מוסר מפי מקורות איראניים, כי אצל חומייני נתגלה גידול במוח, והאיראנים פתחו במגעים עם פרופסור אוסטרי לבצע ניתוח.

מקור ידיעה זו מוסר, כי הניתוח יתבצע כנראה בתחילת חודש נובמבר בווינה.

לשם כך החלו לשפץ וילה מפוארת ברובע הדיפלומטים, ומספר קליניקות אוסטריות הביעו הסכמתן שהניתוח ייעשה אצלן.

חילוקי דעות בממשל כיצד להגיב נגד איראן

מפקדי כוח אמריקאי תובעים לתקוף בסיסי הטילים במפרץ

בעקבות הפגיעה במיכלית הכוויתית שנשאה דגל אמריקאי • חוגים בממשל מזהירים מפני הסתבכות נוספת של ארה"ב

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הפגיעה באניה "סי־איילסיטי", שהינה אחת מ־11 המיכליות הכוויתיות הנושאות דגל אמריקאי, מעוררת מחלוקת באשר לדרך בה על הממשל להגיב.

שעות ספורות לאחר שנודע על כך שטיל "סילקוורם" מתוצרת סין, המופעל על ידי האיראנים, פגע באוניה וגרם לפציעתם של 18 אנשי צוות, בהם רב החובל האמריקאי, כינס הנשיא רייגן את שר ההגנה, קספר ויינברגר, את יועצו לביטחון לאומי, פרנק קרלוצ'י, ואת ראש המטות המשולבים, גנרל ויליאם קראו, לדיון דחוף על הדרך בה על הממשל להגיב.

אולם שלשום לאחר ישיבתם נמסר, כי טרם התקבלה החלטה.

לדברי מקורות, העלתה בישיבה דרישתם של מפקדי כוח המשימה האמריקאי במפרץ לאפשר להם לתקוף את בסיסי הטילים, וכן להרחיב את הגדרת המושג "הגנה עצמית" גם לפעולות מניעה, כולל התקפות נגד בסיסים באיראן.

מנגד העלתה הדיעה, כי התקפה על בסיסים איראניים עתה עלולה לפגוע במטרה של ארה"ב: לגבש את שיתוף הפעולה עם בעלות הברית האירופיות ולפגוע בסיכויים לקבל באו"ם החלטה על אמברגו צבאי נגד איראן.

תומכיה של דיעה זו, בהם ראש המטות המשולבים, גרסו עוד, כי ההתקפה על המיכלית בוצעה כאשר היא היתה כבר בתחום המים הטריטוריאליים של כווית, ולפיכך זהו תפקידה של כווית להגן עליה.

התקפה אמריקאית על איראן עלולה לסבך את ארה"ב עוד יותר במפרץ, להרחיב ללא גבול את מגבלות הפתיחה באש, ולהאריך את שהות הכוחות האמריקאיים במפרץ.

על פי ה"וואשינגטון פוסט" הוגשו לנשיא רייגן מספר אופציות לפעולה צבאית. כיבוד התקפה על בסיסים איראניים באמצעות טילי שיוט הנצבים על ספינת המלחמה "מיסורי". טילי "טומהוק" אלה מסוגלים להגיע לטווח של כ־500 מייל, ויכולים להיות מופעלים מבלי להזדקק לכניסה אל תוך המפרץ.

אפשרות אחרת היא להשתמש במסוקי כוח המשימה המיוחד, וכי באמצעותם לפזר חומרי נפץ מסביב למטרות חיוניות. אולם נראה, כי אם יחליט הממשל להגיב, יהיה זה באמצעות גיחות של מטוסי הפצצה, שינסו לפגוע בבסיסי טילי ה"סילקוורם".

איראן שלחה מטוסים ללא טייס טעונים חומרי נפץ

כווית (ע"מ). העתון הכוויתי "אלקבס" מוסר, כי האיראנים השתמשו במטוסים ללא טייס לשיגור חומר נפץ.

השיגור נעשה בעת התמרון האיראני "אלאסתשהאד" במפרץ. כוח של המשמר האיראני המהפכני שיגר 3 מטוסים ללא טייס, שהוטענו בחומרי נפץ מהאי אבו מוסא לעבר יעדים שנקבעו מראש. לדברי העתון יוצרו המטוסים במרכז אלג'יהאד באוניברסיטת אספהאן באיראן. ניתן להנחות את המטוסים ביעדים שנקבעו במרחק 3 ק"מ מבסיס השיגור.

הניו־יורק טיימס:

סעודיה תפעל לכינון "חזית ערבית מלוכדת נגד תוקפנות איראן"

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בוועידת הפיסגה הערבית שתתכנס בחודש הבא בירדן, תפעל סעודיה להקמת "חזית ערבית מלוכדת נגד התוקפנות האיראנית". הסעודים מקיימים מגעים עם מדינות ערביות כדי לגבש הסכמתן להחלטת גינוי סעודית נגד איראן — זאת מוסר סופר ה"ניו יורק טיימס" בריאד. פעילות זאת נגד איראן תעמיד את סעודיה בעימות ישיר עם סוריה, אומר העתון. הסעודים מתכוננים להפעיל את השפעתם על מדינות המפרץ ולעודד אותן לשפר יחסיהן עם מצרים. וגם תוכנית סעודית זאת תחריף את היחסים שבין סעודיה לסוריה. הסעודים יעשו מאמץ גדול ליצור בוועידת הפיסגה חזית ערבית מלוכדת נגד טהראן גם כדי ליכד את ארצות הברית לנקוט מדיניות קשוחה נגד איראן.

בעבר נמנעה סעודיה מכל צעד שעלול היה לעורר נגדה הזעם מצד מדינות ערביות. אך על רקע ההסלמה במפרץ הפרסי והתוקפנות הגוברת מצד איראן, החליטה סעודיה ליטול את היוזמה לידיה ולהתייצב בראש חזית ערבית מלוכדת נגד טהראן, אומר העתון.

פקיד סעודי בכיר אמר לכתב כי, "האירועים האחרונים גרמו לכך שסעודיה חייבת להשחיז את שיניה". הכתב מציין, כי הסעודים מבקשים לנצל את מבוכת הממשל מפרשת איראנגייט ולקבל את סוגי הנשק החדישים שהם מבקשים מארצות הברית. "על האמריקאים להבין שמוטב שיהיה להם במפרץ בעל ברית חזק", אמר הפקיד.

בריאד מצפים כי ארצות הברית תנקוט יד קשה נגד איראן ושלא תירתע מעימות צבאי ישיר עם איראן, אומר העתון.

ישראכרט, ידידי המכובד ביותר

כאיש עסקים, עומד לרשותי EUROCARD עסקי, המאפשר לי לנצל את מלוא הקצבת המט"ח (בנוסף להקצבה הרגילה) ודואג לפיקוח מדוייק על ההוצאות.

ידידי לקניות

ישראכרט, הוא כרטיס האשראי המכובד ביותר בבתי עסק בכל רחבי הארץ: בכל חנויות רשת השקם, בסופרמרקטים של קואופ' דן־השרון, בקואופ' ירושלים, בסניפי הצרכן בחיפה וזבולון בצפון הארץ, בקואופ' רעננה, בקואופ' הרצליה, המתיישבון וביוקנעם, בכל סניפי השופרסל וההיפרכל, בכל רשת חנויות היפרשוק תנובה, ברשת המשביר לצרכן, בכלבו שלום, במרכזי הקניות ובלמעלה מ־20,000 בתי עסק מובחרים בארץ.

"אשראי גמיש" לקניות בתשלומים

עכשיו אפשר לערוך קניות עם ישראכרט בשיטת התשלומים החדשה: "אשראי גמיש". אני רוכש מוצרים ומשלם בתשלומים חודשיים ולא בבת אחת.

כיצד? חשבוני מחוייב אחת לחודש בסכום השווה ל־5% מיתרת האשראי שנוצלה (לא פחות מ־100 ש"ח). את יתרת החוב, או חלק ממנה, אני יכול לפרוע בכל יום בחודש. את סכום הפרעון החודשי אני יכול לשנות לפי צרכי. כל מה שצריך לעשות הוא לגשת לסניף הבנק, לחתום על טופס "אשראי גמיש" ולקבל מפקיד הבנק את מסגרת האשראי שאושר.

ידידי במתנה

לישראכרט ידידי גם מתנות: תוי קניה לחגים המאפשרים לקנות בלמעלה מ־1,000 בתי עסק בכל רחבי הארץ.

היום אני משוכנע יותר מתמיד כי ישראכרט הוא כרטיס האשראי המתאים לי. ישראכרט של שנת 1987 מחדש את פניו, יותר אפשרויות קניה, יותר חידושים, יותר שירותים ויותר נוחיות.
חבר אמיתי - ישראכרט ידידי.

שוכנעת ידידי?!

"סונול" או "דלק" ברחבי הארץ או באמצעות כרטיס דלקית המתופעל ע"י ביילסול.

EUROCARD ידידי לחו"ל

כשאני נוסע לחו"ל, ידידי פורש לי שטיח אדום... כל מחזיקי EUROCARD-MASTERCARD זכאים לשרות "השטיח האדום" בנתב"ג עד עלותם למטוס, תמורת סכום של 18 ש"ח בלבד.
ובחו"ל...
אני קונה מוצרים ומושך מזומנים עם כרטיס EUROCARD המכובד בלמעלה מ־4 מליון בתי עסק, בתי מלון, מסעדות ועוד, בכל רחבי העולם. באפשרותי לקבל כרטיס EUROCARD לחודש, לארבעה חודשים ולשנה.

ידידי המעודכן

ידידי מעדכן אותי וחוסך לי זמן. בכל עת אני יכול לקבל בכל אחד ממכשירי ה"עדכן" בסניפי בנק הפועלים את מצב חשבוני בישראכרט, בלחיצת כפתור אני מקבל את העתק הודעת חיוב החשבון שנשלחה אלי ובלחיצה נוספת אני מקבל את פרוט שוברי החשבון שהצטברו עד כה ושבהם אחוייב ב־2 לחודש הבא.

בנוסף, ישראכרט חוסך לי תורים ארוכים כי אני משתמש איתו למשיכת מזומנים, להפקדת שיקים לתשלום חשבונות ועוד.
ישראכרט מאפשר לי גם לרכוש מוצרים ושירותים באמצעות הטלפון או בדואר וכך חוסך לי זמן וטירחה.

ידידי לדרך
כרטיס תידלוק לחברות ולתאגידים

ישראכרט מסייע לתאגידים לתדלק רכביהם עם כרטיס תדלוק מיוחד באמצעותו ניתן לרכוש דלק בתחנות

ידידי הצעיר

ישראכרט הוא ידיד הדור הצעיר. לכן הוא מעניק לגילאי 16־18 חברי "מועדון הפסים" בבנק הפועלים כרטיס מיוחד "ישראכרט צעיר" המאפשר קניות באלפי בתי עסק בישראל, וכן משיכת מזומנים בבנקט.

ידידי לשנתיים ברציפות

מעכשיו כרטיס ישראכרט לשנתיים ברציפות - כך נחסכת ממני טירחה, ובבוא הזמן אני מחדש אותו לשנתיים נוספות.

ישראכרט, ידידי

קצין משמר הגבול נדון למאסר על התעללות בבדואי מהרצועה ופציעתו

לפי כתב האישום בעט הנאשם באשכיו של האזרח וגרם לקרע, גרר אותו על הקרקע קשור בחוט לג'יפ נוסע והכריחו לבלוע אורז בלתי מבושל ★ בשל "עינוי דין" נדון הקצין רק לשישה חודשי מאסר בפועל ולשנה על תנאי; חברו למישמרת של הנאשם זוכה מחמת הספק

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"
וסוכנות עתי"ם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע גזר ביום שישי עונשי מאסר על קצין משמר הגבול, שהורשע בהתעללות בבדואי מרצועת עזה, שכתוצאה ממנה נפגע המתלונן, בין היתר, באשכיו, ונזקק לניתוח דחוף.

במשפט שהתנהל תקופה ממושכת היו שני נאשמים. ניסן ארביטי, בן 43 מאשקלון המשרת במשטרת ישראל, ומפקח מאיר עזרא, בן 31 מקריית מלאכי, ששירת בפלוגה הדרומית של משמר הגבול. השניים נימנו על צוות מחסום דרכים, שהוצב ביום 25 במאי 1984 בצומת גבעתי, ליד מושב הודיה שבצפון הנגב, כדי לפקח על מובילי פירות וירקות ולבדוק אם הם מובילים תוצרת חקלאית כחוק ובלוויית תעודות משלוח.

בצהריים הגיע למחסום טנדר פג'ו 404, בו נהג מוחמד סולימאן אל חרם ולידו נוסע נוסף. שניהם נסעו למאהל שלהם, שבסביבות באר שבע. בארגז המטען נמצאו אבטיחים ומלונים. מאחר שבידי נהג הטנדר לא היתה תעודת משלוח, חשדו השוטרים שהפירות גנובים. מוחמד אל חרם הציע לשוטרים להתקשר למעסיקו, חיים בן ארצי מאשקלון, כדי שיאשר את גירסתו שנתן במתנה את המלונים והאבטיחים, אך השוטרים לא עשו כן.

אלחרם התלונן מאוחר יותר במשטרה, שארביטי ועזרא גררו אותו אל מאחורי הטנדר, שברו אבטיח על ראשו, היכוהו בעיקר בראש ובאשכים, ומשהתעלף העמידו אותו על רגליו ומפקח מאיר עזרא בעט שוב באשכיו וגרם לפציעתו. לאחר מכן הם קשרו את ידיו בחוט, שנקשר בקצהו השני לג'יפ וגררו את המתלונן עד אשר החוט נקרע. עוד התלונן נהג הטנדר, שמפקח עזרא מצא אורז לא מבושל בתא הנהג של הטנדר והכריח את הנהג לאכול את האורז, עד אשר הקיא אותו. לאחר זאת הובא אלחרם לתחנת המשטרה, ושם הוחזק עד שמעבידו שחררו בערבות.

המתלונן אושפז למחרת במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע ועבר ניתוח, מאחר שהתגלה אצלו קרע באשך השמאלי.

עובדות אלה צוינו בכתב האישום, שהגישה פרקליטות המדינה נגד ארביטי ועזרא לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. הפרקליטות גם האשימה את עזרא באיומים על המתלונן כדי שיבטל את תלונתו.

השופט יהושע פלפל מתח ביקורת קשה על ניהול החקירה בפרשה, מאחר שכתב האישום הוגש רק 21 חודשים לאחר המקרה ואילו מיסוד ויהדי נערך רק ארבעה חודשים אחרי הגשת כתב האישום.

את ארביטי זיכה השופט לפני כחודש, מחמת הספק: "יש לי חשד כבד שארביטי תקף את המתלונן, אולם נראה לי שעל סמך עדותו היחידה של המתלונן, לא ניתן להרשיעו בתקיפות ואני מחליט לזכותו מחמת הספק" פסק השופט פלפל.

מפקח מאיר עזרא הורשע בדין, על אף עדויות של שני קציני מג"ב ושני קציני משטרה, שהעידו כי הנאשם היה קצין מכובד וללא דופי. השופט קבע שצריך להחמיר איתו בדין, כיוון שהוא אמור היה להגן על בטחון המדינה האזרחיה ובמקום זה הוא התעלל באזרח. "לנאשם לא היתה כל סיבה לגעת במתלונן," ציין השופט.

יחד עם זה התחשב השופט בעינוי הדין של הנאשם והסתפק בשישה חודשי מאסר בפועל ועוד 12 חודשים על תנאי. כן קנס אותו השופט באלפיים שקל.

השופט פלפל מתח ביקורת גם על כך, שהמשטרה לא איתרה וחקרה את נוסע הטנדר השני, וכן על הסחבת הארוכה בחקירה.

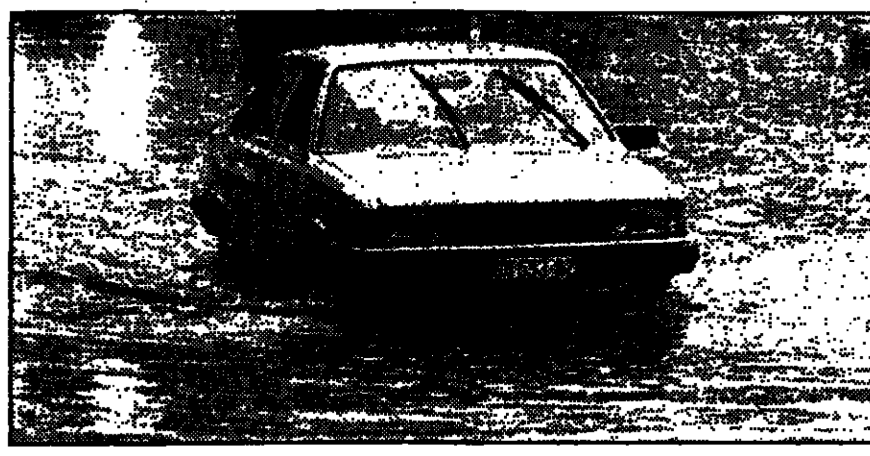

גשם ראשון בירושלים — גם הצפות ראשונות (צילום: רחמים ישראלי)

אסירים ניסו להתנקש בסוהרים ע"י מטען חומר נפץ שנזרק ולא התפוצץ

משערים שאסירים מעבירים חומרי נפץ בין בתי הסוהר בתוך גלילים המוכנסים למעיים

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

שלשום בבוקר, כשבוע לאחר שהתפוצץ מטען נפץ מאולתר שנזרק על ידי אסירים בכלא באר שבע, נעשה ניסיון להתנקש בחייהם של שני סוהרים בכלא איילון ברמלה, על ידי אסירים שהשליכו לעברם מטען נפץ מאולתר, שלא התפוצץ.

המטען, שהוכנס לתוך פחית נסיקפה, לא התפוצץ בגלל תקלה, וכך נמנע אסון שעלול היה להסתיים בפציעה חמורה של שני הסוהרים.

שלשום, סמוך לשעה 6 בבוקר, סירבו האסירים באגף להישמע להוראות הסוהרים, ולהתייצב לספירת בוקר. הם השמיעו צעקות, קללות ואיומים על הסוהרים. שני סוהרים שנכנסו לאגף כדי לקיים בו סדר יום שיגרתי, ולספור את האסירים, נעו במסדרון, כשלפתע נזרקה מאחד התאים, בו היו באותה עת כ־10 אסירים, פחית נסיקפה. הפחית התגלגלה על הרצפה, ונעצרה בפינת המסדרון.

הסוהרים, שניגשו לפחית, גילו להפתעתם, כי זהו מטען נפץ שבאורח נס לא התפוצץ. לכלא הוזעקו חבלן משטרתי וחוקרי משטרה. התברר, כי מטען הנפץ הורכב מחומר אבקת "סף" (חומר נפץ אלסטי) ומפתיל השהייה.

לאחר שפונה המטען הוכנס כוח סוהרים לאגף, ובודדו בתאי צינוק את האסירים מהתא שממנו הושלך מטען הנפץ.

לפי החשד, האסירים שהשליכו את מטען הנפץ בכלא איילון הם אותם אסירים שהשליכו את מטען הנפץ בכלא באר שבע. אסירים אלה הועברו בעיקבות התקרית בכלא באר שבע לאגף המעבר בכלא איילון, שבו נזרק שלשום המטען. באגף זה מוחזקים אסירים אלימים וטעוני הגנה, וגם כאלה הנמצאים בכלא באופן זמני, במעבר מבתי כלא אחרים.

להערכת גורמי ביטחון בשב"ס הוברחו חומרי הנפץ ופתיל ההשהייה בתוך גופם של האסירים. לסוהרים יש בעייה לחפש בתוך גופם של אסירים, הבולעים ומסתירים סמים וחומרי נפץ בתוך מעיים. בעבר נהגו לבצע חוקן בגופם של אסירים חשודים, אך לפני כמה שנים קבע בג"ץ כי עשיית [illegible] בגוף אסיר לצורך חיפוש [illegible].

עם זאת, יש אפשרות לבודד אסירים אלה, ולהמתין ליציאת החומרים המסוכנים מהגוף, אולם בגלל אילוצים שונים, לא תמיד מבצעים הסוהרים בידוד של האסירים החשודים.

שלושת החשודים בהשלכת המטען הם כאמור האסירים שהגיעו מכלא באר שבע. עם זאת נראה, כי צפויים קשיים בחקירת המקרה, ואם לא תהיה הודאה מפורשת של החשודים במעשה, תתקשה המשטרה להביאם לדין מחוסר הוכחות.

כנראה שאסירים אלימים מסויימים נעים בין בתי הסוהר בארץ כשברשותם חומרי נפץ, הם מצליחים להחדירם לבתי הכלא מבלי שהדבר יתגלה. נראה שהאסירים מסתירים את חומר הנפץ בתוך גופם בגלילים אטומים כפי שמסתירים סמים, והם משתמשים בחומר הנפץ, בשעת הצורך, כדי לחסל חשבונות עם סוהרים ואסירים.

נעצר הנהג החשוד בהריגת הישיש ליד קיבוץ שפיים ובריחה מהמקום

כן נעצר חייל החשוד שנסע עם הנהג ★ המעצר — לאחר שבמקום נמצא שלט של החברה אליה שייך הרכב הפוגע ★ החשוד: התנגשתי בעמוד

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

נעצרו שני חשודים בתאונת "פגע וברח" שאירעה ביום חמישי, יום שמחת תורה, בצומת קיבוץ שפיים בכביש חיפה־תל אביב. בתאונה נהרג מרדכי טרון בן 84 חבר קיבוץ שפיים, שעסק אותה שעה בריצת בוקר.

גופתו של הישיש נמצאה מוטלת בשולי הכביש על ידי עובר אורח, שהזעיק את המשטרה. למקום הובאה מעבדה ניידת לזיהוי פלילי, ומחקירתה התברר, כי הישיש נפגע על ידי כלי רכב.

ככל הנראה, מדובר ברכב השייך לחברה גדולה, שמשרדיה ממוקמים בתל אביב. מסקנה זו עולה משילוט מזהה ופריטים נוספים שנותרו בשטח התאונה, ושנפלו על פי סברת המשטרה, במהלך התאונה.

בעיקבות ממצאיה פתחה המשטרה במבצע נרחב אחרי החשוד בתאונת ה"פגע וברח". עם שחר התייצבו חוקרי לשכת התנועה בחניון שבו מתאספים כלי הרכב של החברה — ששמה עדיין לא הותר לפרסום, כיוון שהחשודים עוד לא הובאו בפני שופט.

בסביבות השעה 7 הבחינו ה־חוקרים ברכב הנגרר לרחבת החנייה של החברה. הנזקים בגוף הרכב התאימו לממצאי זירת התאונה. החוקר המשטרתי המתין כמשרדי החברה, וכשהגיע נהג הרכב הוא נלקח ללשכת התנועה במרחב השרון, שם נעצר.

החשוד הכחיש כל קשר לתאונה, הסביר, כי הרכב ניזוק בהתנגשות עם עמוד בצד כביש החוף.

בנוסף עצרו החוקרים חייל בן 19 מקריית שמונה, שנסע עם עובד החברה החשוד. החייל משתף פעולה עם חוקריו, והבוקר יובאו השניים לבית המשפט להארכת מעצר.

נערים שפצעו אישה וזוכו כדי לא לפגוע בעתידם, חויבו לפצותה

למרות שזוכו בהליך הפלילי, הרי אשמתם הוכחה ואפשר לחייבם בפיצויים

(ע). שני נערים ששיחקו לפני 10 שנים באקדח שהיה שייך לאביו של אחד מהם, ופגעו בעינה של עוברת אורח, חוייבו בסוף השבוע ע"י בית המשפט העליון לשלם פיצויים לאישה שנפגעה.

בפסק הדין של בית המשפט העליון אומרת המישנה לנשיא, השופטת מרים בן־פורת, כי למרות ששני הנערים לא הורשעו בהליך הפלילי שנוהל נגדם, יש לראות בהם כמי שאשמתם הוכחה, ולחייב אותם בתשלום פיצויים.

מדובר בפרשה שאירעה לפני 10 שנים בבני־ברק. שני הנערים שיחקו באקדח, והתאמנו בירי לעבר מטרות שונות. בשלב מסויים, נפלט מהאקדח כדור שפגע בעינה של עוברת אורח. נגד שני הנערים הוגש כתב אישום פלילי בבית המשפט לנוער. אך הם זוכו משום שהשופט לא רצה לפגוע בעתידם, למרות שהוכח כי הם אכן ביצעו את המעשה.

למרות הזיכוי, הגישה האישה שנפגעה תביעת פיצויים נגד הנער שירה לטענתה את הכדור. בעת הדיון בתביעת הפיצויים קבע השופט, שאין הוא יכול לקבל את תביעת הפיצויים משום ששני הנערים זוכו במשפט.

הוגש ערעור לבית המשפט העליון, והשופטת בן־פורת פסקה, כי אינה מקבלת את הגישה הזאת, כיוון שהראיות הוכחו במשפטם של הנאשמים, למרות שהם זוכו בו. היא קיבלה את תביעת הפיצויים של האישה שנפגעה, והוסיפה בפסק הדין, כי העובדה שהתבררה בסופו של דבר, כי הנער שממנו נתבעו הפיצויים לא אחז באקדח בעת שנורתה הירייה, אין בה כדי לפטור אותו מאחריות.

"בהצטרפו למעשה הירי שם עצמו שותף להרפתקה זו, ואין זה משנה בידיו של מי נמצא האקדח ברגע פליטת הכדור", מציינת השופטת.

התיק הוחזר עתה לבית המשפט המחוזי, לשם קביעת גובה הפיצויים.

עורך את העמוד: אוריאל רייכגולד

חשוד ברצח הרופאה בת"א נעצר לחקירה ל־10 ימים

(ע). אדם נעצר ביום ו' בבית משפט השלום בתל־אביב לעשרה ימים בחשד שרצח את ד"ר מרים וילמובסקי.

גופתה של הרופאה בת ה־68 נמצאה ביום ה' בבוקר בסוכה שבחצר ביתה ברחוב ארלוזורוב 194 בת"א, וככל הנראה נטבחה קודם לכן.

ב"כ המשטרה, סמ"ר אלון גרוסמן מהיחידה המרכזית בת"א סיפר בבית המשפט, כי החשוד, ששמו נאסר לפירסום, נעצר סמוך למקום הרצח כשהוא ישן, ומסר גירסאות שונות על מקום הימצאו במשך היום. בא כוח המשטרה הוסיף, שהאליבי של החשוד הופרך ויש הרבה סימנים המצביעים על כך שהוא קשור לפשע. הוא מסר לשופט חומר חסוי ודרש להאריך את מעצרו של החשוד ב־15 יום.

החשוד הכחיש כל קשר למקרה. לדבריו, הוא רווק המתגורר בתל־אביב מזה תקופה מסויימת, והוא בא להוליך את חברו ששמר בבניין. כן סיפר, שכאשר ישן, בא פתאום שוטר, ביקש תעודת זהות ועצר אותו.

השופט נתן עמית קבע בהחלטתו, כי החומר שהוצג בפניו כולל נקודות חשד כלפי החשוד, המצביעות על אפשרות מעורבותו בעניין. המעורבות הרבה תמיהות לגבי התנהגותו. גם הקירבה בין מקום העבירה והמקום בו נתפס מצביעה על חשד מסוים, אמר.

הדיון על מעצר שמעוני נדחה ליום רביעי

(ע). הדיון בבקשה לעצור עד תום ההליכים את יהודה שמעוני, הנאשם בסחיטה באיומים של בעל מפעלי שטראוס, נדחה ליום רביעי. על פי החלטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

ערב החג הוגש נגד שמעוני כתב אישום לפיו הוא דרש ממיכאל שטראוס 200 אלף ש"ח ואיים שאם לא יקבלם — ירעיל את מוצרי החלב המיוצרים במפעלו. כמו כן מואשם שמעוני שהכניס רבדי פיגולים, כמו חלקי מקקים ועכברים מתים למוצרי "דנונה".

סעיף אישום אחר מייחס לו פציעה חמורה של שוטר היחידה המרכזית בת"א, שנגרמה בעת שנתקל בחוט תיל בצוואר, במהלך המירדף אחר שמעוני, אשר מתח את חוט התיל במקום.

בבקשה למעצר עד תום ההליכים הדגישה התובעת עו"ד נורית אוזיסוב, כי הנאשם ביצע עבירות המהוות סיכון גדול לציבור.

הסניגורית עו"ד יוני ויגריב ביקשה לדחות את הדיון בבקשת המעצר. השופטת סידוטה החליטה לדחותו ליום רביעי. בינתיים נשאר הנאשם במעצר.

פרקש חשוד בהחזקת חשיש

(ע). יום אחד בלבד אחרי שהצהיר לפני העיתונות על כוונותיו להקים ישוב חדש בנגב, נעצר נחמן פרקש (53) בחשד שהחזיק ברשותו חשיש.

פרקש, הידוע בכינוי "אלוף הבריחות" בשל בריחותיו הרבות מבתי מעצר, מוכר גם בשל תואר נוסף בו החזיק בעבר — אלוף ישראל באיגרוף. באחרונה הוא מבלה את רוב זמנו במערה בחוף בת־ים, או במערה ליד כפר אוריה בהרי ירושלים, שם הוא עובד כרועה צאן.

ביום ד' שעבר, ערב החג, קיים פרקש מסיבת עיתונאים, והודיע על רצונו לשקם את עצמו ביחד עם עוד מספר חברים, ולקבל עזרה מהמדינה בהקמת ישוב חדש במדבר ובגידול צאן, חיטה, שעורה, ירקות וטבק.

שלשום הובא פרקש לבית משפט השלום בתל אביב כחשוד בהחזקת כמות של חשיש, הוא שוחרר בערבות.

הרואין בחדר האמבטיה

(ע). סליק של סמים, שהוטמן מאחורי מראה בחדר האמבטיה, התגלה אצל תושב חיפה משה פרידה בן 35, מרחוב שיבת ציון.

פרידה, החשוד באספקת סמים בכמות מסחרית, נעצר ביום ה' על ידי בלשי משטרת חיפה, שערכו בימים האחרונים תצפיות לעבר ביתו, בעיקבות מידע שהגיע למשטרה לפיו מתנהלת במקום תחנת סמים.

הבלשים, בראשותו של רס"מ יריב שוקרון, גילו בבית, במהלך חיפוש מדוקדק, כתשעה גרם הרואין מוצפנים בגומחה מאחורי המראה. בעת החיפוש השליכה מחלון הדירה חפיסת סיגריות, ובתוכה גילתה המשטרה כמות נוספת של ארבעה גרם הירואין.

החשוד הובא שלשום בפני שופט השלום החיפאי ראובן ברחורין, שהורה על הארכת מעצרו ב־15 יום.

החפץ החשוד היה — חשיש

(ע). שוטרי [illegible] של משטרת [illegible] ביום [illegible] בבוקר לרחוב דרך בית לחם בירושלים, כדי לטפל בחפץ חשוד. כשהגיעו למקום ראו [illegible] שקית [illegible] כשקית נמצאו תשע טליות של חשיש מסוג משובח. הסם הועבר למטה המשטרה.

חייל או"ם חשוד בהברחה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

חייל או"ם נעצר בסוף השבוע לתישאול במסוף מעבר הגבול היבשתי ברפיח, לאחר שניסה להבריח למצרים, בתיק מסמכים רשמי, 10 שרשראות זהב מישראל.

התנהגותו של החייל עוררה את חשדם של אנשי הביטחון במקום, הם החליטו, לאחר שקיבלו אישור־טלפוני מהמיפקדה הממונה, לערוך חיפוש גם בתיק מסמכים רשמי שנשא איתו.

הגיעו שתויים — והוחזרו

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שני תיירים מבריטניה שהגיעו לארץ ערב חג שמחת תורה הוחזרו לארצם על ידי משטרת נמל התעופה בן גוריון בלוד, לאחר שהתברר, כי הם שתויים וללא אמצעים כלכליים. המשטרה סירבה להכניסם לארץ, והשניים הוחזרו לבריטניה לאחר ששהו כשתי יממות בחדר "מסורבי הכניסה", שבבניין תחנת המשטרה בנתב"ג.

משטרת נתב"ג אף עצרה תושב ישראלי כבן 30 שהגיע בדרך האוויר ארצה, ובבדיקה במסוף המשטרתי התברר, כי הוא עריק מצה"ל. החשוד הועבר לידי המשטרה הצבאית, שנציגיה הגיעו לנתב"ג כדי לאספו.

נפל לבאר — והתרסק

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תושב רצועת עזה סלמה חסן סלמה בן 65 נהרג אתמול, בנפלו לתוך באר בעומק של 65 מטר. סלמה עלה לתקן גגון מעל ביתו. הגגון קרס וסלמה נפל לבאר סמוכה.

למקום הגיעו צוותי חילוץ וכעבור שעתיים הוצאה משם גופתו המרוסקת.

הגנב החזיר את ספר התורה

מאת סופר "הארץ" בצפון

ספר תורה עתיק שנגנב בערב חג שמחת תורה מבית כנסת בשכון ד' בטבריה נמצא יום לאחר מכן בתוך שק בסמוך לבית כנסת אחר בעיר. משערים כי מצפונו של הגנב הציק לו והוא החליט להחזיר את ספר התורה אולם חשש להגיע לבית הכנסת ממנו גנב את הספר מחשש למארב משטרתי ולכן הניחו בסמוך לבית כנסת אחר. בחשד הבזיון אחד המתפללים הוא דיווח למשטרה על חפץ חשוד בסמוך לבית הכנסת. בדיקה של חבלן גילתה כי מדובר בספר תורה. ולאחר בדיקה נוספת הוברר כי זהו ספר התורה שנגנב יום קודם מבית הכנסת בשכון ד'.

90% מהדו"חות נגד עברייני תנועה הולכי רגל — בחיפה

מאת נורית בהגא
סופרת "הארץ" בחיפה

על פי נתוני אכיפה שפורסמו על ידי המטה הארצי של המשטרה, מתברר, כי מרחב חיפה הינו הפעיל ביותר באכיפת דו"חות תנועה.

מנתונים שנמסרו עולה, כי בין החודשים ינואר עד יולי 87 היתה עלייה של 26% באכיפת דו"חות על עבירות שבוצעו תוך כדי נהיגה בלשכת התנועה בחיפה, וירידה של 67% באכיפת דו"חות חנייה.

מספר הדו"חות שנרשמו בתקופה זו מגיע ל־90,000. מגמת העלייה באכיפה במרחב חיפה נמשכת באופן ברור גם לאחר חודש יולי.

עוד עולה מן הנתונים שפורסמו, כי עד חודש ספטמבר נרשמו במרחב חיפה למעלה מ־90% מהדו"חות הנרשמים בארץ נגד הולכי רגל או מבצעי עבירות הקשורות במתן זכות קדימה להולכי רגל.

לטענת משטרת חיפה מגמה זו הינה חשובה, לאור העובדה שהתנהגות הולכי הרגל תורמת למעלה מ־30% מהסיבות להיווצרותן של תאונות הדרכים.

שלושה חיילים חשודים בשוד מזוין בתחנת דלק במפרץ חיפה

שללם — 150 שקל וצ'קים אחדים; נתפסו אחרי מירדף

מאת נורית בהגא
סופרת "הארץ" בחיפה

שוד מזוין אירע שלשום לפנות בוקר בתחנת הדלק החדשה ליד בתי הזיקוק בחיפה. שלושה צעירים רעולי פנים, חמושים בתת מקלעים ואקדחים, ניגשו אל שני עובדי התחנה, ותחת איומי נשק העבירו אותם לאגף צדדי.

השודדים נטלו מן העובדים את פדיון הקופה, שכלל 150 שקלים במזומן וכן מספר צ'קים.

התנועה בתחנת הדלק עוררה את חשדם של אנשים שחזרו מחיפה לכיוון הקריות, הם הזעיקו את המשטרה בטלפון הנמצא בשער בתי הזיקוק.

המשטרה, שהיתה ערוכה בתחנת זבולון בכוח מוגבר למניעת עבירות רכוש, הקימה מיד מחסומים במקום, ופתחה בסריקות אחר רכב מסוג סובארו, שתיאורו נמסר על ידי עדי הראייה כרכב שנראה מוביל את השודדים לביצוע השוד.

ניידת המשמר האזרחי ובה ארבעה מתנדבים איתרה את הרכב שעה לתיאור באיזור מדרות נשר. בעת המרדף ירדו מן הרכב שני בחורים, בעוד שבחור נוסף המשיך בנסיעה לכיוון חיפה.

ניידת המשא"ז המשיכה לרדוף אחר הרכב, תוך שהיא משדרת מידע על מיקומו. באיזור מרכז זיו בנווה שאנן נעצר הרכב על ידי הניידת, בסיוע ניידות מחיפה ומתחנת זבולון שהגיעו למקום.

בלשי משטרת זבולון עצרו שלושה חיילים בשירות סדיר כחשודים בביצוע השוד. בחיפוש שבוצע ברכב נתגלו כלי נשק, מסכות פנים ואביזרים נוספים שיש בהם כדי לקשור את החשודים בשוד.

שלשום הועברו החשודים להארכת מעצרם.

שמות החשודים

שמות החשודים: יוסי רוט בן 19 מגבעת עמוס, יגאל פרנסיס בן 20 מחיפה וירון להב מגבעת עמוס. הם נעצרו בפקודת השופט ל־15 יום.

המשכים מעמוד 1

גל שביתות

(סוף מעמוד 1)

בבתי־החולים.

כ־1100 הרוקחים בבתי החולים ובמרפאות של קופת חולים הכללית פותחים היום בשביתה, עד להודעה חדשה. במקומות מרוחקים שבהם אין בתי מרקחת פרטיים, כגון ירוחם, חצור, אופקים, חצור הגלילית ובית שמש, וכן בבתי החולים סורוקה בבאר שבע והעמק בעפולה, ייעשו סידורים מיוחדים לאספקת תרופות.

אם לא יימצא היום פתרון לדרישות הרוקחים, ישבתו ממחר גם שירותי הרוקחות הממשלתיים, ובכלל זה בתי המרקחת של בתי החולים הממשלתיים. ישוחררו מהשביתה שירותי הרוקחות לכוחות הביטחון.

יש כוונה לצרף גם את הרוקחים בבתי המרקחת של קופות החולים האחרות.

מזכיר ארגון הרוקחים, חיים בושי, אמר ל"הארץ" כי ההחלטה להתחיל בשביתה בבתי המרקחת של קופת חולים נובעת מהעובדה שהנהלת הקופה לא מילאה אחר זכרון דברים שנחתם ב־16 ביולי. מאז הוכרז סכסוך עבודה לפני שבועיים, לא עשתה הנהלת הקופה שום צעד להגיע להסכם שיאפשר לשפר את שכרם של הרוקחים.

הרוקחים דורשים עידכון בכ־40% עקב השחיקה בשכרם בשנים שחלפו. בושי הוסיף כי הרוקחים גם אינם מאמינים בנוסחה שצורפה להסכם המסגרת על השכר, שכן בשכרם של המקצועות הפרה־רפואיים, משום שהמסמך מדבר על בדיקת השכר בלא להתחייב לעדכנו.

הנהלת הקופה דוחה תביעות ייחודיות של הרוקחים, ומודיעה כי במקרה של הרוקחים, כמו במקצועות פרה רפואיים אחרים, תפעל לפי הנחיות האיגוד המקצועי בהסתדרות.

הנהלת קופת חולים מודיעה לציבור המבוטחים כי הם יכולים לרכוש מנות מינימום בבתי מרקחת פרטיים, והכסף יוחזר להם מהקופה.

המיקרוביולוגים והביוכימאים מתכוננים להשבית מסוחרתיים את מעבדות בתי חולים רמב"ם ורוטשילד בחיפה, הלל יפה בחדרה ושער מנשה בפרדס חנה. מעבדות אלו יעבדו במתכונת שבת וישרתו רק מקרים דחופים. כמו כן ישבתו המעבדות האזוריות של המשרד בין חיפה לחדרה.

עובדי המעבדות דורשים ממשרד הבריאות לקיים את התחייבותו להשוות את שכרם לשכר עובדי המעבדות של קופת חולים. דרישה זו אינה קשורה לעובדה כי עובדי המעבדות בכל מערכת הבריאות יצורפו להסכם שייחתם עם עובדי המקצועות הפרה־רפואיים.

מזכיר הארגון, אשר גולדשלגר, מסר כי אם לא יימצא הסדר לדרישות עובדי המעבדות במערכת הממשלתית עד סוף השבוע, ישבתו בשבוע הבא מעבדות בתי החולים הממשלתיים בצפון הארץ.

אחיות בתי החולים החליטו להפעיל בסוף השבוע, באורח חד־צדדי את ההסכם שנחתם איתן לפני שנה. משמעות ההחלטה: מעבר לשבוע עבודה של 36 שעות, במקום 40. הן מתכוונות לעבוד ב־4 משמרות. החלטת האחיות תחייב את הנהלות בתי החולים להיערך לתוספת אחיות, או לצמצם ב־25% את מספר החולים שיתקבלו לאישפוז.

האחיות גם דורשות להשלים את נושא התקינה של עבודת האחיות, שבטיפול בו החל המכון לפריון העבודה עוד ב־1980.

ממשרד הבריאות נמסר כי בסוף השבוע התקיימו מגעים עם האחיות והם יימשכו גם היום.

הוסבר לאחיות כי מעבר לשבוע עבודה של 36 שעות מחייב היערכות. הדבר נוסה בכמה בתי חולים במרכז הארץ, והתברר כי בלי תוספת כוח אדם אי־אפשר לבצע זאת. הוסכם עם האחיות על תוספת של 1500 תקנים בשלוש שנים.

גולדמן

(סוף מעמוד 1)

לעומתו, טענו חברים בוועדה כי יש כעת מידע שגולדמן פעל נגד אצל האמריקאים נגד הקמת המדינה, ולכן אין לקרוא רחוב על שמו.

ידיד ועדת השמות, ח"כ רב בן מאיר, אמר כי דיוני ועדת השמות סגורים, ולא יינתן פירוט מלא של עמדות המשתתפים.

בתגובה על הדברים, אמר ארצי כי החלטה זו היא עשיית חשבון היסטורי קטנוני עם גולדמן, שהיה נשיא ההסתדרות הציונית, האדריכל השילומים. "מן הראוי שגולדמן יקבל מה שמקבל כל עסקן זוטר. אם נעמיד תחת זכוכית מגדלת עמדות של מנהיגים אחרים, יתברר שפה ושם גם הם הוליכו."

ארצי הודיע כי יתבע דיון והכרעה במליאת מועצת העירייה.

בתוך כך החליטה ועדת השמות לקרוא רחוב על שם היינריך היינה, גם זאת לבקשת ארצי. זה זמן רב נמנעה קריאת רחוב על שמו בגלל התנגדות הדתיים, ועקב קיומו של חוק עזר עירוני האוסר לקרוא רחובות על שם מומרים. הוועדה החליטה כי היינה ראוי לכך בגלל שיעור קומתו.

מחמם את הלב לדעת

שבעזרת תרומתכם
כ־400 דיאטניות, אחיות ורופאים של
"לב אל לב ישראלי" העבירו ביחד עם
כ־1000 מתנדבים
כ־500 פעולות הדרכה (קורסי החייאה ותזונה)
ל־30,000 איש באמצעות
200 סניפי האגודה בכל הארץ ללא תשלום.

"לב אל לב ישראל"
מבצע התרמה 18 - 19/10/1987
תרום ברוחב לב!

מחיר הטיסות של TWA בתוך ארה"ב - $40* בלבד.

TWA

טוס ב-TWA לארה"ב, וכל טיסת TWA בתוך ארה"ב תעלה לך $40* בלבד.
TWA מגיעה לכ-100 ערים ברחבי ארה"ב.
מחירי TWA לארה"ב מתחילים ב-$722 בלבד הלוך וחזור לניו-יורק. לבחירתך טיסות ללא חניית ביניים.

לניו יורק או טיסות ישירות דרך פריז לערים הראשיות בארה"ב.
ואם כל זה לא מספיק, TWA תיתן מכונית "הרץ" חינם לשבוע ל-2 אנשים הטסים יחד הלוך חזור לארה"ב.
לפרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך או צלצל TWA 03-651212.

* התעריפים המיוחדים בתוקף עד ה-31 במאי 1988 למעט התקופות שבין ה-20 בנובמבר-30 בנובמבר ובין ה-17 בדצמבר עד 4 בינואר. כמו כן עליך לרכוש מינימום 3 טיסות ב-$40 הטיסה. טיסה נוספת - $65.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

صكنا من الأصل

חדשות כלכלה

האמר מבטיח להשקיע עוד 25 מ' דולר בחיפושי נפט בישראל

"אם יש נפט בישראל – אני מתכוון למצוא אותו"

מאת יהודה שרוני

ארמנד האמר, שבסוף השבוע הביא בכבודו את אידה נודל מבריה"מ, הבטיח לשר האנרגיה משה שחל להשקיע 25 מיליון דולר נוספים בחיפושי נפט בארץ. הדברים נאמרו בפגישה שהתקיימה בסוף השבוע, שבה השתתפו פרופ' חיים בן שחר נציגו של האמר בארץ, יוסף אלמליח בעל חברת יואל חיפושי נפט ואלכס הלפמן מנכ"ל איזמג. מצד משרד האנרגיה השתתף מנכ"ל המשרד הד"ר נתן ארד וכן משה גולדברג הממונה על חיפושי הנפט במשרד האנרגיה.

בפגישה נבחנו הלקחים והתוצאות מהפעולות של עסקת הנגב, שבמסגרתה עומדת קבוצת האמר להשלים השקעה בחיפושי נפט באיזור הר הנגב בהיקף 20 מיליון דולר. במסגרת הפרויקט הושלם עד כה קידוח אחד, והקבוצה מבצעת קידוח נוסף. הפרויקט כולו יושלם עד מארס 1988. האמר הביע הערכה שקבוצתו תמשיך בחיפושי נפט באיזור הר הנגב, וכן במרוץ הערבה בדרום הארץ.

האמר אמר לשחל: "אם יש נפט בארץ אני מתכוון למצוא אותו". רושם המשתתפים בפגישה היה שהאמר סבור שיש מקום להמשך הפרויקט נוכח הממצאים הגיאופיסיים של האיזור. השר הבטיח כי הממשלה תשתתף בתכנית ההשקעה באמצעות חברות חיפושי הנפט הממשלתיות, שיהנו משירותי קידוח ולוגיסטיקה בהיקף של 30% מהיקף ההשקעה.

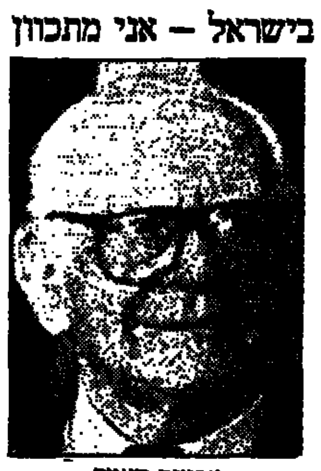

ארמנד האמר

בנק המזרחי עומד לבנות את ביתו על מגרש בית צים בת"א

הבנק חוזר בו מהחלטתו למכור את המגרש לאור שיפור ריווחיותו; עם זאת סוכם שהמגרש יימכר אם יוצע בעדו "מחיר אטרקטיווי"

מאת אריה לביא

בנק המזרחי החליט לא למכור את המגרש שעליו עמד בית צים בפינת שדרות רוטשילד ונחלת בנימין בתל אביב.

עקב משבר המניות הבנקאיות והמשבר שאליו נקלע הבנק החליטה הנהלת הבנק למכור את המגרש ולבטל את התכנית להקים עליו את בניין הבנק. בשנתיים האחרונות ניהל הבנק דיונים רבים בדבר מכירת המגרש. הוצעו הצעות נמוכות מדי להערכתו ולכן לא נקשרה עסקה.

מקור בכיר בבנק אמר שהנהלת הבנק איננה ברעותה שלא למכור את המגרש. המקור מסר עוד שהתוצאות העיסקיות של הבנק בשנה האחרונה הצביעו על כך שחל מיפנה של ממש בריווחיות ותוך שנים לא רבות ניתן יהיה לגשת להקמת בניין הבנק.

סופר "הארץ" מציין שההחלטה שהתקבלה איננה רשמית והבנק יוסיף לנהל מגעים על מכירת המגרש כך שאם בכל זאת תתקבל הצעה אטרקטיווית ביותר, הוא יימכר.

גרמניה –

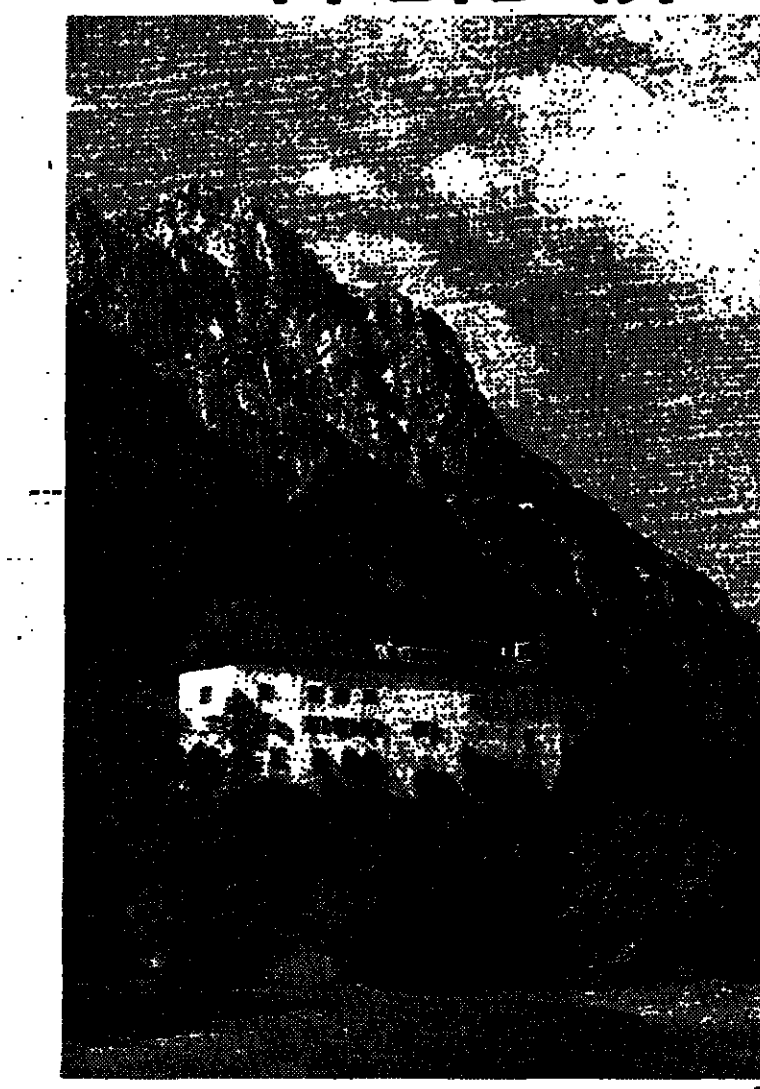

לחופשת בריאות במעיינות המרפא.

גרמניה בורכה במאות מעיינות מרפא המשיבים את הנפש וממריצים את גופם של צעירים ומבוגרים, בריאים וחולים, כאחד. כאן תוכל "לטעון מחדש את המצברים".
כאן גם תמצא שילוב מושלם של מגורים מרווחים, שירותי מרפא מלאים, ושפע פעילויות חברה, בידור וספורט, לכל טעם וגיל.
גרמניה היא אירופה במיטבה.

לפרטים נוספים, אנא פנה לסוכן הנסיעות שלך, או גש ישירות לדלפק DZT במשרדי לופטהנזה בתל־אביב, רחוב בן יהודה 1, בימים א'-ה' בין השעות 9:00-13:00.

משרד התיירות הגרמני DZT

אלפיים טונות אבוקדו מהיבול החדש נשלחו כבר לחו"ל

מאת אבי גנאור

עונת קטיף האבוקדו החדשה החלה בראשית החודש וכבר נשלחו לחו"ל אלפיים טונות במחיר 1,500 דולר פו"ב לטונה. השנה צופים שיבול האבוקדו יהיה פחות מחצי הכמות בעונה שעברה, כיוון שיבולי האבוקדו הם סירוגיים (שנה יבול רב ושנה יבול מועט). יבול העונה הקודמת היה 130,000 טונות, מזה יוצאו כ־90,000 טונות.

בסוף העונה הקודמת היו שוקי אירופה רוויים באבוקדו מדרום אפריקה ולכן הושמדו בארץ כ־23 אלף טונות, כ־9,000 טונות מהם ראויים לייצוא.

שריר: דין אחד לתעשייה ולתיירות

מאת זהר בלומנקרנץ

הצעה לממשלה להשוות את שיטת קביעת מחירי הקרקע לפרויקטים תיירותיים לזו הנהוגה לגבי התעשייה ולקבוע שעורי הנחה זהים לשני הענפים, כלולה במסמך שהגיש משרד התיירות לקראת הדיון על התיירות הצפוי בממשלה.

על פי הצעת החלטה שהגיש שר התיירות, אברהם שריר, אין הגיון כלכלי בכך שמשקיע במלון ישלם את מלוא מחיר הקרקע שנקבע על ידי השמאי הממשלתי, במצפה רמון ובבית שאן, בעוד המשקיע בתעשייה, עפ"י נוסח הצעת ההחלטה לממשלה, זכאי להנחה של כ־80 אחוז מהמחיר שקבע השמאי הממשלתי. הוא הדין גם בירושלים. הצפייה בשנים הבאות למחסור בחדרי בתי מלון עממיים.

נשלל רישיון סוכנות "ג'רוזלם טורס" במזרח י־ם

מאת זהר בלומנקרנץ

רשיונה של סוכנות הנסיעות והתיירות "ג'רוזלם טורס" ממזרח ירושלים נשלל ממנה לאחר שלא עמדה בהתחייבויותיה העסקיות. האחראי על רישוי סוכנויות נסיעות במשרד הממשלתי שאול בהירי, אסר עליה להמשיך ולתת שירותי תיירות במשרדיה או בכל מקום אחר והורה לה להעביר לאלתר בצורה מסודרת את הטיפול בקבוצות לסוכנות נסיעות אחרת בעלת רשיון.

ההחלטה לשלול את הרשיון באה לאחר שסוכנות הנסיעות והתיירות לא עמדה בפרעון חובותיה בעיקר לבתי מלון בארץ.

נקטר חדש – מועט קלוריות

חברת יפו מור, מקבוצת כור אגרו מזון, הוציאה בימים אלה לשוק משקה ייחודי – נקטר מור דיאט בטעמים גויאבה, מנגו, פירות אקזוטיים ואננס.

זהו משקה טבעי, ללא תוספת של חומר משמר וצבעי מאכל המיועד לאלה המעוניינים וחייבים בשמירת דיאטה ומשקל, ולאלה שאסור להם להשתמש בסוכר.

כוס נקטר מור דיאט מכילה רק 30 קלוריות שהן פחות ממחצית הקלוריות שבכוס מיץ טבעי רגיל.

המשקה מופץ במיגוון של עשרה טעמים: מנגו, אננס, פירות אקזוטיים, גויאבה, בננה, מישמש, אוכמניות, דובדבנים, תפוזים ואשכוליות.

לדברי היצרנים, נקטר מור דיאט עומד בקריטריונים של בקורת איכות מהגבוהות ביותר ובאישור משרד הבריאות.

מפעל יפו מור הינו אחד מקבוצת כור אגרו מזון, שבין מפעליה גת, יונה, פרי הגליל, יפו מור, גולדפרוסט, שחף ודיקו.

מנכ"ל משרד המסחר: תפחת ריווחיות היצוא בגלל תוס"י

מציע הפחתה נוספת של תשלומי מעבידים לביטוח הלאומי

מאת דן שגיר

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר הביע דאגה מההשלכות שיהיו לתשלום תוספת היוקר לשכירים במשק בשיעור של 5.5% בחודש אוקטובר על רווחיות היצוא. לדברי המנכ"ל, יורם בליזובסקי התברר מחישובים ראשונים שנעשו במשרד כי כתוצאה מתשלום תוספת היוקר תרד הרווחיות הממוצעת ברבעון הרביעי לרמה של 5%.

כדי להקטין את הנזק שינבע מתשלום תוספת היוקר מציע המנכ"ל להקטין במקביל את עלות העבודה של המעביד. דבר זה ניתן לעשות לדבריו בדרך אחת בלבד והיא הפחתה נוספת של תשלומי המעביד לביטוח הלאומי. עם זאת משרד התמ"ת איננו בדעתו שאין לפגוע ביציבות שהושגה במשק ולכן אין הוא מציע שינויים בשער החליפין של השקל.

היום צפוי מינוי פרופ' לס כמנכ"ל משרד הבריאות

עומד להיכנס לתפקידו כבר מחר

מאת עדנה ארידור

הממשלה מתכוונת לאשר היום את מינויו של פרופ' יורם לס, כמנכ"ל משרד הבריאות. לס יחליף את ד"ר רב גולן שביקש לחזור לפעילות בתחומים שבהם עסק קודם למינויו למנכ"ל המשרד לפני כעשרה חודשים.

לס הוא בן 42, נשוי ואב לשלושה ילדים, תושב תל־אביב, מכהן כסגן דיקן בית הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב. פרופ' מן המניין לפיזיולוגיה. הוא יזם את פרויקט "רפואה גשר לשלום", המביא מכשיר לחולי התקפי לב. שימש יו"ר ועדת סטאר ארצית ויו"ר הועדה לניסויים רפואיים בבני אדם. שרת כקצין רפואה בגדוד מוצנח ומפקד יחידת רפואה בצנחנים. במשך שלוש שנים הנחה את התוכנית "תצפית" בטלוויזיה.

אחד השיקולים של שרת הבריאות למנות את ד"ר לס לתפקיד הוא כוונתה לשים בעתיד דגש על מדיניות של רפואה מונעת, וחיזוק תשתית מערכת הרפואה הציבורית.

טכס חילופי המנכ"לים במשרד ייערך מחר.

היום מתחדש מו"מ השכר ברשות שדות התעופה

העובדים תובעים תוספת 30% לשכר הגלובלי

מאת זהר בלומנקרנץ

היום יתחדש המשא ומתן ברשות שדות התעופה. בשיחות יידונו תביעות השכר הייחודיות של העובדים ומינויים. נציגי העובדים הגישו שורה של דרישות בהמשך להסכם שנחתם באחרונה במשק, ובהן תוספת של 30 אחוז לשכר הגלובלי, גילום מס לשעות נוספות בשבתות וחגים והעלאת הבסיס האחוזי לשעות הנוספות.

לדוגמה, תבעו להעלות מ־20% ל־40 אחוז את בסיס החישוב למשמרת אחר הצהריים ומ־120 ל־200 אחוז את בסיס החישוב לעבודה בשבתות וחגים.

דרישה נוספת של העובדים היתה לדירוג מחדש של כל העובדים. כן עירערו נציגי העובדים על מינויים ללא תאום אתם.

מנכ"ל רשות שדות התעופה הבהיר לנציגי העובדים, כי לא יוכל לפרוץ את הסכם המסגרת במשק. לדבריו ניתן יהיה לדון בדרישותיהם לתוספת שכר אם תוכח התייעלות. הוא הציע הקמת ועדת מעקב משותפת בנושא.

צ'כוסלובקיה אישרה נתיב הטיסה ישראל־פולין בשמיה

לפי ההסכם עם פולין יהיה המטוס הישראלי ללא סימני זיהוי

מאת זוהר בלומנקרנץ

נתיב הטיסה הישירה הראשונה מישראל לפולין, שתיערך ב־22 באוקטובר יעבור בתחומה האווירי של צ'כוסלובקיה, האישור על כך כבר התקבל. הטיסה תיערך באמצעות "סאן דור", ותישא את שמה, אך תהיה באחריותה ותיפעולה המלא של החברה האם "אל על". עם זאת, המטוס לא ישא סימני זיהוי ישראליים כלשהם, והוא ישהה על אדמת פולין כשעתיים ומיד אחר כך ישוב ויוטס לישראל.

צוות הטייסים, קברניט וקצין ראשון, נקבע שלשום. המטוס מסוג "בואינג" 737 יצויד בכמות דלק גדולה מהרגיל לטיסות בטווח זה. לטיסה המיוחדת יצורפו קרוב לוודאי אנשי תחזוקה, טכנאי וחשמלאי וכן פקח העמסה ואולי גם נציגים נוספים של חברת התעופה. זמן הטיסה יהיה כארבע שעות בכל כיוון.

מטיילים רבים סיירו בחג באזורי יהודה ושומרון

מאת אלי אלעד

מספר "הארץ" לאיכות הסביבה "ההפתעה הגדולה" ביתרי המטיילים ברחבי הארץ בימי חול המועד סוכות נרשמה באיזורי יהודה ושומרון, אותם החלו לפקוד מספרים גדולים יחסית של מטיילים, לאחר שנתיים של מיעוט מטיילים באיזורים אלה.

דוברת רשות שמורות הטבע שמסרה על כך, ציינה, כי מסיכומים ראשוניים של החג עולה, כי במסגרת העלייה במספר המטיילים באיזורי יהודה ושומרון הגיעו אלפי מטיילים לסלי"תים (סיורים ללא תשלום) שאירגנה הרשות בדרום הר חברון, לאורך "כביש אלון", באיזור יער אום־צפה, ואדי קלט ועוד.

בנוסף, ציינה הדוברת, ניכרה עלייה ניכרת במספרי המטיילים שירדו דרומה לאורך כביש הגבול החדש, בדרכם לאילת וממנה. שלשום ירד באילת ברד פתאומי, והמוני מטיילים נטשו את העיר בשיירות צפופות.

בסך הכל פקדו במהלך החג את שמורות הטבע ברחבי הארץ מאות אלפי מטיילים.

הופסקה עבודת שלושה קברניטים וקצין ראשון ב"אל על" בגיל 60

גיל פרישת הטייסים מהווה אחד ממוקדי המחלוקת בין הטייסים וההנהלה במו"מ שהתחדש אתמול ללא התקדמות של ממש

מאת זהר בלומנקרנץ

עבודתם של ארבעה טייסים באל על – שלושה קברניטים וקצין ראשון – הופסקה בראשית החודש מאחר שהגיעו לגיל 60. פרישתם לגימלאות עשויה להכביד על מערכת כח האדם של הטייסים בחברה, שלטענת ועד הטייסים סובלת ממחסור. דובר החברה אמר עם זאת שלא היו באחרונה שבושים או תקלות בהפעלת התעופה הנובעות ממחסור בטייסים.

גיל הפרישה של הטייסים הוא אחד הנושאים המרכזיים במשא ומתן על הסכם עבודה חדש לטייסים, שהתחדש שלשום. שני נושאים נוספים שבהם הדבר היו טבלת שכר ובעיות הקשורות במעבר קצין ראשון לתפקיד קברניט. בפגישה השתתפו בין היתר מפיק החברה עמרם בלום ומחזיק תיק אל על בהסתדרות חיים רייסן.

בתום יום השיחות נמסר מהחברה כי הושגה התקדמות בנושאים שעדיין לא סוכמו. הוקם צוות משותף לבדיקת הנושאים הקשורים לשכר ונקבע המשך לפגישות. לעומת זאת טען יו"ר ועד הטייסים, הקברניט בצלאל עופר, כי לא הושגה התקדמות.

לדברי עופר, מבקשים הטייסים בחברה לפרוץ את מחסום גיל ה־60 לפרישה. הטייסים היו רוצים להמשיך לטוס עד גיל הגמלאות 65 המקובל במשק, אך הביעו את הסכמתם להשאיר בידי הנהלת החברה את הזכות לקבוע מה יהיה גיל הפרישה לאחר גיל 60.

יו"ר ועד הטייסים מסר שבנושא טבלאות השכר הוחלט אמנם על כך שנציג הטייסים ואיש שיטות ואירגון של החברה יבדקו במשותף את הנושא אולם לדבריו אין בצעד זה משום התקדמות, שכן אין לנציגים כל זכות הכרעה בנושא. כאשר ביקש לדבריו לדעת כמה זמן תארך הבדיקה השיב לו המפיק ומני, כי היא יכולה להימשך שבועות ואפילו חצי שנה. נציג הטייסים השיב, כי זה יהיה איפוא פרק הזמן שיידרש להשגת הסכם עבודה חדש עם הטייסים בחברה.

גם לגבי נושא מעבר קצין ראשון לתפקיד קברניט לא הושגה, לדבריו, כל פריצת דרך. לדברי עופר היו נושאים שוליים שהנהלת החברה הלכה בהם לקראת הטייסים אולם לדבריו מדובר בנושאים שנבעו מההסכם שנחתם לגבי כל עובדי חברת התעופה.

מגישה כללית של העובדים

שלשום התכנסה לישיבה שלא מן המניין נציגותה הכללית של העובדים. בה נטלו גם חלק נציגי הטייסים וההסתדרות.

ערך את העמוד: אוריאל ריינהרט

רשות ני"ע: מינוי עו"ד ברמן כדירקטור חיצוני בדובק – בניגוד לחוק שחוקק באחרונה

עו"ד ברמן מעדיף לכהן כדירקטור מטעם הציבור על יו"ר הדירקטוריון

מאת יהודה שרוני

מעמדותו של עו"ד יצחק ברמן לתפקיד דירקטור חיצוני בחברת דובק סותרת את חוק הדירקטורים החיצוניים שהתקבל לא מכבר בכנסת, כך התברר בבדיקת הרשות לניירות ערך. הבדיקה נעשתה לאחר שהיועץ המשפטי של דובק העביר אל הרשות בקשה למנות את ברמן לתפקיד.

ברמן אינו יכול לכהן בו מכיוון שהוא מכהן כדירקטור בחברות הבנות, והחוק אינו מאפשר לכהן כדירקטור חיצוני בתפקידים אלה. זאת ועוד, ברמן גם מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה והדבר עלול להביאו למצב של ניגודי אינטרסים אם יתמנה גם כדירקטור חיצוני. החוק קובע כי דירקטור חיצוני חייב להעביר את [illegible] ליו"ר דירקטוריון החברה, ולכן לא יתכן שאותו אדם ימלא את שני התפקידים.

יצחק ברמן מסר בתגובה כי אם יידרש על ידי הרשות לניירות ערך, לא יהסס מלהתפטר מתפקידו כדירקטור בחברות הבנות. עוד מסר כי כבר הודיע כי יעדיף בכל מקרה לכהן כדירקטור מטעם הציבור ולא כיו"ר דירקטוריון החברה.

חוזה המיליון לבדיקה

חוזה הפרישה של זורח גהל מנכ"ל דובק הועבר למשפטן יהושע רוטנשטרייך לשם מתן חוות דעת משפטית בנוגע לתקפותו. למנכ"ל אושרו פיצויים בסך 1.5 מיליון דולר במקרה של פיטוריו מהחברה. דירקטוריון דובק יקבע את עמדתו רק לאחר קבלת חוות הדעת המשפטית.

עו"ד יצחק ברמן

?

חושבים על מטבח? אסור להחמיץ!

שבוע אחרון

למבצע De Dietrich חינם!!!

פרטים בסוכנויות

מטבחי רגבה

★ תל־אביב - רח' אבן גבירול 30, טל' 03)252478-9) ★ רמת־גן - רח' קריניצי 5, טל' 03)733011) ★ ראשל"צ - רח' רוטשילד 117, טל' 03)957527) ★ רחובות - רח' יעקב 3, טל' 08)476003) ★ הרצליה - רח' ויצמן 20, טל' 052)85054) ★ נתניה - רח' שמואל הנציב 30, טל' 053)42262) ★ חיפה - רח' הרצל 26, טל' 04)644468) ★ חיפה - צומת קרית אתא, טל' 04)726860) ★ באר־שבע - פסגי רסקו, טל' 057)77988) ★ ירושלים - רח' שלומציון המלכה 16, טל' 02)226963) ★ אילת - מרכז הבניה, טל. 059-78114/5

★ ניו־יורק - שד' מדיסון 105 פינת רח' 30 טל' 212-6832350

אגד התנועה של המדינה

ביום שני, כו' תשרי תשמ"ח, 19.10.87, יוחלפו כל מספרי הטלפון של מתקני אגד בתחנה המרכזית בתל־אביב.

המספר החדש יהיה

(03)5123888

פקסימיליה MURATA

מהירה מהירה ביותר!

צבים

לסובלים מבעיות השמנה

בבית ההארחה בקיבוץ מעלה החמישה נפתח מרכז ויטאלי לטיפול בבעיות השמנה

★ 11 ימי טיפול אינטנסיבי ב"שיטה המשולבת".
(טיפול פסיכולוגי דיאטה הדרכה בתזונה נכונה, אקופונקטורה, התעמלות, פיזיותרפיה, הרצאות חוגים ועוד...)
★ המשך הטיפול במעקב למשך 3 חודשים.
★ הטיפול ע"י צוות מקצועי בפיקוח רפואי.

נשמח למסור מידע נוסף על אופי התוכנית בטל' 02-690281, "מכון ויטאלי"
בימי א'-ה' בין השעות 10.00-14.00 (הודעות טלפוניות 24 שעות ביממה)
מחזור ראשון ייפתח ב־16.11.87 • מחזור שני ב־30.11.87
מספר המקומות מוגבל

מדינת ישראל
משרד הבריאות

כנס הערכות לקביעת מדיניות במסגרת "בריאות לכל – שנת 2000"

בשינוי לנאמר בהזמנות הכנס הנ"ל, יתקיים ביום רביעי, כ"ח בתשרי תשמ"ח, 21 באוקטובר 87, בשעה 9.30 ב"בית שלום", בית החולים "אסף הרופא", צריפין

הועדה המארגנת

Venta איוורור זה...

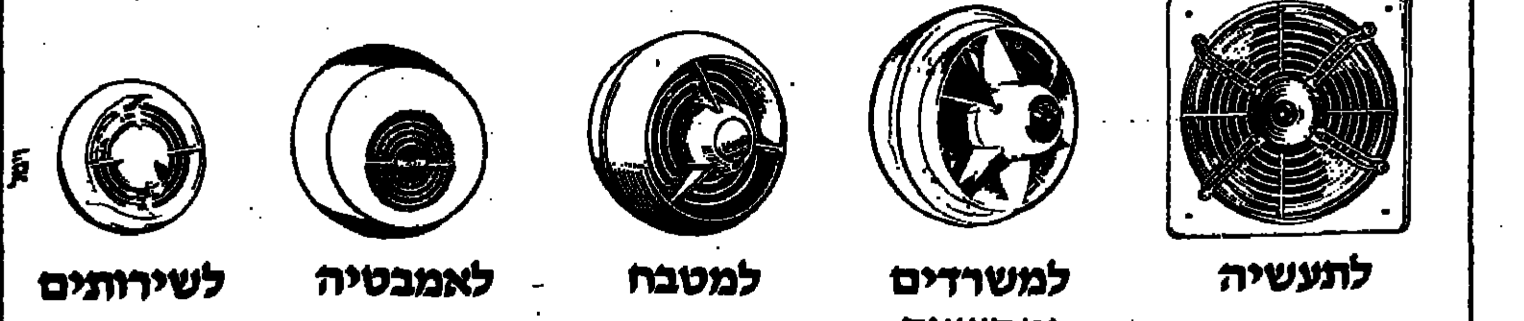

לתעשיה
למשרדים ומסעדות
למטבח
לאמבטיה
לשירותים

משרד ראשי: גלעד 2, רמת גן טל. 03-7513251 (6 קווים) • סניף הצפון: שד' ההסתדרות 76, מפרץ חיפה טל. 04-722611 • סניף ירושלים: רח' יפו 3, ירושלים טל. 02-222550

הארץ

יום א' כ"ה בתשרי תשמ"ח
18 באוקטובר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 02־224245 ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 04־661166 ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודה, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

רתיעה מהתערבות

אלמלא הסדיר הקיפאון בתהליך השלום המזרח־תיכוני את מזכיר המדינה של ארה"ב — קשה לתאר שהיה מטריח עצמו לבקר בביקור את מנהיגיהן של ארבע המדינות המעורבות בו במישרין. הניגון אומר כי ג'ורג' שולץ מעוניין בהפשרת הקיפאון; לכן הוא נענה להפצרות שהגיעו מירושלים, ועורך בימים אלה את הביקור שעליו החליט לפני חצי שנה, וביטלו לבסוף. מאחר שכמובן ישראל אינה הגורם היחיד הנוגע בדבר, הוא יבקר גם בקהיר וייפגש עם מלך ירדן בלונדון, וגם על סעודיה לא פסח.

עבור אדם עמוס עיסוקים כמזכיר המדינה של מעצמת־על, זה מאמץ שבוודאי היה מוותר עליו ברצון, לולא ראה הכרח לעשותו.

ממזכיר המדינה מצפים להחלטות ולמעשים. הישראלים יבינו אם שולץ יעכב את הולכתו עד שילמד מכלי ראשון גם מה סבורים הנשיא מובארק והמלך חוסיין. הרבה יהיה תלוי גם בהתרשמותו מכוונותיה של בריה"מ — לא רק לגבי המזרח התיכון וסוגיית הוועידה הבין־לאומית. האמנם אדוארד שווארדנדזה ומיכאיל גורבצ'וב — ילכו לקראתו בעניינים של צימצום החימוש האסטרטגי, אולי גם הקונבנציונאלי, וגם בעניין אפגניסטן?

אם גישת ההנהגה הסובייטית תהיה נוחה בנושאים כאלה — יתכן ששולץ ורייגן ייאותו לסלק את הבריח שהציבו קיסינג'ר והנקין אחרי מלחמת יום הכיפורים בפני הסובייטים, בכל הנוגע למזרח התיכון; ואין לשכוח שגם הנשיא ג'ימי קארטר השאיר אותם בחוץ.

מותר לנחש כי ראש הממשלה יצחק שמיר חרד להתממשות התחזית הזו: בעוד שיתכן כי ממלא־מקומו שמעון פרס החוץ היה מתייחס לכך לאו־דווקא כאל אסון לאומי.

נבצר מאתנו לדעת אם הירהורים מעין אלה מעסיקים את האורח העושה כעת אצלנו. אפשר גם להעלות על הדעת כי שולץ מבדיל, ויוסיף להבדיל, בקפדנות בין ענייני המדיניות הגדולה, תחבקת העולם, שבהם ארה"ב מעורבת בראש וראשונה, לבין הסיכסוך הערבי־הישראלי הממושך. האמנם אנו טועים בהתרשמותנו כאילו הסיכסוך הזה נתפש בעיניו כמטרד, שרצוי להיפטר ממנו. אבל ארה"ב תוכל לחיות איתו גם להבא?

יתכן שעושים עוול לג'ורג' שולץ אם מייחסים לו מחשבה כזו. אין ספק ביושרו של האיש וברצונו הטוב; אבל אם קיימת אצלו, או בחוגים אחרים במימשל בוואשינגטון, ראשיתה של נטיה מעין זו — עלולה ארה"ב להיתבע לשלם לבסוף מחיר. אם היא תניח לסיכסוך הערבי־ישראלי להימשך, אין ודאות שלא יחריף מחדש; ואם כך יקרה — לא תוכל ארה"ב להימנע מהתערבות כלשהי, והיא עלולה להצטער על שלא הקדימה להטיל את משקלה על כף המאזניים.

מוטב עם שולץ

שמיר יודע כי אחרי הבחירות בארה"ב בשנה הבאה עלול גלגל המזל להסתובב נגד ירושלים, כאשר אפילו משטר ידידותי יכפה עליה את הוועידה הבין־לאומית בלי הסכם מוקדם עם וואשינגטון

מאת דן מרגלית

כולם יודעים שראש הממשלה יצחק שמיר שולל מכל וכל את הוועידה הבין־לאומית. גם ג'ורג' שולץ, השוהה עתה בארץ, יודע זאת. הוא בא לשכנע את ראש הממשלה לשנות את עמדתו.

אך שמיר לא כל כך פוסל את הוועידה כפי שמשמיעים באוזניו המהדהדים מהרמקולים בסניפי תנועת החרות. אילו, למשל, הציעו כל הצדדים בוועידה בין־לאומית למלא את סדר יומה רק בהצעות ליישום האוטונומיה שבהסכם קמפ דייוויד, האם גם אז היה ראש הממשלה שולל אותה מכל וכל כמכשיר של אויבי ישראל ומה היה מנחם בגין מודיע מרודה־מקלטו?

המזל הטעה את כולם. גם את שולץ, שהגיע לירושלים בדרכו למוסקווה. בפני ששמיר מכריז על התנגדותו לוועידה אבל לא כל כך חושש ממנה. שכן, כל עוד מתקיימת ועידה בין־לאומית החד־סים דולקים בעקבות אשליה, המקצין אחר הסורים, אין כל חשש לשלמות ארץ ישראל המערבית תחת שלטון ממשלת האחדות הלאומית. להיפך. במצב כזה האמריקאים הקונסנסוס הישראלי ידחו את כל תביעות הערבים הנוהים אחרי דמשק. זה לא מדאיג את ראש הממשלה.

מה שמטריד אותו הוא שמא דווקא יתמלאו תביעותיו למשא ומתן ישיר עם חוסיין והפלשתינאים; שמא יתאמתו תחזיותיו של שמעון פרס, הטוען כי אחרי הפתיחה הבין־לאומית יתקיים משא ומתן ישיר ודו־צדדי בין ישראל לבין ירדן ותושבי השטחים: אותו משא ומתן ישיר ששמיר תובע בקול עבות גבורה אבל כה חושש מפניו.

שכן אין לו מה להציע. הוא יחזיק באוטונומיה של קמפ דייוויד, וירדן תפתח בתביעה לריבונות בירושלים המזרחית, ולאחר מכן יתבונן. המלך חוסיין כבר התבטא כי הוא מבין שלא יוכל לקבל בחזרה את כל הגדה המערבית, אבל שמיר בעל התפישה שאסור למסור לערבים אפילו שעל אחד מאדמת יהודה ושומרון.

הוועידה הבין־לאומית היא מצב־החוץ של אוהדי הליכוד. שמיר מעדיף להילחם בה למטרות שאינה בחוצה לו. מבחינה זו, כל דיון שיזום שולץ — כפי שהתחייב — על הוועידה הבין־לאומית אינו יותר מהשחתת מלים. שר החוץ האמריקאי שוותר להגלוה של ממש צריך להידבר עם ראש ממשלת ישראל על התוכנית, על התסריט הסופי לעתיד, על מה שבאמת מטריד את מנוחת ראש הליכוד, שהתנגדותו למסגרת הוועידה הבין־לאומית היא רק אמתלה.

שמיר מסרב להציע דבר, אבל שולץ אינו מתכוון להתנגש עמו בשל כך. שר החוץ האמריקאי אינו איש של מחוות מרשימות במגעתם של בגין ואנבאר סאדאת. הוא אינו מסוגל לראות במגעו מהלך־ראווה שכופה על שמיר וחוסיין את המפגש הבין־לאומי. זה לא מלהיב אותו.

שולץ שיטתי ועקבי ומשעמם. לפני הגיעו לארץ הזכיר כמה פעמים כי נותרו לו 14 חודשים בלבד בוואשינגטון. כדוגמה הוא עשוי להזכיר לשמיר כי בתחילת כהונתו של שמעון פרס כראש הממשלה העניקה ארה"ב תגורות ביטחון־כלכלית לישראל ואיפשרה את התוכנית ששמה קץ לאינפלציה. עכשיו הוא מוכן להעניק לישראל תגורת־ביטחון־מדינית. כן מינימום מוסכם המשותף לישראל ולארה"ב. שיעניק לשמיר רצפת־ביטחון־פוליטית, שהיא גבול תחתון אך מוצק של התחייבות אמריקאית. זה יהיה לירושלים בבחינת נכס צאן ברזל גם אחרי שיתחלף המימשל בבית הלבן ובסטייט דיפרטמנט.

מה האלטרנטיבה? שבעוד 14 חודשים עלולים הדמוקרטים לחזור לשלטון עם מין ג'ימי קארטר חדש, ועם ג'סי ג'קסון, שהוא עתה המועמד המוביל במפלגה זו וגם אם לא יזכה להתמודד על הנשיאות — טובים סיכוייו להתפנות בתפקיד כל שר החוץ. ישראל אינה יכולה למצוא מישהו גרוע ממנו בסטייט דיפרטמנט. אך סביר יותר שלבית הלבן שוב יגיע רפובליקאי כג'ורג' בוש או רוברט דול, וזה לא רע. אם כי פחות נוח מהצמד רונאלד רייגן וג'ורג' שולץ. האין שמיר מבין שכדאי לרתום את עגלת המדיניות של המימשל הבא בהתחייבות מדינית אמריקאית כבר עתה? שעם רייגן ושולץ זה תמיד יהיה יותר נוח?

הואי, ההתמקחות הישראלית־אמריקאית לא תהיה קלה. וואשינגטון מחוייבת לתכנית רייגן הישנה שנדחתה בירושלים. אבל אמריקה של שלהי 1987 מוכנה לנהל עם ישראל משא ומתן מוקדם כתנאי לפתיחת הוועידה הבין־לאומית. אחרי הבחירות בארה"ב בשנה הבאה עלול גלגל המזל להסתובב נגד ירושלים, כאשר אפילו משטר ידידותי יכפה עליה את הוועידה הבין־לאומית בלי הסכם מוקדם עם וואשינגטון.

* * *

לא יתכן ששמיר אטום להסבר זה. לכל ראש ממשלה יש הסכם מוקדם בין וואשינגטון לבין ירושלים.

זה עלול להתרחש, שכן שולץ בא עם סל הצעות נדיב אבל נטול כל רצון לכפותן על המארח, והאופק המדיני של שמיר אינו משתרע אפילו יום אחד מעבר לבחירות לכנסת ולקונגרס משני צדי האוקיינוס.

שכירי צמרת

על קברניטי המשק התובעים צמצומים לבוא בידיים נקיות

מאת שמשון ארליך

תביעתם של חיים הברפלד, ח"כ חייקה גרוסמן ואחרים כי חברי־כנסת, שרים, סגני שרים ושופטים יוותרו על העדכון של 21% לשכרם, היא תגובה מובנת לפער שהתגלה בין הסדרי השכר לכלל השכירים ובין אלו שהנהיגו לעצמם קברניטי האומה. פער זה בולט מהשוואת 75 השקלים שהובטחו לעובדי המדינה, במסגרת הסכם השכר החדש, לעומת מאות שקלים לאנשי הצמרת הממלכתית.

אולם ספק אם התביעה לוויתור חד־פעמי היא פתרון לבעיה הנובעת מהסדרים קבועים שנחקקו בכנסת ושיש בהם עיוותים שיצוצו מדי פעם מחדש. החוק קובע כי שכרם של נושאי משרות הצמרת יעודכן מדי פעם. בעבר הוא היה מתעדכן פעם בשנה, לאחר מכן פעם בחצי שנה ואילו עתה כל רבע שנה. העדכון נקבע על־פי השכר הממוצע במשק. הוא לא בא במקום תוספת היוקר שנקבעה לכלל השכירים. ושגם חברי הכנסת והמנכ"לים קיבלו אותה, עם כולם.

היתה בכך, עקרונית, סטייה מהנורמטיביות באשר לכלל השכירים שקיבלו פיצוי התייקרות מוגבל, שניתן לרוב עד תקרה מסוימת. בעלי השכר הנמוך שמתחת לתקרה קיבלו עם זאת פיצוי על מלוא השכר ולעיתים אף בשיעור מיוחד, ובשל מספרם הרב היה המשקל הכולל של שכרם בממוצע השכר במשק, ניכר. ממילא הגדילה התוספת שניתנה להם את עדכון שכר אנשי הצמרת מעבר למה שניתן לכלל השכירים.

דוגמה בולטת היא כמובן התוספת הנוכחית של 21% לאנשי הצמרת, הנובעת בעיקרה מהעלאת שכר המינימום מ־525 ש"ח ל־660 ש"ח. עליה זו, שהקפיצה את הממוצע, תרמה לאנשי הצמרת תוספת ניכרות מאד. אותה שעה קיבלו עובדי המדינה בהסכם השכר האחרון תוספת של 75 שקלים בלבד. מול 75 השקלים קיבל ראש הממשלה תוספת של 800 שקלים. חבר־כנסת ומנכ"ל 725 שקל, ואילו צמרת שופט קיבל תוספת של כ־1,400 שקל.

אלא שכאן רק מתחילה שרשרת אבסורדים. הם בולטים בפער הנוסף שנוצר בין בעלי ההסדרים המיוחדים שהיו שייכים בעבר לדירוג המינהלי, כמו המנכ"לים וצמרות הבין סגניהם, וכן בין עובדי המדינה הצמודים לשופטים ובין השווים להם בתפקידיהם או אף מכפנים עליהם. הפער מובלט בצורה נוספת ומגודרת הרבה יותר בתחום הפנסיות.

הישגי הצמרת

לפני ששכר המנכ"לים הוצמד לשכר חברי הכנסת, היתה להם משכורת הגבוהה בכ־10% מזו של משניהם וסגניהם. ברגע ההצמדה הוכפל שכרם, והיה גבוה עתה פי שניים מזה של הבאים אחריהם בדרגה אחת בסולם הדרגות המשכורות. עתה העמיק פער זה בעוד כ־650 שקל.

חמור עוד יותר כאשר המנכ"ל הוא בעל תואר עורך־דין הצליח להצמיד עצמו לשופטים. בעוד מנכ"ל מקבל לפני העדכון הנוכחי 3540 שקל (מלבד החזקת מכונית על חשבון המשרד שעליה הוא משלם שווי מסויים של מס הכנסה) הרבצאות שונות, מקבל אותו מנכ"ל שזכה בדרגת נשיא בית־המשפט המחוזי משכורת העולה על 6,000 שקל.

אולם הפער הבעייתי ביותר שנוצר בשל ההסדר המיוחד לפיצוי שכירי הצמרת, קשור בעניין הפנסיות. הוא מבליט עוד יותר את העיוותים שבהסדרים המיוחדים לחברי הכנסת, לשרים, למנכ"לים ולצמודים להם.

ניקח, לדוגמה, בן 50 המתכונן לעזוב את השירות הממשלתי. מכיוון שאין הוא יכול לקבל פנסיה אלא אם הגיע לגיל 55, לאחר שעבד בממשלה 25 שנים לפחות, ממילא לא יקבל אף פרוטה פנסיה כתוצאה מהתוספת של 75 שקל למשכורתו. אם אירע מולו והוא מבוטח בסתם קרן פנסיה, כרובו ... לא יראה פרוטה מהפנסיה לפני הגיעו לגיל 64. אם כבר יגיע לגיל פנסיה, יקבל על חשבון 75 השקלים תוספת של 53 שקלים.

לעומת זאת כל חבר־כנסת, שר או מנכ"ל שהגיע לגיל 40, לאחר שירות 4 שנים בלבד, יוכל ליהנות מפנסיה וממילא מתוספת פנסיה על העדכון שבין כ־750 ל־800 שקל לחודש. יתרה מזו, במקום שבו מקבל סתם שכיר 2% פנסיה, ואת בתוך חלק בלבד מהמשכורת, לכל שנת עבודה, יקבלו בכירים אלו 5% מינימום לכל שנת שירות: אם היו בני למעלה מ־50 בגיל הפרישה יקבלו עוד 2% לכל שנת גיל שמעל ל־50.

מנכ"ל או צמוד לו הפורש בגיל 50 מהשירות ועמו 70% פנסיה לאחר שירות של 15 שנה בלבד, מקבל כתוצאה מהעלאת המשכורת הבסיסית ב־21%, תוספת פנסיה שלמעלה מ־500 שקל לחודש לכל ימי חייו. זהו סכום השווה כמעט לשכר המינימום. אילו היה נכנס לבנק ומבקש להפקיד סכום חד־פעמי כדי שיוכל לקבל פנסיה חודשית כזו, היה נדרש לשים על השולחן צ'ק של למעלה מ־85,000 שקל לערך.

גם אם לוקחים בחשבון את המיסים ותיגמי השליש מעובד שמבטיח לעבוד בקופה ציבורית, עדיין מדובר בסכומים ובפערים גדולים ביותר.

עוד יותר גדול ערך התוספת לפנסיה אצל צמרת־שופט. היועץ המשפטי לממשלה לשעבר קיבל את שכרו לפי דרגת שופט בית־המשפט העליון ופרש לאחר שירות של 6 שנים בגיל חמישים פלוס עם 60% פנסיה. הוא יקבל, בנוסף לפנסיה הנוכחית של כ־4,000 שקל בחודש, כ־840 שקל בעדכון הנוכחי. הפנסיה שלו, ששוויה בערכים חד־פעמיים נוכחיים ברוטו כ־500,000 שקל, תגדל עתה בערכה בעוד 100,000 שקל ברוטו.

לא יתכן שפערים אלה לא ישפיעו על יחסי העבודה בסקטור הציבורי, על אמינותם של קברניטי המדינה המטיפים מוסר לציבור וממילא על כל מערכות החיים בארץ. מנהלי המו"מ בסקטור הציבורי בטעם העובדים יודעים כי היושבים מולם לוקים בחולשה בסיסית, ואילו נציגי הממשלה, בעלי תנאי העבודה המיוחדים, גם הם חשים זאת. הוא הדין בקברניטי האומה. מי שידיו אינן נקיות לחלוטין קשה לו להרים את קולו כנדרש מחומרת הדברים שנגדם הוא אמור להתריע. עם כל ההבדלים המהותיים יש דמיון בין יפת שהוסיף לעיבוי הכרח בצנע בשל המצב הקשה של הבנק ובין המקרה הנוכחי.

מן הראוי שהמעוניינים בתיקון המצב יציעו תרופות לפחות בתחום הקיצוני של פער הפנסיות שיתעורר מדי פעם מחדש, במיוחד אם המצב הכלכלי יחייב שוב צעדי מנע. ומצבן של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות שבהן מאוגד רוב המכריע של ציבור השכירים עלול לחייב לקצץ אפילו ממעט הביטחון הפנסיוני המובטח לרוב השכירים במדינה לקראת זקנתם.

הירוקים: בעד איזון ומתינות

מאת דניאל דגן

בון

משלחת של מפלגת הירוקים, העומדת להתחיל היום את ביקורה בישראל, עשויה לעורר תגובה טבעית של אירוניה. בחודש דצמבר 1984 באה משלחת כזאת לישראל, במסגרת סיור במזרח התיכון, שכלל גם את לבנון וירדן. עוד לפני בואה חיברה המשלחת "נייר עבודה" המוקיע את ישראל בניסוחים המקבלים על "חזית הסירוב" הפלשתינאית.

סיעת הירוקים בבונדסטאג לא מיהרה להשלים עם מעללי המשלחת לישראל. עוד במהלך הביקור בארץ פורסמו בבון הודעות, שחברי המשלחת אינם מייצגים את עמדות המפלגה. בישיבה סוערת של הסיעה הוטחה ביקורת חריפה נגד המשלחת, והושמעו האשמות על כך שהתנהגות חבריה לא היתה נקייה מנימות אנטישמיות.

מן המשלחת המגיעה היום לארץ אפשר לצפות למידה גדולה רבה יותר של איזון ומתינות. ולטראוד שופה, אוטו שילי והלמוט הטצל, שלושתם חברי פרלמנט מסיעת הירוקים, מתבטאים בניסוחים רציניים ושקולים, השונים מן הצווחנות הנלהבת שאפיינה את המשלחות הקודמות של מפלגתם.

יש גם הבדלים אחרים. המשלחת הקודמת, בראשות יורגן ראנטס, ייצגה חוגים קיצוניים של האגף ה"פונדמנטליסטי" בירוקים, המפגין הזדהות ילדותית עם מלים כמו "מהפיכה", או "תנועת שיחרור". אותה משלחת השכילה ליצור מראש עויינות ודחייה בקרב חלקים גדולים של הציבור בארץ.

בישראל היא נגלה ישר לזרועותיהם של פעילי "הרשימה המתקדמת לשלום", והפכה באופן אוטומטי לצד מזוהה במחלוקות פוליטיות ואישיות. הפעם מארח את המשלחת משרד החוץ בירושלים, ויש לה תוכנית עשירה של פגישות עם אישים מן הקשת הפוליטית (כולל, כמובן, פלשתינאים). שופה, שילי והטצל מזוהים עם האגף ה"ריאליסטי" (המתון) בקרב הירוקים. יותר על כן, הם מביאים איתם מסמך המשקף בצורה מעניינת את ההתפתחות שחלה בעמדות המפלגה כלפי הסכסוך הישראלי־ערבי.

על התפתחות זאת ניתן ללמוד מהשוואות בין פירסומים קודמים של הירוקים לבין ה"מסמך" (שהתקבל בשבוע שעבר בהצבעה בסיעת הירוקים בבונדסטאג כבסיס לקביעת עמדות המפלגה). ב־25 ביוני 1982 פירסמה המפלגה הודעה שבה נערכו השוואות ברורות בין גרמניה הנאצית לבין ישראל.

כך למשל, נאמר שם כי הירוקים אינם רשאים לשתוק כאשר "צאצאי דור השואה הופכים בעצמם למחוללי שואה". ההודעה האשימה את ירושלים ברצח המוני של לבנונים ופלשתינאים, ודרשה להפסיק לאלתר תשלום כל פיצוי וסיוע לישראל, ולהעביר את הכספים שישתחררו לידי הנפגעים, הערביים. הודעה אחרת של הירוקים, שפורסמה ב־28 ביוני, האשימה את ישראל בביצוע "רצח עם" של הפלשתינאים.

במסמך שהתקבל בשבוע שעבר בסיעה אין ניסוחים כאלה. ההחלטה רומזת בבירור, כי נעשים בגרמניה נסיונות (שבוודאי לא פסחו על חלקים בתוך הירוקים), להטיל על ישראל את תפקיד היהודי הנודד, במנגנון האנטישמי המוכר.

בסיעת הירוקים שולטת תמימות רבה לא רק ביחס לסכסוך הישראלי־ערבי, כי אם גם בשאלות בין־לאומיות רבות אחרות. בישיבות ארוכות "סתרים" בסיעה בעיות מורכבות, כמו המלחמה בדרום־אפריקה, או שאיפת העם הסיכבי להגדרה עצמית. דווקא בנושא הישראלי ניכרת עתה מגמה להשלים מידע חסר. אחרי שנים של התלהבות בלתי מרוסנת מן "המהפיכה הפלשתינאית" מבקשים כאן לדעת מה חושבים הישראלים.

ביטוי מעניין למגמה החדשה היה בישיבת הסיעה לפני כשבועיים. מסמך העבודה שהתקבל בהצבעה לא עורר התנגדות מיוחדת אצל ה"פונדמנטליסטים" הקיצוניים. רבים מהם ישבו ושתקו. המסמך נוסח על־ידי שילי והטצל, והיה חשוב במיוחד כ"כרטיס ביקור" לקראת הנסיעה לישראל. שופה הוסיפה במשך זמן מה כאחת מאלה שעמדו להגיש את המסמך להצבעה. אך בשלב מאוחר יותר נמנעה מלצרף את חתימתה.

ההתנגדות הבולטת ביותר למסמך באה מצד יוטה אוסטרלה־שודין, האורחת הישראלית והחברה בבונדסטאג מטעם מפלגת הירוקים. אוסטרלה־שודין התנגדה בעיקר לתמיכת הירוקים בהקמת מדינה פלשתינאית (דבר הבא לידי ביטוי במסמך), לדבריה, פתרון כזה לא יתקבל בישראל, ורק יגרום יותר שפיכות דמים. כאלטרנטיבה הציעה אוסטרלה־שודין נסיגה ישראלית מיידית מכל השטחים שנכבשו ב־1967 (כולל מזרח ירושלים), ויישוב הפליטים הפלשתינאים במקומות מגוריהם הקודמים.

עמדת הרוב המכריע בירוקים (כולל שופה, שילי והטצל) הובהרה במסמך בצורה רשמית. המפלגה אומרת כי שלום במזרח התיכון ייתכן לאורך זמן, אך ורק אם מדינה יהודית ומדינה פלשתינאית יתקיימו זו לצד זו. העמדה הזאת נראית ברורה ובלתי ניתנת לערעור. היא עולה בקנה אחד עם הדימויים של הירוקים על הסכסוך הישראלי־ערבי, ועם ההשפעות האידיאולוגיות הרווחות אצלם. אצל הירוקים חזקה מאד הנטייה להזניח לחלוטין את הפן הכלל־ערבי של הסכסוך, ולהתרכז רק בבעיות התלויות ועומדות בין הישראלים לפלשתינאים.

הירוקים נתונים כיום במשבר פנימי חמור. סיכוייהם להגיע למרכז הזירה הפוליטית נראים אפסיים. לדעת משקיפים אחדים הם הגיעו למיצוי פוטנציאל ההצבעה שלהם (כשמונה אחוזים מכלל הקולות), ונמצאים כבר עתה בתהליך ירידה. האגף הפונדמנטאליסטי, הבוגה כיום ברוב, מושך למיליטנטיות ולבידוד כלפי בעלי־ברית אפשריים.

ייתכנו בהחלט שינויים. אולי גם כתוצאה מפילוגים, או מהתקשרות של חלקים בירוקים עם הסוציאל־דמוקרטים. מבחינה ישראלית, הירוקים הם הקבוצה הפוליטית המעניינת ביותר במערב־גרמניה. זוהי מפלגה גרמנית אותנטית ראשונה של התקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה. הירוקים התארגנו ונישאו על גלי מחאה אמיתית ומושרשת, שכוונה בחלקה גם נגד הנסיונות להדחיק את העבר, ולהפוך אותו לשמאליין סבאיריני, שהתגרף כביכול בסיזוהו המפלא של "הנס הכלכלי".

בתחילת דרכם עשו לעצמם הירוקים מלאכה קלה. הדבר בלט במיוחד בעמדתם כלפי הסכסוך הישראלי ערבי, שהיתה בעיקרה תרגום גרמני גרוע של משנים ורעיונות מאגר ה"מהפיכה" של חזית הסירוב הפלשתינאית.

בינתיים גילו כאן, מעט במאוחר, שסיסמאות "אנטי פאשיסטיות" כשלעצמן, אינן סגולה נגד הזדיאת רגשות שנאה שאמורים היו להיעלם בגרמניה החדשה. מכאן גם שכדי לגבש עמדה רצינית בסכסוך הישראלי־ערבי, צריך להקשיב בהגינות לכל הצדדים המעורבים בו.

חתני פרס זאב לספרות ילדים

(עתי"ם). המשורר ע. הלל והסופרת רבקה קרן נבחרו כחתני פרס זאב לספרות ילדים ונוער לשנה זו. הפרס הוענק מטעם המדור לספרות ילדים ונוער במשרד החינוך והתרבות, והקרן להנצחת אהרון זאב ז"ל באגודה למען החייל. טקס חלוקת הפרס יתקיים היום בבית הסופר בתל־אביב.

השופטים — גרשון ברגסון (יו"ר), ד"ר מנוחה גלבוע ודור פאיאנס, קבעו שירתו של ע. הלל הפכה לקלסיקה בספרות הילדים העברית, במיוחד בשירה לגיל הרך, בשל איכויותיה האמנותיות: העושר הלשוני, אהבת ארץ ישראל על נופיה ובעלי החיים בה, וההומור המלבב המנעים את הקריאה ביצירתו.

רבקה קרן קיבלה את הפרס על ספרה "קיץ עצוב־קיץ מאושר".

ענייני חולין / מאת אליהו סלפטר

דיווחי שקר

... שלושת המחבלים ממכלא גשמש היה, לדעתי, דיווח השקר של שלושה קצינים משירות בתי־הסוהר שהיו האחראים על ספירת הכלואים. הם טענו כי ראו את המחבלים בספירה בשעות הערב וכי השלושה נמלטו ממכלא בבוקר שלמחרת. מתברר, כי המחבלים נמלטו ממכלא בערב, בשעה בה אמורה להתבצע ספירת כל האסירים, כאשר הסופרים חייבים לראות במו עיניהם כל אסיר ולרשום את שמו. ספירה כזאת לא הובצעה כלל והבריחה נתגלתה רק למחרת.

המעשה התגלה כחמור במיוחד משום שהפריע לכוחות הבטחון לתפוס את הבורחים, אך הוא מצטרף לרשם שהתנקות מהאמת הפרוסה אינה תופעה בודדת. אומדנים קי 300 העדויות הכוזבות, חקירות הקצין נאפסו, הכחשות המשטרה את השימוש באלימות מיותרת, הן נקודות ציון מפורסמות.

ברור שמקרים אלה מבשרים התפתחות חמורה בקרב כוחות הביטחון השונים. גם אם הם מייצגים את המיעוט ושום חודה, כן יש לקוות, לשורות צה"ל עצמו. אך המקרים, כל אחד בדרכו, מצביעים על שלוש הסכנות העיקריות הנובעות מדיווחי שקר.

* המפקדים הבכירים הנדרשים להוציא את הפקודות לטיפול במצב, אינם יודעים את האמת ולא יכולים להוציא את הפקודות המתאימות. הפעולה משתבשת במקרה הטוב, ונכשלת במקרה הגרוע יותר.

* דיווח שקר לא נשאר, כמובן, סוד ביחידה ואף לא במסגרת הרחבה יותר של הגוף אליה שייכת היחידה. אם מעלימים עין מהתופעה ואף מבסים לטשטש אותה — כפי שאירע בכמה מהמקרים הנ"ל — הדבר מביא להתערערות המשמעת והמוסר ביחידות ובמפקדים.

* ישראל היא ארץ קטנה ורבות פרשיות דיווחי שקר נשארות סוד בפני הציבור הרחב פחות זמן מאשר בארצות דמוקרטיות גדולות — והצנזורה המוטלת אצלנו על ענייני ביטחון. התוצאה הבלתי נמנעת — אובדן אמון הציבור באותם הגופים.

במשך שנים־רבות היינו מרבים בלעג ובוז ובהדגשת עליונות על צבאות ערב בהם היה דיווח שקר נפוץ מהדרג הנמוך ביותר עד הדרגים העליונים, כדי להסתיר את הסתבכויותיהם וכשלונותיהם. הסברנו בצדק שדיווחי שקר תורמים תרומה נכברת לכשלונות הערביים ואמרנו שאין תקומה לצבאות ערב עד שהחיילים והמפקדים ילמדו להסתכל למציאות בעיניים ולדווח את האמת גם כשהיא לא נעימה.

בינתיים פורסמו ידיעות כי בכמה צבאות ערב חל שיפור ממשי בתחום זה. האם בינתיים ודעות הביטחון הישראליים "התאקלמו" יותר מדי בסביבה המזרח תיכונית? אם כן, איך נבטיח שהסרטן הזה לא יחדור גם לשורות צה"ל ולא יחזור גם בעתיד?

פרס לעיתונאים

מתנאה ששוויה $15,000 נתנה לאחרונה הוועדה לזכויות האדם של יוון לעיתונאים, בקבעה כי לעיתונאים יכולת לערוך תחקירים ולגלות פרשיות סתומות, היא הכריזה על פרס בסכום זה לגילוי גורלם של 1,619 תושבי קפריסין הנעדרים מאז הפלישה הטורקית וחלוקת האי. הפרס יינתן למי שיעלה מידע קונקרטי על גורלם של הנעדרים או שיתרום לגיוס דעת הקהל הבין־לאומית להתעניין בגורלם. עיתונאים מכל העולם יוכלו להשתתף בתחרות על הפרס עד יוני 1988.

המטרה של ממשלת יוון היא בוודאי פוליטית: להסב את תשומת הלב הבין־לאומית לפרשת קפריסין. אך גם פרשת הנעדרים היא פוליטית במקורה. ואין דבר המצביע יותר על רגישותה מאשר העובדה שהמלים "יוונים" או "טורקים" כלל לא מופיעים בהודעה שנציגות יוון שלחה בירדן למערכות העיתונים.

מלה טובה

באמצע הכעס על עיריית ת"א על ערימות האשפה המצטברות ברחובות בשל שביתת נהגי מחלקת התברואה, מותר אולי לומר מלה טובה על מפעל המים של העירייה. מי שזוכר את תקופת "תעלות בלאומילך" לא יכול שלא לקבל בסיפוק את השלטים המוצבים עתה במקומות בהם חופרים בכבישים ובמקומות ציבוריים. על השלט מפורטים שם הפרויקט, שם המבצע, שם הקבלן, עלות הפרויקט ומשך העבודה עד להשלמתו. משלם המיסים יודע, לפחות, כמה זמן יצטרך לסבול מהמטרד וכמה מכספו מוצא לעבודה. היה גם רצוי שמחלקת הכבישים תסגל לעצמה את הנוהג של מפעל המים כדי שנדע כמה זמן יימשכו ובכמה כסף יעלו החלפות האבנים האפורות, המרצפות הלבנים והאריחות הסלולות במדרכות ברחובי העיר.

מצב־רוח / ב. מיכאל

עדות־ראייה מעורפלת

למען אותם מוכי־גורל שאקרנם הביתי אינו קולט את שידורי הערוץ השני. דיווח ממצה על "מבצע נודל" — המבצע הדיווחי הראשון של הרשת החביבה הזאת

בשעה 18.25 החל המבצע. כלומר, בשעה זו החל שידור הסרט "אניגמה". אך הסרט לא היה אלא תפאורת־רקע לשקופיות שביצעו לצופים הסודיות הבהירה כי נחיתתה של אידה תועבר בשידור חי החל מהשעה 20.00.

השקופית הבאה, שהגיעה אל המסך בעיצומה של התעללות מסויימת בגופתה של סוכנת אימפריאליסטית עצובת־עיניים, הודיעה כי מבצע נודל יחל ב־20.30. וכאשר החל המרדף הגדול של איש הקג"ב הסימפטי אחר הסירובניק הקשוח, הודיע הערוץ כי זמן הנחיתה הסופי יהיה 20.45 "לערך".

בשלב זה כבר לא היה ברור אם הערוץ השני הוא זה המשודר, או שמא השתלט על האמיד אותו תקליט סימפטי המודיע על מועדי הנראה ונחיתה בנתב"ג.

והנה הגיעה השעה היעודה. ללא דיחוי החל הערוץ השני לשדר את שירי הצבא הארום מפי הגבעטרון. יופי. גם הבאה אקוסטית וגם הקלה משמעותית של חבלי הקליטה לאידה — שתדע כי סוף־סוף הגיעה לארץ עם מורשת תרבותית יהודית.

ועכשיו אנחנו בנמל־התעופה. כלומר, חרטום של מטוס מסמל מן הסתם שאנחנו שם. חרטום סימפטי. יהודי משחק בקימוריו. לבנבן. אותיות אקסטריזאי מעטרות את שיפוליו. יש הרבה זמן חרטום לצופים שינסו לפענח את פשר האותיות.

קולו הנרגש של כתב מודיע כי הנה הנה תיפתח הדלת ואידה תרד (תעלה) אלינו. בינתיים אנחנו עם החרטום. איפה הדלת? אין דלת. קאט.

מגרש־החנייה. עמוס אוטובוסים. הכתב מודיע שזהו רגע גדול ומרגש. האם הוא מתכוון לרגע שבו מצאו כל האוטובוסים מקום חנייה? אין להכחיש כי גם זהו מגמה די מרגש. אך ספק רב אם הוא ראוי לשידור חי. אין ספק כי הוא מתכוון לירידתה מן המטוס של גברת נודל. אך היא מתרחשת במקום אחר. קאט.

דלת. מטוס. היא פתוחה. הפתח עולה. מבעד לדלת מציץ כלב רועים סקוטי. ניכר עליו שהוא נרגש. איפה אידה? הכתב מודיע כי זהו רגע מרגש וחשוב. קאט.

מגרש־החנייה. האוטובוסים עדיין שם. קאט.

הכתב ניצב מול המצלמה ומודיע כי זהו רגע מרגש וחשוב. מאחוריו, אי־שם באופק, ניתן להבחין בבירור בהתרגשות מה־בילה. מן הסתם קורה שם משהו. הכתב מגלה מקצועיות וקור־רוח, ועל־אף האירועים המסערים מאחוריו, הוא נותר שליו ומספר לנו כי זהו רגע חשוב ומרגש. מאחוריו מתקרב מישהו.

אידה? סקרן ההפך לנפנף שלום לאמו? לא, זהו אלכסנדר, או סרגיי, או יבגני, נציג אחד מעשרות הועדים הציבוריים שמתרוצצים ולובד לגמרי הביאו לרגע החשוב והמרגש הזה. הכתב פונה אליו ושואל מה מסמל הרגע החשוב והמרגש. אלכסנדר, או סרגיי, אומרים כי הוא מסמל את החשיבות ואת ההתרגשות של הרגע.

הרחק מאחורה מתרחשים דברים, אך שום דבר לא יסיים את הערוץ השני ממשימתו. מצד ימין נכנס למסך כבוד שר־התקשורת, הממונה על שידורי הערוץ השני, מר גד יעקבי. במקרה הזמן למקום. הוא נשאל מה מסמל עבורו הרגע החשוב והמרגש. השר האחראי לשידור לא נבוך מן השאלה הפרובוקטיבית ומיד מסביר בארוכות את החשיבות, ההתרגשות ואת ההתרגשות החשובה של הרגע.

מאחורה משכישים כל מיני אנשים להריע ולהפריע לכ־הלך התוקף של הראיון. מדוע לא חשבו על כך מראש? הרי יכולים היו להקליט את תוכנית הראיונות הזאת באולפן ולא על המסלול הזמה של נמל־התעופה. כנראה בעיות תקציב של ערוץ צעיר.

תם הראיון והכתב מודיע כי אידה נודל סוף סוף עמנו. צריך להאמין לו, על אף העובדה שזו רק עדות שמיעה ורק מלותו יש לנו. את אידה עצמה עדיין לא ראינו. קאט.

מוסיקה. ריקודים. שירים. שקופיות. מלך. נחזור לאידה. קאט.

הנה אידה. לימינה פרס. לשמאלה שמיר. מול שהיא מפרידה ביניהם. מאחורי פרס ג'יין פונדה. הגברת נודל נרגשת ועייפה. ראש־הממשלה רק עייף. שר־החוץ רק נרגש. האם זו אידה הנרגשת אותו, או שמא זו הגברת פונדה שמרגשת בשקידה את אחורי אוזניו. שמיר מדבר ("רגע חשוב ומרגש") פרס מדבר ("רגע חשוב בספורגיותו ההיסטורית. בספורשי בהיסטוריותו החשובה ההיסטורי בחשיבותו ההיסטורית"). שר־הקליטה מדבר, פונדה מדברת, רעייה יגלום, מדברת (שלוש שפות בעשרים שניות), ארמנד האמר מדבר. אידה נודל מדברת. לא יפה מצדה. כל כך הרבה פוליטיקאים עדיין ממתינים לתורם והיא גוזלת מהם את זמן המסך היקר מפז בימי שביתה שכולה. קאט.

מוסיקה. ריקודים. שירים. שקופיות: מייד נשוב לעצרת ההמונית. קאט.

אנחנו בעצרת. כלומר, כנראה בעצרת. על המסך מרצדת תמונה אפלולית, מוכתמת בשאריות אור הבזלי חולצות. הצצה דקורטיבית יותר מלמדת כי מול המצלמה ניצב גולאש־אדם מבעבע. המצלמה לוקה לפתע בדי־גורמורטיס ואינה מצליחה לזוז ממלוא הניצה. על הבמה יושבים מיני אנשים לא ברורים ושרוולה, הכרוזיה הלאומית, משמיעה צפירות עולות ויורדות מתוך צופר הערפל שהעניק לה הבורא בגדולתו. בגבורה מרקד עוד מישהו. הנה אידה. האם אני טועה, או שמא אכן קטנה קומתה לארמעט מאז ירדה מן המטוס. רעייה יגלום גם פה (רק שתי שפות הפעם). נעמי שמר הביאה עמה במקרה שיר שכתבה. היא נענית להפצרות ומקריאה את כולו. ראש עיריית לוד, חיים אהרון, עקיבא לוינסקי, זמרת תימניה, עולה מבריה"מ, אברהם הרמן, נציג איגוד פועלי המוסד, ג'יין פונדה... שורה ארוכה־ארוכה של טרמפיסטים. לראשונה בהיסטוריה של הטרמפים, נראה כאילו הפעם הטרמפיסטים הם אלה האוחזים את ההגה (ולא להיפך).

זמרת עלומת־שם אוחזת עולה ומפציצה בשיר הקרוי בשם המקורי "אידה נודל". מישהו, בעל טעם־טוב במיוחד כנראה, דוחס לידיה הדרמות של הגברת נודל את התקליט של האלמנתי, המומחית, ומורה לה איך להציגו לעין המצלמה. מפגש ראשון לאידה עם קידום מכירות קפיטליסטי.

בשלב זה כבר ניכר על פניה שסבלנותה על סף פקיעה. גם אוזנה מושכת בכתפיה בחוסר אונים.

זה, אידה, אידה, לו רק יכולת לעשות כמותי וכבר בשלב המביך הזה לפרוש מן העניין ולחזור אל המיטה.

מסקנות: לגברת נודל מגיע לפחות שבוע אחד ארוך של שינה. למינהלת הערוץ השני מגיע לפחות שבוע אחד ארוך של נדודי־שינה וחשבון־נפש. על־פי הכישורים שהפגינו ב"מבצע נודל". אין הם ראויים עדיין להתפעל מעבר מזוז, שלא לדבר על ערוץ טלוויזיה.

אם משחקי מנהלים מעסיקים אותך יותר מניהול העסק עצמו אתה זקוק ל'סטטוס'

אם אתה בעל השכלה גבוהה, מוצלח בתחומך, מוכשר ושאפתן – וחש עייפות, שעמום ושחיקה בעבודה...
אם אתה מרגיש שניהול איננו משחק, ובכל זאת מוצא את עצמך משחק ב'משחקי מנהלים'... זה הזמן הנכון לחשוב על הסבה ושינוי תעסוקה הטומנים בחובם קידום ואתגרים לאיש כמוך. למטרה זו בדיוק, הקמנו את או. אר. סטטוס – מחלקה חדשה וייחודית לאיוש בכירים, במסגרת O.R.S הוותיקה והמנוסה – הפועלת כגוף ספציפי להשמות קבע ומעניקה טיפול אח"מ אישי ודיסקרטי לפונים לשירותיה – מהנדסים בכל התחומים, אנשי מחשב, אנשים מתחומי הכלכלה והחשבונאות, התקשורת והניהול הכללי.
באו. אר. סטטוס יודעים כי איוש אדם למשרה בכירה וכן החלטת אדם בכיר על מוביליות תעסוקתית הן החלטות כבדות משקל וגורליות שיישומן המוצלח הוא קריטי למבקש התעסוקה ולמציע המשרה כאחד. רק גוף כאו. אר. סטטוס, הנהנה מגיבוי אירגוני נרחב, פרישה כלל־ארצית, אמצעי בדיקה ומיון משוכללים והיכרות מעמיקה עם הסקטור התעסוקתי בישראל, יכול להבטיח הצלחה מלאה בהשמה לדרגה בכירה. על כן, הנח את משחקי המנהלים, חייג או. אר. סטטוס, וקבע פגישה.

O.R.Status
איוש והשמה לבכירים
או. אר. סטטוס / כנרת אתרים 130 / תל־אביב 63673
טל: 295261, 03־202460 / טלקס: 361379
פקסימיליה. 03־202588
מקבוצת ORS

המחלקה הראשונה לקריירה בכירה

هكذا من الأهل

מסכים ומסיכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

יומן פסטיוואל אדינבורו

מאת נתן מישורי

סיור מקיף בהיצע המוסיקלי של אחד הפסטיוואלים היוקרתיים באירופה, בסימן של קלסיקה והודקנות

כוחה של קלסיקה הוא בהמשכיות יכולת האמירה לדורות חדשים ובאפשרותה להציג דוגמאות למה שנוהגים לקרוא "שלמות". כך ביצירה וכך בביצוע. מחברי "רביעיית מלוס" בת ה־22 משטוטגרט, שביצעו כאן את מחזור 17 רביעיות כלי הקשת של בטהובן, ציפיתי, כמובן, לבין שלמות. אך כזו, ואפילו סכנית בלבד, לא נבזה בביצוע חמש (אופ' 95, אופ' 132, אופ' 18 מס' 3 ומס' 2 ואופ' 59 מס' 3) משש הרביעיות להן האזנתי. הפרשנות דבקה לטקסטים המוקלטים בשפה זרה וללא תרגום בצידם. "הפוגה הגדולה" אופ' 133, היתה היצירה היחידה, בה עבדו למאזין פעמי הזיים המיוחדים ליצירה ולביצוע "קלאסיים". כאן נשמע עניין מורכב ומרתק, שקשה לסכמו מפאת עושרו הייחודי והבלתי נדלה, ועם זאת מתמשה מסורתיות בטרנספורמציות החומר. בביטוי של עוצמות והוקנות של כתנו אישי אל היורכבות כמו־תפיסתית ואף תחושות שיחרור רבזי שמחה. פרס לשיא זה נותר רושם שרוחה של "רביעיית מלוס" מודקנת ומקסימה.

ללכת לערב "הנוער לדיאגלב" פירושו הגשמת חלום של כל חובב מחול שנולד לאחר אותה תקופת זוהר. לבצע את יצירות הכוריאוגרף מיכאל פוקין מ־1911 — "רוח הוורד" וביחוד "פטרושקה", את "בנותיו אחר הצהריים של פאון" (1911) מאת ואצלאב ניז'ינסקי. ולא משוחזרות, ואפילו את "לה ביש" (1924) המאד־תקופתית של ברוניסלבה ניז'ינסקה, פירושו לחזור ולהעפיל אל נקודת גובה בה נפגשו הקלסיקה והעת החדשה במחול, ציור ומוסיקה ולהתבשם מרוחם של גדולים.

אך אף שרקונסטרוקציות "באלט באנסי" מסרו בנאמנות את הסגנון הרך והמיוחד לניז'ינסקה, נראה היה שגברי הלהקה טרם בגרו לפירואטים ולדיסציפלינה הנדרשת, ומסתבר, שגוף קצת רכרוכי וכבר־נחיתה כשל רודולף נורייב כיום, מתרחק מ"רוח הוורד" הקלה, ושקפיצות שאיבדה מגמישותה אין די בה ל"פטרושקה". אבל, כיוון שבאותו גוף עצמו של נורייב, שוכנת רוחו של אמן גדול וכיוון שה"פאון" מחייב בעיקר תנועה איטית "מצוירת" המסוגננת בקפידה וחושניות בשיאה, הרקיעה הרוח שחקים.

אמת, בכמה מן הביצועים, נגינת התזמורת הסקוטית הלאומית בכלל אלה, היה מטעם הכוונות וההדרקנות. ובכל זאת, כאחוז הדברים כולם במוחן הגדול של הצורות הכוריאוגרפיות הנפלאות, בתפאורות, בתלבושות ובמסכים המהממים המיוחדים לכל יצירה — כעטי ידיהם של ליאון בקסט ("הוורד", "פאון") ואלכסנדר בנואה ("פטרושקה") וכאלה פיכו העלומים הנצחיים של הקלסיקה.

אגב, פסטיוואל אדינבורו, הראוי לשבח לפחות על הניסיון לטפח את הקלסיקה בשלמות, ראוי לשבח כפול ומכופל על תרומתו לחדש ולעכשווי. בחמש תכניות מלאות, שהופקדו ותוכננו בידי המנצח והמלחין הפיני הצעיר והכבר־מפורסם, אסא פקא סאלונן, הובאו 22 יצירות מובחרות, ביניהן בכורות מאת מלחינים צעירים ובוגרים ילידי בריה"מ וארה"ב, וזאת, פרט לעשרות היצירות שנכללו בקונצרטים רגילים ופרט לשתי האופרות "יתאי" של מריקאנטו הפיני, ו"ההדתול האנגלי" של הגרמני האנס ורנר הנצה.

מיזוג ומסורתיות

חשוב לרגע על "מיכאל קולהאס" של קלייסט הגרמני, שהומחז בידי ג'יימס סונדרס, שבויים בידי אילן רונן והבוצע באדינבורו בעברית על ידי חברי "התיאטרון הקאמרי" בת"א בלוויית המוסיקה של דן הנלסכן, כשהיא מנוגנת על ידי כמה כתלבידי לשעבר על רקע התפאורה והתלבושות שתיכננה רות דר: והכף הזהוב על סיפור הטריאגים "טרוילוס וקרסידה" של שייקספיר, שבוצע בגרמנית על ידי ה"ברלינר אנסמבל" של מזרח גרמניה.

ברור, שמקסנים פוריטניים יתעקשו שאין לעשות כאלה. הם יהיו מוכנים ש"הקאמרי" שלנו יעשה "קידוש", שתיאטרונו של ברכט יסובב עם "מעגל הגיר הקווקאזי" ושחקניו יזמרו קורט וייל, האנס איילר ויעגפריד מאתיאוס. באלה ימצאו יהודיות, טוהר מסורת ועוד. אך במיזוג הם יראו פגיעה בדברים מקודשים וסלט מעורב שאין לטעמו.

אך פסטיבל אדינבורו, שנולד כתגובה לאיבות ולאימות של מלחמת העולם השנייה, מוכן אמנם, בנוסר, לטפח את אבותם היהודית של אנשים ועמים. אבל הוא גם רוצה, במודע, לא רק שיראה כאן כל העולם, אלא אף שתדע כל תרבות את שכנתה הרחוקה ושיתמזגו התרבויות אלה באלה. ואמנם, כשאתה רואה בדרכי את "מיכאל קולהאס", "טרוילוס וקרסידה" ואת ההפקה הסקוטית המיוחדת לפסטיוואל — "מרי סטיוארט" מאת שילר הגרמני, בתרגום אנגלי ובכרמיז של פרנק דאנלופ, מתברר שלפניך לא רק טיאים של פסטיוואל. מידות דומות של התגדרות מוהר מכבי ומראווה היצתנית, שימוש באמצעים שמקורם גם במערב וגם במזרח הרחוק, בעבר ובהווה, דגש משותף על יכולתם המקצועית הגבוהה ואישיותם של השחקנים והסתמכות בולטת על כוח הדמיון גם של הצופים, הינם רק כמה מן הדברים המשותפים. ובולטים עוד יותר, וכאן מסרותיו העיקריות של המיזוג, הרעיונות החוזרים על אודות האיוולת שבמלחמה, השאיפה לצדק אנושי, הצגת המפריד בין אדם לאדם, בין עם לעם, כמשהו שראוי לכבדו ולהכיר, אך לא להאבק עליו עד הוולת, ולבטח שלא עד מוות.

מחויבות שכזו לשלום ולחיים ופירוש שכזה למושג "פסטיוואל בין־לאומי", שמהם ראוי ללמוד לקח, הם לבטח, בקביעת אבן הזן היקרה ביותר בכתר זה של הסקוטים. חובבי הסרטים במעט שעברו. התגבשות הפסטיוואל בקווים שהוכרו, כמו גם הפריחה המפתעלית של ה"פרינג'", עליו נספר ברשימה הבאה, קיו בזכות הגים, מנהלים ומבצעים. אך אלה לא היו קונים לעצמם שביתת קבע באדינבורו לולא תבנותיהם החזיוניות של הסקוטים, עליהם למרות ביום בואו, ושהתקיימו, לפי עדותה המתלהבת של הזמרת האגדית קאתלין פאריייר, כבר בפסטיוואל הראשון בשנת 1947.

(בתבה שניה בסדרה)

דמויות מן "הדיבוק" (מימין למעלה, בכיוון השעון): חנה רובינא, אהרן מסקין שמואל סגל ויהושע ברטונוב

בשורה הראשונה

ב־19 באוקטובר תיפתח באכסדרה הראשית של "הבימה" תערוכת ציורי תיאטרון של זאב. שכותרתה "35 שנה בשורה הראשונה". רוב ציורי התיאטרון שלו הופיעו ב"מעריב" (והעורך עידו דיסנצ'יק ומבקר התיאטרון של העיתון אליקים ירון ישאו דברים), ומעטים מהם ב"הארץ". לרוב בשעני "הבימה" שימשו השראה או מכאמרה בקריקטורה פוליטית.

פוליטיקאים ושחקנים הם שני סוגי האנשים ב... להיקלע תחת עטו של זאב. ושני המינים רגישים לאיך שהם נראים. בתפקיד ומחוצה לו. זאב הוא כנראה האיש היחיד שיושב בכל הצגה בשורה הראשונה, אבל לעתים רחוקות רואה את ההצגה בשלמותה, כי הוא עסוק בלצייר אותה. המתוגמנים לא מסוקים לזה. בניגוד לדמויות הפוליטיות, לשחקנים יש הזדמנות נוספת להצטייר אצל זאב פעמים רבות (גם במהלך הצגה אחת), ולכן הם אולי פחות רגישים, יחסית, לאיך הם נראים בעיניו. תמיד תהיה עוד הצגה. והוא יפסה שוב. קשה לדעת מהקריקטורות שלו אם הוא אוהב פוליטיקה. אבל עמיתיו מבקרי התיאטרון (שהרי גם הוא מבקר תיאטרון, בעצם) יודעים שהוא אוהב תיאטרון. בשם השחקנים ישא דברים שמואל סגל.

יוצר, אוצר וסדרן

גלריה בוגרשוב מחליפה אוצר

מאת ציונה שמשי

גלריית בוגרשוב, בספירת שנה לקיומה כחלק ממערך הפעילויות ההיפר־אקטיביות של מועדון רג, מחליפה אוצר: יאיר גרבוז מסיים את תפקידו ומעבירו לדגנית ברסט, אמנית פעילה, ציירת ומורה אף היא.

הגלריה נולדה אל תוך הפעילות האמנותית הישראלית כאילו חיכו לבואה מאז ומתמיד, ונעשתה מיד תחנה במסלול התערוכות התל־אביבי. לא רק בזכות הכתובת הנמצאת במסלול הזה, אלא גם בזכות התערוכות שהיו והוך מעניין תכנן המשקף את המתרחש כאן ועכשיו. כחלק ממערך פעילויות של מועדון תרבות, הצליחה הגלריה למשוך קהל־צופים שונה ומגוון בהרבה מקהל הגלריות הקבוע. חלל התצוגה הנכון והנוח חיפה על החיסרון שבהיות הגלריה לא מקצועית ולא מסחרית.

אפשר לפתח ויכוחים תיאורטיים על דרכי ניהול גלריה ועל המעלות והחסרונות שבפעילות גלריה בלתי מסחרית. ההחלטה שלא לקחת כספי מאמנים, ולגבות אחוזים נמוכים ממכירת יצירות, היא לכאורה לטובת האמן, אך מצד שני הפעלת גלריה שלא למטרות רווח יש בה מראש אחוז של כישלון שאינו לטובת האמן, המצפה מגלריה שתפעל ותילחם למענו בסעיף השיווק, גם אם זה בקצב של תערוכה לשלושה שבועות. חילופי האוצרים בתום השנה הראשונה יביאו לא רק לשינוי בקו הפעילות, אלא גם לשינוי בהגדרות, לקראת התגבשות הגלריה למקצוענית, על כל המשתמע מכך לטוב ולטוב פחות.

יאיר גרבוז הוא דוגמה מרשימה של אמן המסוגל ליצור, לכתוב, ללמד ולהיות פעיל ברומנית באין ספור סעיפים. הוא החליט לא להפוך את הגלריה לספקית־סנסציות, שהרי ממילא אין זו תקופת הסנסציות באמנות. חידושים אינם הערך העליון כיום, ולא רק כאן. החלטת המוצא שלו היתה מתן הזדמנות לאמנים צעירים, בהבנה שאין צורך לסלסל אלא דווקא להכניס סדר בסך כל התערוכות, להעברת תמונת־המצב של הקיים באמנות בארץ. הקו שהנחה אותו היה חשיפת בעיותיה של האמנות כיום, בדור הצעיר, מבלי שיהיו אלה בהכרח בעיותיו של גרבוז כאמן.

לשמוע את גרבוז מגדיר במלים, זו הנאה גם אם אין מסכימים לתוכן דבריו. בסיס להחלטותיו היה הטיעון, שהצייר הגרוע ביותר טוב מן האוצר הטוב ביותר. אהבתו לראות יצירות הרבה, ותמיד להקשיב, הכתנתו למצוא גם את הזמן לכך בסדנאות של אמנים, שאת חלקם הכיר כסטודנטים, איפשרו לו לבחור מראש את המציגים לכל השנה. לא היה בדעתו להצהיר הצהרות. המוטו שלו היה, שהאוצר אינו כוח עליון הקובע גורלות, שמצב האמנות מותנה בהחלטותיו, אלא סדרן, המצר כל הזמן שאינו מצליח להציג הרבה יותר בזמן הנתון, בתוקיות של שלושה שבועות לתערוכה.

בסיכום שנת פעילות כאוצר מאבחן גרבוז שהתערוכות היו נכונות. וזוהי תקופה של חזרה לציור, גם אם התנועה היא שוחי תקופת־ביניים. יש במה־שנו חזרה ל"עבודה". מאחר שהשנה האחרונה לא היתה מדינה בעסקי אמנות, היו הגלריות נדיבות, זו כלפי זו, משתתפות פעולה ומפרגנות. בגרשוב תרמה לכך הרבה. בהיותה לא עסקית ולא תחרותית, אמנים שהוצגו בה הציגו גם במקומות אחרים.

לפני שהוא מעביר את האצטרות, שלא פיתח כלפיה יומרות ואמביציות (זהו סיבוב שני שלו בתפקיד כזה; הוא היה האוצר המוביל בתקופה שלפני סגירת גלריה שגער), מתחייב גרבוז לתערוכה משלו. זוהי החלטה נבונה. המדרישה שמדובר בארם הזוכה לאמון המקום בגין פעילותו על כל גוניה.

דגנית ברסט מרגישה כאות שפשוט נענתה ל"צו התנועה", ומאחר שזו לה שנת חופשה מהוראה במדרשה קיבלה על עצמה את האתגר. הגדרותיה שונות בהרבה מאלה של גרבוז. היא מביאה עמה העדפות אישיות ברורות ורואה עצמה אחראית ליצירות שיוצגו. היא בעד הפעלת שיפוט מרבי על־ידי האוצר.

החלטותיה יהיו לטובת אמנים הפעילים כבר, שהאמנות היא דרך חייהם ולאו דווקא הרפתקה־מנוד־לית. היא אינה מרגישה צורך לגלות חדשים. נראה לה חשוב יותר לאפשר לקהל התערוכות לעקוב אחר היוצרים המוכרים מחשיפות קודמות, המבצאים כהגדרתה ב"שלב ב'".

השאלות שברסט מציבה בפני עצמה כאמנית יבואו לביטוי בתערוכות שתציג. הרשימה כבר סגורה עם מעט מרווחים בשוליים. חלק מהתערוכות יהיו של אמנים שכבר הוגדרו נכסי צאן ברזל של האמנות בארץ. מאחר שהגלריה היא גם מקום פעילויות, אין סיכוי להציג בה תערוכות המנטרלות את הפעילות. אם יוצגו כאלה, יהיה זה לזמן קצר. ברסט מודעת לאחריות האוצר להיות ראשוזן של מאבק תרבותי על טעם הקהל ורגישותו, והיא רואה באוצרות סעיף המשך לפעילותה בהוראה.

אמנים כאוצרים יכולים להוות בעיה אמיתית. הדוגמה של גלריה בגרשוב מחזקת את ההרגשה, שאמנים יכולים לעשות את העבודה טוב תבון ומעניין, כל עוד אינם נדרשים לנהל את הגלריה כבמקרים של "דדיוס" ו"אחד העם". אין כמו אמנים המודעים לעובדה שלהיות אוצר זה לעשות תערוכות. הגדרה כזאת נשכחה במעט אצל הרבה מהעוסקים בכך.

★

הקטעים "דוכים עוד" ו"בעיית פתיחה" במדור "מסכים ומסיכות" בתאריך 13.9.87 נכתבו על־ידי ציונה שמשי.

★

ברשימתו של מני פאר במדור "תרבות צריכת התרבות בישראל", מתאריך 23.9.87, נשמט קטע משפט שעיוות את משמעות הדברים. המשפט כולו הוא כדלהלן: "מי שהזמין ציור עבור הקפלה האישית שבכנסייתו אינו שונה ממי שקנה ציור עבור הלשכה שלו שבמפעלו. הראשון אינו נסיך באור בכל המקרים, כשם שהקונה אינו הופך ברכישת אמנות למרשו־מניות. ניסיונם של השליטים להטמיע את דמותם ביצירות זמנם ייראה מגוחך בפרספקטיבה בת־זמננו. טייקוני האמנות דווקא מתבטלים בימינו מול הציורים הבלתי מובנים להם, אשר ברוב המקרים אף אינם מוצאים חן בעיניהם".

זה ההיכל שיש

הבימה היא בת 70, הפילהרמונית בת 50, המדינה בת 40, היכל התרבות הוא בן 30. האם שנות חייו של אולם הופעות הן גם סיבה למסיבה?

קודם כל, בארץ הזאת לא צריך סיבה למסיבה. ביום ראשון הפילהרמונית מקיימת קונצרט בניצוחו של זובין מהטה עם הסולן מאוריציו פוליני. הפסנתרן הנודע (שבארץ נודע בזמנו בכך שכביכול סירב להופיע בישראל) מופיע עתה בארץ בתדירות סבירה, ועם הפילהרמונית גם בסיורה האחרון. אחר כך, ב־20 בחודש, יצדיעו אמני ישראל להיכל התרבות, והם הלקוח הגדול השני (אחרי הפילהרמונית שהיא בסטטוס של חצי בעלת הבית), ועד סוף השנה מתוכננים עוד אירועים רבים.

קצת מגוחך לחגוג יום הולדת לאולם, שאינו מוסד ובעצם אינו מייצר תרבות. אבל זו המסורת שלנו. גם פתיחת ההיכל היתה גאלה גדולה, וגם מוצגת יובלו. גדולתו של ההיכל היא בכך שהוא ביתה של הפילהרמונית, ובכך חלק מן המוניטין שלו (התרבותי). החלק האחר נובע מכך שאין בכל אזור גוש דן אולם בעל מספר כזה של מקומות. המאפשר סיכוי לרווחיות למופעי יבוא גדולים, ומעניק סטאטוס תרבותי לאמני בידור ישראלים הגדולים לא פחות.

רן שחורי, הסוקר את המפעל הארכיטקטוני של זאב רכטר בספר חדש (הוצאת "כתר" והקיבוץ המאוחד, והמועצה לתרבות ואמנות), כותב על ההיכל, שנבנה בין השנים 1951–1957, בתכנון משותף של יעקב רכטר ודב כרמי, "שיש בו — מול בנייני האומה המונומנטלי בירושלים — גם פתיחות ושקיפות, בשל הזכוכית הרבה שבחזיתו. וגם צניעות, המתבטאת בנמיכות קומתו ליד בניין "הבימה" או בנייני המגורים של רחוב הוברמן. אולי זו ההולין של תל אביב לעומת קדושת ירושלים, או דקות הרגש של האמנות מול הוד רוממותו של החזון הלאומי".

אבל. לבד מערכו הארכיטקטוני היותו ביתה של התזמורת ומשאת נפשם של אמרגנים ואמנים (שאינם יכולים לשריין בו תאריכים זמן רב מראש, כי התזמורת רואה עצמה זכאית לשלוט בתאריכים לצרכיה), צריך להודות שיש לאולם זה לא מעט מגרעות, ביחוד בכל מה שקשור למופעים שלא יועדו ישירות לתזמורת. כל הניסיונות לעשות באולם זה תיאטרון או מחזמר או אופרה (ולפעמים אפילו באלט) נתקלים תמיד בקשיים הנובעים מעיצובו של ההיכל, שהוא בראש ובראשונה אולם קונצרטים. בכל מקרה אחר פגמיו רבים.

בשנים האחרונות נערכים בו שינויים רבי־משמעות: מכניסים מיזוג לאכסדרה, הגדילו את השירותים (לפני שירותי הנשים עדיין משתרך תור גדול בהפסקות), הוסיפו מעקים במדרגות הרחבות. ההנהלה של ההיכל (בראשותו של אברהם סופר) ניכרת עתה יותר בתפקודו של הבית. גם ביוזמות אמרגניות משלה. כשהמגמה היא לא להשאיר את האולם ללא פעילות. אולם ריק לא רק שאינו מרוויח — הוא מפסיד.

אופרה בהיכל היא כמעט קריעת ים סוף. לעומת זאת, אם רוצים להדליק נרות בהופעת פופ, או לרקוד סמבה בהופעה ברזילאית או סתם לצרוח בהתלהבות אצל שלום חנוך, גם זה לא בדיוק המקום, אבל זה מה שיש.

צעירים מתבגרים

הפילהרמונית הצעירה לעונת פעילות

הבעיה עם צעירים היא שהם לא צעירים לנצח. מתזמורות הפילהרמונית הצעירה שהתגבשה בעונת הפעילות הקודמת מנגנים כבר נגנים אחדים בתזמורות הבוגרות בארץ. הגאווה הגדולה היא על שניים מנגני הפילהרמונית הצעירה שהשתלבו בפילהרמונית הבוגרת, בקבוצת הצ'לי והוויולות.

אבל פירושו של דבר הוא שעכשיו צריך למלא את השורות ולגבש את התזמורת מחדש. כעת נערכים מבחני הקבלה לנגנים צעירים, הלומדים בקונסרווטוריונים ובאקדמיות למוסיקה, ומספר הקופצים על כל כסא גדול בהרבה ממספר הכסאות הפנויים. יש גם בעיות לוגיסטיות לא פשוטות: נגני כלי־נשיפה מעולים מנהריה. אם יתקבלו לתזמורת, יחייבו היערכות לוגיסטית מסובכת לקראת כל קונצרט או מחנה אימונים.

מחנה האימונים הקרוב של התזמורת הפילהרמונית הצעירה יתקיים השבוע בקיבוץ הזורע. במשך ארבעה ימים גדושים יעבדו, עם חברי הסקציות השונות, נגנים ראשיים של הפילהרמונית המבוגרת: חיים טאוב, דניאל בנימיני, מיכאל הרן, פטר מארק, זאב דורמן ומיכה דייויס. על קטעי ה"טוטי" יעבדו במשותף שלום רונלי־ריקליס, שהביא את התזמורת עד הלום, וזאב דורמן שירש את תפקידו של רונלי־ריקליס בתזמורת הבוגרת.

בשבת בבוקר יגיע לקיבוץ הזורע זובין מהטה, וב־12 יניף את השרביט לביצוע הסימפוניה הרביעית של צ'ייקובסקי.

חודש נובמבר, לאחר מחנה האימונים והגיבוש, יהיה רצוף קונצרטים בתל־אביב ובירושלים. באירועים שהולכים נערכים על ידי אירגונים התנדבותיים. באחד מהם, האירוע השנתי של אגודת סיסטיק פיברוזיס בישראל, ישתתף כסולן גם דוויד פישר, שהופיע כבר בעבר עם הפילהרמונית הצעירה. אבל זה היה בזמנים שלפני "עלובי החיים". סולנים אחרים עם התזמורת יהיו הבכירים רופי שילות ויונתן בריק שהוא הנגן הראשי בה.

לקראת יום העצמאות מתוכנן לתזמורת הסיור הראשון שלה בחו"ל. היא אמורה לנגן בגרמניה, בין השאר במסגרת שבוע המיוחד לישראל, לקראת יום העצמאות הארבעים.

עבודת השחקן על עצמו

סדנה חדשה המשלבת טכניקות טיפוליות בתהליך היצירה

"עבודת השחקן על עצמו" היא אולי הכותרת הידועה ביותר בספרות העוסקת בעבודת השחקן. זהו ספרו של קונסטנטין סטניסלבסקי, אבל לא לכך מתכוונים הבימאי תמן שניר והפסיכולוג עמוס צור בסדנה שהם מתכוונים לקיים בסמינר הקיבוצים, תחת אותה כותרת.

תת־הכותרת של הסדנה מביעה על ההבדל: "שילוב טכניקות טיפוליות בתהליך היצירה". שניר נתקל בנושא הפסיכודרמה בארה"ב, כאשר השתלם באופרה של בוסטון. הוא למד את נושא הפסיכודרמה בסדנאות שהתקיימו בנורבגיה, ובקרוב הוא מתכוון להשלים את התואר שלו בנושא. הסדנה היא ניסיון — שלו להעביר את מה שלמד לשחקנים ומורים בבתי ספר למשחק. עיקר התורה כולה, שקל יותר לדבר עליה מאשר להגשים אותה, הוא הרעיון שכאשר השחקן מגלה את עצמו, ואת המחסומים השונים באישיותו, מאפשר לו הדבר לשפר את עבודתו על הדמות. שהרי מה שהשחקן נדרש לעשות הוא להשתנות מדמות לדמות, ודפוסי ההתנהגות, חשיבה ורגש שלו הם המקדמים או המעכבים את תהליך יצירת הדמות.

המסגרת הקבוצתית שבה מתכוונים שניר וצור לעשות את העבודה הזאת גם היא תשובה למסורת הסדנה, כי הרי כל עבודת היצירה של השחקן מתבצעת בסופו של דבר במעמד קהל ובנוכחות פרטנרים על הבימה.

אחת הבעיות העיקריות הניצבות בפני מארגני הסדנה היא בחירת המשתתפים (בין 12 ל־16 משתתפים). אילו היה מדובר במסגרת טיפולית רגילה, היה עליהם לקבל את כל הפונים. אילו היו עוסקים בסדנה תיאטרונית רגילה, היו בוחרים את המשתתפים על סמך הכשרון בלבד. כאן נדרש שילוב של רגישויות אישיות מסוימות עם הכשרון הנדרש לשחקן כדי שיוכל לעשות שימוש בהתנסות האישית לצורך עבודה יצירתית על דמות, ולא רק לצורך האישי של טיפול עצמי. אם לא יצאו מסדנה זו שחקנים טובים יותר, לפחות יהיו אלה שחקנים המודעים יותר לעצמם, וזהו דבר חיובי לכשעצמו.

ב־21 באוקטובר יערך מחזור שני של ראיונות, הסדנה עצמה אמורה להתחיל בדצמבר 87 ולהמשך עד יוני 88. היא תתקיים בסמינר הקיבוצים, שהסכים לשחרר את שניר לצורך סדנה זו מן ההוראה לתלמידי שנה א' בבית הספר למשחק.

מכון ון ליר בירושלים

תכנית הקונצרטים

1. 24 באוקטובר 1987 קונצרט בטהובן
2. 14 בנובמבר 1987 קונצרט מיצירות הבארוק
3. 5 בדצמבר 1987 קונצרט שוברט
4. 2 בינואר 1988 האסכולה הוינאית החדשה
5. 20 בפברואר 1988 רסיטל עם הכסטרנית שושנה רודיאקוב
6. 12 במרץ 1988 רסיטל של עוזי ויזל — צ'לו, ואריק ויזל — פסנתר
7. 7 במאי 1988 מוסיקה בריטית מהמאה העשרים — THE Poet's Eco; A Song for the Lord Mayor's Table
8. 11 ביוני 1988 קונצרט מוסיקה סלאבית מהמאה ה־19
9. 2 ביולי 1988

עיריית תל־אביב־יפו

לידיעת הציבור

עיריית תל־אביב־יפו מחליפה את הכבל הזנת קרקעי שמחבר את מרכז הבקרה לרמזורים עם הצמתים המרומזרים בדרום מרכז העיר עקב פגיעתו.
בזמן החלפת הכבל בין התאריכים 19.10 — 27.10.87 הרמזורים לאורך רחוב אלנבי, עליה, נחלת־בנימין, דרך יפו והרצל יפעלו בצורה עצמאית ללא תיאום ביניהם.

נוסע לחו"ל
שמור על מכוניתך
וחסוך כסף ודאגות

CAR-INN שרות בלעדי לבעלי רכב הנוסעים לחו"ל
מקבוצת שוקים חדשים, החברה לפיתוח שוקים בע"מ
צלצל עכשיו 03-9330833
והבטח למכוניתך מקום בחגים

עיריית חיפה — מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-640775 —
פר־433
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר ברנהרד ברנס — לאשר בדיעבד שינוי יעוד המהווה שימוש חורג ממבנה תעשיה למסחר. ברחוב שלמה בן־יוסף חלקה 75 בגוש 11665, מפרץ חיפה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יגנביץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/87/652
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר דורון שימה וגילה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 110 חלקה 14.13 ברח' של ארנונה, רחוב ליב יפה בירושלים והיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 3.30% מעל 50% המותרים. הקלה בקווי הבנין הצדדיים צפוני והדרומי בשיעור של 10 ס"מ.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200 ל־1400
אברהם כחילה — מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי אור־יהודה — אזור
הודעה בדבר הפקדת תוכנית מתאר מא.א.133 אור־יהודה
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה לתכנון ולבניה אור יהודה — אזור הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מס' מא.א. 133 שינוי לתוכנית מס' מא.א. 109.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 6228 חלקה 14, 15, חלק מחלקות 16, 13, 18.
גוש 6485 חלקות 50, 51, 52, 53, 72, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 125 חלק מחלקות 91, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 121, 122.
גוש 7214 חלק מחלקה 77.
גוש 7215 חלקה 60.
גוש 7212 חלקות 40, 54.
עיקרי מטרות התכנית:
א. הפיכת שטח חקלאי של כ־198.0 דונם לאזור המגורים הצרכי באור־יהודה.
ב. קביעת אזורי השמושים השונים.
ג. תכנון והתוויית רשת דרכים כמסומן בתשריט.
ד. קביעת השטחים לבניני ציבור ושטחים צבוריים פתוחים.
ה. קביעת שטחים לפסוח.
ו. קביעת תקנות הוראות בניה לאזורים ולשטחים כנ"ל.
ז. איחוד וחלוקה בהתאם לסימן ז' בחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
כל המעונין רשאי לעיין בתכנית ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים, בלוויית תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי מוצא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

דחפון
שרות הודעות ... של דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

כינוס עולמי
מדיניות דמוגרפית יהודית
ימים ב'-ה', כ"ו-כ"ט תשרי תשמ"ח (19-22 באוקטובר 1987)
מכון ון־ליר, רח' ז'בוטינסקי ירושלים

יום ב' כ"ו תשרי תשמ"ח (19-10-87)
פתיחה חגיגית: אולם רבקה קראון — תיאטרון ירושלים
פותח: יו"ר הכינוס — פרופ' יצחק ורשבסקי
ברכות: נשיא המדינה — מר חיים הרצוג
יו"ר ההנהלה הציונית — מר א.ל. דולצ'ין
שר העבודה והרווחה — מר משה קצב
ד"ר ישראל זינגר (מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי)
דברים: האוכלוסיה היהודית בעולם: מגמות ומדיניות
יו"ר הכינוס — פרופ' רוברטו בקי
תכנית אמנותית

יום ג' כ"ז תשרי תשמ"ח (20-10-87)
נושאי דיון
- המצב הדמוגרפי והמגמות באזורים שונים בעולם
- המשכיות העם היהודי
  - א. היבט היסטורי — המשפחה המסורתית כבסיס לקיום היהדות לדורות
  - ב. היבט עכשווי
  - ג. מבט לעתיד
- מדיניות דמוגרפית בישראל
- קהילות יהודיות במזרח אירופה
  ראשי ונציגי קהילות יהודיות: בולגריה, הונגריה, יוגוסלביה, מזרח גרמניה, פולניה, צ'כוסלובקיה, רומניה

יום ד' כ"ח תשרי תשמ"ח (21-10-87)
נושאי דיון
- דוח על ממצאים ראשונים של הסקר על הגורמים המשפיעים על נישואין ופריון בישראל
- מדיניות דמוגרפית בתפוצות
- קיום מנחים לטיפוח המשפחה היהודית בתפוצות
- קיום מנחים לשמירת קהילות יהודיות בתפוצות
- הבטים רלוונטיים של החינוך היהודי
- פעולות חינוכיות האחרות לעזרת המשפחה והנחלת התודעה היהודית לדור הצעיר
- פעולות בקרב הנוער, בקמפוסים ובגילאי דור ההמשך
דברים: מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ — מר שמעון פרס

יום ה' כ"ט תשרי תשמ"ח (22-10-87)
נושאי דיון
- בעיות הקשורות לפיזור הגאוגראפי של היהודים בתפוצות
- מקום השירותים הקהילתיים ביחס לפיזור האוכלוסיות היהודיות
- חיזוק המודעות הציבורית למצב הדמוגרפי והשלכותיו
- כלים של הסברה כאמצעים המשפיעים על מודעות ציבורית
- דיון על חיזוק המודעות הציבורית
קבלת פנים בכנסת בחסות יושב ראש הכנסת מר שלמה הלל
דברים: מר שלמה הלל
מר עקיבא לוינסקי
ברכות: גב' ברניס טננבאום
פרופ' סידני גולדשטיין

המרכז הישראלי לניהול
למנהלי ארגונים ומפעלים
הזמנה להצגת נושאים
בכנס החמישי ליישום חידושים בניהול
מתוך שאיפה להרחיב את מגוון העבודות שיוצגו בכנס ולהבטיח רמה איכותית נאותה, החליטה ועדת השיפוט לאפשר ליותר מנהלים ואנשי מדעי הניהול להשתתף בכנס החמישי ליישום חידושים בניהול.
ניתנת האפשרות להגיש הצעת נושא עד 30 באוקטובר 1987.
תוגשנה עבודות בתחומים הבאים:
★ פיתוח ושינויים ארגוניים ★ התקדשות ארגונית ★ מערכות מידע ומיחשוב ככלי ניהולי ★ תכניות יישומיות וחדשניות בתחום הניהול ★ גישות בניהול פעילות עסקית ★ מימון וניהול פיננסי בתנאי אי ודאות ★ הבראת מפעלים כושלים ★ ניהול תעשייתי; ניהול בנקים; ניהול ייצור; מסחר בינלאומי; תכנון בקרה ופיקוח ★
פרסים לחברי הצוותים הזוכים:
★ פרס ראשון: מלגת השתלמות בחו"ל הכוללת 2 כרטיסי טיסה לאירופה (ללא מסים) ומענק בסך 1000 ש"ח.
★ פרס שני: כרטיס טיסה לאירופה (ללא מסים)
★ פרס שלישי: מלגת השתתפות בפעולות הדרכה של המרכז הישראלי לניהול בערך של 500 ש"ח
כרטיסי הטיסה בנדיבות ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ
לפרטים נוספים, הנחיות וייעוץ נא לפנות ל' המרכז הישראלי לניהול, ת.ד. 33033 ת"א 61330 טל 03-257202
בחסות בנק לאומי ועיתון הארץ

לקראת "מהפכה תעשייתית" בטכניון?

מאת ירח טל

הנשיא החדש של הטכניון, ד"ר מקס רייס, בא מהתעשייה ורוצה לגשר על נתק מסוים הקיים בין התעשייה לטכניון • בדרכו למימוש אתגר זה עליו להתגבר על שורה של מכשולים מבית — כמו: חופש אקדמי, תקנות אקדמיות שמרניות וקשוחות והגמוניה של פרופסורים

זו כבר מסורת שהטכניון הוא הראשון מבין המוסדות להשכלה גבוהה הפותח את שנת הלימודים האקדמית. היום יוחל בלימודים כשמונת אלפים סטודנטים — כ־6000 לתואר ראשון (1398 מהם סטודנטים חדשים) ו־1928 לתואר מגיסטר ודוקטור (600 מהם חדשים).

השנה נפקד מקומו של צליל צורם, שליווה בשנים האחרונות כל פתיחת שנה אקדמית בטכניון — קינה על מצב תקציבי קשה, "שמאיים על עתיד המוסד". בהשוואה לאוניברסיטאות אחרות (אולי להוציא את מכון וייצמן), מצבו הכלכלי של הטכניון השנה איתן, כך לפחות מעיד נשיאו ד"ר מקס רייס. ראיה לכך יש בעובדה, שהנהלת הטכניון החליטה לגבות השנה שכר לימוד בשיעור שקבעה הממשלה (1320 דולר), הנמוך בכ־700 דולר מדרישת שאר האוניברסיטאות.

לדברי רייס, תקציב הטכניון השנה מאוזן פחות־או־יותר והטכניון מקווה אף להרחבות בספירת שיגיעו בצורת תרומות מחו"ל ובמימון למחקרים. באחרונה זה שנים רבות מתכננת הנהלת הטכניון להשקיע סכומי כסף ניכרים בחידוש ציוד מעבדות והוראה, בתוספת למעונות לסטודנטים, ועוד.

ההקפדה על שמירת תקציב מאוזן בכל מחיר עלתה לטכניון בסטגנציה מסוימת. מחסור בתקנים לא איפשר הזרמת דם חדש — סגל אקדמי צעיר — למוסד, שהגיל הממוצע של הסגל האקדמי הבכיר בו הוא גבוה וחלקו עומד על סף פרישה. בשנים האחרונות כמעט שלא פותחו תחומי הוראה ומחקר חדשים ורק עתה, אולי באיחור מה, דנים בטכניון על פיתוח תוכניות בין־תחומיות לצרכי הוראה ומחקר, כמו ביוטכנולוגיה, ניהול הנדסי לתעשיות עתירות־ידע ועוד.

ניסיון עשיר בתעשייה

הטכניון נושא בתואר "מכון טכנולוגי לישראל". באיזו מידה הוא אכן תורם לפיתוח התעשייתי בישראל? בטכניון ישיבו לשאלה זו בנתון המרשים, ש־75% מכלל המהנדסים בארץ הם בוגרי הטכניון ולא יעלה על הדעת פיתוח תעשייתי ללא מהנדסים בוגרי הטכניון. אך תשובה זו אינה משקפת את המציאות בכל־לותה. הטכניון, כמו כל מוסד אקדמי, עוסק בצד ההוראה גם במחקר ולעתים גם בפיתוח. דומה כי בתחום זה יש מקום לעשייה רבה יותר מצד חוקריו. מעט מאוד הם הפיתוחים התעשייתיים שנולדו בבית־היוצר של מעבדות המחקר בטכניון; מספר הפטנטים הרשומים על־שמם של חוקרים מהטכניון בטל בשישים. בשיחות עם תעשיינים עולה תמיד הטענה שמהנדס בוגר הטכניון המגיע למפעל אינו יודע לעתים צורת מיכשור תעשייתי אלמנטרי, ויש להכשירו על חשבון המפעל כדי שיתאים לעבודה בתעשייה.

אלה שמכירים על בוריו את ד"ר מקס רייס (60) לתפקיד נשיא הטכניון, בוודאי ציפו כי יצליח לקרב בין התעשייה לטכניון ולגשר על הפערים הקיימים בין השניים. ד"ר רייס מכהן בתפקידו רק כשנה וקשה בינתיים לדרוש ממנו תוצאות לפעילותו, אולם עיקר תוכניותיו קשורות להידוק המחקר היישומי בטכניון, "עם הפנים לתעשייה". ואין בכך תימה: ד"ר רייס משלב בהכשרתו ובניסיונו העשיר את התעשייה והאקדמיה. את השכלתו רכש באנגליה, במיטב האוניברסיטאות. הוא נושא בתואר דוקטור בהנדסה כימית. השתלם בקורס לניהול מתקדם באוניברסיטת הארוארד בארה"ב ובמשך שנים עבד בתפקידי ניהול שונים בקונצרן "כימיקלים לישראל" (כי"ל), שימש כמנכ"ל "דשנים וחומרים כימיים", יו"ר מועצת מנהלים של חברת "ויסקו כימיקלים", מ"מ מנכ"ל "מילס ישראל", יזם ויו"ר מועצת המנהלים של חברת פמ"א לפיתוח פטנטים בנגב, יו"ר מועצת המנהלים של "חברת התפלת המים בישראל", של "כי"ל תעשיות" ושל תמ"י, חברת המחקר של כי"ל.

התפקיד הבכיר ביותר בתעשייה שבו כיהן היה סגן מנהל בכיר ומ"מ מנכ"ל קונצרן כי"ל, חברה המחזיקה ביותר מתריסר חברות־בנות בארץ ובחו"ל ושמחזורה השנתי מסתכם בכ־800 מיליון דולר.

הגדלת נתח המחקר היישומי

איך הוא תעשיין הנקלע למגדל־השן האקדמי? ד"ר רייס מעיד על עצמו כי השתלב היטב והוא זוכה לשיתוף פעולה מצוין מצד עמיתיו, הפרופסורים. בדבריו יש מידה מרובה של "הזולקה" המציאות, מיד עם כניסתו לתפקיד זכה לשיעור מידי הפרופסורים, שלימדוהו מיהו בעל הבית האמיתי בטכניון. סנאט הטכניון דחה את מינוי מועמדו של ד"ר רייס לתפקיד המשנה לנשיא הטכניון לעניינים אקדמיים (סגל"א), פרופ' כוכבי מהפקולטה להנדסת חשמל, והסגל בחר תחתיו בפרופ' זקי ברק מהנדסת־מזון.

ד"ר רייס מייחס את כישלונו בעניין זה ל"חוסר ניסיונו" בהליכי המינויים בטכניון, אולם הוא אינו מסתיר את חוסר שביעות רצונו מדרך בחירתם דיקאני הפקולטות. ברצונו להביא לכך שהדיקאנים לא ייבחרו עוד בידי מועצות הפקולטות, אלא ימונו בידי ועדה מקצועית שתפעל ליד הנשיא ותהיה משוחררת מלחצים ומשיקולים אינטרסנטיים של חברי סגל הפקולטות. במצב כיום, שבו הדיקאנים שואבים את סמכותם ממועצות הפקולטות, מתקשה נשיא הטכניון לנהל, טוען ד"ר רייס. ד"ר רייס רוצה להנהיג שינוי גם בתקנון האקדמי: לפשט ולהחיש את הליכי הקידום ואישור המינויים של חברי סגל וכן להקל בעומס הלימודים המוטל על הסטודנטים.

במוסד שמרני כמו הטכניון, הצלחתו לשנות בתחומים אלה תיחשב בהחלט מהפכה. אך סיכוייו אינם נראים ורודים. ד"ר רייס מודע לפחות למכשול רציני אחד העומד בדרכו: "החופש האקדמי". בסיסמה זו מנופפים פרופסורים בכל הזדמנות, כשצריך ולא צריך.

משימה נוספת שהועיד לעצמו היא הגדלת נתח המחקר היישומי בטכניון. מניסיונו בשני התחומים, תעשייה ואקדמיה, למד שלעולם לא תהיה ביניהם התאמה מוחלטת. ישראל בעניין זה נמצאת, לדבריו, במצב טוב יותר מאשר מדינות מפותחות באירופה, אולם עדיין יש מקום לשיפור. הוא אינו מאמין בהכוונה מלמעלה, ממשרדים ממשלתיים, של הפיתוח המחקר האקדמי: "זה אולי עובד ביפאן, אם כי גם שם יש כבר שינוי בעניין זה, אך לא בארץ".

הטכניון, לדעתו, יכול לתרום את תרומתו לתעשייה בכמה תחומים. האחד, שבוגר המוסד יגיע לתעשייה כשהוא מוכן יותר לעבודה בה. לשם כך יש להוסיף נושאי לימוד הכשרה חדשים, כמו מינהל ושיווק.

לדעתו, יש לפתח דיאלוג הדוק יותר עם התעשייה. "לא שהתעשייה תכתיב את הסילבוס האקדמי בטכניון, אבל הטכניון צריך להיות כל הזמן עם היד על הדופק התעשייתי ולהתאים עצמו מבעוד זמן לשינויים המתפתחים במשק".

ד"ר רייס מצדד בכך שחברי סגל אקדמי יעסקו יותר בייעוץ לתעשייה. הוא היה רוצה לראות בשינוי תנאי השבתון בכל הקשור למיסוי, כך שחברי סגל יעשו את השתלמויות שלהם לא בחו"ל אלא בתעשייה בארץ. הוא גם פועל להקמת חברות משותפות למוסד הטכניון, לחוקרים מהטכניון וליזמים פרטיים לשם פיתוח מוצרים פרי מחקר של חברי סגל הטכניון. ניצנים ראשונים בתחום זה נראים ברמות שלוש חברות כאלה.

המדד לבדיקת מידת מעורבותו של הטכניון בתעשייה הוא היקף המחקר היישומי הממומן והמבוצע על־ידו. בשנה זו נרשמה ירידה בהיקף המחקר הממומן בהשוואה לשנה שעברה, ואין בכך פלא כאשר 75% מההכנסות ממחקרים אלה מקורם במשרדי ממשלה בארץ (כמובנית ממשרד הביטחון). זו הסיבה שהטכניון פועל כעת להגדלת נתח המחקר הממומן על־ידי גורמים בחו"ל, בעיקר ארה"ב. לצורך כך חתם באחרונה על הסכם עם משרד עורכי־דין מהגדולים בוואשינגטון (משרד עו"ד ארנולד פורטר), שיפעל תמורת עמלה ותגמולים לגיוס כספים מקרנות אמריקאיות, למימון מחקרים שיבוצעו בטכניון.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

פלישתינאים או ישראלים?

באחרונה התעורר ויכוח אקדמי בעניין הערבים אזרחי ישראל. כיצד לכנותם — פלשתינאים אזרחי ישראל, ערבים ישראלים, או ערבים אזרחי ישראל? הוויכוח עלה לכותרות בעקבות סימפוזיון הבחירות של התנועה המתקדמת לשלום, שניסתה בצורות שונות להדגיש את שורשיה הפלשתיניים. בימים האחרונים עלה העניין מחדש בוויכוח המתגלע בין אנשי רקח והמתקדמת.

אנשי רקח יזמו ויסדו ארגון סופרים ושמו "התאחדות הסופרים הערביים". לעומתם יזמו אנשי המתקדמת ארגון מתחרה ושמו "אגודת הסופרים הפלשתינאים". בקצרה, הוויכוח על זהותו ושמו של המיעוט הערבי בישראל נמצא בעיצומו, ויש מקום לסברה כי התיבה "פלשתינאים" תחזור לשימוש יום־יומי בקרב ערביי ישראל אחרי הפסקה של עשרות שנים.

אבל נראה שהוויכוח אינו ביטוי לתהליך אמיתי של התקרבות בין הציבור הערבי בישראל לאחיו בשטחים או מעבר להם. בגבולות הקו הירוק אין כל סימן לתמיכה המוקרת את השטחים. אנשי רקח בנצרת ארגנו חבורה של נושאי שלטים בגנות הכיבוש. עשרות בודדות של צעירים עמדו שעה קלה בפתח בקך הפועלים והתפזרו לאחר שצולמו. שאר המפלגות הפוליטיות עשו פחות מזה. הן הסתפקו במאמרי מערכת ובזק שפכו אש וגופרית נגד פעולות כוחות הביטחון בשטחים — ובזאת יצאו ידי חובה.

נושא אחד ויחיד עורר תגובה ממשית: ניסיון "נאמני הר הבית" לחדור לאזור המסגדים המוסלמיים במזרח ירושלים. ההתנגשויות עם הציבור המוסלמי באיזור עוררו זעם בקרב כמה ראשי מועצות של דרום אזור־המשולש. הם יזמו כנס חירום של הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, ניסחו גינוי, והחליטו על משלחת מחאה לראש הממשלה ולשרים נגד הפגיעה באתרים הקדושים. הוחלט גם להכריז על שביתה של שעתיים ברשויות הערביות, לקרוא למטיפים במסגדים ובכנסיות להזעיק לעניין השמירה על האתרים המקודשים, ולדרוש מהממשלה לכבד את רגשות המאמינים.

בכנס הארצי המתוכנן ל־24 לחודש זה, שידון בענייני התקציב השוטף של הרשויות המקומיות, יעלה העניין מחדש. האין בכך כדי ללמד על זהותם של אזרחי ישראל הערביים? אילו היו ההתנגשויות הדמים ברצועת עזה, בראמללה ובמזרח ירושלים כה חשובות לראשי הרשויות, לא היו דנים בהן בדרך אגב, בכנס על תקציבים של הרשויות המקומיות.

שערוריה בכנסיה (ג')

זאת הפעם השלישית שעולה כאן פרשת השערורייה בכנסייה הקתולית־יוונית בגליל, שהתחילה בסדרת האשמות מצד שלושה גברים מכפר פסוטה נגד בן כפרם, האב פאוזי חורי.

בשלב ראשון, מתברר, נערה השדלישייה באב אמיל שופאני, ידידו של חורי במאבק על סמכויות הבישוף. הבישוף מקסימוס סלום הקים ועדת חקירה שלא השתכנעה מהעדויות נגד האב פאוזי חורי וסירבה להרשיעו בהתנהגות לא מוסרית. להיפך, הוועדה מצאה כי היריבות בין שני הכמרים היא שגרמה את ההאשמות נגד חורי.

אך הבישוף סלום דחה את מסקנות הוועדה שמינה בעצמו, החליט להרחיק את האב פאוזי חורי מתחומי השפעתו ולשלוח לפטריארך הכנס ברומא כדי להרגיע את העדה ולשים קץ למריבה הקולנית בין השניים. אך תקוותו של הבישוף נכזבה. בטרם יצא חורי את הארץ נערך כנס של מאות מאמינים מיישובים רבים בגליל, שקיבל החלטות בגנות צעדו של הבישוף המבעיס את האיש היוצא וכאי על ידי ועדת חקירה שהוא עצמו מינה ובראשה עמד הבישוף של ירושלים ד"ר לוטפי לחאם. החברים בה היו חמשה מבכירי הכמרים בעדה. משתתפי הכנס ארגנו למחרת היום הפגנה בחצר הבישוף ברחוב הגפן בחיפה. הוא לא קיבל את המפגינים וסגנו הישיש והמקובל, האב באסיר ליוס לחאם, קידם את פניהם וניסה להרגיעם. הוא הבטיח להם כי מעבר דים הסדר הנועד לספק את כל הצדדים.

משתתפי ההפגנה לא הסתפקו בכך. הם הקימו משלחת המונה תריסר אישים, שתיסע לרומא כדי לנסות ולהשפיע על הפטריארך חכים. חברי המשלחת עומדים לחזור בימים הקרובים, אבל מרומא הגיעו ידיעות כי הפטריארך עומד להקים ועדת חקירה חדשה שתבדוק האשמות הדדיות שהועלו נגד האב חורי, ובין השאר טענות בדבר שימוש חורג בכספי ההקדש הכנסי.

הכנסייה הקתולית־יוונית, הגדולה בעדות הנוצריות בישראל, עוברת טלטלה של ממש. השנייה בהיסטוריה הקרובה של כנסייה זו. לפני עשר שנים הודח הבישוף יוסף ריא לאחר שנחשד בניהול כושל של רכוש ההקדש.

עניין המחייב בדיקה

למוסלמים אזרחי ישראל אין מוסד חינוכי להכשרת אנשי דת למילוי תפקידים חיוניים בעדה. עשרות צעירים מוסלמים הצטרפו בעשור האחרון למכללות דתיות בשכם, מזרח־ירושלים או חברון וחזרו עם מטען רגשי חזק הקשור לחוויותיהם בערים אלה והתעמתויות בין כוחות הביטחון לעמיתיהם במכללות. עם שובם לכפריהם סייעו צעירים אלה להזזק תהליך החזרה אל הדת של צעירים מוסלמים רבים, בצירוף עיונות חוקה.

עתה עושים ראשי הציבור הזה להקמת מוסד מוסלמי־מקומי לחינוך בניהם והחליטו כבר על המקום שבו יוקם: בעיירה טייבה, המונה כיום למעלה מעשרים אלף תושבים. בינתיים הצליחו לקבל הבטחה מן השייח סעד אל דין עלמי, מראשי הקהל המוסלמי במזרח ירושלים, לממן את המכללה. בטקס הנחת אבן הפינה למכללה, שהיה לפני שנה, הבטיח אל עלמי בתפילה חגיגית כי הוא מוסר סכום של מאה אלף דולר כתשלום ראשון עם ברכת הדרך.

אבל לאחר הנחת אבן הפינה נתקעו העניינים והדבר לא נעשה בשטח. מקורות בטייבה אמרו כי סכסוכים פנימיים מעכבים את העבודה. השייח אל עלמי אמר כי אינו יודע מה מעכב את הביצוע וכי יבקר בטייבה כדי לסייע לוועד היזום. יו"ר הוועד וראש המועצה המקומית בטייבה עבד אל לטיף חביב אמר כי אין חילוקי דעות,

מיעוטים משני צדי החומה

מאת נורית כהנא

ברלין, המערבית והמזרחית כאחד, מושכת אין ספור פליטים ומהגרים מהעולם השלישי • סמינר ראשון מסוגו בתחום רב־מחלוקות זה התכנס בעיר החוגגת 750 שנה לייסודה

יחסה של החברה הגרמנית למיעוטים החיים בקירבה הוא אבן בוחן למידת התרחקותה מעברה הנאצי. סמינר ראשון מסוגו בעניין זה התכנס לא מכבר מטעם קרן פרידריך נאומן הגרמנית לטיפוח מודעות דמוקרטית. הסמינר נועד ליידע קבוצה עיתונאים, שלושה חוקרי מדעי החברה, שני עובדי קהילה ממשלתיים, מחנך ופליט, ובד בבד ביקשו מארגניו לשמוע את דעותיהם והתרשמויותיהם של המשתתפים. "הזמנו אתכם לא רק כדי להציג בפניכם את בעיית המיעוטים, אלא כדי שתתרמו לנו מאבחנותיכם", אמר יזם הסמינר ומארגנו פטר וולקה.

נושא הסמינר, הכלול באירועים לציון מלאת 750 שנה לברלין, עורר הסתייגויות בקרב כמה פוליטיקאים מקומיים: מארגני הסמינר לא הצליחו להפגש עם נציגי המפלגה הדמוקרטית. עצבנות ניכרה גם בתשובות שסיפק להם מתאם ענייני המיעוטים בסנט הברלינאי, כריסטיאן קיוור. רק לאחר ששוכנע בכוונה האינפורמטיבית בשאלות ברגר השיטיכוט הפוליטי, הביע את עמדתו הזהירה של הסנט הברלינאי, בגבולות האפשר, בנושאי סוע, דיור, תעסוקה ופעילות בשעות הפנאי למיעוטים בעיר.

[illegible] המיעוטים בעיר זו [illegible] אפשר להשיג מנציגי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית ומנציגי הרשימה "האלטרנטיבית" (רשימה מקומית מטעם מפלגת הירוקים), ובהם חברת הסנט סבין סלטסייר־טשליך, טורקייה במוצאה — הנציגה היחידה של המיעוטים בסנט.

הסמינר, שהביא אורחים מארצות חוץ אל שכונות הזרים של ברלין היה בבחינת חריג באירועים שאורגנו לכבוד מלאת 750 שנה לעיר. רובם התקיימו במקומות "ייצוגיים יותר". תמונת המצב של המיעוטים בברלין — הם מהווים כיום 13 אחוזים מכלל שני מיליוני תושביה — משקפת במידה רבה את הבעייתיות במישור הגרמני הלאומי ובמישור הכלל אירופי: מחסור במקומות דיור, בתעסוקה קבועה לטווח ארוך, וקשיים בהשתלבות בתרבות.

המיעוט הגדול ביותר בברלין הם טורקים: 115 אלף איש. מהם 30 אלף כורדים, שהם, עם היוגוסלאווים המצויים בעיר במספר זהה, המיעוט השני בגודלו. לכורדים יש אזרחות טורקית והם אינם מוכרים כמיעוט לעצמו ולכן סובלים מבעיות פרוטליות. ניכרים גם מתחים בין בני המיעוט הטורקי ובין בני המיעוט הכורדי.

מתוך 32 אלף בני המיעוטים מיוגוסלאוויה היושבים בברלין, 2000 [illegible] למזרח־ברלין [illegible] יוגוסלאווים [illegible] קלה יחסית. לעומת כל אלה, מצליחים 12 אלף המהגרים הפולנים היושבים בברלין להתאים את עצמם בקלות לחברה הגרמנית. הם מתגוררים בשכונות שונות ומרגישים כה קרובים למולדת עד כי אינם טורחים לשמור את תרבותם. אל הכנסייה הפולנית האחת בברלין מגיעים רק כאלף מהם. בפגישה עם משתתפי הסמינר סיפרו נציגיהם כי הכנסייה שלהם מתערבת בענייניהם הפרטיים ובאורחות חייהם בצורה שאינה מקובלת על רבים מהם ולכן יש אצלם התרחקות מן הדת.

בקרב המיעוט הפולני בברלין ניכר שיעור גבוה של נישואין מעורבים עם גרמנים. אין להם בית ספר יהודי, אין שיעורים ללימוד השפה, ולמעשה אין הפולנים מוכרים כמיעוט תרבותי בפני עצמו.

לבד מהטורקים, הפולנים והיוגוסלאווים חיים בברלין 7000 יוונים ו־7000 איטלקים, מיעוטים ספרדיים ופורטוגלים קטנים יותר, וכ־30 אלף מחפשי מקלט מדיני. מספרם של מבקשי המקלט גדל מדי שנה. 58 אחוזים מהם אינם מוכרים על ידי השלטונות, ויש לכך השלכות על סיכויי [illegible] אנשים שלא קיבלו מקלט מדיני, אך מעמדם הוא בגדר "נסבל". מוכר לרוב מתושבי לבנון, המשתינים בברלין עד שהמצב במקומות מגוריהם ישתפר.

הד"ר ה.י. שלכר, מומחה לבעיות משפטיות של מיעוטים, מסביר כי יש רשימה "חיובית" של מדינות, שאזרחיהן מתקבלים בגרמניה, כמו מדינות דרום־אמריקה וטורקיה, ורשימה "שלילית", שעמה נמנות חלק מארצות ערב ואפריקה הצפונית. רשימות אלו אינן קבועות. לדוגמה: אפגניסטן נדדה בשנים האחרונות מן הרשימה ה"חיובית" לרשימה ה"שלילית". לדברי שלכר מתדפקים כ־100 אלף על שערי גרמניה מדי שנה, בניסיון למצוא מקלט מדיני. רשיון כניסה למדינה מותנה בכך שהמועמד אינו בעל דעות פוליטיות קיצוניות כגון חומייניזם. לפליטים הרוצים להתקבל כאזרחים גרמניים מן השורה אסור להיות מובטלים במשך פרקי זמן ארוכים ועליהם להוכיח גם בקיאות בשפה הגרמנית.

האישור הראשוני הניתן לכל זר הנכנס לגרמניה הוא אשרת תייר, שתוקפה שלושה חודשים. מיעוטים המשתייכים לרשימה "החיובית" יכולים להאריך את שהותם לשנה, לאחר מכן לשנתיים, ולאחר חמש שנים הם זכאים לרשיון עבודה קבוע. בכל שלב בתהליך ההארכה בוחנים את מעמדו של מגיש הבקשה מחדש, אין המשכיות או הסתמכות על בקשות קודמות.

שני קריטריונים קובעים את סיכוייו של בן מיעוטים לקבל אזרחות גרמנית: אי הסתבכות בפלילים ועבודה במסגרת חוקית. השענות תכופה מדי על מענקי רווחה מקטינה גם היא את הסיכוי לקבל אזרחות גרמנית.

גם במזרח־ברלין יש תושבים זרים, אך עליהם לא היה אפשר ללמוד בדרך ישירה. ניסיונם של מארגני הסמינר לתאם פגישות עם מעצבי מדיניות מן הצד השני של העיר לא עלו יפה. על המיעוטים במזרח ברלין ידוע שהם משתייכים לכמה קטגוריות: האחת, מחפשי מקלט מדיני — רובם צ'ילאנים. השנייה, בני מדינות המצויות במאבק לאומי השוהים בעיר לרגל ריפוי או רכישת חינוך גבוה. הרוב הגדול בהם הם וייטנאמים, אנגולים ואתיופים. קבוצה שלישית של זרים במזרח ברלין הם סטודנטים הרוכשים השכלה לשמה, ועמם נמנים תושבי מדינות אפריקה השחורה. במזרח ברלין שוהים גם מומחים משאר מדינות מזרח אירופה, במסגרת "אינטגרציה" סוציאליסטית, התורמים במומחיותם.

עניין המיעוטים בברלין נתקל, כמתברר, בשתי גישות סותרות. האחת, הגישה השלילית, היא נחלת פוליטיקאים ימניים. את הגישה השנייה, הביקורתית והפתוחה, מייצגים מארגני הסמינר, שרובו התנהל תוך כדי סיורים בשכונות המיעוטים ופגישות עם פעיליהם.

חמישה עשר השתתפו בסמינר, ושניים מהם, אגב, הגיעו לברלין באופנועים מיוגוסלאוויה: אוהלק, פליט יוגוסלאווי בפאריס, מרצה לפילוסופיה, ואוקן לטוויק, כתב העיתון הנורווגי "אפטן פוסטן" לענייני חוק ומשפט, העוסק בבעיית מיעוטים.

עם העיתונאים נמנה גם עורך בכיר ברדיו הממלכתי השוודי, אנדרס טנברג, עיתונאי ושדר רדיו אמריקאי מקליפורניה, הרי שפירה, ליובם שלך מצות מבין האקטו־אליה בטלוויזיה השוודית (שערכה סדרת תוכניות על מיעוטים בשוודיה), ואהרון לינדרוב מסוכנות הידיעות הנורווגית. נציג ארצות ערב היה מוחמד באזין מטוניס, מורה לגרמנית. השאר היו חוקרי חברה ומחנכים. תוך כדי לימוד נושא המיעוטים הפליטסות החולפת מידע על ארצות המוצא נחשפו סיפוריהם האישיים של המשתתפים בסמינר. לרוב היו אלה השלכות ממלחמת העולם השנייה: אחת המשתתפות גילתה שם פרידה כי אביה היה נאצי בכיר באחת ממדינות אירופה, כמו גם חלק ממשפחתה בגרמניה. אביה נגלה אחרי המלחמה וכיום כל עבודתה מכוונת למאבק ברדיפי מיעוטים ובגזענות. את העדויות סיפרה כי היא נושאה לכן מיעוטים בארצה שהיה טרוריסט לשעבר באחת ממדינות דרום אמריקה. אחר מחברי הקבוצה גילה כי הוא חולה אבוש ואחרת — עובדת קהילתית ומתרגמת ספרים שסיפרה ברגישות בלתי מצויה על הילדים שאיתם היא עובדת, בני מיעוטים נירוזים — היותה כך התבגר, קרבן לאלימות משפחתית קשה עד כדי נכות.

(רשימה ראשונה משתיים)

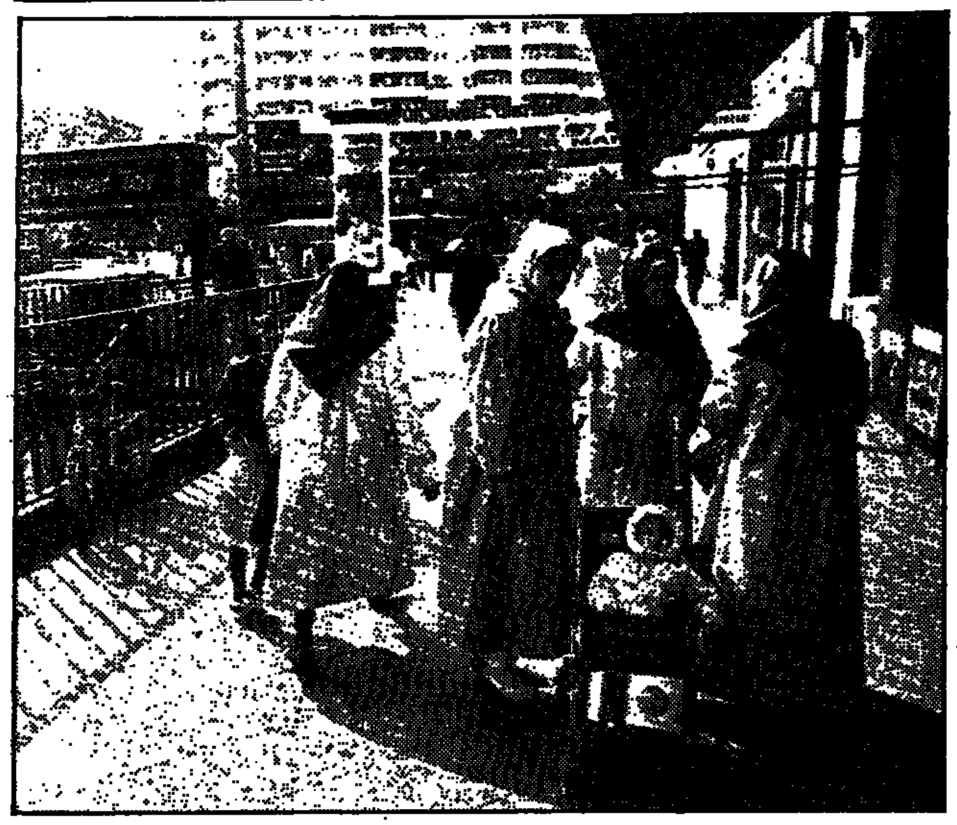

טורקים בברלין: אבן־בוחן לחברה הגרמנית

הפיליפינים: הקסם המועם של קורי

מאת מתיאס נאס

DIE ZEIT

מיוחד ל"הארץ"

אין חלופה דמוקרטית לקוראזון אקינו — אם היא תיפול, בקלחת הפוליטית והצבאית שגורמים רבים מדי בוחשים בה, תעמוד המדינה על סף מלחמת אזרחים

המשבר הנמשך בפיליפינים מתח את העצבים במאנילה עד לבלי נשוא: כוחות צבא נאמנים לנשיאה קוראזון אקינו עצרו שיירה של יחידות "מתקוממות", רק כדי לגלות כי הן היו בדרכן לשדה המערכה נגד ארגון הגרילה השמאלי "צבא העם החדש" (צבפ"א). באמרה כניסתה של נתתים לבסיס של חיל האוויר שממנו היו אמורים להיות מוטסים לפעולות נגד צבפ"א. בצבא הולכים וגדלים הבלבול והמבוכה. בבירה עוצרים הכל את נשימתם לנוכח גל שמועות חדשות על הפיכה.

הנשיאה, שמעמד ההגנה מסביב לארמונה תוגבר, עלולה לאבד את השליטה על המאורעות. קווי המערכה עדיין לא שורטטו במדויק, אולם הנטיות מתחילות להסתמן בבירור. המדינה בדרום־מזרח אסיה צועדת לקראת קיטוב דרמטי. קואליציית "כוח העם", שאיחדה את ההתנגדות למשטר העריצות של מרקוס בימיו האחרונים, התפוררה. האמצע הדמוקרטי, שנאסף סביב אלמנתו של המרטיר בניגנו אקינו, נמס כמו חלב קוקוס במחבת הפיליפינית. מאז נשא "כוח העם" על כתפיו את אקינו לשלטון לפני 19 חודשים, בוצעו חמישה ניסיונות הפיכה. לדעת הקרדינל סין, הארכיבישוף של מאנילה, רק "נס" הוא שאקינו עדיין מחזיקה בשלטון.

אמנם הנחישות וכוח העמידה של "גברת הברזל האסיאנית", כפי שמכנה אותה הכלכלן הידוע ויועצה של אקינו ברנרדו וילגאס, לא הוערכו נכונה על־ידי המבקרים, שראו בה רק עקרת בית חסרת נסיון ואיזותית, אך בינתיים מתחיל "הקסם של קורי" להיות מועם.

עם זאת, מימשלה של קוראזון אקינו יכול לזקוף לזכותו כמה התחלות חדשות. חוקה דמוקרטית חדשה אושרה במשאל עם ברוב מכריע. נבחר פרלמנט חדש שסמכויותיו הוזקו בהשוואה לסמכויות הרשות המבצעת. שופטים נקיי כפיים פירקו את המערכת המשפטית הצייתנית של עידן מרקוס. עשרות קצינים בכירים, שהעמידו את תועלתם האישית מעל לרווחת המדינה, נשלחו לגימלאות. באף מקום באסיה העיתונות אינה חופשית יותר. גם השמאל, שראה ב"מהפיכת מחרוזות התפילה" את החזרת האוליגארכיה הישנה, שיבח את "מרחב הפעולה הדמוקרטי" הגדול יותר במשטר החדש.

אך לדמוקרטיה שהוחזרה רשמית חסרים היסודות. מצוקת ההמונים נשארה בעינה כשהייתה. הדלות האבסולוטית, קרקע פורייה לאלימות, נשארו בעינם. לפחות נבלמה הירידה הכלכלית התלולה של שנות מרקוס האחרונות. התל"ג ירד ב־10 אחוזים ב־1984 וב־1985. לאחר שנת גידול אפס ב־1986, יירשם השנה גידול בסביבות החמישה אחוזים, המצביע על הצלחה לא מבוטלת במאמץ לייצוב המשק. האבטלה ירדה מ־40 אחוזים ל־15–18 אחוזים; האינפלציה מ־50 אחוז לחמישה אחוזים.

הודעות ארה"ב לא מרשימות

אי־היציבות הפוליטית הנמשכת מרתיעה משקיעים פוטנציאליים. חובות החוץ, בסך 28.3 מיליארד דולר, מכבידים על המדינה שנבזזה על־ידי מרקוס ומרעיו. פירעון החובות בולע 42 אחוז מהכנסות היצוא. מניין אמור לבוא הכסף לרפורמה האגרארית שהובטחה על־ידי אקינו? מניין אמור לבוא הכסף למקומות העבודה ולאדמה שתציע הממשלה לאנשי הגרילה אם יניחו את נשקם?

כאשר גינה הפנטאגון במארס את ממשלת אקינו על היעדר "תכנית כוללת למלחמה נגד גרילה", התבטאה הנשיאה בחריפות נגד התערבות כלשהי מצד וואשינגטון. היכן מסוקי הקרב המובטחים? הטיחה במבקריה האמריקאים. הנשיא רייגן חזר והבטיח לאקינו את תמיכתה הלא־מסוייגת של אמריקה לאחר ניסיון ההפיכה האחרון באוגוסט. וואשינגטון תשים קץ לכל סיוע לפיליפינים אם תופל אקינו, הבהיר דיפלומט אמריקאי במאנילה. מסוקים, כלי רכב משוריינים ומשאיות ישוגרו כעת במהירות האפשרית לפיליפינים, הבטיח באחרונה שגרירה החדש של וואשינגטון במאנילה.

הודעות הסולידריות האמריקאיות מוכות קורי אינן מרשימות במיוחד את אנשי הצבא הפיליפיני. בכלות הכל, הם סבורים, את וואשינגטון מעניינים הבסיסים שלה יותר מאשר עתידה של ממשלת אקינו. גרגוריו הונאסאן, שעמד בראש ניסיון ההפיכה הצבאית האחרון, ושיחד עם כאלף מנאמניו עדיין מסתובב חופשי, כבר בישר על הפיכה חדשה במשמעות הבאה: "לאחר הצעד הראשון ב־28 באוגוסט חיכינו יותר מחודש וחצי. עכשיו אין לנו יותר זמן".

עתיד קודר

במאנילה מתייחסים ברצינות לאיומיו של הונאסאן. קולונל צעיר זה, שבזמנו אירגן, תחת חסותו של מי שהיה שר ההגנה גם בתקופת מרקוס, חואן פונס אנרילה, את "תנועת הרפורמה של כוחות הצבא" (רא"מ) שקראה לביעור השחיתות ולייעול הצבא במלחמתו נגד צבפ"א, והתנבגה הפיכה צבאית נגד מרקוס לפני שזה טואטא על־ידי גל "כוח העם", נהנה עדיין מאהדה נרחבת בקרב הצבא. הוא מדבר בשם רבים מהם כאשר הוא תוקף את השחיתות הגואה בפוליטיקה ובניהול וכאשר הוא מגנה את הממשלה על שהיא "רכה" מדי כלפי הגרילה ומפקירה את הצבא במלחמתו בה.

הממשלה חוששת שהונאסאן ואנשיו יבואו בברית עם קצינים אחרים. קולונל ריינאלדו קאבאוסן, תומך מובהק של מרקוס שהיה מעורב בניסיון הפיכה בינואר, בישר במסיבת עיתונאים חשאית במאנילה על הקמת "ממשלת מעבר לאומית". בצפון הפיליפינים מנהל קולונל אחר, רודולפו אגינאלדו, העומד בראש 4,000 חיילים, מלחמה פרטית משלו נגד צבפ"א וזוכה לתמיכה שבשתיקה מצד הצבא.

"צבא העם החדש" מנצל את הקרע בצבא לתקפה חדשה. לדעת משקיפים במאנילה, הוא עשוי להצליח לעבור משלב "הגנה האסטרטגית" בלוחמת הגרילה שלו לשלב הבא, "תיקו אסטרטגי". בו בזמן עובר השמאל תהליך רדיקליזציה. 60 אלף הפועלים והסטודנטים שהפגינו ברחובות ב־19 בספטמבר, בהלוויית המזכיר הכללי של תנועת השמאל "באיאן" שנרצח, לין אלי־האנדרו, נשאו כרזות נגד "דיקטטורת אמריקה־אקינו" והביעו סיסמאות תמיכה בצבפ"א. לדעת השמאל, נכנעה אקינו ללחץ אנשי הצבא. גם הימין מגייס את כוחותיו. ברית נכרתה בין סגן הנשיא סלוודור לוראל, שהתפטר מתפקיד כשר החוץ ובין שר ההגנה לשעבר אנרילה. על אף שלוראל הוא משקל קל מבחינה פוליטית, הרי בתור סגן נשיא נבחר הוא יכול להעניק לימין לגיטימציה חוקתית של המשכיות במקרה שתופל אקינו. האיש החזק בברית זו יהיה כמובן אנרילה.

חזות העתיד של הפיליפינים קודרת. ספק רב אם תוכל אקינו לאחוז זמן רב ביזמה הפוליטית. הכנסיה הקתולית החזקה, שרק היא היתה אולי יכולה לגייס את העם להגנת הדמוקרטיה, מלטת בשתיקתה הנבוכה. כת צבאית או ממשלה ימנית בתמיכת הצבא תדחוף את מיליוני אנשי השמאל הלגאלי במדינה לסולידריות עם הגרילה. אין אלטרנטיבה דמוקרטית לקוראזון אקינו. אם היא תיפול, תעמוד המדינה על סף מלחמת אזרחים.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

חופרים בקיץ, לומדים בחורף

עונת החפירות, בה פעלו בלמעלה מעשרים אתרים, הולכת ומסתיימת. על פי לוח החפירות שהופץ על ידי אגף העתיקות נשארו חופרים רק בשקמים ובגילגל. ייערכו עוד מספר בדיקות המתחייבות מתוצאות החפירות. למעשה, הארכיאולוגים חוזרים לקתדראות, למעבדות ולחדרי המחקר כדי להפיק את מירב המידע מחפירות השדה. המחקר הולימדי ייעשה בחודשים הקרובים רק במיבנים, להוציא חפירות הצלה ודחופות באתרי בנייה ופיתוח.

הגיע הזמן של חובבי תולדות הארץ־כים, בהם גם, גם לחובבים ומתעניינים, לקרוא וללמוד בתחומי ידיעת הארץ השונים.

פרט ללימודים בתחומים אלה באוניברסיטות הרגילות, קיימת תוכנית רחבה באוניברסיטה הפתוחה, לקידום ידע ארצנו. מוסד יד בן־צבי, הגורם העיקרי להוצאת ספרי ארץ ישראל, הרחיב גם השנה את מסגרת השתלמויות התורף, המחולקה לחוגי הדרכה שלו תקיים בעונה הקרובה 24 קורסים המיועדים לקהל הרחב, למורים ולסטודנטים. הקורסים משלבים היבטים היסטוריים עם ארכיאולוגיה ואמנות. ניתנות הנחות לחיילים ולזוגות, ויש השתלמויות המוכרות על ידי משרד החינוך והתרבות לצורך גמול השתלמות או לקראת התואר מורה מוסמך או בכיר. למורים בשנת שבתון, הקורסים מוכרים כזכות. השנה מנוהלים בקורסי השתלמות בשעות הערב (פרי שבועיים) גם בקריית מוצקין. קורס חדש נפתח גם בכפר סבא. הקורסים השנים בתל־אביב ייערכו בבית קובר־העירייה ובבית אריאלה. בירושלים תערך סידרה גם באנגלית. נעשו סידורים שבימי החופשה למורים לא תהיה פעילות.

על אף המאמצים המרובים מצד מארגני ההשתלמויות למשוך כמה שאפשר יותר מורים, צר לקבוע שמסגרת המורים המשתלמים אינה מתרחבת כצפוי. אין זאת אלא שאין די לחץ מצד הנהלת משרד החינוך ומצד מנהלי בתי הספר, שמורים ילמדו את ידיעת ארצם־מולדתם, כדי שיוכלו להשפיע על תלמידיהם. רק כשהמורה עצמו אוהב את הנושא, הוא מסוגל להעבירו היטב לתלמידיו. רק כאשר ירגישו הילדים ביחס כזה של המורה, הם ילכו בעקבותיו. זו אחת הכוונות העיקריות של השתלמויות התורף של יד בן־צבי.

ספר ירושלים — כרך שני

אחד הספרים החשובים בידיעת הארץ שהופיע כבר בקיץ ועתה הזמן לעיין בו, הוא הכרך השני של "ספר ירושלים", שיצא בהוצאת יד יצחק בן־צבי, בעריכתו של פרופ' יהושע פראוור. ספר ירושלים הראשון יצא לפני 30 שנה בהוצאת מוסד ביאליק והדביר ובעריכתו של פרופ' מיכאל אבי־יונה ז"ל כשהוא כולל את תולדות העיר בימי בית ראשון ושני. מאז השתנו דברים. התחלף דור של חוקרים. הוצאת יד בן־צבי קיבלה על עצמה את המשך הופעת הספרים, אך שלא לפי סדר התקופות אלא על פי התקדמות החוקרים בכתיבת החומר. הכרך השני שיצא באחרונה, בסיוע קרן היהודית לתרבות יהודית, ניו־יורק, הוא על התקופה הצלבנית והמוסלמית הקדומה 638–1099, והיינו עד לכיבוש הצלבני.

בתקופה זו השתלטה השפה הערבית בעיר והיתה לשפת יום־יום בכל העדות, וירושלים הפכה לעיר שלשלוש דתות יש זיקה אליה, אחרי פירסום מסעו הלילי־הניסי של מוחמד אליה.

שינויי הבנייה והסגנון, דיכוי העדות שחיו לפני המוסלמים בעיר הקודש, באים לביטוי נרחב בספר הזה. צורפו שתי מפות בעריכתו של דן בהט, מפתח עניינים ואישים וביבליוגרפיה והסברים קצרים בתחתית העמוד, לנוחות הקורא.

הנושא הארכיאולוגי בא לביטוי נרחב במסגרת התיאורים של הר הבית, שבו חלו שינויים לא רק בגין חילופי השלטון והדת השלטת, אלא גם אחרי רעידות אדמה, שהקשה בהן היתה בשנת 1033. נושא זה מתואר במחקרו של דן בהט, אחד מחוקרי ירושלים המצטיינים. פרופ' מרים רוזן אילון עוסקת באמנות ובבנייה המוסלמית הקדומה. פרופ' יעקב משורר מתאר מטבעות בימי אומיה הנושאות כתובות כמו מוחמד שליח אללה, אין אל אלא אללה, מבלעדי אללה לבדו, אין שותף לו — כבתו־זילת התפילה המוסלמית.

תנור היוצרים בכפר חנניה

פרויקט איזורי המתנהל מ־1981 בנושא של יצור ומסחר מקומי בכלי חרס פשוטים בגליל ובגולן בתקופה הרומית והביזנטית הקדומה, הביא אשתקד את החוקרים ד"ר דוד אדן ביבזיך מאוניברסיטת בר־אילן ופרופ' א. פרלמן מירושלים לכפר חנניה שבגליל. המקורות הצביעו על המקום כמרכז ייצור כלים. עתה רוצים לגלות עדויות בשטח. אשתקד, בעונה הראשונה, נמצאו ממצאי חרסים נפוצים. השנה נחשף תנור יוצרים חצוב בסלע — תנור עגול בקוטר 3.9 מטר. עמוד מרכזי בקוטר מטר, בנוי אבן ומטויח, תמך כנראה בריצפת הכבשן. החוקרים סבורים שגילו גם את פתח הכבשן המזרחי ושם נמצאה שכבת אפר גדולה. מעל לתנור היוצרים נמצאה שכבה של 65 ס"מ שברי כלי חרס — קערות בישול וסירי בישול מטיפוס כפר חנניה. נראה שהכלים נפסלו תוך כדי ייצור. בסמוך, מעבר לקיר בנוי, נמצאו מספר שברי רעפים עם טביעות הלגיון הרומי השישי. טרם נקבע האם נצרפו כאן או הובאו למקום. כן נתגלו משקולות־נול מחרס, נרות חרס ומטבעות מהמאות השלישית והרביעית לספירה.

עיריית תל־אביב־יפו

עיריית תל־אביב־יפו — מינהל ההנדסה

סטודנטים חולמים על ת"א

בין התאריכים 18.10.87–19.11.87 תתקיים בכניסה לבנין עיריית תל־אביב־יפו תערוכת עבודות סטודנטים לאדריכלות בנושא תל־אביב.

התערוכה פתוחה לקהל בין השעות 8.00־15.00.

ערב הפתיחה 18.10.87 בשעה 18.00.

במהלך חודש התערוכה יתקיימו מידי יום בשעה 20.00 ערבי דיון בהם יוצגו עבודות סטודנטים מהטכניון, הסדנא לאדריכלות ומבצלאל, וכן ישמעו הרצאות.

יום ד' 28.10.87 — ירצה פרופ' חבקין – דיקן הפקולטה לאדריכלות בטכניון.

יום ד' 4.11.87 – ירצה אדר' פרנקל.

יום ד' 11.11.87 – ירצה פרופ' שבייד.

הציבור מוזמן

מל"ן מרכז ללימודי ניהול

הכשרה בניהול מתקדם

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ח במבחר תכניות לפיתוח מנהלים

הלימודים מקנים למנהל המשתלם ידע ישומי וטכניקות ניהול מודרניות בנושאי מינהל עסקים

מגמת ניהול כללי

תוכנית מקיפה ללימודי מינהל עסקים הכוללת כ־580 שעות לימוד

מגמת ניהול למהנדסים

הקורס מיועד למהנדסים, למתכננים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים והיקפו כ־300 שעות לימוד

שני מסלולי לימוד: ימי ו' וימי ג'

מגמת ניהול לחשבים

הקורס מיועד לחשבים, לגזברים ולאנשי כספים בעלי נסיון והוא כולל כ־300 שעות לימוד

חדשנות ויזמות עסקית

הקורס מיועד למנהלים, מהנדסים ויזמים מהסקטור הפרטי והציבורי

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל. 03-257202; 052-575777.

המרכז הישראלי לניהול

תוכנית עסקית שהיא גם בסיס לביצוע?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הארץ
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363 239952

מדינת ישראל
לשכת ההוצאה לפועל בהרצליה

מודעה בדבר
מכירת מקרקעין

1. מוצעים בזה למכירה המקרקעין המתוארים להלן לסילוק חוב בסך של 155,000 (מאה חמישים וחמישה אלף) ש"ח המגיע מהחייב: יהונתן פרידן ת.ז. 0234776 לזוכה: בנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ המיוצג על ידי: עו"ד א. די־לבר [illegible] תל־אביב 67136.
2. על המעונין בקניית המקרקעין להגיש ללשכה זו הצעה בכתב תוך 30 (שלושים) יום מפרסום הודעה זו. בהודעה תפרט את שמו, מענו ומספר זהותו של המציע וכן את הסכום המוצע [illegible] הרצליה מיקוד: 46485.
3. פירוט המקרקעין
המקום: האגף המזרחי של הרצליה פיתוח ברחוב דוד המלך.
מספר הרישום: גוש 6667 חלקה 290 (חלק). השטח בגוש שטח החלקה בשלמות 3,196 מ"ר. המקרקעין המוצעים למכירה הינם 2/6 מהשטח הנ"ל שהיו בבעלות יהונתן פרידן.
4. תיאור המקרקעין, שטחם, טיבם והשימוש בהם
המקרקעין המוצעים למכירה הינם 2/6 מהחלקה 290 בגוש 6667 שהינה כאמור בשטח של 3,196 מ"ר.
חלקה 290 בשלמות בשטח רשום של 3,196 מ"ר, בצורת טרפז [illegible]
5. שיעבודים, הגבלות וזכויות צדדים שלישיים:
הבעלות בחלקה בשלמות ע"פ הפירוט:
2/6 – פרידנסל הנס [illegible]
2/6 – פרידן יהונתן.
1/6 – פרידן קרין.
1/6 – פרידן סיגל.
על חלקו של יהונתן פרידן רשומה משכנתא בדרגה ראשונה בסך $65,000 לטובת בנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ מיום 15.11.84.
כמו כן רשומה על חלקו של יהונתן פרידן הערת אזהרה לפי סעיף 126 לחוק המקרקעין [illegible] מיום 16.5.86. הערת אזהרה לפי סעיף 126 על 2/3 מהנכס רשומה לטובת הנס פרידנסל.
6. המקרקעין של יהונתן פרידן נישומו בסך $140,000 (בש"ח) במצבם כפי שהם.

הממונה לפועל

בכאב אסון אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה

ד"ר מרים וילמובסקי

(לבית רכבי, ביאליסטוק)

הלויה תצא היום יום ראשון כ"ה בתשרי תשמ"ח 18/10/87 בשעה 13.15 מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יועמד לרשות המלוים

המשפחה המתאבלת

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

עו"ד אמנון רוזנשטין ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום ראשון
כ"ה בתשרי תשמ"ח 18.10.87 בשעה 4.00 אחה"צ.
בבית העלמין נחלת יצחק.

המשפחה.

יקירנו

פרופ' אברהם גוטליב (גוגו)

איננו

ההלויה תצא היום יום ראשון כ"ה תשרי תשמ"ח 18/10/87
בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5
תל־אביב לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים

בנו וכלתו: דוד וריקי גוטליב
בתו וחתנה: יהודית וראובן שגב
בנו: בני גוטליב
נכדיה: גיא, אורי, אייל, מיכל, יונתן ותמר
סימה פרי ומשפחות יראון ופרי, ירושלים

מוזיאון ישראל
אבל במות
אליהו גת

במלאת ארבע־עשרה שנים לנפילת יקירנו
סרן ד"ר
ראובן סוקולובסקי
ז"ל

נבכר את זכרו ונעלה לקברו מחר, יום שני כ"ו תשרי תשמ"ח (19.10.1987), האזכרה תיערך בשעה [illegible]
נפגשים ברחבת בית־העלמין הצבאי בקרית שאול

המשפחה

[illegible] על פטירת
ללא עת של בעלי אבינו וסבנו היקר

הבר חיים

ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ה
תשרי תשמ"ח 18.10.87 בשעה 15.00
מבית המנוח במושב מגשימים

המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על
פטירת בעלי, אבינו וסבנו, היקר באדם

ש"ד מרדכי בעהם ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום א' כ"ה
בתשרי תשמ"ח 18/10/87 בשעה
3.00 אחה"צ בבית העלמין בסביון

רעיתו: הלי
בניה: דניאל ואורלין וילדיהם
ד"ר רפאל וליגרה וילדיהם
גיסתו: לוסי מרזוין, לונדון

אריק לינדנר

איננו
נלחם ולא יכל לה

הלויה תצא היום יום א' 18.10.87 בשעה 14.00
מבית התרבות במושב תל־עדשים

המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

אליעזר קרשטט

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ה תשרי תשמ"ח
18.10.87 בשעה 2 אחר הצהרים בבית העלמין הדרום
בגבול חולון בת־ים

נפגשים ע"י השער הראשי

אוטובוס יצא מבית המנוח רח' פרופסור שור 27,
ת"א בשעה 1.00 אחר הצהרים

השבעה בבית המנוח

המשפחה המתאבלת

מחשבים מסוכנים

במקום שבו בוחנים הלקוחות את המחשב והציוד הנלווה בראש ובראשונה דרך תג המחיר, בשוק שאליו הודיים כספקים מופשי התעשיות הקלה, כאלה שמכרו אשתקד וידיאו, ושנה קודם לכן מילקשייק — הופכים המחשבים עניין מסוכן יותר ויותר.

הכוונה הפעם אינה לסכנה חומרית בלבד. אם מישהו מושפע מחלקת לשונו של מוכר זריז ומוכן לרכוש במיטב כספו ציוד שיתגלה אחר כך כבלתי מתאים, כמיושן או אף כבלתי תקין — הרי זו זכותו. אלא שכאן אנו עוסקים בסכנה מוחשית הרבה יותר.

מחשב, צריך להזכיר, הוא מכשיר חשמלי — וכך גם הציוד ההיקפי הנלווה אליו. ספק אם מישהו מרוכשי המחשבים היה מוכן לרכוש מכונת כביסה, למשל, אילו ידע שאינו מוגן מפני סכנת התחשמלות. קיימים הרי תקנים מחייבים על מנת להבטיח לו את ההגנה הזאת. אלא שבתחום המחשבים, מסתבר, הכל פרוץ.

דוגמאות? בבקשה. חברת סיטיזן אירופה מתריעה במסמך שהגיע ל"הארץ" מפני שימוש במדפסות מתוצרתה אשר תוכננו ויוצרו לעבודה במתח 110 וולט, הוסבו לאחר מכן על מנת להתאים לעבודה במתח של 220 וולט. המדפסת, המשווקת בישראל על ידי יבואן עצמאי, הועברה לבדיקה בסיטיזן על ידי הסוכן הרשמי שלה בארץ, חברת "יפיאי". היא נרכשה על ידי מיבואה מצד שלישי, במדינה שאספקת החשמל שלה היא בת 110 וולט, והוסבה ל־220, כנראה לצורך השיווק בישראל.

בבדיקה שערך האגף הטכני של החברה נמצא, כי למדפסות אלה הוכנס טרנספורמטור רגיל, המהודק ברצועת מתכת ובבורג. אחד לחור בגוף הפלסטיק של המתכת. הטרנספורמטור מבודד החשמלית על ידי נייר שעווה.

מומחי החברה מתריעים, כי בעת העברת המדפסת עלול הטרנספורמטור להישמט ממקומו ולגרום נזק לשאר חלקיה. חמורה מכך היא הסכנה כי התחממות הטרנספורמטור תגרור נזק בלתי הפיך לשאר חלקי המדפסת.

בדיקה נוספת, שנעשתה על ידי מומחה בריטי עצמאי, קובעת כי המדפסת המוסבת אינה עומדת בתקני הבטיחות המקובלים בבריטניה או בישראל.

את המדפסת שזכתה לציון הקטלני הזה משווקים בישראל — ואיש במשרד המסחר והתעשיה, במכון התקנים או בארגוני הצרכנים אינו זועק חמס. אז נכון שאנחנו בעד שוק פתוח ותחרות חופשית — אבל אנא, לא על חשבון בטיחות המשתמש.

מחשוב כמנוף לצמיחה כלכלית

הכנס השנתי ה־22 של האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה (איל"א), שייערך ב־26–28 באוקטובר, ידון בתרומתו הפוטנציאלית של ענף המחשבים להתפתחות המשק

מאת גיל ויזר

המחבר הוא מנכ"ל דיגיטל ישראל, וכיהן כיו"ר כנס איל"א.

האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה (איל"א) מאגד את מרבית אנשי המקצוע בענף המחשבים בישראל. איל"א עורך מדי שנה כנס ארצי, בו מועלות לדיון בעיות שונות הקשורות לענף המחשבים. במקביל לכנס מתקיימת תערוכה מקצועית של מוצרי חומרה ותוכנה.

השנה נבחר כנושא המרכזי של הכנס, המיחשוב כמנוף לצמיחה כלכלית. הבחירה אינה מקרית — בחודשים האחרונים חלה התעוררות חיובית במשק. התוצר המקומי אמור לעלות ב־1987 בכ־5%. עדיין לא הצמיחה המקווה אך בהחלט תחילת הדרך.

המיחשוב הוא כלי ראשון במעלה בצמיחה כלכלית, הוא מסייע בתהליכי קבלת ההחלטות, בשליטה בתהליכי הביצוע ובהתמודדות עם בעיות ואתגרים שונים אשר המשק ניצב בפניהם. צמיחה כלכלית אינה אפשרית ללא שימוש מסיבי בטכנולוגיית המידע.

כנס איל"א יקיף השנה שורה של נושאים בהם יכול ענף המחשבים לתרום לצמיחה הכלכלית. בין הנושאים ניתן למצוא את המיחשוב בתעשיה; המיחשוב לשירות היצוא; שימוש במיחשוב במחקר ופיתוח; תשתית מיחשוב לאומית; מערכות פיננסיות; פעילות חברות רב־לאומיות בישראל; יצוא חומרה ותוכנה; מיחשוב הסקטור הציבורי.

תרומה בתחומים רבים

במפעל המודרני אנו מוצאים מערכות מידע בכל הרמות: ברמת התכנון מערכות תיב"מ (תכנון באמצעות מחשב) המשולבות עם מערכות הייצור (מיחשוב רצפת הייצור) ועד למערכות השיווק והמערכות "תומכות ההחלטה" הפיננסיות והאדמיניסטרטיביות של המפעל.

באמצעות מערכות אלה אנו יכולים לתכנן טוב יותר, לייעל ולנהל נכון את תהליך הייצור, להפעיל בקרת איכות מירבית, לשווק את המוצרים בצורה חכמה יותר ולנהל את הארגון טוב יותר. התוצאה: המפעל הופך לתחרותי יותר.

במגזר העסקי מאפשר המיחשוב תכנון נכון של השקעות, שיפור ויעול של תהליכים, מתן שירותים טובים יותר וניהול פיננסי נכון.

התקשורת הזהים מקצרת מרחקים. פעילותן של חברות רב־לאומיות מתבצעת באמצעות קישור מערכות המידע שלהן ברחבי תבל ותיצול מערכות תקשורת ומרכזי מידע. כמו כן מתבצע הסחר הבינלאומי ברובו באמצעות מערכות תקשוב (תקשורת מחשבים).

פעילות חברות רב־לאומיות בישראל:

מעורבותן של חברות מיחשוב ותקשורת רב־לאומיות בישראל תסייע אף היא לצמיחה במשק. חברות אלו חייבות להשקיע בישראל בהקמת מפעלים, מרכזי תכנון ומו"פ, וכמו כן להגביר את קניית הגומלין בישראל.

חברות גדולות בתחומי הטכנולוגיה המתקדמת כבר מעורבות היום בישראל. דוגמאות לכך הן אינטל, נשיונל סמיקונדקטור, מוטורולה, דיגיטל, יבמ, היושי ועוד.

לישראל מאגר כח אדם מקצועי מהמעולים בעולם, וכושר טכנולוגי איכותי ומתוחכם. אלה מהווים גורמי משיכה לחברות רב־לאומיות העוסקות בתחומי הטכנולוגיה המתקדמת. חברות אלה יכולות לרכוש מוצרים ישראלים לשימוש במפעליהן וחלקן עושות זאת. בנוסף לכך משלבות חברות בינלאומיות מוצרים ישראליים במערכות שהן מפתחות ומשווקות.

למיחשוב גם תפקיד נכבד במערכת הכלכלית הממשלתית. המיחשוב מסייע באכיפת גבייתם של המסים השונים ובניהול טוב יותר של תקציבי המשרדים הממשלתיים. בנוסף לכך מאפשר המיחשוב להפחית למינימום תהליכים ביורוקרטיים שונים ולשפר את השירות לאזרח.

כנס איל"א ה־22 יעסוק, איפוא, בתרומתו הפוטנציאלית של ענף המחשבים לכלכלה הישראלית.

השנה הקרובה תהיה שנת מבחן לעלייתו של המשק הישראלי על פסי הצמיחה. ענף המחשבים מסוגל לתרום רבות להצלחת התהליך. אני מקווה כי הכנס יהווה תרומה הן למשק הישראלי והן לעוסקים בענף המחשבים.

סקר חצי־שנתי של "לירן": ירידה של 31.5% בביקוש עובדי מחשבים

בחודשים ינואר־ספטמבר 1987 היתה ירידה של 31.5 אחוז בביקוש לכוח אדם בענף המחשבים באמצעות מודעות "דרושים" לעומת התקופה המקבילה אשתקד. כך עולה מסקר שערכה "לירן־סקרים" בענף המחשבים.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הוצעו באמצעות מודעות "דרושים" בשלושת הלוחות 2662 משרות לעומת 3883 משרות בחודשים ינואר־ספטמבר 1986.

מסקר לירן עולה שרבעון השיא בביקוש לעובדים בענף המחשבים, בתקופה הנסקרת, היה ינואר־מרץ 1986 שבו נדרשו 1431, ואילו הרבעון שבו נרשם השפל הגדול בביקוש לעובדי מחשב היה ינואר־מרץ 1987 שבו נדרשו 853 עובדים בלבד.

מהשוואת הרבעונים עולה כי בחודשים ינואר־מרץ 1987 היתה ירידה של 40 אחוז בביקוש לעובדים לעומת ינואר־מרץ 1986 (853 לעומת 1431). בחודשים אפריל־יוני 1987 היתה ירידה של 35 אחוז לעומת אפריל־יוני 1986 (885 לעומת 1365) ובחודשים יולי־ספטמבר היתה ירידה של 15 אחוז לעומת יולי־ספטמבר 1986 (924 לעומת 1090).

טבלה השוואתית ינואר — ספטמבר 1987 לעומת ינואר — ספטמבר 1986

	ינואר—ספטמבר 1987	ינואר—ספטמבר 1986	השינוי באחוז
מהנדסי מחשב	48	131	4.63
מהנדסי תוכנה	86	211	59.3
מנתחי מערכות בכירים	64	184	65.3
תוכניתנים/מנתחים זוטרים	446	838	56.8
טכנאי/אנשי תוכנה	1	5	80
מפעילי מחשב	175	258	32.2
אנשי מכירות מחשב	197	199	1.1
מנתחי זמן־אמת	17	54	68.5
כתבים טכניים	38	173	78
קלדניות	1525–	1719	11.3
סה"כ	2662	3883	31.5

מהשוואת הביקוש למקצועות השונים בענף המחשבים עולה שהירידה בביקוש לא פסחה אף לא על אחד מהמקצועות שנסקרו. הירידות נעות בין 1.1 אחוז ל־80 אחוז.

הירידות החריפות היו במקצועות הבכירים יותר — מהנדסי מחשב, מהנדסי תוכנה, מנתחי מערכות בכירים וזוטרים, טכנאי־הנדסאי תוכנה, מנתחי זמן־אמת וכתבים טכניים.

נתוני הסקר — בבואה של המציאות

מאיר ניסנסון, מנהל אגף כוח אדם ושירותי ניהול ביב"מ אמר, בנתחו את ממצאי הסקר, כי הירידה החריפה בביקוש לכוח אדם ברמות הגבוהות נובעת מהאטה בענף שפגעה בעיקר בפרוייקטים חדשים שבהם נחוץ כוח אדם מקצועי ברמות הגבוהות. לעומת זאת אין אפשרות להקטין משמעותית עבודות אחזקה שוטפת ופרוייקטים קטנים ופשוטים יותר.

התפתחות הענף בשנים האחרונות משכה אליו הרבה מאוד צעירים מוכשרים שפנו ללמוד את מקצועות המחשב. צעירים אלה יוצאים לשוק ומציעים כוח אדם מעולה המגויס במקום עובדים ותיקים ויקרים.

מיכה שגב, מנכ"ל הילי"ן, חברה ישראלית לעיבוד נתונים, מעריך כי הסקר נאמן למציאות בענף ומשקף תקופה קשה מאוד. לדבריו, הביקוש לעובדים בכירים ירד בשעור גבוה בשל שתי סיבות: א. הדרג הבכיר הוא היקר ביותר ומכיוון שהמצב בענף קשה, האנשים אינם ניידים כבעבר ושומרים על מקומות העבודה. ב. חברות שלא נטו בעבר להכשיר עובדים מתחילים משום שחששו שלאחר ההכשרה העובד "ייחטף", על־ידי חברה מתחרה, מחליפות כיום עובדים יקרים בעובדים זולים, כלומר נוטות להכשיר עובדים מתחילים בוגרי אוניברסיטאות.

בנימין יהונתן, מנכ"ל י. פי. אי., אומר כי הסקר משקף את המציאות. המצב הכספי הרעוע של חברות המביא לחיסול פרוייקטים בתחום המיחשוב מביא לפגיעה בבעלי המשכורות הגבוהות בענף. בעבר, כשהיו הרבה פרוייקטים, כל בקשת שכר נענתה. היום גורם השכר שוקל יותר ולכן מעדיפים עובדים המסתפקים בשכר נמוך יותר.

רוב המוסדות להשכלה גבוהה התקינו מערכות־ניהול ורישום שיחות־טלפון

רוב המוסדות להשכלה גבוהה התקינו מערכות לרישום שיחות־טלפון, על כך מסר יעקב סולן, מנכ"ל סולן תקשורת ומחשבים.

המוסדות בהם כבר התקנו מערכות סולפון הם מכון וייצמן, הטכניון, אוניברסיטת בר־אילן, מכון וינגייט, הפאקולטה לחקלאות בר חובות ו"סמינר אורנים".

סולן מסר עוד, כי מסקר שערכה חברתו בין מאה משתמשים גדולים במערכות לרישום שיחות־טלפון עולה, שהחיסכון הממוצע בהוצאות טלפון מגיע לכ־35 אחוז. לדבריו, ישנם ארגונים שהחיסכון אצלם הגיע גם ל־50 ו־60 אחוז.

לחיסכון הכספי מצטרף מרכיב נוסף: צמצום זמן העבודה שהעובדים ביטלו על שיחות־טלפון.

עיצוב ממוחשב בתערוכת הרהיטים

יצרני הרהיטים חוזים פיתוח פרוטוקול אחיד למחשוב הענף

שיתוף פעולה שנוצר לאחרונה בין איגוד יצרני העץ ובין חברת לרגהנדסה ממוחשבת, יביא להחדרת נושאי התיב"מ על מיקרו מחשבים לענפי העץ, הריהוט והעיצוב.

בשלב ראשון, ובהכנה לתערוכת הרהיטים המתקיימת עתה, העבירה לרגהנדסה השתלמות בנושאי התיב"מ לבוגרי בית־הספר לעיצוב האדריכלות.

הבוגרים ומומחי לרגהנדסה יעבדו על תחנת עבודה הנדסית מבוססת P.C, וידגימו לקהל המתעניינים את מגוון האפשרויות בתחום העיצוב. הם גם יספקו רעיונות עיצובים ממוחשבים, לפי בקשות הלקוחות.

בתום התערוכה תעביר לרגהנדסה יום עיון לכ־40 חברי המועצה של איגוד יצרני העץ. המאגד כ־120 תעשיינים וחברות בענף.

תוכנית יום העיון נבנתה במיוחד לעוסקים בענף העץ ועל סמך הצרכים המיוחדים שלו. עמי ליכט, יו"ר איגוד יצרני העץ, מדגיש את החיוניות שבמחשוב הענף, הן במישור התכנוני והן במישור התעשייתי. לדבריו, פתרון של תחנת עבודה מבוססת P.C מתאים ליצרני העץ, שכן הוא נותן תשובה מתאימה לחברות גדולות, כמו גם ליצרנים הבינוניים והקטנים.

אריה כהן, סמנכ"ל והיטי ברג, חוזה כי מיחשוב הענף יאפשר לפתח פרוטוקול אחיד לכל היצרנים והספקים בתחום זה, דבר שייעל בצורה משמעותית את עבודתם, בנוסף לתרומה בתהליכי התכנון, ניהול המלאים, ספריות אלמנטים ותהליכי הייצור עצמם.

מהנדסי פיתוח יוכלו לבחור ולאתר רכיבים בעזרת המחשב

מהנדסי פיתוח יוכלו לאתר רכיבים הדרושים להם במהלך עבודת הפיתוח בעזרת מערכת ייחודית בשם מנו"ר שפותחה במרכז המחשבים של תדיראן.

מנו"ר מסייעת למהנדסים לאתר ולבחור רכיבים מתוך רשימת רכיבים מומלצת ותקנית. רשימת הרכיבים נבנית ע"י מהנדסי רכיבים העוקבים אחר ההתפתחות הטכנולוגית. רשימת הרכיבים כוללת גם הגדרת תכונות וסיווג הארכות של כל רכיב, שם הספק והמצב המלאי במחסני החברה.

מהנדס יכול לבצע את פעולת האיתור בארבעה אופנים שונים: איתור הרכיב ללא כל ידע מוקדם, איתור בעזרת מסכי הנחייה, איתור הרכיב לפי סיווג טכנולוגי של משפחות רכיבים, איתור לפי שם גנרי או מספר קטלוגי.

מהנדסי הרכיבים מרווחים את מסד הנתונים בקלות בשיטת עידכון מקוונת בעזרת מסכים מנוים.

המערכת מיועדת להפעלה במחשב יב"מ מרכזי ומבוססת על בסיס הנתונים IDMS.

יותר מתוכנת בית ספר

30 מיליון דולר הכניסה תוכנת "לוטוס" למפתחיה בשנת מכירתה הראשונה. הרעיון היה פשוט: מסד נתונים טבלאי־רווסי, בעל קלות בניה יסודית, פשטות עדכון — ואפשרות שליפה וחיתוך בלתי מוגבלות למעשה. "לוטוס" חרגה זה כבבר מתחום התוכנה — והיא למעשה צורת חשיבה. או אולי היתה גדולתה בכך שיישמה צורת חשיבה מקובלת למושגים של תוכנה.

אין מפעיל מחשב אישי שאינו נזקק למסד נתונים: ספר טלפונים, רשימת כתובות, מערכת תיוק וכיוצא באלה. בדרך כלל, מדובר במערכות מסובכות יחסית — ובתוכנות שאינן זולות במיוחד. התוצאה היא לא פעם ויתור על היישום המבוקש — ובמקרים רבים ביותר העתקה של התוכנה. המחיר הגבוה והפחד מפני קשיים בתפעול מרתיעים גם את מי שמבקשים להתנסות בהקמה וניהול של תיקיה אלקטרונית.

אלדור מחשבים, באיטם מכבר לוגיה מתקדמת והמרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח) החלו עתה בשיווק תוכנת תיוק חדשה, "תיוקל" (מסדרת "תגלית"). יתרונה של התוכנה הזאת — היותה עברית משלמת, בכל רמות הבניה והחיתוך — ובעיקר תג המחיר: פחות מ־170 ש"ח, כולל מע"מ.

התוכנה מיועדת למטרות דידאקטיות, למפגש ראשון עם בסיס נתונים ורכישת אלקטרוניות. מלווה בספר לימוד והדרכה ערוך באורח הטוב ביותר — אך אינה בשום פנים "תוכנת בית ספר" בלבד. ניתן בפירוש לעשות בה גם שימוש יום־יומי, לישומים אמיתיים.

מגבלה אחת מבנה היא מגבלת אורך שדה מצומצם יחסית, שאינו מאפשר כתיבה חופשית של טקסט (הכוונה לטקסט שאינו מהווה "מפתח") — גם אם ניתן לנסות ולעקוף בעיה זאת על ידי פתיחת מספר שדות לצורך זה. לספר ההדרכה ראוי היה להוסיף מפתח וכן תקציר פקודות.

רשף מתקינה 25 PS/2 באוניברסיטת בן־גוריון

המכירה הגדולה של משפחת המחשבים האישיים החדשה של יב"מ בישראל

חברת רשף מחשבים, מתקינה 25 מחשבי יב"מ PS/2 באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. האוניברסיטה רכשה את משפחת המחשבים האישיים החדשה של יב"מ, כמחשבי לימוד ותרגול לאלפי הסטודנטים הלומדים במוסד. רשף אומרת כי זו המכירה הגדולה של משפחת המחשבים האישיים החדשה של יב"מ בישראל.

רשף מחשבים התקינה בעבר שתי כיתות מחשבים אישיים מסוג XT/PC באוניברסיטת בן גוריון. כיתת המחשבים החדשה מצטרפת ומשלימה שתי כיתות אלה. רפי ברונר, מנהל יחידת המיקרו מחשבים באוניברסיטת בן־גוריון, אומר כי בהחלטה לרכוש את משפחת המחשבים החדשה של יב"מ נלקחה בחשבון תאימותם של מחשבי יב"מ PS/2 30 למחשבי PC הפועלים כבר באוניברסיטה, והעובדה של שני המחשבים במערכת הפעלה אחת. תאימות זו מאפשרת הפעלת התוכנות הקיימות באוניברסיטה גם על המחשבים החדשים. התירגול במחשבי PS/2 יפגיש את הסטודנט עם מחשבי "הדור החדש" המצטיינים בתיחכום אלקטרוני ובגרפיקה מתקדמת.

המיכללה למינהל פותחת קורס שני לתיעוד תוכנה

בעקבות הצלחת הקורס הראשון בתיעוד תוכנה שנערך אשתקד על־ידי המיכללה למינהל במרכז להסבת אקדמאים ברמת־גן, הוחלט לפתוח קורס נוסף ל־25 תלמידים.

בוגרי הקורס הראשון שהוכשרו ככתבי תיעוד, נקלטו בעבודה בחברות מחשבים ובתי תוכנה. ד"ר אלכס רדיאן, מנהל קמפוס תל־אביב במיכללה למינהל, מסר כי הקורס מקנה ללומדים הכשרה במקצועות מחשב ומקצועות כתיבה, עריכה והבאה לדפוס.

כתבי תיעוד הינם החוליה המקשרת בין המתכנת לבין המשתמש. הם אלה המתרגמים רעיונות טכנים להוראות תפעול וביצוע מובנות לכל. מועמדים מתאימים יהיו בעלי רקע אקדמי במדעי הרוח והחברה, השולטים היטב בשפה העברית והאנגלית. התיעוד נחשב אחת החוליות החלשות של תעשיית המחשבים בארץ. בדרך כלל, מתקשות חברות למצוא מועמדים מתאימים, המציעים שילוב של ידע טכני עם שליטה בשפות.

מפעל אורם מרמלה — ספק מצטיין של יב"מ העולמית

מפעל אורם מרמלה, המתמחה זה 22 שנה בפיתוח ובייצור שנאים לתעשיית האלקטרוניקה, זכה לאחרונה בתואר ספק מצטיין של חברת יב"מ העולמית. מנכ"ל אורם, דוד איתן, סיפר כי בשנת 1985 פירסם מפעל המדפסות של יב"מ בהולנד מכרז לקניית שנאי־הספק למדפסות המיועדות למחשבים האישיים של החברה. מפעל אורם ניגש למכרז בהמלצת המחלקה בי"ב ישראל המסייעת לקידום עסקות יצוא מישראל למפעלי יב"מ ברחבי העולם.

אורם זכה במכרז מול ענקי האלקטרוניקה סימנס ופיליפס, וביולי 1985 הזמינה יב"מ 5.600 יחידות ראשונות. מאז רכשה יב"מ מאורם למעלה מ־300.000 יחידות בהיקף כולל של כ־7 מיליוני דולרים. במהלך 87–85 הפך מפעל אורם לספק בלעדי של שנאי־הספק למדפסות יב"מ באירופה ולאחרונה זכה בתואר יצרן נבחר של מפעלי יב"מ.

איתן הדגיש כי התואר יצרן נבחר משמש כרטיס כניסה למפעלי יב"מ בכל רחבי העולם. התואר ניתן לחברה עבור ייצור מוצרים אמינים ברמה של אפס ליקויים, תוך עמידה קפדנית בלוח זמנים.

מפעל אורם נרכש בסוף שנת 1986 ע"י חברת ההשקעות האמריקאית "פטלקס", שהיא חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות "מעבר לדלפק" וערך השוק שלהן הוא כ־100 מיליון דולר.

11 החברות הגדולות בארה"ב — בין לקוחות פיברוניקס

כ־80 מתוך 100 הראשונות, מתוך 500 חברות הענק שמציין עיתון ה־FORTUNE, כולל 11 הגדולות ביותר, מתקינות מערכות פיברוניקס במידי גודל שונים, זאת מסר משה לוין סמנכ"ל השיווק של החברה.

עם לקוחות פיברוניקס נמנות: ג'נראל מוטורס, פורד, יב"מ, ג'נרל אלקטריק, אי.טי. אנד. טי.בל, מקדונלד דגלס, קודאק יוניסיס, דיוקס, מרטין מריטה ועוד.

לדבריו זוכות מערכות פיברוניקס להצלחה גם בשווקי אירופה.

טעות שלנו

בידיעה בגליון זה אודות מכירות פיברוניקס באירופה (20.9) נפלה טעות. המספרים שהובאו כאן לגבי נתח השוק של פיברוניקס אינם מתייחסים לשוק התקשורת בכלל — אלא לשוק הרשתות המקומיות המבוססות על סיבים אופטיים.

כלכלה ועסקים

כלל תעשיות תרכוש מהציבור 20 אחוז ממניות כבלי ציון

לפי שווי של 22 מיליון דולר

מאת יהודה שרוני

כלל תעשיות תרכוש מהציבור הרוב 20 אחוז ממניותיו בכבלי ציון. כך סוכם בסוף השבוע שעבר בוועדה להצעת רכש בבורסה.

רכישת המניות תיעשה בהתאם למחיר שבו רכשה כלל תעשיות את השליטה בחברה מידי קונצרן כי־מיקלים לישראל — לפי שווי חברה של 22 מיליון דולר. כלל תעשיות רכשה בחודש שעבר במשותף עם "ישראל" 51 אחוזים ממניות השליטה ו־60 אחוזים בהון תמורת 11 מיליון דולר.

בשבועות האחרונים פשטו הערכות כאילו ישראל מתנגדת לביצוע הצעת רכש. ההערכה היתה שישראל, הנשלטת על־ידי משקיעים מדרום אמריקה, אינה מעוניינת בהזרמת כספים נוספים לארץ.

כאמור, כלל תעשיות תרכוש מהציבור הרוב 20 אחוז מהמניות, הגם שהבורסה דרשה שכלל תרכוש אחוז גבוה יותר. היענות הציבור הרוב להצעת כלל במלואה תגדיל את אחזקת כלל בכבלי ציון ל־80 אחוז.

הבורסה תחדש מחר את המסחר במניות החברה, בהתאם לעקרונות החלטת דירקטוריון הבורסה שהתקבלה לפני מספר שבועות.

זנבר מוחה על מכירת החברה לכלל

נגיד בנק ישראל לשעבר משה זנבר הביע את מחאתו על מכירת כבלי ציון לקונצרן כלל. זנבר מסר ל"הארץ" כי ייצג קבוצת משקיעים שביקשו לרכוש 26 אחוזים מהחברה, עם אופציה לרכישת מלוא השליטה בחברה, במחיר גבוה מזה שהוצע על־ידי כלל.

לדבריו, היענות להצעתו היתה מאפשרת את המשך ניהול החברה על־ידי כימיקלים לישראל, ומונעת מהנהלת כי"ל תשלום פיצויי פי־טורים מוגדלים לעובדי כבלי ציון.

בנק ישראל יחדש פעולות גיוס ההון בבורסה לאחר 20 באוקטובר

מאת יהודה שרוני

בנק ישראל יחדש את גיוס ההון בבורסה באמצעות אגרות חוב מיד לאחר 20 באוקטובר, מועד ההחלטה של מחזיקי המניות הבנקאיות המוסדרות. כזכור, בנק ישראל חדל לגייס כספים בבורסה בהתאם להנחיית צוות שוק ההון המשותף לאוצר ולבנק ישראל שהתכנס לפני שבועיים, כדי להביא לירידת הריבית במשק.

למרות ההחלטה העקרונית, גייס בנק ישראל ב־6 באוקטובר סכום סמלי (במונחי הבנק המרכזי) של 15 מיליון שקל. סכום זה נועד לסייע למנהלי תוכניות החסכון להשיג "כיסוי" לעודפי הכספים שברשותם, וכדי להפגין את נוכחות הבנק המרכזי בשוק ההון.

יש לציין כי למרות הפסקת הפעילות בשוק הראשוני, ממשיך בנק ישראל לפעול בשוק המשני. נציגי הבנק המרכזי רוכשים (עבור האוצר) במהלך המסחר בבורסה אגרות חוב ומניות בנקאיות, מתוך מגמה למנוע עליית התשואה, שעלולה להביא להקטנת הסיכוי למימוש המניות הבנקאיות.

דיונים בקשר להטלת מס מחזור בשיעור 1.2% על ענף היהלומים

שלטונות מס ההכנסה מקווים כי ההיטל יביא לגביה של 100 מיליון דולר בשנה

מאת יהודה שרוני

שלטונות מס ההכנסה בודקים בי־מים אלה את האפשרות להטלת מס מחזור של 1.2 אחוזים על העוסקים בענף היהלומים. הבדיקה נעשה במסגרת היערכות לשינוי שיטת גביית המס אצל העוסקים בענף היהלומים, ומעבר לשיטת גבייה המבוססת על תחשיב המחושב בע־לויות הקיימות בענף ואת רווחיותו. יש לציין כי גם אם יוחלט בסופו של דבר להטיל מס מחזור, יהיו העוסקים בענף היהלומים חייבים להמשיך ולנהל את הספרים. בשיטה הקיימת מאז 1979, עת הוינו בני־הול ספרים.

בנציבות מס ההכנסה סבורים כי רעיון הטלת מס המחזור יביא לייעול מערך הגבייה הלוקה כיום בחוסר, בין השאר עקב מחסור בכח אדם מקצועי וקשיים במעקב אחר המתרחש בענף, ויביא לגבייה של 100 מיליון דולר בשנה.

ראשי התאחדות ענף היהלומים מסכימים עקרונית לרעיון הטלת מס המחזור, אך חולקים על שיעורו. מחלוקת נוספת קיימת ביחס לעיתוי הנהגת השיטה החדשה: במס ההכנסה מבקשים ליישם את השיטה למפרע מ־1985, אך היהלומנים מתנגדים לכך ומבקשים ליישמה רק מ־1987.

משה שניצר, נשיא התאחדות ענף היהלומים, מסר ל"הארץ" כי הטלת מס בשיעור של 1.2 אחוזים על המחזור עלולה לפגוע קשות בענף שכל תנודתו מיועדת לייצוא. לדבריו, אם היהלומן מקבל עמלה ברוטו של 3 אחוזים על כל עסקה, אזי הטלת מס בשיעור כזה תשחוק את כל הרווחיות.

שניצר מסר כי ועדות פנימיות של ההתאחדות בודקות בימים אלה את הצעות הנציבות כדי לגבש בתוך ימים אחדים, את העמדה הסופית.

ניקוב — הון חוזר שלילי

דו"ח על דו"ח / רו"ח אבי באשר

קבוצת ניקוב מחשבים עוסקת במגוון רחב של פעילויות הקשורות לענף המחשבים והכוללת בעיקר מתן שירותי עיבוד נתונים (כ־87% מהמחזור המכירות של החברה), שיווק של ציוד מחשבים — חומרה ותוכנה, ופיתוח תוכנות סטנדרטיות וספציפיות בהתאם לדרישות הלקוח.

הנפקת מניות בדרך של זכויות ואופציות

החברה יצאה בהנפקה לבעלי המניות בדרך של זכויות של יחידות הכוללות 5 מניות של 1 ש"ח ע.נ. ואופציה לרכישת 6 מניות של 5 ש"ח ע.נ. מחיר כל יחידה הוא 70 ש"ח ותוספת המימוש של האופציה הצמודה לדולר היא כ־75 ש"ח. תמורת סכום של 145 ש"ח יכול היה בעל המניות לקבל מניות אשר מחירן בבורסה ביום הראשון שבו האופציה ניתנה למימוש (1.10.87) היה 180 ש"ח. עקב ההטבה הגלומה בזכויות ניצלו כל בעלי המניות את זכויותיהם כמו גם העובדים אשר ניצלו במלואה את הנפקת כתבי האופציה. למרות ששיעור ההטבה הגלום באופציות היה קטן יותר מההטבה הגלומה במניות 1 ש"ח ע.נ.

ופיתוח כנכס הוני אולם גם במקרה זה נאלצה החברה לשנות את כוונתה והרווח השנתי קטן בכ־575 אלף שקל.

מצב פיננסי

לחברה הון חוזר שלילי (התחייבויות השוטפות גדולות מהנכסים השוטפים) ולכן ברורה שאיפתה של הנהלת החברה לייעד את חלק הארי (למעלה מ־80%) של ההנפקה המסתכמת ב־5,116 מיליוני שקלים להון חוזר. כמפורט בלוח א' התחייבויות השוטפות של החברה גבוהות מנכסיה השוטפים בכ־1.28 מיליון שקל. אם נוסיף לסכום זה גם מלאי אשר יכולת המימוש שלו אינה מהירה נראה כי החברה זקוקה ללמעלה ממיליון וחצי שקל על מנת לעמוד בהתחייבויותיה השוטפות.

לחברה גם התחייבויות תלויות בסכומים ניכרים הנובעות בעיקר ממחלוקת משפטית עם רשויות המס באשר למעמדה של החברה כלפי רשויות המס.

החברה תובעת מעמד של חברה תעשייתית אשר משמעותו הע־קרית להחברה כל זמן שאין היא רוו־חית — פטור מתשלום מס מעסיקים. וכאותן של חברות המחשבים העוס־קות בייצור תוכנה כמו גם בעיבוד נתונים תלוי ועומד זמן רב בבתי המשפט ואף החברה היתה מעורבת במספר פסקי־דין עקרוניים בסוגיה משפטית זו אשר ברובם פסק בית המשפט לטובתה ופטר אותה מתש־לום מס מעסיקים. פסיקה זו אינה מקובלת על מס הכנסה אשר עדיין לערעור משפטית עליונה. לאחרונה התקבלה במס הכנסה, ובצדק רב, גישה הרואה בחברות תוכנה מסוי־מות העוסקות בפיתוח ובייצור תו־כנה, המעסיקות למעלה מעשרה עובדים, חברות תעשייתיות לכל דבר ועניין הזכאיות לפטור מתש־לום מס מעסיקים.

אולם עיסוקה המרכזי של ה־קבוצה הוא עיבוד נתונים כך שאין בשינוי עמדתן של רשויות המס כדי לבטל את ההתחייבויות התלויות של החברה המגיעות, עם הפרשי הצמדה, לכדי 1.4 מיליון שקל. לדעתי נהגה החברה נכון כאשר לא יצרה הפרשה בספריה (אשר היתה מציגה את החברה עם הון עצמי שלילי) אלא, למרות שאין בידה חוות דעת מיועציה המשפטיים לגבי סיכוייה בבית המשפט העליון, הסתפקה בגילוי נאות של התחייבות מותנית זו.

התחייבות תלויה זו מדגימה היטב את ההוראות הרבים הנובעים מאי־הוראות השורות בתחומי המס השנים ואשר מקשים על יכולתם של משקיעים פוטנציאליים רבים לקבל החלטה באשר להשקעה מסוימת. הרצון לעודד השקעות בחברות ישראליות והעיקר של משקיעי חוץ מחייב את גורמי הממשל להקטין ככל שניתן אי־ודאות מסוג זה.

התחזקה בחברת קידרון

לחברה מערכת ערבויות, לחברות בקבוצה הכוללת בין השאר ערבות מהותית, יחד עם בעלי מניות אחרים להתחייבויותיה של חברת "קידרון" (החזקה עקיפה של 14.1% בהון) לבנקים, מוגבל לסכום של 1.25 מי־ליון דולר. בדרך כלל, שיעור החזקה הנמוך מ־25% מאפשר לרשום את ההשקעה על בסיס עלות ולא על בסיס השווי המאזני אולם כאשר קיימת השפעה מהותית של החברה על עסקי החברה המוחזקת גם החזקה של פחות מ־25% אחוזים מצדיקה רישום על בסיס השווי המאזני.

העובדה שלחברת ניקוב יש שני דירקטורים במועצת המנהלים של קידרון אשר אחד מהם משמש חבר בוועדה האקזקוטיבית שבה חברים שלושה חברים כמו גם הערכות הגבוהה שנתנה החברה לסוכת קידרון מוכיחים לדעתי כי מדובר בהשקעה שלחברה יש השפעה מהו־תית בה. לאור האמור לעיל נראה לי כי רישום ההשקעה על בסיס השווי המאזני היה מתאים יותר לתיאור ההשקעה דבר שהיה מקטין את ההון העצמי של ניקוב בכ־300 אלף שקל בגין ההפסדים הצבורים של קידרון המתקרבים לכ־2 מיליוני שקלים נכון למרץ 1986.

נקודה מעניינת נוספת בהשקעה בחברת קידרון, אשר לא מצאה את ביטויה בדו"חות הכספים של החברה אלא רק בתשקיף, מתייחסת לעוב־דה כי החברה לא מחזיקה בפועל במניות קידרון אלא קיימת לה זכות בלתי מוגבלת בזמן לקבל מניות בחברה זרה המחזיקה במניות קידרון. זכות זו לא מומשה מכיוון שההיתרים הדרושים מבנק ישראל לא ניתנו והחברה לא יכולה לצפות מתי הם יתקבלו. במלים פשוטות, ברשות החברה זכות לנכס אשר בכל שלא יתקבל אישור מיוחד מבנק ישראל למימוש, יהיה מימושו כרוך בעבירה על החוק.

תוצאות עיסקיות

במבט ראשון נראה כי החברה, לאחר לפחות שלוש שנים של הפסדים, עברה לרווח בתשעת החו־דשים המסתיימים בדצמבר 1986. בשנת 1983 היה ההפסד של החברה 1.4 מיליון שקל, ב־1984 הפסד של 681 אלף ואילו בשנת 1985 הסתכם ההפסד ב־836 אלף שקל. בתשעת החודשים של השנה היה לחברה רווח של 640 אלף. גם מחזור המכירות המאוחד המתואם של החברה גדל בכ־18% ריאלית לאחר ירידה בשנתיים הקודמות. אולם כל השיפורים הללו נובעים בעיקרם מרכישת חברת ילן שלושה חודשים לאחר תחילת שנת הכספים 1986.

חברת ניקוב רכשה את מלוא השלי־טה (100%) בחברת ילן הכוללת שתי חברות. אחת העוסקת בעיבוד נתונים למחשבים ומוסדות בתנועת המחשבים השניה משמשת כמפיץ מורשה למחשבים אישיים של יב"מ. שתי החברות תרמו למחזור המכב־סות של קבוצת ניקוב 2.165 מי־ליוני שקלים שהם 31% מהמחזור המאוחד של הקבוצה עבור ששת חודשי פעילותה בתאריך רכישתן ועד סוף השנה.

אלמלא מחזורה של חברת ילן היה מחזור ההכנסות של חברת ניקוב קטן ב־19% ריאלית לעומת השנה הקודמת והיה מהווה המשך למגמה שהחלה בשנים הקודמות. עסקת רכישת ילן תרמה לרווחיות של ניקוב סך 750 אלף שקל (יותר מהרווח המתואם של הקבוצה) בעיקר דרך השתתפות ילן בהוצאות חברת האם. תרומה משמעותית זו לא קיבלה ביטוי מתאים ומספיק וגילויה הצריך עבודת חיפוש אר־כה. כמו כן לא ברור האם מדובר בארוע חד פעמי או שמא יש לו הסתברות לחזור גם בעתיד האם הוא נובע מהחברה העוסקת בעיבוד נתונים או מהחברה העוסקת בממכר מחשבים אישיים.

לנתונים אלו חשיבות עליונה לשם הערכת ביצועי החברה בעתיד בעיקר מכיוון שהחברה העוסקת בממכר מחשבים נמכרה לחברה קשורה אחרת המוחזקת רק ב־30% על ידי ניקוב. מכירה זו אשר בוצעה לאחר תאריך המאזן הקטינה את השליטה של חברת ניקוב בחברת ילן מיקרו מחשבים מ־100% ל־30% בלבד.

ניתוח פעילות החברה לפי מגזרי פעילות מראה מעבר ברור של החברה לממכר של ציוד מחשבים היקפי, אשר תורם אמנם רבות למחזור המכירות אבל גורר הוצאות מימון גבוהות הפוגעות ברווחיות מעיבוד נתונים ותוכנה אשר הרווח הגולמי במגזר מגיע ל־58% לעומת רווח גולמי של 12% בלבד ממכירת ציוד היקפי.

החברה מפחיתה את ציוד המחשבים שברשותה ב־15% אחוז לשנה שיעור הנמוך מן המקובל (20%). לדעתי רצוי היה ליישם שיטת פחת אחרת בכל הקשור לציוד מחשבים המצוי כל העת במגמה של ירידת מחירים ולהפחית את המחשבים בשעור גבוה בשנים הראשונות בהשוואה לשנים האחרונות. שיטה זו תציג את הפחת בערכים התואמים את הפחת הכלכלי ורצוי היה ליישמה בעיקר בחברות שבהן המחשבים הם חלק מרכזי מהרכוש הקבוע. פחת בשעור 20% על מחשבים היה מקטין את הרווח השנתי בכ־170 אלף שקל.

לוח א'

תמצית מאזן מאוחד מתואם (באלפי שקלים)

	31.2.86	31.3.86
רכוש קבוע	2.638	2,223
השקעות	240	217
חייבים לזמן ארוך	48	0
רכוש שוטף	2.001	1.409
רכוש אחר והוצאות נדחות	486	284
	5.413	4.133
הון עצמי	1.241	601
עתודות	265	213
התחייבויות לזמן ארוך	627	621
התחייבויות שוטפות	3.280	2.698
	5.413	4.133

לוח ב'

נתונים עיקריים מתואמים מתוך דו"ח רווח והפסד מאוחד (באלפי שקלים)

	86'(9 חודשים)	1985
הכנסות	6.913	7.817
עלות המכירות והעבודות	5.320	4.693
רווח גולמי	3.593	3.124
רווח נקי לפני מס	492	(982)
מיסים	40	0
חלק החברה ברווחי חברות בת	126	147
רווח (הפסד) לתקופה	640	(836)

הסחורה בידי מנהלי תיקים

מאת יהודה שרוני

חברת ניקוב היא אחת החברות הבורסאיות המהוות פוטנציאל למאבק שליטה, שכן בעלי השליטה הנוכחיים מחזיקים בה בזכות הרבה פחות מ־50 אחוז. עד לגיוס ההון לפני מספר שבועות החזיקו בעלי השליטה בניקוב 19 אחוז בהון ו־38 אחוז מזכויות ההצבעה. אולם בעקבות ההנפקה ירד חלקם של בעלי העניין ל־29 אחוז מזכויות ההצבעה.

ואכן, בתקופה האחרונה מורגשת פעילות איסוף במניות, על־ידי שתי קבוצות של מנהלי תיקים הפועלים בנפרד באמצעות שלושה גופים: הבנק הבינלאומי, חברת הברוקרים מודיין את טוכלר ובנק כללי. מנהלי התיקים מחזיקים במרבית המניות בנות 5 שקל ע.נ המקנים להם יותר מ־30 אחוז בהון, אך אחוז נמוך יותר בזכויות ההצבעה.

מנהלי התיקים מסבירים את פעילותם בגיוס ההון שיתבצע בקרוב על־ידי חברת קידרון חברת מילק, המוחזקת על־ידי ניקוב. גיוס הון זה יקנה לניקוב רווחי הון חד־פעמיים. יש לציין כי ניקוב גייסה הון ללא התם, שכן אשר בנק לאומי, שאמורים היו לחתום על התשקיף, נסוגו בו ממש ברגע האחרון, בגלל התפתחויות בשוק ההון.

מניות ניקוב נסחרו בסוף 1986 בשווי שוק גבוה של 8 מיליון דולר. בעלי עניין ניצלו שווי שוק גבוה זה ומכרו חלק מאחזקותיהם. בעקבות כך ירד השווי. המניות נסחרות כיום בשווי שוק של 4.5 מיליון דולר. הון המניות של ניקוב מורכב ממניות בנות 1 שקל ע.נ, 5 שקל ע.נ וכתבי אופציה בעלות "מנוף" גבוה.

[illegible]
[illegible]
עם שלושה קווי טלפון
אפשר גם בשכירות משנה
במשרד קיים
טלפון: 03-291997
בין השעות 9.00-16.00

כלל עומדת לרכוש קרקע בגבעתיים להקמת בית אבות של "5 כוכבים"

ההשקעה, כולל הקרקע, תגיע לכ־10 מיליון דולר

מאת אריה לביא

קונצרן "כלל" יחזיב בקרוב את פעילות חברת "משכנות כלל", העוסקת בהקמת בתי אבות. ה־קונצרן מנהל מו"מ מתקדם לרכישת שטח קרקע בן כשישה דונם להקמת בית אבות בגבעתיים, שי־תוסף לבית האבות של החברה "מגדלי הים התיכון" בבת ים.

חברת "משכנות כלל" היא בבעלות משותפת של "כלל השקעות בנדל"ן" ו"אוזרים".

הקרקע בגבעתיים היא בבעלות פרטית, והמו"מ בין כלל לבין הבע־לים נמצא בשלבים סופיים. יתכן שהעסקה תסוכם עוד השבוע.

בית האבות בגבעתיים מתוכנן ל־200 יחידות בנות 1—2 חדרים. בשלב זה לא ברור באיזה דרך תשווק כלל את היחידות.

ההשקעה בפרויקט מוערכת ב־כ־10 מיליון דולר, כולל מחיר הקרקע שטרם סוכם סופית. על־פי תוכנית בניין עיר קיים לגבעתיים, ניתן לבנות במקום זה בית אבות. אך דיירים בסביבה התארגנו והם מנסים למנוע מכלל את ביצוע התוכנית.

סמנכ"ל קבוצת כלל יוסף אטינ־גר, הממונה בין היתר על חברת "משכנות כלל", אומר שהדיירים באזור לא מבינים את התוכניות לגבי פרויקט זה. אין כוונה להקים בית אבות גריאטרי, כפי שהם אולי סבורים, אלא בית אבות ברמה של "5 כוכבים" שיהיה "כמו כל בית מלון אחר".

מרחיבים את בית האבות בבת ים

כיום עוסקת חברת "משכנות כלל" בהרחבת בית האבות בבת ים בו יש כבר 200 יחידות דיור. החברה ניהלה מו"מ עם בעלי קרקעות גם בירושלים חיפה ונתניה לצורך הקמת בתי אבות אך בשלב זה ללא תוצאות.

הקר־אופ מתכנן מרכז לוגיסטי באזור לוד

מינהל מקרקעי ישראל אישר הקצאת 45 דונם ללא מכרז • ההשקעה — ללא קרקע — 8 מיליון דולר

מאת אריה לביא

"קר־אופ תל אביב דן השרון" מתכנן הקמת שורה של מבנים שישמשו "מרכז לוגיסטי" של הקר־אופ באזור לוד. המרכז ישתרע על שטח של 45 דונם, הנמצא בבעלות מינהל מקרקעי ישראל.

הנהלת המינהל אישרה בימים אלה לקראופ את הקצאת הקרקע ללא מכרז, וכעת ממתינים לקבלת הערכה ממשלתית של שמאי לגבי שווי הקרקע שאותה מבקש קראופ להחכיר.

מנכ"ל קראופ בני גאון אמר ל"הארץ" כי קיימת כוונה להקים שורה של מבנים בשטח של 30 אלף מ"ר (לשם המחשה, זהו שטח המשר־דים של מגדל שלום בתל אביב), שיחליפו שורה של מחסנים ומבנים אחרים המופעלים כיום על־ידי קר־אופ.

בין אלה מציין גאון את מחסן הרשת בראשון לציון, בית האריזה בחולון (צמוד לבית "קטיף" של המתנוזה השופרסל), שם קולטים, ממיינים ואורזים פירות וירקות, מחסנים ובתי מלאכה בתל אביב, ומרכז הבשר בתל אביב.

ריכוז כל אלה במקום אחד יביא לייעול העבודה של הקראופ לצד חיסכון הנובע מפינוי מבנים יקרים יחסית בתל אביב וסביבתה. ההשק־עה במרכז מוערכת בשמונה מיליון דולר, לא כולל מחיר הקרקע, שכ־אמור אינו ידוע עדיין.

בנק דיסקונט יאפשר השקעה בסל של קרנות נאמנות

מאת יהודה שרוני

"אילנות דיסקונט", קרנות הנ־אמנות של בנק דיסקונט, יוצאת החל מה־1 בנובמבר במבצע חדשני בתחום ההשקעות בארץ, שיאפשר השקעה בסל של קרנות נאמנות. הרכב הסל ייקבע על־פי החלטתם של מנהלי "אילנות דיסקונט". הסל יאפשר למשקיע לנצל את ההתנהגויות השונות של הקרנות, על־פי הצרכים האישיים.

במסגרת "אילנות דיסקונט" יופעלו ארבע "אלומות". אלומת מדד, שרוב נכסיה יהיו צמודים למדד; על־פי ההרכב הבא: 60 אחוז קרן תמר, 30 אחוז קרן אורן ו־10 אחוזים קרן דולב; באלומת מט"ח יהיה הרכב של 70 אחוז קרן דולב, 25 אחוז קרן אתרוג ו־5 אחוזים קרן דקל; באלומת המניות יהיה ההרכב 50 אחוז קרן דקל, 40 אחוז קרן ברוש ו־10 אחוזים קרן אתרוג; האלומה המעורבת תהיה בהרכב הבא: 25 אחוז קרן אתרוג, 25 אחוז קרן דקל, 30 אחוז קרן אורן ו־20 אחוז קרן דולב.

עיריית תל-אביב-יפו

מקומה של האשפה בשקית הגדולה.

• התושבים ובעלי העסקים בעיר נקראים להקפיד על איסוף האשפה בשקית הגדולה התקנית ולא בשקיות הרגילות הנקרעות בקלות וגורמות להתפזרות האשפה.

• את השקית הגדולה יש לקשור היטב בסגר המצורף אליו.

במהלך השביתה ניתן יהיה לקבל בחינם את השקית הגדולה בנקודות החלוקה הבאות:

חבל עבר הירקון: • תחנת הדר יוסף – רח' קהילת ורשה 73 • תחנת רמת אביב – רח' סלוואדור מאחורי רח' ברודצקי 19.

חבל דיזנגוף: • תחנת בזל – רח' אשתורי הפרחי 7א' • תחנת גן מאיר – רח' המלך ג'ורג' (בתוך גן מאיר).

חבל מזרח: • תחנת התקווה – רח' חרוזנו פינת דרך לוד • תחנת רמת ישראל – דרך פ"ת 32 • תחנת יד־אליהו – רח' מסד (ע"י בריכת גלית) • תחנת כפר שלם – רח' ג' מס' 3, כפרשלם.

חבל מרכז: • תחנת הכרמל – רח' הכרמל 16 • תחנת בית־לחם – רח' בית לחם (בשוק בצלאל) • תחנת חשמונאים – רח' חשמונאים בשוק סיטונאי.

חבל דרום: • תחנת גבעת עליה – רח' שטרנהרץ • תחנת יפו – רח' התקומה פינת התחיה • תחנת שפירא – רח' בעל העקידה • תחנת יסוד המעלה – רציפי חולון, תחנה מרכזית.

מרכזי חלוקה נוספים: • כיכר המדינה • כיכר דיזנגוף • כיכר מלכי ישראל • כיכר אתרים.

את השקים ניתן לקבל כנגד תעודת תושב או תעודת זהות ובה ציון הכתובת בתל־אביב.

תושבים המעוניינים לעזור ולהתארגן כדי לפנות את האשפה מתבקשים להביאה לחיריה בין השעות 17.00-07.00, והעירייה תחזיר להם את הוצאותיהם.

החזר ההוצאות יעשה בהתאם לשקילה שתערך במקום ולא יותר מסך:
• טנדר מלא עד 100 ש"ח • משאית מלאה עד 200 ש"ח • מכונית דחס מלאה עד 300 ש"ח.

על מנת לזכות בהחזר ההוצאות יש להגיש קבלה מאת המוביל וכן אישור המשקל שינתן באתר פינוי האשפה בחיריה.

ניתן לרכוש את השקית הגדולה בנקודות המכירה הבאות:
• רשת חנויות קראופ בתל־אביב
• רשת חנויות שופרסל באזור תל־אביב • רשת חנויות קרביץ באזור תל־אביב
• שרותי ארגל בנמל תל־אביב, טל. 5464436

עזור לנו, עזור לעצמך - ארוז את האשפה בשקית הגדולה!

הודעת תיקון

בעניין: פירוק החברה ק.מ.שטנים בע"מ

המבקשת: ק.מ.שטנים בע"מ

כל נושה או משתתף של החברה שברצונו להתנגד במתן צו הפירוק או להתגבר לו, רשאי למסור הודעה למבקשת על כך או לשלוחה בדואר באופן שת־גיע לידיה לפי המען: רח' קקל 65 באר־שבע, לא יאוחר מתאריך 21.12.87 שעה 12.00

לוח העיר
זה עובד!
קבלת מודעות בטלפונים:
03-293648
03-290697

לבעלי מניות ההסדר בנק לאומי מציע:

להרוויח חסכון צמוד ל־$ או למדד בריבית גבוהה במיוחד
תוכנית האוצר עם שיפורים יחודיים ללקוחות בנק לאומי

או

להרוויח להשאר במניות ההסדר ולקבל תשואה דולרית גבוהה*

תוכנית חסכון כח דולר מדד

סוג ההצמדה / תקופה	למדד (ריבית)	לדולר (ריבית)
3 שנים	3½%	**8⅜%
4.5 שנים	3½%	**8⅜%
6 שנים	4½%	**8⅜%
בכל מקרה: אתה מקבל את התשואה הגבוהה מבין השתיים		

שיפורים גם בכל מסלולי ההשקעה האחרים.
התכנית פתוחה לכל לקוחות בנק לאומי גם אלו שאינם מחזיקי המניות.
** הריבית הדולרית נקבעת ביום ההפקדה ומשתנה בכל חצי שנה.
הבנק רשאי לשנות את תנאי התכנית או להפסיקה בכל עת.

מחלקות ההשקעה בסניפי בנק לאומי לנוחות לקוחותינו יהיו פתוחות בימים א' עד ג' (18-20 לאוקטובר) בין השעות 08:30-19:00 ברציפות.

בנק לאומי - רווח יומי

מכתבים למערכת הארץ

מה שהיה בז'נווה

ח"כ מתי פלד ("המתקדמת") עדיין לא יכול, כנראה, להרגע מכך שלמרות שהשתתף בכנס הבינלאומי בז'נווה, לא היה לו שום חלק בשיחה ובמסר שקיבלתי מערפאת יחד עם רוח אישי־שלום. ומשום כך נקט את השיטה המיושנת — להד"ם. במאמרו ("הארץ", 13.10) כותב פלד על "הסערה והמא שחולל ח"כ צ'רלי ביטון באמצעות המסר שלא היה ולא נברא".

ראשית, היתה סערה גדולה מסביב למסר שהבאתי. עם זאת, אינני אשם שאלה שרצו להפחית בערך המסר סילפו את דברי. אף פעם לא אמרתי שקיבלתי מסמך מיאסר ערפאת להעביר לראש הממשלה. אמרתי שיש לי מסר ולא מסמך, וההבדל גדול. אף פעם גם לא אמרתי "משא ומתן ישיר במקום ועידה בינלאומית". אמרתי, ואני חוזר ואומר: משא ומתן במסגרת הוועידה הבינלאומית. וההבדל גדול.

ח"כ צ'רלי ביטון
הכנסת, ירושלים

רצח–תגובה–נקמה

כתגובה על רצח חייל הבילויים אלכסנדר אריך דיל, הרסו כוחות הביטחון את בית המחבל — הוא בית אביו. כל זה לפני שנערך משפט, ולפני שהוכח בעליל שבני המשפחה היו שותפים לרצח, או שגינו עליו בעשיה או מוסרית.

איני יודע אם הוכח סטטיסטית שהרס בתי המחבלים צימצם את ממדי הטרור, גם אם במקרים מסוימים מילא אמצעי זה את יעודו. אולם אני מרשה לתאר לעצמי את דרי הבית, ואת סבתו, והם ילדים, שהמשטמה כלפינו אולי טרם חדרה לתוכם. אורחי עדי ראיה ושמיעה, שעד או הערייפו להיות מתונים ולא מעורבים (לפחות מעשית), ואת קרובי המשפחה שמוטלת עליהם לתת מקלט למשפחה שביתה נהרס.

אי־אפשר שלא לחשוב על הזעם שהרס של בית מביא עמו. הכל זאת על פשע שיושבי אותו בית לא היו שותפים בו, או ששותפותם לא הוכחה. עם הזעם תבוא השאיפה לנקם, אשר לא תעבור עד אשר תתבצע, במוקדם או במאוחר.

ד"ר אלכסנדר זיהל
רמת גן

לחתולי תל־אביב — תודה

לפני חודשים מספר שוחחתי עם מבקר סקנדינאווי על עירנו תל־אביב. אחרי שהביע את התרשמותו משינוי חזות העיר, הוסיף: "אולם מה שמפליא ביותר הוא שהעירייה שלכם משקיעה כספים ברבים כגון אלה לפני שהיא פותרת את בעיית בתי־השימוש הציבוריים".

יש לנו בתל־אביב המתקן של אגם בכיכר דיזנגוף, קונצרטים בפארק הירקון. כל כמה חודשים מחליפים ברחובות כלשהם את פנסי הרחוב; ועכשיו מרעננים את מראה התשתית העירונית על־ידי החלפת הריצוף האפור של המדרכות בריצוף ארמורת.

אולם אין העירייה מסוגלת לפתור את בעיית פינוי האשפה. בימי חג אלה חוצות העיר שוב מלאות כפחי־אשפה מלאים וכערמות אשפה בעלי צורות שונות ומשונות. תל־אביב נהפכה לכעין פארק ענק של פיסול סביבתי, העולה בגיוון צורותיו על כל מה שהאמנות של אגם מסוגלת ליצור. חתולי העיר פועלים כפסלים תוך כדי נבירתם בהררי האשפה. אולם, כמובן, אין ביכולתם להתגלש על כל השפע הזה.

לחתולים אלה מגיעה תודת תושבי העיר. הם לבדם — ללא עזרת העירייה — מונעים את הפיכת העיר העברית הראשונה לבית־גידול ענק לעכברים ועכברושים.

אלחנן שובן
תל אביב

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 18.10
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
חבלי משיח — בקאמרי
עלובי החיים — ק' ירושלים: 20.00
רכוש נטוש — בצוותא

צפצופים

אני מבין בהחלט את סירובה של הנהלת רשות השידור להשוות את תנאי השכר של עובדיה לאלה של עיתונאי העיתונות הכתובה. כיצד אפשר להשוות עובד ציבור בעל קביעות שפרנסתו אינה תלויה בהערכת קהל שמעיד לעיתונאי הצריך להיבחן מדי יום ביומו על ידי קוני עיתונו? סבורני כי על הנהלת רשות השידור להתעקש על עמדתה, ולא במחיר הפסקה ממושכת בשידורים.

מצד שני, צודקים עובדי רשות השידור. כיצד אפשר להתקיים ממשכורות רעב או להיות תלוי ב"הלטורות" פרסית המוכתבות רק לאלה מבינינו שהם באמת טובים? יותר על כן, מה טעם היה במתן דירוג של עיתונאים כאשר אין מעמד זה מעניק אוטומטית שכר שווה? אני ממליץ לעובדי רשות השידור להמשיך בצפצופים עד לכניעת הנהלת הרשות.

רק בקשה אחת לי מעובדי רשות השידור: הפסיקו את צפצופיכם המעצבנים הנודעים מהאותנו בעת האזנה לשידורי חוץ לארץ.

פרופ' אריה גלון
רמת גן

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
קהל נכבד
לתשומת לבכם
הקונצרט הערב יתחיל בשעה 9.00

תזמורת סימפונית ירושלים
הערב 18.10 ב־8.30
"היכל התרבות העירוני" כפר־סבא
מחר, 19.10 ב־8.30
"היכל התרבות" — כרמיאל
מנצח — חואן־פבלו איסקיירדו
סולנית — אורורה נטולה־חינסטרה
פרוקופייב, חינסטרה, מאהלר

תזמורת סימפונית ירושלים
קלסיקל
באולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון
10.12.87 סקיץ' הנדרסון ("ניו יורק פופס")
19.1.88 קארל דייויס (מלחין הסרט "נפוליאון") עם סולני התזמורת
15.2.88 הארי דיקסון ("בוסטון פופס") גלעד מישורי – פסנתר
5.4.88 פיטר מארק (האופרה של וירג'יניה) מרינה לויט – סופראן, אלן גלסמן – טנור — פרקי אופרה —
31.5.88 דב זלצר – מלחין ומנצח
מיבצע! מי שרוכש מנוי ל־5 הקונצרטים מקבל כרטיס חינם
ל"ערב וינאי" — ביום חמשי, 29.10.87
מנצח – וילפריד קארלינגר
סולנים – יולנטה ראדק וקורט הומר
שטראוס, קלמאן, לאהר, רוברט שטולץ
מכירת הכרטיסים: בקופת תאטרון ירושלים ובמשרד "בימות".
הנחות לקבוצות מאורגנות ולמנויי התאטרון

קולנוע / גידי אורשר

הבחורים של בריאן

"הבלתי משוחדים", קולנוע שחף, ת"א.

קווין קוסטנר ב"הבלתי משוחדים": הצלחה מוטאלית

בראשית היה אל קאפונה, המלך המוכתר של העיר שיקאגו ואמריקה של העולם התחתון. אמריקה שרצתה לשתות והחוקים עמדו כנגדה ולא נתנו לה; שסגרה בפתח לראש ראשון שבטירוני המאפיה, מלך המלכים המוציא המביא את ה' בקבוקים מהגבול ואליה. השולט במקל הוכנים של אש וקוצר בידיכים המעזים לאיים עליו בשם הביזנס הכל־יכול. זהו המלך השולח שליחי ממון להרע גם אל אנשי החוק, כדי לגייסם למפעלו, וגם מצליח ברוב המקרים, בעזרת שקית של מצלצלים.

ואז באו ארבעת המוסקטרים של שלטון החוק, נציגים בודדים שהתקבצו אל דגל התעוה, המלחמה בפשע, הרצון להשליט שוב חוק וסדר, וקראו תגר על המלך וצבאותיו. הם, שהעמידו עקרונות מעל לתאוות בצע, שלא היו מוכנים לשקול את מצפונם כנגד כל הון שבעולם, הם אזרו אומץ, חוכמה ואקדח ויצאו לקרב.

והיתה מלחמה אכזרית, קשה, עקשנית, תאוותנית. וכשעלה העשן, ישב המלך מאחורי סורג ובריח לעולם ועד ומהארבעה נותרו רק שניים — שני גיבורים אמיתיים, אל־מותיים, פרשי אפוקליפסת הטוהר.

זהו סיפורם של אגדות, והוא גם הסיפור שקולנוע שמביא לנו היום בריאן דה־פלמה, במאי שהדעות על סרטיו הקודמים חלוקות עד מאוד. דה־פלמה ניסה במשך שנים ארוכות לצעוד בעקבות הגדולים שהשאיר מאחוריו אלפרד היצ'קוק, כך לפחות טפלו עליו אנשי יחסי הציבור שלו. האמת היא שהוא באמת ניסה, ולא רק בעקבותיו של היצ'קוק, אלא בעקבותיהם של עוד גדולים וטובים. אך נראה שכמעט תמיד, אם לא תמיד, מצא והציע דה־פלמה את המסגרת והזניח את התוכן. למד היסטוריה של הקולנוע מבלי להיות בשיעורים הנדרשים. וזה גרם לדה־פלמה לעשות סרטים מעצבנים, לא נבונים, מפוספסים, אבל עם סצינה מרכזית אחת, או כמה, שהוגשו על מגש כישרונו. דה־פלמה הוא במאי מעורר מחלוקת: אוהבים או שונאים, כמעט בלי מרכז. אבל זה בסרטים הקודמים.

כאן, נדמה לי, אין ויכוח, ואם הוא קיים, הוא נחלתם של המומחים בכך, מי שרוצה את הקונצנזוס גם כשהוא קיים. ולכן צריך להכריז ולומר: זהו אחד הסרטים המהנים, המקצועיים, המרגשים והטובים של המסך האמריקאי בעת האחרונה. בעיקר הלא־שגרתיים, וזה בהחלט לזכותו.

ההצלחה המוטאלית של דה־פלמה נובעת בסרט הזה מהתפיסה הקולנועית שלו. הוא החליט כנראה לשנות כיוון ולהפסיק לקחת את עצמו ברצינות רבה כל כך. לכן, במבט משועשע, הוא יכול לצאת ולערבב לו מעט ז'אנרים מקודשים יותר או פחות, סגנונות שלא באו עדיין יחד או שבאו במשורה, לבנד אותם כקוקטייל טוב ולהגיש לקהל הצמא. הקוקטייל הזה הוא של קולנוע מודע לעצמו — לא מסתתר מאחורי ריאליזם כפוי ומעושה; קולנוע עשוי בכבוד רב, שיכול להביט על הקרקים האחרים מסביב בקריצה ולהכניסם תחת כנפו. זאת תהיה הפרוגרסיבה של הכישרון, שמחת היצירה של האפשרות.

למרות שאפשר להתפעל בקולות, אסור לראות את הסרט כדרמה של מתח ואלימות. יש בה את אלה, הרבה אלימות, אבל הסרט הוא בכל זאת הרבה יותר מצירופם. צריך לראות אותו כסאטירה, סאטירה קריצה מחייבת על עצמו. על הסיפור של הפאתוס שהוא מגיש, על הקולנוע של הגאנגסטרים, המערבונים, הקולנוע בכלל והאמריקאי בפרט. (אגב, גם על הסרטים הקודמים של דה־פלמה עצמו.) כשהגיבור מכריז בסוף הסרט, כשהוא מצולם בזווית נמוכה כדי להגיש את חוזקו וגדולו, שיש בעולמנו יותר מדי אלימות אחרי שהמסך הוצף כאן, ובסרטים קודמים, בנהרות של דם, זהו סאטירה של הבמאי על עצמו, לפחות. הוא אמנם מציע את האירועים, אבל הוא מודיע בידיעות של מקצוען שלמד את העריקים ולא מתבייש לזהור הלימוד שלו. הוא מצטט מבמאים אחרים, כבר לא מנסה להעתיק בשר גיאות, אלא ממש מביא את המקור עם העיוות ההכרחי לפארודיה, והוא מודיע וקורץ. מי שתופס את הבדיחה נהנה ממנה. הוא מצרף צירופים שרק המור יכול להביא אותם יחד — כמו אייזנשטיין ושפילברג בסצינה נהדרת בתחנת רכבת. הגיבור מנסה להציל עגלת תינוק, המיטלטלת על המדרגות, מסבה נוראה, ומצליח, בעזרת אסיסט כדורסלני של אקדח שבשלה אליו בשניות האחרונות של הדקה התשעים. ואנחנו מלקקים את האצבעות ומוחאים כפיים בהנאה. הכל מתוח כאן עד הקצה ומבדיח ומהנה.

זו אינה קומדיה. אין ב"הבלתי משוחדים" כמה מרכיבים חשובים לכך. הגיבורים נפגעים באמת. שניים מהם גם נהרגים. הקומדיה זה אסור. יש כאן רגעים של מתח ואימה שאין מקומם בסרטים מצחיקים גם הבציר. אבל כדי ליהנות ממנו באמת, אסור לראות אותו כפנים רציניות מדי. צריך לדעת לקרוא נכון את הסימנים שעל הבד, להבין את הבדיחות גם של טקסט וגם של סיטואציה, כמו את המובאות מסרטים אחרים הצירופים ביניהם, ולפרש אותם על־פי הזיהוי, לא רק על־פי הפעולה. גם בקונדיות יש רגעים לא מעטים של חשש של הבמה אל־פי תום, אבל גם שם, בגלל הטיפול המיוחד של הבמאי המבליק לעשות הכל במעט את המציאות, הקול צוחק. לפעמים במקור. כדאי לכם לעשות זאת גם כאן. נדמה לי שכך תתקרבו יותר אל הכוונה של הבמאי.

אסור לשכוח את השחקנים הנהדרים של הסרט הנהדר הזה. את קווין קוסטנר העלה לו למעלות של כוכב חדש בשמי הקולנוע האמריקאי — הוא הדמות הראשית של העלילה האוסף את שלושת הלוחמים האחרים לתהילת עולם; שון קונרי, שוטר המקוף הקשוח המתלווה לקוסטנר לראשונה ועוזר לו לבנות את הצוות המנצח, שחקן נהדר שהמפגשים שלו עם התפקידים המתאימים לו היו מעטים מדי לאורך הקריירה המתמשכת שלו; צ'רלס מרטין־סמית גמור־הקומה שעשה דרך ארוכה הנה מסרטי וולט דיסני; האנדי גארסיה הצעיר, תערובת של אל פאצ'ינו וריצ'רד גיר, שנכון לו עתיד. וכמובן, גם רוברט דה נירו, שכבר אינו משחק מזה כמה סרטים, אלא פשוט נמצא.

בקיצור, ואם עדיין לא הבנתם, "הבלתי משוחדים" הוא סרט חובה לאוהבי קולנוע. בעצם לכולם.

הארץ ממליץ

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

האלמנה השחורה (תל־אביב) — הוא סרט מתח פסיכולוגי של בוב רפלסון, על קשר ריגשי הנוצר בין רוצחת (תרזה ראסל) ובין חוקרת פדרלית היוצאת בעקבותיה (דברה וינגר).

החנות מעבר לפינה (ת"א, חיפה) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זבן בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

בורחי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ארמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים באה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה להיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה רווחית.

שם הוורד (תל אביב) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההיסטוריון אומברטו אקו.

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדן.

ז'אן דה פלורט (תל אביב, ירושלים) — הראשון בין שני סרטים על פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

בלוז לחופש הגדול (תל־אביב, חיפה) — בוגרי שמיניות ב"חופש הגדול" האחרון לפני גיוסם, בתקופת מלחמת ההתשה.

מכון ון ליר בירושלים
מזמין את הציבור לערב עיון על הנושא:
מרבצ'ב, ביהוד, ישראל
ביום שני, ג' בחשון תשמ"ח, 26 באוקטובר 1987
תכנית:
17.00–19.30
לאן תעודת בית של גורבצ'ב?
יו"ר: זאב כץ
משתתפים:
מיכאל אגורסקי
גליה גולן
גור עופר
עדות אישית מרוסיה
19.30–20.00
הפסקת קפה וכיבוד קל
20.00–21.00
מבחר סרטונים מהטלוויזיה הסובייטית
מגישים:
דוד ויצטום
זאב כץ
21.00–22.30
ישראל, יהודים, ומשטר גורבצ'וב
יו"ר: גליה גולן
משתתפים:
שלמה אבינרי
אהוד אולמרט
יוסף מנדליביץ
כיכר אלברט איינשטיין

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
הערב 18.10.87
קונצרט מיוחד — 30 שנה להיכל התרבות
זובין מהטה מנצח
מאוריציו פוליני
תל אביב, היכל התרבות 8:30 בערב
קונצרט פילוקלסיקה מס' 1
יום ב' 19.10.87
זובין מהטה מנצח
ברוס ויינשטיין אבובן
ריצ'רד לסר קלרניתן
זאב דורמן נגן בסון
ג'פרי לאנג נגן קרן
התכנית: מוצרט: הפתיחה ל"דרחמי טיטוס"
מוצרט: סמפוניה מס' 38 ("פראג")
מוצרט: סינפוניה קונצרטנטה לכלי נשיפה
תל אביב, היכל התרבות 8:30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 1
מוצ"ש, 24.10.87
זובין מהטה מנצח
רוזלינד פלאוורייט סופרן
התכנית: ליסט: ראפסודיה הונגרית מס' 4
מוניושקו: "האלקה" אריות לסופרן מאת: ספונטיני, ביזה, ורדי, בליני
תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
יואל לוי מנצח
שלמה מינץ כנר
המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
התכנית: מוצרט: סמפוניה מס' 34
פרוקופייב: קונצ'רטו לכנור מס' 2
ראוול: "דאפניס וכלואה"
סדרה א': יום ג' 27.10.87
סדרה ב': יום ד' 28.10.87
סדרה ג': יום ה' 29.10.87
סדרה ד': מוצ"ש 31.10.87
ירושלים, בנייני האומה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
יום ג', 20.10.87
זובין מהטה מנצח
רוזלינד פלאוורייט סופרן
התכנית: מוצרט: סמפוניה מס' 36 ("לינץ")
ברליוז: "מות קליאופטרה"
הינדמית: "מאתיס הצייר"
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה מנצח
רוזלינד פלאוורייט סופרן
התכנית: מוצרט: סמפוניה מס' 36 ("לינץ")
ברליוז: "מות קליאופטרה"
הינדמית: "מאתיס הצייר"
סדרה ב': יום ד' 21.10.87
סדרה ד': מוצ"ש 17.10.87
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה מנצח
שלמה מינץ כנר
התכנית: מוצרט: סמפוניה מס' 36 ("לינץ")
הינדמית: "מאתיס הצייר"
ברהמס: קונצ'רטו לכנור
סדרה ג': יום א' 25.10.87

התזמורת הקאמרית הישראלית
"קולות ונגונים" מס. 3
ת"א סדרות 1 ו־4 יום א' 18.10.87
סדרות 2 ו־3 יום ב' 19.10.87
בית החייל שעה 20:30
יואב תלמי, מנצח
המקהלה הפילהרמונית הסקוטית
גד לברטוב, ויולן
פרטוש: "יזכור"
מנדלסון: סימפוניה מס' 4 ("האיטלקית")
פרוביצ: רקוויאם ב־דו־מינור
כל הכרטיסים נמכרו
חיפה
"קולות ונגונים" מס. 2
אודיטוריום חיפה יום ג' 20.10.87 שעה 20:30
יואב תלמי, מנצח
גד לברטוב, ויולן
המקהלה הפילהרמונית הסקוטית
פרטוש: "יזכור"
בטהובן: סימפוניה מס' 2
פרוביצ: רקוויאם ב־דו־מינור
כרטיסים בקופת חיפה ובאודיטוריום
ירושלים
"קולות ונגונים" מס. 2
יום ד' 21.10.87 שעה 20:30
תיאטרון ירושלים
יואב תלמי, מנצח
המקהלה הפילהרמונית הסקוטית
מנדלסון: סימפוניה מס' 4 ("האיטלקית")
פרוביצ: רקוויאם ב־דו־מינור
כרטיסים בתיאטרון ירושלים
מכירת מנויים "לכל המשפחה" נמשכת
התזמורת הקאמרית הישראלית
בית אסיה ויצמן 4 ת"א
טל' 102־210 בין השעות 0900־1500

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים: מ־9 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133, תל־אביב 5460111
חיפה 512233, בת ים 781111
הרצליה 052־541333, נהריה 823333
רחובות 08־451333, נתניה 5511111
חולון 803153, לוד־רמלה 08־231022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00; בימי ו' — 8.00—15.00; טלפונים: 03־433300

שר"ן — שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 669551, 660585; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן; תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631611 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן.

שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקד" קוד מנוי 222

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשטרה) טלפון: 294869, 03־285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות במצב טלפוני בלבד. בי מכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00, יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00, שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00.

שרות מיטות לרפואה, שיקום וסיעוד בבית. מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575, איתורית 1500 7549111

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה: ירושלים 227171, תל־אביב 5461111, ילדים ונוער 261115, חיפה 672222/3, נתניה 053־35316, באר־שבע 057־418111.

מרכז רפואי באר־יעקב 08־229958

מרכז מידע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה: תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554, חיפה טל' 04־660111

יד ביד — ערן: קשבת לילד ולהורים. תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה; להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־22.00, 222732 17.00; ירושלים 245558; חיפה ונהריה — 229488; הגליל המערבי — 04־922222

מרכז מידע למבקשי לחץ במקום "מקצועי": א' ו־ה' 11.00־13.00, ב' ו־ד' 16.00־18.00 טל' 220831 רח' מאפו 13 תל־אביב

"על אלי" — העמותה למען הילד: עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261870 א'־ה' 16.00־20.00

ליצני — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות. טל' 03־5461155, 08־550506

הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים. מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־205121. פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00. ת.ד. 38602 תל־אביב.

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — ילדים; איכילוב — פנימית, כירורגית
ירושלים ביקור חולים — כירורגיה
חיפה רמב"ם — ילדים, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק — פנימית, נשים, אורטופדיה

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: דיזנגוף דיזנגוף 132 223390
בלפור קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים גאולה מלכי ישראל 288850
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
רמת־גן רמת גן ביאליק 51 721514
חולון ובת ים מור הבינה דייך 20 583360
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 31 611182
הקריות אומיד העצמאות 80 ק. אתא 446763
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה קופ"ח מאחורת ה. מטואל 333805

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00 רמב"ם 9, 5101511/2. חיפה: ימים א'־ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־304304 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט. חדשות
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד (ב)
08.40 ספרות יפה. המגילה. הענק המלך (ב)
09.00 אנגלית ו'
09.20 חינוך מיוחד. דג הזהב
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ד'
10.30 [illegible]
11.00 חשבון ה'. שברים שקולים
11.15 צרפתית על־יסודי
11.30 גאוגרפיה כללית ה'־ו'. יפאן
12.00 ספרות ז'־ט'. מעשה בעלים (ב)
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 היסטוריה כללית. מסעי הצלב בימי הביניים
14.00 טלטקסט. חדשות
14.05 האוניברסיטה הפתוחה. התקופה הקלאסית
15.00 הבנת הפעולות
15.20 גברת פלפלת
15.40 שעת כושר
15.50 טלטקסט. דפי מידע
15.55 רחוב סומסום
16.25 ילדות הפלא. סדרה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 התהילה. סדרה
18.20 סרט הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם כוכבים
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 מהדורת מבט
20.02 עד פה. גרסאות חדשות
20.30 תעלומות קטנות
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת
22.40 מבט רחב. תרבות ואמנות
23.30 אלפרד היצ'קוק מציג
23.55 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

18.00 ציפורי היער הירוק
18.25 סרט — מלכות המטבח
20.00 פסטיבל שירי עמים
21.00 סרטים
23.00 מחורי יצירות

ירדן ערוץ 6

17.15 מספר ואות (דיבוב צרפתי)
18.00 רחוב קרטו (סדרה)
18.30 כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 סרט תיעודי
20.00 חדשות בערבית
20.30 סוכן הבית (קומי)
21.10 סרט תיעודי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 המשפחה (מתח)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 [illegible]
15.30 הבית המשופץ (מצויר)
16.00 שכבי הכלבים (לילדים)
16.30 סרט (ערבית)
18.00 משפחת הלטון (סדרה)
19.00 60 דקות (אקטואליה)
20.00 מופעים קלאסיים (אופרה לילדים)
21.00 סרט. "עוד ניפגש" עם ג'ינג'ר רוג'רס
22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 [illegible]
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד. רגעי מוסיקאלי
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30 מן המקורות

רשת א'

16.05 דרידעשרה. מגאזין לנוער
17.10 צבעי הקשת. שירים
18.06 מבזק ערב. הווי דתי ומסורת
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ. משא פנים וקיפוח של ילדים במשפחה

רשת ב'

18.06 שירים עבריים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 שלוש לפני חצות
22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להאזנה בלילה. שירים

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אקורד עתיק
23.05 הלילה הזה שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש
19.05 רדיו. ספורט. מבצעי ספורט
20.05 עושים מדינה
21.00 מבט לחדשות
22.05 על הרכש ועל הביצוע
22.30 עשרים וארבע. היום שהיה
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חנה
09.05 כלליה. שירות מידע
10.05 שירוקה. מחלות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.00 האוניברסיטה המשדרת
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 כוכב הבוקר
10.05 כל צבעי הקשת. מגאזין יומי
12.10 אלף־אלף ב"ב

רשת ג'

06.05 בוקר לאשר להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־מזמורים
09.05 זה כבר השעה עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים
11.05 שבעים מי יודע. שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך שיר הברכה
15.05 חדש, חדש
16.05 הבוקר יומית
13.05 בוקר הדוחות
14.06 לראות לגו לא־תרבות האמנות
14.30 בת צחוק־הווי הומור
15.05 רגע שקט
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מוסיקה ושמחה
17.05 שירים
17.35 קראתי ספר

גלי צה"ל

17.05 משפטים — עם מיכל שמואלי
06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 פתקים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה'בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 שעה עם אורלי יניב
11.05 בכון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 דרך יומי
15.05 מה איך. עם אורי של
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 דרים, דריי
20.05 מאנבבה בבסיס
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הג'אז הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — אשה מסוכנת 9.30 ,7.15 ,5.00
אמפיר — המורד 9.40 ,7.30 ,5.00
בית ציוני אמריקה — יומן אהבות 4.30, 9.30 ,7.15
בית לסין — בלוז לחופש הגדול 11.15
בן יהודה — הבלתי משוחדים 7.00 ,4.30, 9.30
גורדון — שמפו בנקמה 9.30 ,7.30 ,4.30
גת — המכשפות מאיסטוויק 7.30 ,5.00, 9.50
דיזנגוף 1 — שם הוורד 4.30 ,13.30 ,11.00, 7.15
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 13.00 ,11.00, 9.45 ,7.30 ,5—3
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 9.45 ,7.30 ,5.00
דקל — האלמנה השחורה 9.30 ,7.15
דרייב אין — משפחת פלורד 9.30 ,7.15, סקס 12.00
הוד — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 9.30 ,7.15
חן 1 — מטאל באקס 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 2 — לבי של אנג'ל 9.50 ,7.35 ,5.00
חן 3 — פגישה עיוורת 9.50 ,7.35 ,5.00
חן 4 — הכלה האוהבת המשפחה 7.35 ,5.00, 9.50
חן 5 — אני והחברה 9.55 ,7.35 ,5.00
לימור — מעקב חשאי 9.30 ,7.15 ,5.00
לב 1 — המשטמה 9.50 ,7.30 ,4.40 ,2.00
לב 2 — נכרים נכרים 10—8—6—5—2
לב 3 — משפחת המלנלכים 2—5, 7.50 ,18.00
לב 4 — חיבו מלך ירושלים 9.45 ,7.50 ,5—2
סינמה 1 — רובוקופ 9.40 ,7.30 ,5.00
סינמה 2 — משפחת פלורד 9.30 ,7.30 ,5.00
סינמה — בייבי אריזונה 9.40 ,7.30 ,5.00
סינמטק ישראלי — 7.00, 9.30
פאר — לורשה ותפנת 9.30 ,7.30 ,5.00
פריז — לא יכולה בלי זה 7.15 ,4 ,2 ,12, 9.30, הרבה 11.30 בלילה
צפון הנמרים — דאן הדשלונות 7.00 ,4.30, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תמוז — בולשום 9.40 ,7.30
תכלת — החנות מעבר לפינה 7.30 ,5.00, 9.45
תל־אביב — הזירה לפשעים המורים 5.00, 9.30 ,7.15

חולון

ארמון — קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.30
מגדל — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
רינה — השוטר מבוורלי הילס 2 7.15 ,5.00, 9.30
מתנס ק. שרת — 4.00, 9.30 ,7.15
מזיל — מטאל באקס 9.30 ,7.15

ירושלים

אדיסון — אני והחברה 9.15 ,7.15
אוריון — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 9.15 ,7.00
אורגיל — מטאל באקס 9.00 ,6.45 ,4.30
אור 1 — זהב רעוע 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 2 — חיבו מלך ירושלים 7.00 ,4.30, 9.00
אור 3 — נוח מכוכב אחר 4.30, 48 שעות 11.15 בלילה
אור 4 — לא יכולה בלי זה 4.30, 7—9, 11.15 בלילה
אור 5 — 007 באור מסוכן 7.00 ,4.30, רובוקופ 9.15 בלילה
ארמון — המכשפות מאיסטוויק 4.30—7, 9.30
כפיר — הבלתי משוחדים 9.15 ,7.00 ,4.30
מיטשל — משפחת פלורד 9.30 ,7.00
רון — האלמנה השחורה 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים — 7.00, ז'אן דה פלורט 9.30 ,7.00
עדן — המורד 9.00 ,7.00 ,4.30
בנייני האומה — 4.15, 6.00, 8.00, 10.00

רמת גן

ארמון — מטאל באקס 9.50 ,7.30 ,4.50
אורדע — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 9.30 ,7.15
ארמון — המורד 9.45 ,7.30 ,5.00
הדר — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
לילי — מורדי להחם 9.30 ,7.15 ,5.00
רב גן 1 — המכשפות מאיסטוויק 7.30 ,5.00, 9.50
רב גן 2 — הכלה האוהבת המשפחה 5.00, 9.50 ,7.30
רב גן 3 — מעקב חשאי 7.30 ,5.00, 9.50
רב גן 4 — שירת הדרום 5.00, 9.50 ,7.15
שבים — לא שם זין 9.30 ,7.15

נתניה

מפוח — המכשפות מאיסטוויק 7.00 ,5.00, 9.15
שרון — מטאל באקס 9.15 ,7.00 ,5.00
דור — אני והחברה 9.30 ,7.15

עפולה

היכל התרבות — שם הוורד 9.15, מעקב חשאי 9.00

חדרה

חדרה — לבי של אנג'ל 9.15 ,7.00
חן — לוחם עם כבוד 9.15 ,7—4.30

טבריה

יד שמואל — הבלתי משוחדים 9.30 ,7—4

רמת השרון

כוכב — קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.00

חיפה והסביבה

אורלי — החנות מעבר לפינה 9.15 ,7.00
אמפיתיאטרון — זהב רעוע 9.15 ,7.00 ,4.30
בית העם — משפחת פלורד 9.15
חן — פגישה עיוורת 9.15 ,7—4
עצמון 1 — רובוקופ 9.30 ,7.15
עצמון 2 — הזירה לפשעים המורים 9.15 ,7—4.30
עצמון 3 — רובוקופ 9.15 ,7—4.30
קרן אור — חיבו מלך ירושלים 9.15 ,7.15 ,4.30
פאר — המורד 9.15 ,7.00 ,4.30
רון — הבלתי משוחדים 9.15 ,7—4.30
רב חן 1 — מטאל באקס 9.15 ,6.45 ,4.15
רב חן 2 — אני והחברה 9.15 ,7—4.30
אורות — חיבו מלך ירושלים 9.15 ,7.00
הדר — בלוז לחופש הגדול 9.15
פאר — פגישה עיוורת 9.15 ,7.00
מרון — מטאל באקס 9.15 ,6.45
שבים — דאן דה פלורט 9.15 ,7.00
ריגן — רובוקופ 9.15 ,7—5

בת־ים

אורבים — לא שם זין 9.30 ,7.15
עצמאות — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 9.30 ,7.15 ,5.00

ראשל"צ

נ.ג.רון 1 — הבלתי משוחדים 7.00 ,4.30, 9.30
נ.ג.רון 2 — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 9.30 ,7—4.30

כפר סבא

חן — המורד 9.15 ,7.00
בית בריל — בעליים 8.30
שאול — לא שם זין 9.15 ,7.00

רחובות

בית העם — גבר מאוהב 8.30
דוד — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15
חן — האלמנה השחורה 9.15 ,7.15

הרצליה

דוד — סוד המצלה 9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל הנחל — לבי של אנג'ל 9.30 ,7.00
היכל — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 9.30 ,7.15
תפארת — המורד 9.15 ,7.15
רן אבסייה — נשק קטלני 9.30 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15 ,4.30
היכל 2 — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 9.30 ,7.15
היכל 3 — 9.30 ,7.15, 9.30 ,7.15 ,5.00

עכו

אודיטוריום — סוד המצלה 9.15 ,7.00

באר שבע

רון — הזירה לפשעים המורים 7—4.30, 9.30

תיאטרון התמונות של
קנדינסקי
תל־אביב אודיטוריום דוהל בית דני
יום ג' 20.10 בשעה 20:30
יום ד' 21.10 בשעה 16:30, 21:00
יום ה' 22.10 בשעה 21:00
תאטרון שרובר ר־ם
מוצ"ש 24.10 בשעה 21:00
כרטיסים:
ת"א — אודיטוריום דוהל, הדרין טל: 248844־248787, ובשאר המשרדים
ירושלים — קופת תיאטרון ירושלים טל: 690011־690293, בימות, כהנא וקלעים.
מוסיקה: מוזורגסקי - "תמונות בתערוכה" - הפקה של בית הספר הגבוה לאמנויות ברלין, בהזמנת פסטיבל ברלין והאקדמיה לאמנויות של ברלין
לאחר המופעים ב־21 וב־22
אוטובוס מאודיטוריום דוהל — לתחנה המרכזית